

Pētījums tiek veikts, un ziņojums tiek izstrādāts ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu 2007.-2013. gada ES fondu plānošanas perioda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” aktivitātes „Administratīvo šķēršļu samazināšana un publisko pakalpojumu kvalitātes uzlabošana” projekta Nr. IDP/1.5.1.2.0/08/IPIA/SIF/001 „Administratīvā sloga samazināšana un administratīvo procedūru vienkāršošana” ietvaros. Par materiāla saturu atbild Valsts kanceleja. 85 % no projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību un 15 % Latvijas valsts budžets. Aktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.

LR Valsts kanceleja „Kontrolējošo institūciju darbības novērtējums”

Ziņojums par kontrolējošo institūciju gadījumu analīzes rezultātiem

2010.gada 19.augusts

Neatkarīgi no izmantojamajiem līdzekļiem nevienu šī dokumenta daļu nedrīkst reproducēt, pārsūtīt, pārrakstīt, uzglabāt elektroniskā meklēšanas sistēmā vai tulkot kādā citā valodā bez iepriekšējas SIA „Ernst & Young Baltic” rakstiskas atļaujas.

© 2010 SIA „Ernst & Young Baltic”. Visas tiesības aizsargātas.

Valsts Kancelejai šo dokumentu atļauts lietot bez ierobežojumiem Latvijas valsts varas un pārvaldes institūcijās.

Kontaktpersona:

Linda Sīle
SIA “Ernst & Young Baltic”
Muitas iela 1
Rīga, LV-1010
Tel: (+371) 67043801
Fakss: (+371) 67043802
E-pasts: linda.sile@lv.ey.com

Satura rādītājs

1. Ievads	5
1.1. Konteksts un mērķi	5
1.2. Izmantotie termini un saīsinājumi	5
1.3. Analīzes apjoms	6
1.4. Ierobežojumi	8
1.5. Intervēto kontrolējošo institūciju pārstāvju saraksts	8
2. Izmantotās metodikas apraksts	10
2.1. Izmantotās definīcijas	10
2.2. Analīzes posmi	10
2.3. Analīzes posmu izpildes metodika un analīzes kritēriji	10
3. Kontrolējošo institūciju darbības raksturojums	15
3.1. Kontrolējošo institūciju grupējums	15
3.2. Būtiskāko ieteikumu kopsavilkums	17
4. Licences, reģistrācijas un atļaujas izdevēj institūcijas	19
4.1. Uzņēmumu reģistrs	19
4.2. Valsts ieņēmumu dienests	23
4.3. Pārtikas veterinārais dienests	37
4.4. Valsts augu aizsardzības dienests	41
4.5. Zāļu valsts aģentūra	45
4.6. Ekonomikas ministrija	50
4.7. Vides ministrija	54
4.8. Vides pārraudzības valsts birojs	57
4.9. Valsts vides dienests	60
4.10. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija	66
5. Tirgus uzraudzības institūcijas	70
5.1. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs	70
5.2. Veselības inspekcija	75
6. Konkrētas jomas pārbaudošās institūcijas	80
6.1. Valsts darba inspekcija	80
6.2. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	84
6.3. Datu valsts inspekcija	87
6.4. Autotransporta inspekcija	91
6.5. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija	94
7. Īpašās reģistrācijas iestādes	99
7.1. Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs	99
7.2. Patentu valde	102
7.3. Valsts zemes dienests	105
8. Statistiskās informācijas iestādes	109

8.1.	Centrālā statistikas pārvalde	109
8.2.	Latvijas Banka.....	114
8.3.	Lauku atbalsta dienests.....	117
9.	Netiešas saskares iestāde.....	121
9.1.	Maksātspējas aģentūra	121
9.2.	Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs	123
10.	Pielikumi	125
10.1.	Kontrolējošo institūciju funkcijas.....	125
10.2.	Kontrolējošo institūciju detalizētās analīzes papildu rezultāti	137

1. Ievads

1.1. Konteksts un mērķi

Saskaņā ar 2010. gada 24. februārī starp LR Valsts kanceleju un SIA „Ernst & Young Baltic” (turpmāk – Ernst & Young) noslēgto līgumu (turpmāk – Līgums) tiek veikts kontrolējošo institūciju darbības novērtējums, kura mērķis ir vienkāršot komersantiem Latvijā noteiktās administratīvās procedūras, rast iespējas samazināt administratīvo slogu un optimizēt kontrolējošo institūciju darbību.

Kontrolējošo institūciju darbības novērtējums tiek īstenots, lai:

- noteiktu administratīvās barjeras, kas rada šķēršļus komercdarbībai un, iespējams, rada nelietderīgas valsts budžeta izmaksas;
- izvērtētu kontrolējošo institūciju īstenoto funkciju atbilstību tiesību aktiem, izmantojot izlases gadījumu analīzi;
- identificētu kontrolējošo institūciju īstenoto funkciju intensitāti, pārklāšanos un dublēšanos starp iestādēm vai to struktūrvienībām;
- noteiktu funkcijas, no kuru izpildes kontrolējošajām institūcijām būtu iespējams atteikties vai kuras būtu iespējams deleģēt izpildei privātajam, nevalstiskajam sektoram vai veikt piemērotākā valsts pārvaldes līmenī;
- noteiktu riskus, kas varētu rasties, veicot izmaiņas funkciju īstenošanā.

Kontrolējošo institūciju darbības novērtējums tiek īstenots Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr. 1DP/1.5.1.2.0/08/IPIA/SIF/001 „Administratīvā sloga samazināšana un administratīvo procedūru vienkāršošana” ietvaros.

Kontrolējošo institūciju darbības novērtējumu ir paredzēts veikt atsevišķos posmos, kas aptver noteiktās nozarēs darbojošos komersantu gadījumu analīzi, pašvaldību gadījumu analīzi, ārvalstu prakses analīzi un valsts pārvaldes līmenī darbojošos kontrolējošo institūciju darbības analīzi.

Kā vienu no svarīgajiem pētījuma izpildes posmiem Ernst & Young veica padziļinātās intervijas kontrolējošās institūcijās, kuras mērķis bija apkopot informāciju par katras kontrolējošās institūcijas funkcijām un to izpildes tiesiskumu, lietderību un efektivitāti attiecībā uz komersantiem norādītajās 11 komercdarbības jomās..

Darba rezultātā ir sagatavots ziņojums, kurā ir atspoguļoti veikto interviju ar kontrolējošām institūcijām rezultāti, nosakot iespējas pilnveidot sadarbību ar komersantiem un uzlabot kontrolējošo institūciju darbību.

1.2. Izmantotie termini un saīsinājumi

Termins / Saīsinājums	Skaidrojums
AAL	Augu aizsardzības līdzeklis
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
KI	Kontrolējošā institūcija
ATI	Autotransporta inspekcija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DVI	Datu valsts inspekcija
EM	Ekonomikas ministrija
LATAK	Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs
LatMB	Metroloģijas birojs
LB	Latvijas Banka
LVAFA	Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija
LVĢMC	Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs
LVS	Standartizācijas birojs
VPVB	Vides pārraudzības valsts birojs
LAD	Lauku atbalsta dienests
MNA	Maksātspējas aģentūra
PVD	Pārtikas veterinārais dienests
LRPV	Latvijas Republikas Patentu valde
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
SAMC	Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs

Termins / Saīsnājs	Skaidrojums
UR	Uzņēmumu reģistrs
VAAD	Valsts augu aizsardzības dienests
VDI	Valsts darba inspekcija
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VKPAI	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD	Valsts vides dienests
VZD	Valsts zemes dienests
VI	Veselības inspekcija
VIDM	Vides ministrija
ZVA	Zāļu valsts aģentūra
LRCP	Latvijas Republikas Ceļu policija
NACE	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija (<i>Nomenclature Générale des Activités Économiques dans les Communautés Européennes</i>)
IVN	Ietekmes uz vidi novērtējums
KP	Kultūras pieminekļi
SEG	Siltumnīcģāzes
BIS	Būvniecības informatīvā sistēma
PAU	Plānošanas un arhitektūras uzdevums
N/a	Nav attiecināms
PP	Pakļaušanās prasības – normatīvajos aktos definētās prasības, kuras komersantam jāievēro attiecībā uz darbības veikšanas vietu, veidu, darbiniekiem un produkciju, un jānodrošina to izpilde komercdarbības laikā (piemēram, ugunsdrošības prasības, preču marķējums, darba aizsardzības līdzekļi, nodalīta uzskaitē)
DA	Darbības atļauju saņemšanas prasības – normatīvajos aktos definētās prasības, kuras uzliek par pienākumu komersantam saņemt dažāda veida licences, atļaujas, reģistrācijas apliecības, sertifikātus un cita nosaukuma dokumentus pirms attiecīgās darbības uzsākšanas
I	Informācijas prasības – normatīvajos aktos noteiktās prasības, kuras uzliek pienākumu komersantam informēt kontrolējošo institūciju par savu darbību vai konkrētu situāciju savā darbībā (piemēram, paziņojumi par darbības izmaiņām vai izbeigšanu)
AR	Pārskatu sniegšanas prasības – normatīvajos aktos noteiktās prasības, kuras uzliek pienākumu komersantam iesniegt kontrolējošās institūcijās dažādus pārskatus, t.sk. pārskatus par darbību un rezultātiem noteiktā laika periodā un statistikas pārskatus
ISP	Informācijas sniegšanas prasības – normatīvajos aktos noteiktās prasības, kuras uzliek pienākumu komersantam pēc kontrolējošās institūcijas pieprasījuma kontrolējošo institūciju veikto pārbaūžu ietvaros sniegt informāciju (gan mutisku, gan rakstisku)
U	Komercdarbības uzsākšanas posms komersanta dzīves ciklā
R	Komercdarbības veikšanas posms komersanta dzīves ciklā
B	Komercdarbības izbeigšanas posms komersanta dzīves ciklā

1.3. Analīzes apjoms

Saskaņā ar tehniskās specifikācijas prasībām sākotnēji tika noteiktas normatīvajos aktos izvirzītās prasības komersantiem, kuri savu komercdarbību veic šādās nozarēs (saskaņā ar NACE klasifikāciju):

- ▶ pārtikas produktu ražošana (NACE 10);
- ▶ izmitināšana (NACE 55);
- ▶ ēdināšanas pakalpojumi (NACE 56);
- ▶ ēku būvniecība (NACE 41), inženierbūvniecība (NACE 42), specializētie būvdarbi (NACE 43);

- ▶ ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana (NACE 20);
- ▶ farmaceitisko pamatvielu un farmaceitisko preparātu ražošana (NACE 21);
- ▶ gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana (NACE 22);
- ▶ metālu ražošana (NACE 24), gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas (NACE 25), citur neklasificētu iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana (NACE 28), automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana (NACE 29), citu transportlīdzekļu ražošana (NACE 30);
- ▶ koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles (NACE 16), mēbeļu ražošana (NACE 31);
- ▶ datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana (NACE 26), elektrisko iekārtu ražošana (NACE 27);
- ▶ vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 46), mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (NACE 47).

Komersantiem izvirzītās prasības minētājās nozarēs tika apkopotas „ceļa kartē”, pamatojoties uz normatīvo aktu prasībām. Normatīvajos aktos izdalītās prasības jāva identificēt tās kontrolējošās institūcijas, ar kurām komersants saskaras prasību izpildē. Ievērojot paredzamā darba apjoma ierobežojumus, ar Valsts kanceleju tika saskaņots šāds intervējamo kontrolējošo institūciju saraksts:

1. Autotransporta inspekcija
2. Centrālā statistikas pārvalde
3. Datu valsts inspekcija
4. Ekonomikas ministrija
5. Latvijas Banka
6. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija
7. Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs
8. Lauku atbalsta dienests
9. Maksātnešpējas aģentūra
10. Pārtikas veterinārais dienests
11. Latvijas Republikas Patentu valde
12. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
13. Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs
14. Uzņēmumu reģistrs
15. Valsts augu aizsardzības dienests
16. Valsts darba inspekcija
17. Valsts ieņēmumu dienests
18. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
19. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
20. Valsts vides dienests
21. Valsts zemes dienests
22. Veselības inspekcija
23. Vides ministrija
24. Vides pārraudzības valsts birojs
25. Zāļu valsts aģentūra.

Atbilstoši pētījuma metodikai, kas tika saskaņota ar Valsts kanceleju pirms darba uzsākšanas, intervijas ar kontrolējošām institūcijām aptvēra šādus analīzes kritērijus, kuri detalizētāk izklāstīti 2.sadalā:

- ▶ Kontrolējošo institūciju funkcijas attiecībā uz komersantiem;
- ▶ Informācijas sniegšanas prasību kontrolējošām institūcijām tiesiskais pamatojums;
- ▶ Informācijas sniegšanas prasību saturs, apjoms un biežums;
- ▶ Kontrolējošo institūciju darbības attiecībā uz iesniegto informāciju, atbildīgās struktūrvienības un citas iesaistītās institūcijas;
- ▶ Kontrolējošo institūciju veicamās pārbaudes komersantu uzņēmumos, to saturs, apjoms un biežums;
- ▶ Kontrolējošo institūciju darbības sankciju piemērošanai komersantu neatbilstošas rīcības gadījumā;

- ▶ Kontrolējošo institūciju izmantotie resursi iesniegtās informācijas pārbaudei un pārbaudēm komersantu uzņēmumos.

Skaitliskie dati par kontrolējošo institūciju funkciju izpildi ir apkopoti par 2009.gadu, savukārt izmaksu dati apkopoti, ņemot vērā institūciju izmaksu informāciju par 2009.gadu.

1.4. Ierobežojumi

- ▶ Kontrolējošo institūciju darbības izvērtējumā informācija apkopota, pamatojoties uz normatīvo aktu analīzi un intervijās ar kontrolējošām institūcijām iegūto informāciju un datiem, neveicot institūciju darbības faktisko pārbaudi vai substantīvo testēšanu.
- ▶ Analīzē izmantotie dati (gadījumu skaits, darbībām veltītais laiks un izmaksas) ir iegūti, pamatojoties uz kontrolējošo institūciju ekspertu viedokļiem.
- ▶ Ņemot vērā kontrolējošo institūciju ierobežotos resursus un ierobežoto vadības grāmatvedības uzskaiti, finanšu datu klasifikācija un attiecināšana uz prasību vai darba rezultātu starp dažādām iestādēm var atšķirties.

1.5. Intervēto kontrolējošo institūciju pārstāvju saraksts

N.p.k.	Kontrolējošā institūcija	Intervētā pārstāvja vārds, uzvārds un amats	Interviju norises datumi
1.	Autotransporta inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Guntars Viziņš - ATI vadītājs ▶ Renārs Derrings - Vadītāja vietnieks ▶ Jolanta Liepa - Administratīvās daļas vadītājas p.i. 	30.03.2010.
2.	Centrālā statistikas pārvalde	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kaspars Misāns - Priekšnieka vietnieks ▶ Jolanta Minkeviča - Statistikas metodoloģijas un organizācijas daļas vadītāja ▶ Ilze Skujeniece - Uzņēmumu statistikas departamenta direktore 	07.04.2010.
3.	Datu valsts inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Aiga Balode - Direktora vietniece ▶ Signe Plūmiņa - DVI direktore 	31.03.2010.
4.	Ekonomikas ministrija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jevgēnijs Kaktiņš - Arējās tirdzniecības politikas nodaļas vecākais referents ▶ Rota Šņuka - Departamenta direktores vietniece ▶ Astrīda Burka - Rūpniecības un inovāciju nodaļas vadītāja ▶ Rūta Spridzāne - Vecākā referente ▶ Gatis Ābele - Departamenta direktors ▶ Andris Jēkabsons - Būvniecības uzraudzības nodaļas vadītājs 	31.03.2010. 07.04.2010.
5.	Latvijas Banka	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Daiga Gaigala-Ližbovska - LB Statistikas pārvaldes Maksājumu bilances statistikas daļas vadītāja ▶ Agris Caune - LB Statistikas pārvaldes vadītājs 	20.04.2010.
6.	Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jānis Vēbers - Dabas resursu nodokļa daļas vadītājs 	20.04.2010.
7.	Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Andris Leitass - LVĢMC direktors 	19.04.2010.
8.	Vides pārraudzības valsts birojs	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Arnolds Lukšēvics - VPVBdirektors 	20.04.2010
9.	Lauku atbalsta dienests	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jānis Vaļģis - Direktora vietnieks - Informācijas un ES pārskatu daļas vadītājs ▶ Aleksandrs Karpenko - Direktora vietnieks - Licenču un eksporta kompensāciju daļas vadītājs ▶ Oskars Tālbergs - Licencēšanas jautājumu eksperts 	13.04.2010.
10.	Maksātspējas aģentūra	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Živile Krēsliņa - Stratēģiskās plānošanas un normatīvo aktu izstrādes departamenta juriskonsulte ▶ Ieva Līgere - Stratēģiskās plānošanas un normatīvo aktu izstrādes departamenta direktore ▶ Alla Ličovska - Stratēģiskās plānošanas un normatīvo aktu izstrādes departamenta direktora vietniece ▶ Edgars Stafeckis - Administratoru uzraudzības departamenta direktora vietnieks 	19.04.2010.
11.	Pārtikas veterinārais dienests	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Arvīds Zimis - Pārtikas uzraudzības departamenta Dzīvnieku izcelsmes pārtikas ražošanas uzraudzības daļas vadītājs ▶ Ernests Zavadskis - Ģenerāldirektora vietnieks, Pārtikas uzraudzības departamenta direktors 	21.04.2010.
12.	Patentu valde	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jānis Ancītis - Vadošais zinātniskais konsultants 	20.04.2010.
13.	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Linda Rinkule - Preču un pakalpojumu uzraudzības departamenta direktore ▶ Kristīne Riekstiņa - PTAC direktores vietniece ▶ Baiba Vītoļiņa - PTAC direktore 	08.01.2010.
14.	Uzņēmumu reģistrs	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jana Jantone - UR Funkciju vadības nodaļas vadītāja 	22.04.2010.

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

N.p.k.	Kontrolējošā institūcija	Intervētā pārstāvja vārds, uzvārds un amats	Interviju norises datumi
15.	Valsts augu aizsardzības dienests	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Inese Margeviča - Augu aizsardzības departamenta direktore ▶ Ringolds Arņītis - VAAD Direktors 	09.04.2010
16.	Valsts darba inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Renārs Lūsis - Direktora vietnieks 	12.04.2010.
17.	Valsts ieņēmumu dienests	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ināra Pētersona - VID Nodokļu kontroles pārvaldes direktore ▶ Ingrīda Gulbe-Otaņķe - VID Muitas modernizācijas daļas vietniece ▶ Lāsma Šēnberga ▶ Artūrs Danilāns - VID Akcīzes preču pārvaldes direktors ▶ Inese Bahanovska - VID Galvenās nodokļu pārvaldes direktora vietniece ▶ Inra Avotiņa 	19.04.2010. 22.04.2010. 22.04.2010. 23.04.2010.
18.	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Juris Dambis - VKPAI vadītājs ▶ Vivita Mačiņa - VKPAI vadītāja vietniece juridiskajā un uzraudzības darbā ▶ Līga Ābele - Juridiskās daļas vadītāja 	12.04.2010.
19.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Dzintars Umulis - Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes priekšnieks ▶ Paulis Treņjakovs - Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes Prevencijas nodaļas priekšnieks 	07.04.2010.
20.	Valsts vides dienests	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Inese Kurmahere - Uzraudzības departamenta direktore 	01.04.2010.
21.	Valsts zemes dienests	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Jānis Kukainis - VZD Klientu apkalpošanas un datu izplatīšanas departamenta direktora vietnieks 	21.04.2010.
22.	Veselības inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ilona Liskova - Uzraudzības plānošanas un attīstības departamenta direktore ▶ Egils Harasimjuks - VI vadītājs 	19.04.2010.
23.	Vides ministrija	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rudīte Vesere - Vides aizsardzības departamenta direktora vietniece ▶ Dace Šatrovska - Vides aizsardzības departamenta Vides kvalitātes nodaļas vadītāja ▶ Dagnija Jirģensone - Vides aizsardzības departamenta Ķīmisko vielu un risku nodaļas vecākā referente ▶ Daina Ozola - Vides aizsardzības departamenta Piesārņojuma novēršanas un atkritumu nodaļas vadītāja 	09.04.2010.
24.	Zāļu valsts aģentūra	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Dace Ķikute - ZVA Direktora vietniece ▶ Ludmila Romanova - Administratīvo resursu vadības un dokumentu pārvaldības nodaļas vadītāja ▶ Ilze Amerika - Kvalitātes vadītāja ▶ Olga Treņjuka - Klīnisko pētījumu nodaļas vadītāja 	22.04.2010.

2. Izmantotās metodikas apraksts

2.1. Izmantotās definīcijas

Normatīvajos aktos noteiktās prasības, kuras komersantam ir jāievēro savā komercdarbībā, pēc to būtības ir iedalāmas šādās piecās grupās jeb prasību veidos:

- ▶ **Pakļaušanās prasības (PP)** – normatīvajos aktos definētās prasības, kuras komersantam jāievēro attiecībā uz darbības veikšanas vietu, veidu, darbiniekiem un produkciju, un jānodrošina to izpilde komercdarbības laikā (piemēram, ugunsdrošības prasības, preču marķējums, darba aizsardzības līdzekļi, nodalīta uzskaitē);
- ▶ **Darbības atļauju saņemšanas prasības (DA)** – normatīvajos aktos definētās prasības, kuras uzliek par pienākumu komersantam saņemt dažāda veida licences, atļaujas, reģistrācijas apliecības, sertifikātus un cita nosaukuma dokumentus pirms attiecīgās darbības uzsākšanas;
- ▶ **Informācijas prasības (I)** – normatīvajos aktos noteiktās prasības, kuras uzliek pienākumu komersantam informēt kontrolējošo institūciju par savu darbību vai konkrētu situāciju savā darbībā (piemēram, paziņojumi par darbības izmaiņām vai izbeigšanu);
- ▶ **Pārskatu sniegšanas prasības (AR)** – normatīvajos aktos noteiktās prasības, kuras uzliek pienākumu komersantam iesniegt kontrolējošās institūcijās dažādus pārskatus, t.sk. pārskatus par darbību un rezultātiem noteiktā laika periodā un statistikas pārskatus;
- ▶ **Informācijas sniegšanas prasības (ISP)** – normatīvajos aktos noteiktās prasības, kuras uzliek pienākumu komersantam pēc kontrolējošās institūcijas pieprasījuma kontrolējošo institūciju veikto pārbažu ietvaros sniegt informāciju (gan mutisku, gan rakstisku).

Komercdarbības kontrole tādējādi aptver visus iepriekš nosauktos prasību veidus, kuru izpildi kontrolē dažādas valsts un pašvaldību līmenī izveidotās kontrolējošās institūcijas. No kontrolējošo institūciju puses šo prasību izpildes pārbaudei kontrolējošo institūciju veiktās darbības var iedalīt divos galvenajos veidos:

- ▶ **Administratīvās pārbaudes** – kontrolējošās institūcijas veiktās kontroles darbības komersanta iesniegtās dokumentārās informācijas pārbaudei un normatīvajos aktos paredzēto darbību izpildei saistībā ar komersanta iesniegtajiem dokumentiem;
- ▶ **Fiziskās pārbaudes** – kontrolējošās institūcijas veiktās kontroles darbības komersanta darbības vietā vai objektā saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām pilnvarām.

2.2. Analīzes posmi

Kontrolējošo institūciju darbības analīze tika veikta atbilstoši ar Valsts kanceleju saskaņotajiem analīzes kritērijiem. Analīzi var iedalīt sekojošos posmos:

1. Kontrolējošo institūciju funkciju un saistošās normatīvās bāzes analīze;
2. Kontrolējošo institūciju darbības analīze;
3. Kontrolējošo institūciju veikto pārbažu analīze.

Katrā no šiem posmiem analīzes veikšanai tika piemēroti analīzes kritēriji, kā arī iegūtā informācija un rezultāti apkopoti atkarībā no analīzes kritēriju satura. Tālāk sniegta detalizētāka informācija par izmantoto metodiku katrā no minētajiem posmiem.

2.3. Analīzes posmu izpildes metodika un analīzes kritēriji

2.3.1 Kontrolējošo institūciju funkciju un saistošās normatīvās bāzes analīze

Posma mērķis

Šī posma mērķis bija identificēt LR normatīvajos aktos noteiktās prasības komersantiem un kontrolējošo institūciju funkcijas, kas vērstas uz izvērsto prasību izpildes kontroli.

Piemērotie analīzes kritēriji

N.p.k.	Analīzes kritērijs	Skaidrojums
--------	--------------------	-------------

N.p.k.	Analīzes kritērijs	Skaidrojums
1.	Kontrolējošo institūciju funkcijas attiecībā uz komersantiem	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Identificēt, kuras kontrolējošās institūcijas kontrolē un/vai uzrauga komersantus norādītajās komercdarbības jomās; ▶ Identificēt kontrolējošo institūciju funkcijas, kuras tieši vērstas uz komersantu darbības kontroli un uzraudzību; ▶ Noteikt kontrolējošo institūciju funkciju izpildes tiesisko pamatojumu.
2.	Informācijas sniegšanas prasību kontrolējošām institūcijām tiesiskais pamatojums	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Identificēt ar normatīvajiem aktiem komersantiem uzlikto pienākumu sniegt kontrolējošām institūcijām informāciju par komersantu darbību; ▶ Identificēt normatīvajos aktos kontrolējošām institūcijām dotās pilnvaras pieprasīt informāciju no komersantiem;
3.	Informācijas sniegšanas prasību saturs, apjoms un biežums	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Noteikt kontrolējošām institūcijām sniedzamās informācijas saturu un apjomu; ▶ Noteikt kontrolējošām institūcijām sniedzamās informācijas biežumu; ▶ Identificēt līdzvērtīgu informācijas kopu pieprasīšanu no dažādu kontrolējošo institūciju puses un iespējas samazināt informācijas sniegšanas biežumu.

Posma ietvaros veiktās darbības

- ▶ Veiktas intervijas ar visām izvēlētajām kontrolējošām institūcijām, kuru ietvaros:
  - Pārrunāta un precizēta izstrādātā „ceļa karte”, kura aptvēra šādu informāciju:
    - Kontrolējošās iestāde nosaukumu;
    - Prasības aprakstu:
      - Prasības identifikācijas numurs;
      - Prasību joma;
      - Informācijas/ pakļaušanas prasības formulējums;
      - Informācijas/ pakļaušanas prasības saturs un apjoms;
      - Prasības veids (prasību klasifikācija);
    - Prasības attiecināšana uz darbības veidu (darbības uzsākšana, realizācija vai izbeigšana);
    - Atsauce uz normatīvo aktu un konkrētāku šī akta pantu;
    - Atsauci uz komercdarbības nozari, kurā šī prasība piemērojama;
    - Prasības izpildei iesniedzamie dokumenti;
    - Informācijas sniegšanas datums/ termiņš;
    - Informācijas sniegšanas veids;
    - Informācijas sniegšanas forma;
    - Informācijas adresāts.
  - Apkopota intervijās gūtā informācija un precizēta „ceļa karte”.

Informācijas iegūšanas metodes

- ▶ LR normatīvo aktu analīze;
- ▶ Intervijas ar kontrolējošo institūciju pārstāvjiem.

Informācijas avoti

- ▶ LR normatīvie akti;
- ▶ Kontrolējošo institūciju pārstāvju interviju laikā sniegtā informācija.

Informācijas analīzes metodes

Interviju ietvaros ar katru institūciju tika pārrunātas sākotnējā „ceļa kartē” iekļautās prasības, to izpildes nosacījumi un prasību būtība, kur attiecīgā kontrolējošā institūcija saskaras ar komersantu prasības izpildē vai fiziski kontrolē prasības izpildi komersanta uzņēmumā, piederošajā objektā vai tirgus aprītē.

Ievērojot atšķirīgo prasību apjomu, kuras būtu attiecināmas uz katru kontrolējošo institūciju, ar atsevišķām institūcijām detalizētāk pārrunātas tikai būtiskākās prasību jomas, par pārējām prasību jomām saņemot rakstiskus institūciju precizējumus prasību formulējumiem.

Ar atsevišķām institūcijām pārrunātas arī citu institūciju funkcijas un saistītās prasības, kur prasību izpildei un to izpildes kontrolei ir iesaistītas vairākas institūcijas, lai izprastu, kura institūcija primāri saskaras ar komersantu un kura institūcija faktiski kontrolē prasības izpildi.

Rezultātu apkopošana

Analīzes rezultātā ir sagatavota precizētā „ceļa karte”, kuras izstrādē ņemt vērā kontrolējošo institūciju sniegtie komentāri.

2.3.2 Kontrolējošo institūciju darbības analīze

Posma mērķis

Šī posma mērķis bija apkopot informāciju par kontrolējošo institūciju darbību un rast priekšlikumus institūciju sadarbības ar komersantiem veicināšanai un prasību izmaiņām, lai mazinātu administratīvo slogu komersantiem.

Piemērotie analīzes kritēriji

N.p.k.	Analīzes kritērijs	Skaidrojums
4.	Kontrolējošo institūciju darbības attiecībā uz iesniegto informāciju, atbildīgās struktūrvienības un citas iesaistītās institūcijas	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Noteikt kontrolējošo institūciju darbības saistībā ar saņemtās informācijas analīzi un tālāku izmantošanu savu funkciju izpildei; ▶ Identificēt normatīvajos aktos kontrolējošām institūcijām noteikto pienākumu sniegt atzinumu vai cita formāta atbildi uz iesniegto informāciju; ▶ Identificēt iespējas samazināt iesniedzamās informācijas apjomu un/vai biežumu.
5.	Kontrolējošo institūciju izmantotie resursi iesniegtās informācijas pārbaudei un pārbaudēm komersantu uzņēmumos	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Noteikt kontrolējošo institūciju resursu apjomu, kuri izmantoti komersantu darbības uzraudzībai un kontrolei šādā dalījumā: <ul style="list-style-type: none"> ○ Personāla resursi (skaits un izmantoto stundu skaits) un ar tiem saistītās izmaksas (darba alga, sociālā nodokļa maksājumi, pabalsti utml. izmaksas); ○ Citas tiešās pārbaūžu izmaksas (ceļa izdevumi, komandējuma naudas utml. izmaksas); ○ Resursu izmantošana atsevišķi informācijas pārbaudei un pārbaūžu veikšanai komersantu uzņēmumos.

Posma ietvaros veiktās darbības

- ▶ Veiktas intervijas ar visām izvēlētajām kontrolējošām institūcijām, kuru ietvaros apkopota informācija par institūcijas darbību un prasību novērtējumu no institūcijas puses, uzdodot šādus jautājumus katrai institūcijai:
  - Kas komersantam jādara, lai izpildītu prasību?
  - Kāds ir gadījumu skaits gada laikā?
  - Kādus un cik lielus resursus jūs izmantojat prasības izpildes pārbaudei gada laikā?
  - Vai iestāde savas darbības veic par maksu?
  - Cik ilgs laiks ir nepieciešams institūcijas darbībai ar šo prasību?
  - Novērtējiet dotajā skalā prasības svarīgumu? Pamatojiet, lūdzu, iepriekšējo novērtējumu.
  - Cik procentuāli gadījumos prasība netiek izpildīta?
  - Kā tiek kontrolēta prasību izpilde? Kāda ir prasību pārbaudes metodika?
  - Kādi būtu riski, ja prasība tiktu atcelta?
  - Vai līdzvērtīga prasība ir citām kontrolējošām institūcijām? Ar kurām kontrolējošām institūcijām prasība pārklājas? Lūdzu, raksturojiet pārklāšanos.
  - Kādi būtu ārvalstu prakses piemēri prasības izvirzīšanā un izpildes nosacījumos, ko varētu pārņemt Latvijā?
  - Vai šo prasību reglamentē ES normatīvie akti? Kuri?
  - Kā būtu iespējams prasību mainīt, lai atvieglotu komersantu darbību?

- Citi komentāri /ieteikumi saistībā ar prasību.
- ▶ Sagatavoti veikto interviju ar kontrolējošām institūcijām individuālie rezultāti;
- ▶ Sagatavoti secinājumi un ieteikumi kontrolējošo institūciju darbības pilnveidošanai.

Informācijas iegūšanas metodes

- ▶ Intervijas ar kontrolējošo institūciju pārstāvjiem;
- ▶ Datu pieprasīšana un apkopošana par kontrolējošo institūciju darbības rezultātiem rādītājiem un saistītajām izmaksām.

Informācijas avoti

- ▶ Intervijās ar kontrolējošām institūcijām sniegtā informācija;
- ▶ Kontrolējošo institūciju pārstāvju sniegtie dati par kontrolējošo institūciju darbības rezultātiem rādītājiem un saistītajām izmaksām.

Informācijas analīzes metodes

Interviju rezultāti ir apkopoti par katru institūciju individuāli, piemērojot vienotu informācijas apkopošanas formātu, kas nodrošināja vienādu informācijas struktūru un apjomu par dažādu institūciju darbību.

Ziņojumā informācija apkopota atbilstoši analīzes kritērijiem, lai atspoguļotu katras institūcijas darbības raksturīgākos rādītājus, rezultātus un darba apjomu.

Rezultātu apkopošana

Analīzes rezultātā ir sagatavoti kontrolējošo institūciju interviju individuāli rezultāti un apkopoti secinājumi un ieteikumi, kuri izriet no veiktās analīzes satura.

2.3.3 Kontrolējošo institūciju veikto pārbaūžu analīze

Posma mērķis

Šī posma mērķis bija apkopot informāciju par kontrolējošo institūciju veiktajām pārbaudēm komersanta uzņēmumā, tā darbības objektā vai tirgus aprītē un rast ieteikumus pārbaūžu veikšanas pilnveidošanai, lai mazinātu administratīvo slogu komersantiem.

Piemērotie analīzes kritēriji

N.p.k.	Analīzes kritērijs	Skaidrojums
6.	Kontrolējošo institūciju veicamās pārbaudes komersantu uzņēmumos, to saturs, apjoms un biežums	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Identificēt ar normatīvajiem aktiem kontrolējošām institūcijām uzlikto pienākumu veikt pārbaudes komersantu uzņēmumos; ▶ Noteikt šādu pārbaūžu mērķi, saturu un apjomu; ▶ Noteikt šādu pārbaūžu biežumu; ▶ Identificēt iespējas samazināt pārbaūžu apjomu vai biežumu, kā arī iespējas apvienot dažādu kontrolējošo institūciju veiktās pārbaudes.
7.	Kontrolējošo institūciju darbības sankciju piemērošanai komersantu neatbilstošas rīcības gadījumā	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Identificēt normatīvajos aktos noteiktos gadījumus, kuros kontrolējošās institūcijas var piemērot sankcijas komersantiem neatbilstošas rīcības gadījumā; ▶ Identificēt normatīvajos aktos kontrolējošām institūcijām piešķirtās pilnvaras piemērot šādas sankcijas; ▶ Noteikt gadījumus un veikt to analīzi, kad kontrolējošās institūcijas ir piemērojušas sankcijas komersantu uzņēmumos;

Posma ietvaros veiktās darbības

- ▶ Interviju ietvaros ar katru kontrolējošo institūciju tika apkopota informācija par to, kā konkrētā institūcija veic izvirzīto prasību izpildes pārbaudi un vai attiecīgā institūcija veic arī fiziskās pārbaudes komersanta uzņēmumā, tā darbības objektā vai tirgus aprītē esošajiem produktiem, lai pārliecinātos par prasību faktisko izpildi.
- ▶ Interviju ietvaros tika apkopota informācija par veikto fizisko pārbaūžu veidiem un metodiku;
- ▶ Apkopoti kontrolējošo institūciju sniegtie dati par pārbaūžu apjomiem un rezultātiem.

Informācijas iegūšanas metodes

- ▶ Intervijas ar kontrolējošo institūciju pārstāvjiem, kuri ir atbildīgi par kontroles funkciju izpildi attiecībā uz komersantiem;

- ▶ Datu pieprasīšana un apkopošana par veiktajām pārbaudēm.

Informācijas avoti

- ▶ Kontrolējošo institūciju pārstāvju interviju laikā sniegtā informācija;
- ▶ Kontrolējošo institūciju sniegtie dati par veiktajām pārbaudēm.

Informācijas analīzes metodes

Interviju rezultāti ir apkopoti par katru institūciju individuāli, piemērojot vienotu informācijas apkopošanas formātu, kas nodrošināja vienādu informācijas struktūru un apjomu par dažādu institūciju darbību.

Ziņojumā informācija apkopota atbilstoši analīzes kritērijiem, lai atspoguļotu katras institūcijas veikto pārbažu veidus, apjomus un rezultātiem.

Rezultātu apkopošana

Analīzes rezultātā ir sagatavoti kontrolējošo institūciju interviju individuāli rezultāti un apkopoti secinājumi un ieteikumi, kuri izriet no veiktās analīzes satura.

3. Kontrolējošo institūciju darbības raksturojums

3.1. Kontrolējošo institūciju grupējums

Komersantu saskare ar kontrolējošām institūcijām notiek visos komersanta darbības posmos no dibināšanas līdz likvidācijai un komersanta saskari ar kontrolējošām institūcijām nosaka individuālie apstākļi, kādos attiecīgais komersants darbojas, un piemērojamās normatīvo aktu prasības.

Saskaņā ar 2009.gada 22.jūlija MK rīkojumu Nr.483 „Par Pasākumu plānu valsts pārvaldes sistēmas un civildienesta optimizēšanai” un arī pirms šī rīkojuma spēkā stāšanās valsts pārvaldē ir notikusi vairāku valsts pārvaldes iestāžu reorganizācija un likvidācija, konsekventi samazinot valsts pārvaldes iestāžu skaitu, t.sk. optimizējot kontrolējošo institūciju funkcijas un institūciju skaitu.

Veiktā pētījuma ietvaros uz 2010.gada 24.martu tika identificētas 59 valsts pārvaldes institūcijas vai valsts kapitālsabiedrības, ar kurām ikdienā komersants var saskarties veicot komercdarbību. No šīm 59 valsts institūcijām un kapitālsabiedrībām 28 tika identificētas kā institūcijas, ar kurām saskaras komersants normatīvo aktu prasību izpildei darbojoties izvēlētajās 11 nozarēs. Šīs institūcijas šī pētījuma ietvaros definētas kā kontrolējošās institūcijas, kaut arī saskare komersantam ar šīm institūcijām var būt tieša, netieša un tikai īpašos gadījumos. Pētījuma apjomā detalizētai analīzei tika iekļautas 25 kontrolējošās institūcijas, ar kurām komersanti izvēlētajās nozarēs var saskarties visbiežāk (skat. 1.tabulu), un saskarsme var būt:

- ▶ tieša – visiem nozarē strādājošiem komersantiem jāvērsas attiecīgajā kontrolējošā institūcijā vai var būt saskare ar attiecīgo kontrolējošo institūciju;
- ▶ īpašos gadījumos – tikai noteiktos gadījumos vai veicot attiecīgas darbības savā komercdarbībā attiecīgajā nozarēs strādājošiem komersantiem jāvērsas attiecīgajā institūcijā vai ir saskare ar kontrolējošo institūciju (piem. importa un eksporta darījumi, darbība kultūras pieminekļi u.c.);
- ▶ netieša saskare – tiešo saskari ar komersantu nodrošina cita institūcija vai starpnieks, kura darbību attiecīgā institūcija uzrauga.

Apkopojums par katras pētījumā iekļautās kontrolējošās institūcijas saskari ar komersantiem noteiktajās 11 nozarēs un komercdarbības veikšanas posmos ir norādīta 1.tabulā.

1.tabula. Kontrolējošo institūciju darbība pētījumā iekļautajās nozarēs

lestadē	Pārītka	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Kīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība	Komersanta darbības posms
VID	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	U, R, B
CSP	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	R
VUGD	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	R
VDI	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	R
VVD	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	U, R, B
LVĢMC	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	R
UR	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	U, R, B
DVI	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	U, R, B
LB	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	R
PTAC	∅	∅	●	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	●	R
VI	∅	∅	○	○	●	●	●	●	●	●	○	R
ATI	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	R
PVD	●	●			∅						●	U, R, B
EM			●	●		●		●			●	U, R, B
ZVA					●						●	U, R, B
LAD	●										●	R
VAAD											●	R
VZD	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	R
PV	○	○		○	○	○	○	○	○	○	○	R

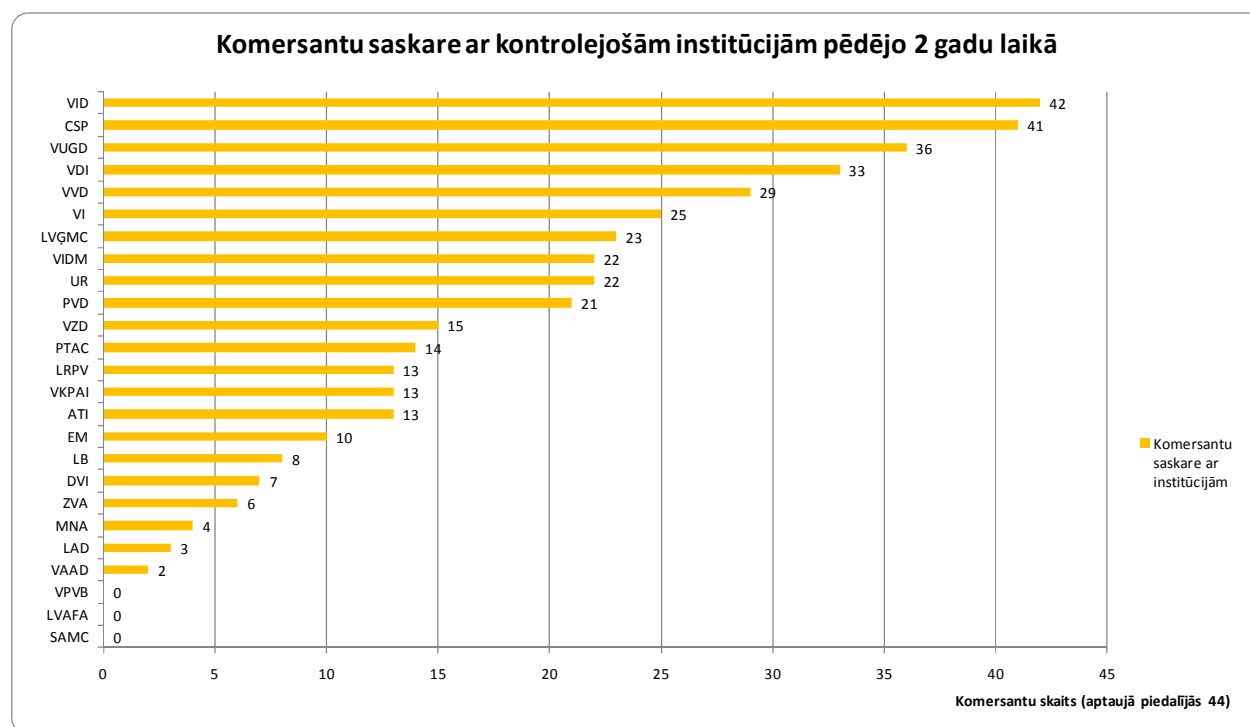
lestage	Pārīka	Ēdīnāšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība	Komersanta darbības posms
VKPAI	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	R
VPVB	○			○	○	○	○	○	○	○		U, R, B
LVAFA	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	R
VIDM	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	R
MA	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	B
SAMC	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	R
KOPĀ	20	18	19	20	20	20	19	20	19	19	24	

Apzīmējumi: ● - tieša saskare, ○ - saskare īpašos gadījumos, ∅ - netieša saskare
U - darbības uzsākšana, R - darbības veikšana, B - darbības izbeigšana

Apkopotie dati uzskatāmi norāda, ka gandrīz visās nozarēs ir vienādi liels skaits kontrolējošo institūciju, savukārt vairumtirdzniecības / mazumtirdzniecības nozarē lielo institūciju skaitu izskaidro plašais tirdzniecībā esošais produkcijas klāsts, kuras apriti un izrietošās prasības uzrauga daudzas kontrolējošās institūcijas pēc noteiktajiem produkcijas veidiem.

Ievērojot pētījuma apjoma ierobežojumu (t.i. 25 institūcijas), vairākas institūcijas, kurām ir saskare ar komersantiem, netika iekļautas detalizētajā analizē par kontrolējošo institūciju darbības novērtējumu. Institūciju atlase detalizētai analīzei tika veikta, nosakot normatīvajos aktos izvirzīto prasību jomu skaitu un komersantu apjomu, ar kuriem attiecīgā institūcija savā darbībā var saskarties. Institūcijas, kuras pētījuma detalizētajā analizē netika iekļautas, taču tika pieminētas intervijās ar komersantiem kā svarīgas kontrolējošās institūcijas, bija Valsts valodas centrs, Valsts mežu dienests, Konkurences padome un Arhīvu inspekcija.

Visprecīzāk komersantu un kontrolējošo institūciju saskares intensitāti raksturo pētījuma ietvaros apkopotie dati no komersantiem par to, ar kurām institūcijām komersanti pēdējo divu gadu laikā ir faktiski saskārušies. Dati iegūti no komersantu intervijām, kurās komersanti norādīja uz institūcijām, ar kurām saskarsme ir notikusi vismaz vienu reizi pēdējo divu gadu laikā. (skat. 1.attēlu).

1.attēls. Komersantu un kontrolējošo institūciju saskarsme pēdējos 2 gados

Abi iepriekš norādītie datu apkopojumi liecina, ka visbiežāk komersanti saskaras ar tām institūcijām, kuras kontrolē visus komersantus neatkarīgi no tā darbības nozares (t.sk. VID, CSP, VUGD, VDI) vai daudzās nozarēs darbojošos uzņēmumus (VVD, VI, VIDM, LVGMC – praktiski jebkura ražošanas nozare).

Pamatojoties uz šiem datiem, var prognozēt, ka tieši tās institūcijas, ar kurām saskaras visvairāk komersantu, arī rada vislielākās kopējās administratīvās izmaksas komercdarbībai un vislielākās administratīvās izmaksas valstij. Tādējādi tādas kontrolējošās institūcijas kā VID, CSP, VUGD, VDI un VVD būtu prioritārās institūcijas, kuru realizētās kontroles funkcijas būtu detalizēti analizējamas, lai neradītu liekas administratīvās izmaksas komersantiem.

Pētījuma ietvaros no vienas puses tika apkopota informācija par prasībām, kas izvirzītas komersantiem darbības veikšanai izvēlētajās 11 nozarēs, un no otras puses - informācija par izvēlēto 25 kontrolējošo institūciju funkcijām un darbības virzieniem.

Pētījuma ietvaros iekļautās un detalizētāk analizētās institūcijas pēc veida, kā tiek īstenota kontroles funkcija pār komercdarbību var iedalīt šādos veidos:

1. Institūcijas, kuras nodrošina licencēšanu, reģistrāciju un atļauju izsniegšanu:
  - ▶ Uzņēmumu reģistrs, Valsts ieņēmumu dienests, Pārtikas veterinārais dienests, Valsts augu aizsardzības dienests, Zāļu valsts aģentūra, Ekonomikas ministrija, Vides ministrija, Latvijas vides pārraudzības valsts birojs, Valsts vides dienests, Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija, Lauku atbalsta dienests, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
2. Institūcijas, kas veic tirgus uzraudzību:
  - ▶ Pārtikas veterinārais dienests, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, Veselības inspekcija, Valsts augu aizsardzības dienests
3. Institūcijas, kas veic pārbaudes konkrētā jomā:
  - ▶ Valsts ieņēmumu dienests, Valsts darba inspekcija, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Veselības inspekcija, Datu valsts inspekcija, Autotransporta inspekcija, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
4. Institūcijas, kas nodrošina statistiskās informācijas apkopšanu nacionālā līmenī:
  - ▶ Centrālā statistikas pārvalde, Latvijas Banka, Lauku atbalsta dienests
5. Institūcijas, kas nodrošina datu vai tiesību reģistrācijas funkcijas īpašos gadījumos:
  - ▶ Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs, Patentu valde, Valsts zemes dienests
6. Institūcijas, kam ir netieša saskare ar komersantu:
  - ▶ Maksātspējas administrācija, Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs.

No visām 25 pētījumā analizētajām institūcijām 12 kontrolējošās institūcijas ir pilnvarotas veikt fiziskas pārbaudes komersanta darbības vietā, savukārt ar 2 institūcijām (Maksātspējas administrācija, Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs) tiešas saskares analizētajās 11 nozarēs komersantam nav.

Ievērojot šo institūciju grupējumu, katras grupas ietvaros institūciju gadījumu analīzes ietvaros tika analizētas iespējamās funkciju pārklāšanās jeb saskare starp dažādām institūcijām, kas var radīt komersantam papildu slogu vai tieši otrādi – efektīvāk sadarbojoties atslēgt komersantu no liekām darbībām.

3.2. Būtiskāko ieteikumu kopsavilkums

Vislielākais ieguvums gan kontrolējošo institūciju darbības optimizācijai, gan komersantu darbības atvieglošanai būtu no konkrētu normatīvo aktu prasību atcelšanas, jo tādējādi nerastos izmaksas komersantiem prasību izpildei un kontrolējošām institūcijām – prasību izpildes pārbaudei.

Taču ne vienmēr prasību atcelšana pilnā mērā ir pieļaujama no sabiedrības interešu viedokļa un godīgas komercprakses nodrošināšanas viedokļa, un esošā normatīvā regulējuma ietvaros ir jānodrošina samērīgu prasību noteikšana un efektīva kontrolējošo institūciju rīcība.

Pētījuma ietvaros analizējot dažādo kontrolējošo institūciju funkcijas, tika novērotas līdzīgas iespējas pilnveidot kontrolējošo institūciju darbību katrā institūciju grupā vadoties no veidā, kā tiek veikta kontrole pār komersantu darbību.

Būtiskākie ieteikumi kontrolējošo institūciju darbības pilnveidošanai katrā no institūciju grupām aptver:

1. Licencēšana, reģistrācija un atļauju izsniegšanas institūcijām:
  - ▶ Sniegto pakalpojumu elektronizācija un elektroniskas datu apmaiņas veicināšana un datu pieejamības paplašināšana;
  - ▶ Pakalpojumu sniegšanā iesaistīto institūciju skaita samazināšana;
2. Tirgus uzraudzības un Konkrētas jomas pārbaudes veicošajām institūcijām:
  - ▶ Pārbaudu apjoma optimizācija, pilnveidojot pārbaudu plānošanu uz dinamiskas riska analīzes rezultātu pamata un nodrošinot pārbaudāmo objektu objektīvāku atlasī;
  - ▶ Sadarbības pilnveidošana pārbaudu kopējai plānošanai vai informācijas apmaiņai par pārbaudu rezultātiem ar mērķi samazināt kopējo pārbaudu biežumu konkrētam komersantam;
3. Īpašās reģistrācijas:
  - ▶ Deleģēto pakalpojumu kvalitatīva, ātra un izmaksu-efektīva sniegšana;
  - ▶ Datu apmaiņa ar citām saistītajām institūcijām;
4. Statistiskās informācijas apkopšana:
  - ▶ No komersantiem apkopojamās informācijas un datu apjoma samazināšana, izvēloties prioritāros statistikas rādītājus;

- ▶ Alternatīvo datu iegūšanas avotu identificēšana;
5. Netieša saskare ar komersantu:
- ▶ Pārbaugamās sfēras efektīvas darbības atbilstoši normatīvajam regulējumam nodrošināšana.

Papildus norādītajiem ieteikumiem pētījuma ietvaros tika identificētas vairākas kontrolējošo institūciju funkcijas, kuras būtu iespējams nodot izpildei pašvaldībām vai privātajam sektoram.

Detalizēti priekšlikumi katras pētījumā iekļautās kontrolējošās institūcijas darbības pilnveidošanai iekļauti tālākajās ziņojuma sadaļās.

4. Licences, reģistrācijas un atļaujas izdevēj institūcijas

4.1. Uzņēmumu reģistrs

LR Uzņēmumu reģistrs (UR) ir valsts iestāde, kas LR teritorijā reģistrē uzņēmumus (uzņēmēj sabiedrības), komersantus, to filiāles un pārstāvniecības, kā arī visas izmaiņas to darbības pamatdokumentos un veic citas likumdošanas aktos paredzētās darbības. Reģistrs reģistrē arī masu informācijas līdzekļus, biedrības un nodibinājumus, komercķīlas, izšķirošās ietekmes, laulību un publiskās un privātās partnerības līgumus, politiskās partijas, šķirējtiesas, arodbiedrības, reliģiskās organizācijas un to iestādes, kā arī maksātspējas procesus.

Uz komersantu vērstās funkcijas:

- ▶ Veikt komersantu un to filiāļu, ārvalstu komersantu un organizāciju pārstāvniecību un pārstāvju, kooperatīvo sabiedrību, Eiropas ekonomisko interešu grupu, Eiropas komercsabiedrību, Eiropas kooperatīvo sabiedrību, politisko partiju un to apvienību, administratoru, maksātspējas subjektu, tiesiskās aizsardzības un maksātspējas procesa norises, biedrību un nodibinājumu, arodbiedrību, masu informācijas līdzekļu, publiskās un privātās partnerības līgumus, izšķirošās ietekmes, komercķīlu, laulāto mantisko attiecību, šķirējtiesu, reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrāciju un nodrošināt attiecīgo reģistru vešanu (F-UR-1).

UR aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
UR	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹:

- ▶ Uz komersantiem vērstie:
  - „Komerclikums”;
  - „Eiropas komercsabiedrību likums”;
  - „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”.
- ▶ Uz dažādu uzņēmumu darbību vērstie:
  - „Kooperatīvo sabiedrību likums”;
  - likums „Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību”;
  - „Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likums”;
  - likums „Par biržām”;
  - „Kredītiestāžu likums”;
  - likums „Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju”;
  - likums „Par dzīvokļa īpašumu”;
  - „Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likums”.
- ▶ Likums „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru”.

4.1.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par UR darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus reģistrācijas pakalpojumus.

Sniegto UR pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

¹ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
2	Komercreģistrā izdarīto ierakstu par komersantu grozīšana un izmainīto dibināšanas dokumentu iesniegšana	57376
1	Komersanta reģistrācija	9046
4	Komersanta, tā filiāles izslēgšana no komercreģistra	2440
7	Pamatkapitāla palielināšanas / samazināšanas ziņu ierakstīšana komercreģistrā. Paziņojuma par lēmumu samazināt pamatkapitālu publicēšana "Latvijas Vēstnesī"	2270
8	Sabiedrības izbeigšanās un sabiedrības biedra izstāšanās ierakstīšana komercreģistrā	2270
5	Prokūras izdošanas, prokūrista pārstāvības tiesību izmaiņu un prokūras izbeigšanās ierakstīšana komercreģistrā	1254
9	Pieteikums sabiedrības likvidācijas uzsākšanai, likvidatora iecelšanai	1173
6	Sabiedrības reorganizācijas ziņu un dokumentu iesniegšana	322
3	Komersanta filiāles reģistrēšana	107

Norādītie dati liecina, ka visbiežāk komersanti UR vērsās, lai aktualizētu sava uzņēmuma datus Komercreģistrā kā to pieprasa Komerclikums. Arī pārējo sniegto pakalpojumu biežums norāda, ka komersantu saskarsme ar UR ir visai bieža un komersantu darbības atvieglošanai dokumentācijas iesniegšanā UR būtu maksimāli jācenšas veicināt elektroniskā dokumentu aprīte.

4.1.2 Pārbaudes (ISP)

Saskaņā ar UR darbību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem UR neveic fizisko kontroli komersanta darbības vietās.

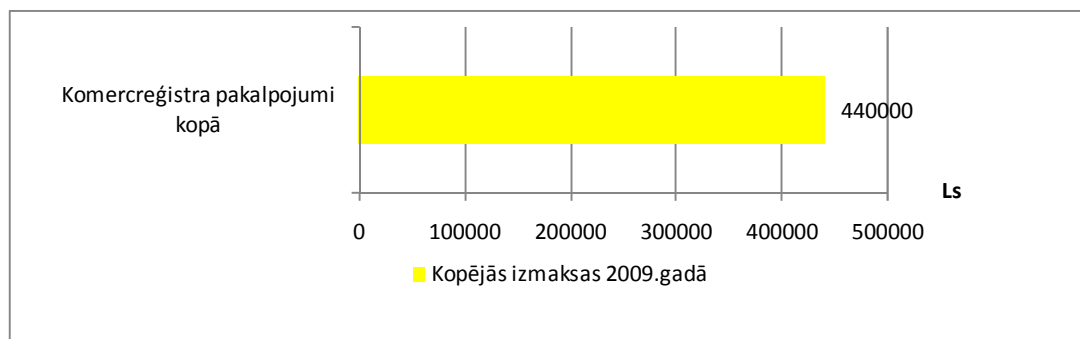
4.1.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
1	Komersanta reģistrācija	Lietas par ziņu un dokumentu iesniegšanas pārkāpumu izskata rajonu (pilsētu) tiesas, UR tikai sastāda un nosūta administratīvā pārkāpuma protokolu. Saskaņā ar LAPK 166.pirm pantu par minētajiem pārkāpumiem var tikt izteikts brīdinājums vai uzlikts naudas sodu no 20 līdz 100 latiem (ja pārkāpums izdarīts atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas - no 100 līdz 200 latiem). Pamatojoties uz Komerclikuma 314.p., tiesa var pieņemt lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu (UR sagatavo prasības pieteikumus).	Lai nodrošinātu UR vestajos reģistros ierakstāmo ziņu regulāru aktualizēšanu, saskaņā ar Komerclikuma 16.pantu sabiedrībai ir pienākums par izmaiņām UR paziņot 14 dienu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas. Atsevišķos gadījumos ir noteikti īsāki termiņi (Komerclikuma 203.p., 205.p., 263.p., 321.p.). Atbildība par ziņu un dokumentu iesniegšanas pārkāpumiem UR ir paredzēta LAPK 166.pirm pantā. Komerclikuma 314.p. regulē kapitālsabiedrību darbības izbeigšanu, pamatojoties uz tiesas nolēmumu.	Saskaņā ar informatīvajā ziņojumā "Par atbildības regulējumu un sodu politiku komercietībās" (MK akceptēts 30.03.2010) norādīto informāciju 2008.gadā no 595 tiesas nolēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās ar brīdinājumu tika sodītas 362 personas (61% no sodīto personu skaita), savukārt 2009.gadā no 299 tiesas nolēmumiem ar brīdinājumu sodītas 214 personas (71% no sodīto personu skaita). Turklāt 2008.gadā naudas sods tika piemērots tikai 68 gadījumos (11% no sodīto personu skaita), bet 2009.gadā - 44 gadījumos (15% no sodīto personu skaita). Savukārt lēmums par lietas izbeigšanu 2008.gadā tika pieņemts 165 gadījumos (28% no pārkāpumu skaita), bet 2009.gadā - 41 gadījumā (14% no pārkāpumu skaita). 2008. un 2009.g. laikā: UR sagatavoti brīdinājumi par normatīvajos aktos noteikto ziņu (par pamatkapitāla apmaksu, valdes pilnvaru termiņa beigām u.c.) neiesniegšanu, par neatrašanos juridiskajā adresē - 5267; Sagatavoti prasības pieteikumi tiesām - 696; Saņemti tiesas nolēmumi par sabiedrību darbības izbeigšanu - 229.	Ierodoties uz administratīvo pārkāpuma protokola sastādīšanu UR, kā biežāko iemeslu personas norādījušas - normatīvo aktu prasību nezināšanu, un iesniedzēju prombūtni (laikā, kad bija jāiesniedz dokumenti).

- ▶ Uzņēmuma reģistrs neveic fizisko pārbaudi komersanta objektā.
- ▶ Lietas par ziņu un dokumentu iesniegšanas pārkāpumiem izskata rajonu (pilsētu) tiesas, UR tikai sastāda un nosūta administratīvā pārkāpuma protokolu. Komersantam var tikt izteikts brīdinājums vai uzlikts nauda sods. Pamatojoties uz Komerclikuma 314.pantu, tiesa var pieņemt lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu (UR sagatavo prasības pieteikumus).
- ▶ Ierodoties uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu UR, kā biežāko iemeslu personas norādījušas - normatīvo aktu prasību nezināšanu vai iesniedzēju prombūtni (laikā, kad bija jāiesniedz dokumenti).
- ▶ Dokumentu (vai ziņu) neiesniegšanu UR normatīvajos aktos noteiktajos termiņos konstatē valsts notāri, izskatot iesniegtos dokumentus, un paziņo par to UR Kontroles nodaļai, kas nodrošina administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu un nosūtīšanu tiesai.
- ▶ 2008.gada 18.septembra Finanšu sektora attīstības padomes sēdē Tieslietu ministrijai dots uzdevums sagatavot nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, kas noteiktu atbildības palielināšanu par ziņu un dokumentu iesniegšanas UR noteikumu pārkāpšanu. Vienlaikus ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166. prim pantā noteikto sankciju palielināšanu ir jāpaplašina UR kompetence ar administratīvas sodīšanas funkciju par normatīvajos aktos noteikto ziņu nesniegšanu.

4.1.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas pēc UR sniegtajiem datiem.

4.1.5 Novērojumi

2010.gadā UR ir veicis šādus pasākumus administratīvo procedūru vienkāršošanai komersantiem:

- 1) Lai samazinātu komersanta reģistrācijai iesniedzamo dokumentu skaitu, veikts to nepieciešamības izvērtējums, kā rezultātā iesniegti priekšlikumi grozījumiem Komerclikumā, atceļot prasību iesniegt parakstu paraugu un bankas izziņu par pamatkapitāla apmaksu. Grozījumi Saeimā pieņemti 2010.gada 15.aprīlī.
- 2) Bez minētajiem grozījumi paredz arī virkni citus būtiskus atvieglojumus komersantiem, piemēram:
  - * īpašus noteikumus pamatkapitāla apmēram SIA - sabiedrības pamatkapitāla lielums varēs būt mazāks par Komerclikumā noteikto minimālo pamatkapitāla lielumu (2000 latiem), proti, 1-1999 latiem, ja tā atbilst noteiktām pazīmēm;
  - * pagarināt kapitālsabiedrību valdes un padomes pilnvaru termiņus - turpmāk SIA valdi un padomi varēs ievēlēt uz nenoteiktu laiku, ja vien statūtos nebūs noteikts ierobežots termiņš.
- 3) Novērsta gada pārskatu iesniegšana gan UR, gan VID. Šobrīd gada pārskati iesniedzami tikai VID, kurš tos UR nodot elektroniski.
- 4) Ieviests projekts par vienas pieturas aģentūru, nodrošinot no 2010.gada 1.jūnija iespēju komersantiem vienlaicīgi ar pieteikumu reģistrēties UR iesniegt pieteikumu PVN maksātāju reģistrācijai VID.

4.1.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
1-9	Lai atvieglotu un vienkāršotu dokumentu iesniegšanu UR, tiek veikti nepieciešamie pasākumi komersantu e-reģistrācijas uzsākšanai.	<p>Ieviest procesa pilnīgu elektronizāciju.</p> <p>Ieviest piekļuvi datu bāzēm (nepieciešams izvērtēt kāda informācija ir pieejama institūcijām un kāda komersantiem)</p>	<p>Nodrošinot procesa elektronizāciju, samazināsies izmaksas (gan institūcijai, gan komersantiem), paātrināsies pakalpojuma saņemšanas laiks. Nebūs nepieciešamas izziņas par komersantu no UR, tās varēs saņemt no datu bāzes (piem., iepirkumu procedūrās).</p> <p>Atceļot reģistrāciju, netiktu nodrošināts UR mērķis,</p>

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
			trešo personu aizsardzība.
1-9	Pašlaik komersantam ir jāsedz izmaksas, kas veidojas publicējot reģistrācijas faktu vai aktuālāku informāciju „Latvijas Vēstnesī”	Ieviešot elektronisko komercrēģistru visu aktuālo informāciju ir iespējams uzrādīt šajā datu bāzē, kur aktuālā informācija tiktu publiskota. Tādējādi „Latvijas Vēstnesī” publikācija vairs nebūtu nepieciešama.	Izmantojot elektronisko vidi, atceltos izmaksas komersantam, kas saistās ar publikāciju ieviešanu „Latvijas Vēstnesī” (samazinātos komersanta izmaksas). Ja informācija būtu pieejama tikai internetā, visi nebūtu nodrošināti ar informācijas pieejamību.
1-9	Nav nodrošināta esošo īpašnieku vai vadības aizsargātība, ja izmaiņas reģistrā piesaka jaunās struktūrvienības dalībnieki	Ieviešot elektronisko datu bāzi, par izmaiņu reģistrēšanu viesiem īpašniekiem un valdes locekļiem jānosūta automātisks paziņojums. Jānodrošina informācijas pieejamību UR uzturētajā elektroniskajā datu bāzē.	Ar datu bāzes palīdzību tiktu aizsargāti uzņēmuma īpašnieki un vadītāji. Tiktu nodrošināta aktuāla informācija. Iespējams netiktu nodrošināta esošo īpašnieku/vadītāju aizsardzība.
1-9	Daudzos gadījumos, lai nodrošinātu izziņas nepieciešamo informāciju, tiek izmantota informācija no „Lursoft” datu bāzes, kas ir maksas pakalpojums.	Ieviešot elektronisko datu pieejamību, šīs datu bāzes informācijai jānodrošina bezmaksas statuss, tādējādi likvidējot izziņas.	Elektronizācija samazinās resursu izmaksas gan institūcijām, gan komersantiem.
N/a	UR nav funkciju administratīvā pārkāpuma sastādīšanai.	Vienlaikus ar sankciju palielināšanu nepieciešams paplašināt UR kompetenci par normatīvos aktos noteiktu ziņu nesniegšanu, paredzot vienkāršos gadījumos atļaut UR veikt sankcijas.	Nodrošinot UR šādu funkciju, tiktu samazināts apjoms, ko izskata tiesa, tādējādi tiktu samazināti izdevumi. Tiktu paātrināts informācijas apmaiņas process. Iespējamie riski saistās ar darbinieku nekompetenci.
N/a	Kaut arī informācija ir pieejama UR mājas lapā, ka viens no biežākajiem komersantu pārkāpumu iemesliem tiek minēta normatīvo aktu nepārziņāšana.	Nepieciešams turpināt pilnveidot komersantiem sniegto informāciju par veicamajām darbībām prasību izpildei.	Palielinās iestādes patērētie resursi komersantu informēšanai

4.2. Valsts ieņēmumu dienests

Valsts ieņēmumu dienests (VID) ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus Eiropas Savienības budžetam, īsteno muitas politiku un kārtu muitas lietas. VID mērķi ir:

- ▶ panākt taisnīgākas nodokļu sistēmas izveidi;
- ▶ uzlabot sadarbību ar nodokļu maksātājiem;
- ▶ veidot sabiedrisko domu par nodokļu nomaksas nepieciešamību;
- ▶ izveidot atbilstošu apkalpošanas servisu;
- ▶ samazināt birokrātisko procesu un procedūras;
- ▶ samazināt administratīvos izdevumus.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

	Uz
▶ skaita un reģistrē nodokļu maksātājus un ar nodokļiem apliekamos objektus (F-VDI-1);	
▶ Piedzen VID administrētos nodokļu un nodevu parādus, arī citu valsts noteikto obligāto maksājumu parādus, kuru iekasēšana saskaņā ar normatīvajiem aktiem piekrit VID (F-VDI-2);	
▶ Seko jebkuru juridisko un fizisko personu saimnieciskajai un finansiālajai darbībai, lai izpildītu nodokļu un nodevu parādu piedziņas funkciju (F-VDI-8);	
▶ Saskaņā ar normatīvajiem aktiem saņem no personām deklarācijas un pārbauda tajās sniegto informāciju, ziņu patiesumu un ienākumu avotu likumību (F-VDI-9);	
▶ Pēc VID iestāžu, pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu un tiesas pieprasījuma veic komersantu nodokļu aprēķinu un nodokļu maksājumu revīziju (auditu) (F-VDI-10);	
▶ Iesniegumu un tiem pievienoto dokumentu pieņemšana un izvērtēšana speciālu atļauju (licenču) un atļauju darbībai ar akcīzes precēm saņemšanai, pārreģistrācijai, apturēšanai un anulēšanai (F-VDI-12);	
▶ Licenču, izziņu un atļauju noformēšana, izsniegšana vai anulēšana pēc VID licencēšanas komisijas vai VID amatpersonas lēmuma saņemšanas (F-VDI-13);	
▶ Kontroles pasākumu par akcīzes preču apriti iekšzemē organizēšana un veikšana (F-VDI-17);	
▶ Akcīzes preču aprites noteikumu pārkāpumu izskatīšana un normatīvajos aktos paredzēto sankciju piemērošana, kā arī lēmumu izpildes kontrole (F-VDI-18);	
▶ Akcīzes nodokļa marku alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem izsniegšana, to piestiprinājuma vietas noteikšana, kā arī aprites uzraudzības nodrošināšana (F-VDI-19);	
▶ Iesniegumu un tiem pievienoto dokumentu alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu un naftas produktu akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecību izsniegšanai vai pārreģistrēšanai pieņemšana, izvērtēšana un apliecību sagatavošana, pārreģistrēšana, izsniegšana, anulēšana vai nepieciešamo pasākumu veikšana nodrošinājuma apliecības darbības apturēšanai, kā arī pārvaldes izsniegto nodrošinājumu izmantošanas kontroles veikšana (F-VDI-20);	
▶ VID administrēto valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanas nodrošināšana atbilstoši kompetencei (F-VDI-30);	
▶ Normatīvajos aktos paredzēto atļauju (izziņu, sertifikātu) reģistrācija, izsniegšana un atļauju nosacījumu izpildes uzraudzība atbilstoši struktūrvienību kompetencei (F-VDI-36);	
▶ Muitas tarifu un maksājumu piemērošanas administrēšana (F-VDI-33);	
▶ Normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā vispārējo galvojumu reģistrācija, uzskaitē un galvojuma apmēra izmantošanas kontrole muitas un citu nodokļu parāda segšanai (F-VDI-36);	
▶ Termiņā nenomaksāto nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu piedziņa un ar to saistītās darbības atbilstoši struktūrvienību kompetencei (F-VDI-37);	
▶ Tranzīta muitas procedūras izpildes uzraudzības nodrošināšana (F-VDI-38);	
▶ Eksporta muitas procedūras izpildes uzraudzības nodrošināšana (F-VDI-39);	
▶ Muitas noteikumu pārkāpumu atklāšanas novēršanas un profilakses pasākumu veikšana saistībā ar preču pārvietošanu pāri Eiropas Savienības muitas robežai (F-VDI-41);	
▶ Informācijas ieguve, analīze un aprites nodrošināšana muitas auditu vajadzībām attiecībā uz juridisko un fizisko personu saimniecisko un finansiālo darbību muitas jomā (F-VDI-42);	

- ▶ Uzņēmumu un darījumu muitas auditu, Eiropas Savienības kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros atbalsta saņēmēju pēcmaksājumu tirdzniecības dokumentu pārbažu veikšana un komersantu grāmatvedības sistēmas pārbažu veikšana saistībā ar vienkāršošanu piešķiršanu (F-VDI-43);
- ▶ Kopējās lauksaimniecības politikai (KLP) pakļauto preču importa un eksporta uzraudzība, nodrošinot Eiropas Savienības KLP pasākumu īstenošanu tirdzniecībā ar trešajām valstīm (F-VDI-44).

VID aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Kīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VID	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²:

- ▶ „Darba likums”;
- ▶ likums „Par Valsts ieņēmumu dienestu”;
- ▶ „Valsts civildienesta likums”;
- ▶ likums „Par nodokļiem un nodevām”;
- ▶ „Darba aizsardzības likums”.

Veicot analīzi ir izdalītas 4 VID pārvaldes: muitas, akcīzes preču, kontrole un reģistrēšana/kases sistēmas/nodokļu administrēšana.

4.2.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Muitas pārvalde

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VID Muitas pārvaldes darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus licencēšanas, reģistrācijas, atļauju izsniegšanas pakalpojumus.

Sniegto VID Muitas pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
70	Atļaujas saņemšana preču deklarēšanai elektroniskā veidā	Līdz 2009.gada 1.novembrim ASYCUDA++ izmantošanai bija spēkā 568 atļaujas. No 2009.gada 1.novembri līdz 2009.gada 1.aprīlim ASYCUDA++ izmantošanai ar komersantiem noslēgti 108 līgumi.
88	Atļauju izsniegšana preču ievēšanai/izvešanai pārstrādei vienkāršotā veidā	Ievēšana - 189 Izvešana - 466
89	Atļauju izsniegšana preču pagaidu ievēšanai/izvešanai vienkāršotā veidā	Ievēšana - 297; Izvešana - 359
93	Vispārējā galvojuma atļauju piešķiršana un vispārējā galvojuma apliecību izsniegšana	394 (izsniegto vispārējo galvojumu apliecību skaits)
94	Vispārējā galvojuma atļauju piešķiršana un vispārējā galvojuma kopējā tranzīta procedūrai	114
86	Atļauju izsniegšana muitas procedūras - ievēšana pārstrādei, t.sk. muitas kontrolē, un izvešana pārstrādei -piemērošanai	Ievēšana - 66, Izvešana - 17
78	Muitas preču pagaidu uzglabāšanas vietas atļaujas pieprasīšana vai iesnieguma un papildus dokumentu iesniegšana grozījumu veikšanai atļaujā	2009.gadā - 1. Uz 31.03.2010. - 15 spēkā esošas atļaujas.
	Atļauja preču pagaidu uzglabāšanas vietas turēšanai	2009.gadā - 1, uz 31.03.2010. - 15 spēkā esošas atļaujas
66	Iesnieguma iesniegšana, lai saņemtu atzītā nosūtītāja vai atzītā saņēmēja statusu	12
68	Iesnieguma iesniegšana, lai saņemtu atzītā eksportētāja statusu un pilnvaru	8

² Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
71	Vienkāršotās deklarēšanas vai vietējās muišanas atļauju saņemšana	7
87	Atļauju izsniegšana muitas procedūras - pagaidu ieviešana - piemērošanai	7
69	Atļaujas saņemšana atzītā eksportētāja vai importētāja statusa atzīšanai	5
67	Iesnieguma sagatavošana, lai saņemtu vai atjaunotu atzītā komersanta sertifikātu	Izsniegti AEO sertifikāti: 2009.gada - 1. Izsniegti AEO pieteikumi: 2009.gadā - 4.
87	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana, produktu uzglabāšanas atļaujas saņemšana	N/a
74	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana, lai saņemtu vienoto atļauju muitas noliktavas darbībai jeb muitas noliktavā muitas noliktavas turēšanas atļauju	N/a

Akcīzes preču pārvalde

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VID Akcīzes preču pārvaldes darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus licencēšanas, reģistrācijas, atļauju izsniegšanas pakalpojumus.

Sniegto VID Akcīzes preču pārvaldes pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
48	A.Iesniegums speciālās atļaujas (licences) saņemšanai, pārreģistrēšanai, anulēšanai	Izsniegtas - 1 309, pārreģistrētas - 2070, anulētas uz iesnieguma pamata - 1 169 licences. Nav iekļauts to licenču skaits, kas tika anulētas par pārkāpumiem. Uz 31.12.2009. - 9 640 licences.
49	B.Iesniegums izziņas/atļaujas saņemšanai, pārreģistrēšanai, anulēšanai	Izsniegtas - 2 467, pārreģistrētas - 147, anulētas uz iesnieguma pamata - 124 izziņas/atļaujas. Nav iekļauts to izziņu/atļauju skaits, kas tika anulētas par pārkāpumiem. Uz 31.12.2008. kopumā bija spēkā 2467 izziņas/atļaujas, uz 31.12.2009. - 2 421 izziņas/atļaujas.
51	Iesniegums akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecības saņemšanai, pārreģistrēšanai, anulēšanai un darbības atjaunošanai	2009.gadā izsniegta 241 vispārējā nodrošinājuma apliecība un 48 vienreizējā nodrošinājuma apliecības
53	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana, lai saņemtu atļauju no licencēšanas komisijas par iespēju norēķināties ar skaidru naudu	Dati par šo prasību nav uzkrāti skaitliskā griezumā.
60	Iesnieguma sagatavošana par atļaujas saņemšanu veikt darbības ar akcīzes precēm brīvdienās	Izsniegtas 11 atļaujas, vienā gadījumā atteikta atļaujas izsniegšana
54	Akcīzes preču uzskaites veikšana un izsekojamības nodrošināšana ražošanas, sajaukšanas, apstrādes, pārstrādes vai fasēšanas procesos	2009.gadā izsniegtas 7, pārreģistrēta 1 atļauja.

Nodokļu pārvalde

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VID Nodokļu pārvaldes darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus licencēšanas, reģistrācijas, atļauju izsniegšanas pakalpojumus.

Sniegto VID Nodokļu pārvaldes pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
20	Struktūrvienību reģistrēšana	Reģistrētas 94 643 struktūrvienības
24	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VID, lai reģistrētu grāmatniņas brošētas kvītis vai grāmatniņas brošētas (biļetes), vai arī kvīšu vai (biļešu) numurus	Saņemti iesniegumi kvīšu reģistrēšanai 86 126, t.sk. EDS 6 899 un iesniegumi biļešu reģistrēšanai 5 433, t.sk. EDS 1 470
21	Reģistrēšana ar PVN apliekamo personu reģistrā	Ar PVN apliekamo personu reģistrā reģistrētas 16 217 personas
27	Lietotāju kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu reģistrēšana VID	Reģistrēti 10 762 kases aparāti, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas
19	Reģistrēšana saimnieciskās darbības veicēja statusā	Reģistrēti 8 538 saimnieciskās darbības veicēji
32	Kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas pārtraukšana vai izbeigšana un VID informēšana	2009.gadā VID ir saņemts 31 iesniegums par kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu lietošanas pārtraukšanu, 6289 iesniegumi par kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu lietošanas izbeigšanu.
27	Kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu modeļu (modifikāciju) reģistrēšana VID	2009.g. saņemti iesniegumi par 26 jaunu kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu modeļu reģistrēšanu VID un 247 (no tiem EDS 4) aparātu modifikāciju

4.2.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Muitas pārvalde

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VID Muitas pārvaldes darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, saņemot dažādus pārskatus, ziņojumus vai informāciju no komersantiem.

Sniegto VID Muitas pakalpojumu saraksts pēc pārskatu, ziņojumu un informācijas sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
102	Kopējā tranzīta procedūras noformēšana	167 608
100	Muitas procedūras - izvešana - noformēšana	68 942
95	Muitas procedūras - izlaišana brīvam apgrozījumam -noformēšana	67 742
72	Preces pirmsmuitošanas pieteikšana vai veidlapas aizpildīšana un iesniegšana kontroles muitas iestādē	30 856
97	Muitas procedūras - ievešana muitas noliktavā - noformēšana	22 027
80	Informācijas iesniegšana par preču atpakaļizvešanu	Noformētās atpakaļizvešanas muitas procedūras: 2009.gadā - 17 157
104	Preču izcelsmi apliecināšanu dokumentu apstiprināšana (EUR 1, EUR MED,A Forma, A.TR, INF4)	2 822
98	Muitas procedūras - ievešana pārstrādei - noformēšana	1 443
101	Izvešana pārstrādei - muitas procedūras noformēšana	1 317
96	Muitas procedūras - ievešana uz laiku - noformēšana	340
73	Paziņojuma par produktu pieteikšanu muitas procedūrai (izvešanai) sagatavošana un iesniegšana	Iepriekšējo paziņojumu KLP precēm jāiesniedz katrai eksporta deklarācijai ar precēm par kurām pieprasa eksporta kompensāciju (2009.gadā - 280 gadījumi)
90	Eksporta kompensāciju pieteikumu un pavaddokumentu saņemšana	Katrai eksporta deklarācijai ar precēm par kurām pieprasa eksporta kompensāciju (2009.gadā - 280 gadījumi)
92	Saistošās izziņas par tarifu (SIT) pieprasījumu izskatīšana, izziņu iesniegšana	88
81	Muitošanas režīmu – preču iznīcināšanas iesnieguma -sagatavošana un iesniegšana	64
82	Preču nogādāšana iznīcināšanai	64
76	Informācija sniegšana par plombu numuriem	12
66	Iesnieguma iesniegšana, lai saņemtu atzītā nosūtītāja vai atzītā saņēmēja statusu	12
99	Muitas procedūras - ievešana pārstrādei muitas kontrolē - noformēšana	5
103	Muitas režīma - preču ievešana brīvajā zonā - noformēšana	Uzskaitē netiek veikta šādā griezumā

Akcīzes preču pārvalde

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VID Akcīzes preču pārvaldes darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, saņemot dažādus pārskatus, ziņojumus vai informāciju no komersantiem.

Sniegto VID Akcīzes preču pārvaldes pakalpojumu saraksts pēc pārskatu, ziņojumu un informācijas sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
59	Akcīzes preču ievešanai/izvešanai pavaddokumentu noformēšana un iesniegšana attiecīgajā VID muitas iestādē	2008. un 2009.gada laikā pavisam noformēti 137 474 pavaddokumenti
64	A. Pārskatu (24 pārskatu veidi) par alkoholisko dzērienu, tajā skaitā alus, tabakas izstrādājumu un degvielas aprīti iepriekšējā mēnesī iesniegšana VID	2008.gada laikā iesniegti 13 074 akcīzes preču aprītes pārskati, savukārt 2009.gadā - 12 677 pārskati.
52	Iesniegums par akcīzes nodokļa marku saņemšanu alkoholisko dzērienu, cigarešu, smēķējamās tabakas, cigāru un cigarellu marķēšanai (ietver pilnu ciklu no iesnieguma saņemšanas līdz akcīzes nodokļa marku iesniegšanai)	2009.gadā ir saņemti 5247 iesniegumi par akcīzes nodokļa marku saņemšanu alkoholisko dzērienu, cigarešu, smēķējamās tabakas, cigāru un cigarellu marķēšanai
61	Vienkāršotā pavaddokumenta noformēšana un iesniegšana VID	2008. un 2009.gada laikā pavisam noformēti 1523 vienkāršotie pavaddokumenti
63	Pārskata par akcīzes nodokļa marku aprīti iepriekšējā mēnesī iesniegšana VID (ietver pilnu ciklu no pārskata saņemšanas līdz datu pilnīgai apstrādei un pārbaudei)	Saņemti 1 020 (neskaitot pārskatu labojumus) pārskati par akcīzes nodokļa marku aprīti alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu marķēšanai.
65	B. Ikmēneša pārskatu par naftas produktu (degvielas) rezervēm, rezervju pakalpojumiem un rezervju uzglabāšanas pakalpojumiem iesniegšana VID	2008.gada laikā iesniegti 659, un 2009.gadā - 677 pārskati par obligāto valsts naftas produktu rezervju izveidošanu un uzglabāšanu.
62	Apliecinājuma par akcīzes nodokļa marku iznīcināšanu citā dalībvalstī iesniegšana	VID ir saņēmis 3 iesniegumus ar citas dalībvalsts nodokļu administrācijas izsniegtu apliecinājumu par tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku iznīcināšanu.

Nodokļu pārvalde

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VID Nodokļu pārvaldes darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, saņemot dažādus pārskatus, ziņojumus vai informāciju no komersantiem.

Sniegto VID Nodokļu pārvaldes pakalpojumu saraksts pēc pārskatu, ziņojumu un informācijas sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
37	Ziņojums par VSAOI, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu	Kopā 1 167 864, t.sk. EDS - 640 254
39	PVN deklarācija par taksācijas periodu (PVN) - ietverot PVN 1 un PVN 2	Kopā 942828, t.sk. EDS 594 466
36	Ziņu par darba ņēmējiem sniegšana	Kopā 353359, t.sk. EDS - 236 698
23	Pārskata par numurēto un reģistrēto kvišu (biļešu) izlietojumu aizpildīšana un iesniegšana VID	2009.g. kopā 217 974 pārskati par kvišu izlietojumu, t.sk. EDS 75 852 un 3 850 pārskati par biļešu izlietojumu t.sk. EDS 1 946
43	Uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas gada deklarācija (2008)	Kopā 81 660, t.sk. EDS 22 364
33	Gada pārskata iesniegšana VID	Kopā 78383, t.sk. EDS - 15 536 (2008.g.)
42	PVN deklarācija par taksācijas gadu (PVN 4)	Kopā 51 046, t.sk. EDS 27 429
38	Pārskats par aprēķināto dabas resursu nodokli	Kopā 30696, t.sk.EDS - 17 153
44	Uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķinātie avansa maksājumi (2008)	Kopā 26 239, t.sk. EDS - 2 306
38	Pārskats par aprēķināto dabas resursu nodokli	26 006
35	Deklarācijas par skaidrā naudā veiktajiem darījumiem iesniegšana VID	2009.gadā ir saņemtas 6 278 nodokļu maksātāju deklarācijas, no tām EDS – 4 460
33	Individuālo komersantu finanšu pārskata iesniegšana VID	4024, t.sk. EDS - nav
46	Kafijas un bezalkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa deklarācija	3 827
46	Alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa deklarācija	1 438
46	Naftas produktu akcīzes nodokļa deklarācija	1 274
76	Pārskata par stingrās uzskaites plombu izlietojumu sagatavošana un iesniegšana VID	Pārskati par stingrās uzskaites plombu izlietojumu 654,t.sk. EDS 454
46	Tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa deklarācija	346
34	Konsolidētā gada pārskata iesniegšana VID	290, t.sk. EDS - 21 (par 2008.gadu)
76	Stingrās uzskaites plombu iegādāšanās	VID ir saņemti 68 (no tiem EDS 17) iesniegumi plombu iegādei un 2009.gadā pārdotas 34 310 plombras
47	Numerācijas lietošanas tiesību ikgadējās valsts nodevas deklarāciju	51 (par 2009.gada 4.cetrksni)
40	Pārskats par priekšnodokļa un nodokļa summām, kas iekļautas PVN deklarācijā (PVN 1)	Atsevišķi nav iespējams norādīt. Iekļauts pie PVN deklarācijas
41	Pārskats par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā (PVN 2)	Atsevišķi nav iespējams norādīt. Iekļauts pie PVN deklarācijas
30	Rakstiska VID informēšana par līgumu izmaiņām ar kases aparātu apkalpojošo dienestu	Izmaiņas līgumu noslēgšanā ar apkalpojošo dienestu VID nodokļu administrācijas reģistrē Nodokļu informatīvās sistēmas "Kases aparātu uzskaites sistēmā", un, ņemot vērā to, ka tās tiek reģistrētas kā izmaiņas vispārējos kases aparāta reģistrācijas datus, VID nav iespējams atlasīt gadījumu skaitu, kad reģistrētas izmaiņas saistībā ar apkalpošanas līgumiem
31	Kases sistēmas tehniskās pases papildināšana par papildu naudas kastes ierīkošanu	Nav iespējams atlasīt gadījumu skaitu, jo VID Nodokļu informatīvajā sistēmā šādu informāciju neievada

Papildus dažādu pārskatu, ziņojumu un informācijas saņemšanai, VID Nodokļu pārvalde izsniedz arī dažādas izziņas, kuras pēc to izsniegšanas biežuma sarindojas:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
N/a	Izziņa par norēķiniem ar budžetu	106 641
N/a	Izziņa par kredīta ņēmēja ienākumiem	~ 100 000 (Šo izziņu uzskaitē IS nenotiek, tāpēc skaits ir aptuvenš)
N/a	Izziņa par stāšanās nodokļu maksātāju uzskaitē	98 990
N/a	Izziņa par vidējo strādājošo skaitu	6 279
N/a	Izziņa par ienākumiem no individuālā darba	219
N/a	Izziņa par to, ka nodokļu maksātājs nav ar PVN apliekamā persona	90
N/a	Izziņa par kompensāciju lauksaimniecības produkcijas ražotājam	7

Ar EDS (Elektroniskās deklarēšanas sistēma) ieviešanu paralēli ir iespējams iesniegt pārskatus, reģistrēties, pieteikties izziņām un atļaujām gan elektroniskajā vidē, gan iesniedzot dokumentus klātienē.

4.2.3 Pārbaudes (ISP)

VID vārdā pārbaudes var veikt Muitas pārvalde, Akcīzes preču pārvalde un Kontroles daļa. Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par šo struktūrvienību veikto pārbaudu apjomu 2009.gadā:

Iestāde	Pārbaudes veids	Pārbaudes metodika	Veikto pārbaudu skaits 2009.gadā
Muitas pārvalde	Preču un transporta līdzekļu muitas kontroles veikšana – daļējās pārbaudes	Vizuālā, vispārīgā un padziļinātā pārbaude	18567
Kontroles daļa	Apsekošanas	N/a	8364
Akcīzes preču pārvalde	Plānotas, neplānotas, tematiskās pārbaudes	Plānotas, neplānotas, tematiskās pārbaudes	4643
Muitas pārvalde	Pārbaudu veikšana par muitas administrēto maksājumu piemērošanas atbilstību pēc pieprasījuma	N/a	2514
Muitas pārvalde	Preču un transporta līdzekļu muitas kontroles veikšana – padziļinātās pārbaudes	Vizuālā, vispārīgā un padziļinātā pārbaude	2136
Kontroles daļa	Nodokļu auditi	N/a	1379
Kontroles daļa	Datu atbilstības pārbaudes	N/a	355
Kontroles daļa	Nodokļu aprēķini	N/a	176
Kontroles daļa	Novērošanas - saimnieciskā darbība	N/a	112
Kontroles daļa	Novērošanas - darījumi	N/a	97

- ▶ Kontroles pasākumi tiek veikti nodokļu maksātājiem ar visaugstāko nodokļu nemaksāšanas risku vai pēc kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma (nodokļu aprēķins) atbilstoši nodokļu administrācijas kapacitātei.
- ▶ Atceļot kontroles pasākumus netiks kontrolēta valsts noteikto maksājumu aprēķināšana un nomaksa valsts budžetā, kā rezultātā būtiski samazināsies ieņēmumi valsts budžetā un pieaugs "ēnu ekonomika".
- ▶ Nodokļu kontroles esamībai ir arī preventīvs efekts, ja nodokļu maksātājiem būs zināms, ka kontroles pasākumi netiks veikti, var pieaugt nodokļu nemaksāšanas risks.
- ▶ Kontroles pasākumu veikšanas biežums ir atkarīgs no nodokļu maksātāja brīvprātīgas nodokļu nomaksas līmeņa.
- ▶ Kontroles pasākumu veikšanas biežums un tā veids atkarīgs no nodokļu maksātājam konstatētā nodokļu nemaksāšanas riska.
- ▶ Plānotajām pārbaudēm ir daudz labāki rezultāti kā neplānotajām.
- ▶ Kontroli veic vienlaicīgi divas amatpersonas, tādējādi samazinot korupcijas un kļūdu risku, taču samazinātā budžeta finansējuma dēļ ir plānots samazināt pārbaudītāju skaitu vienas pārbaudes ietvaros līdz vienam pārbaudītājam.

4.2.4 Institūcijas piemērotās sankcijas

Piemērotās sankcijas (Muitas pārvalde)

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums
66, 67 69	Iesnieguma iesniegšana, lai saņemtu atzītā nosūtītāja vai atzītā saņēmēja statusu, komersanta sertifikātu vai atzītā eksportētāja statusu un pilnvaru Atļaujas saņemšana atzītā eksportētāja vai importētāja statusa atzīšanai	Naudas sods, konfiskācija	Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss 07.12.1984
71 78	Vienkāršotās deklarēšanas vai vietējās muižošanas atļauju saņemšana Atļauja preču pagaidu uzglabāšanas vietas turēšanai	Brīdinājums, naudas sods, konfiskācija	Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss 07.12.1984
75 70	Atļaujas saņemšana preču deklarēšanai elektroniskā veidā EDS lietošanas atļaujas saņemšana	n/a	1.Elektronisko dokumentu likums 2.MK 28.06.2005. noteikumi Nr.473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums
			dokumentu aprīte starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām” 3.VID 13.03.2006. instrukcija Nr.1 „Vienošanās par elektronisko dokumentu parakstīšanu ar elektronisko parakstu, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas pakalpojumus, un šo pakalpojumu nodrošināšana”
66-105	Par muižošanas procedūras neievērošanu	Naudas sods, konfiskācija	Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss 07.12.1984
80	Informācijas iesniegšana par preču atpakaljizvešanu	Brīdinājums, naudas sods, konfiskācija	Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss 07.12.1984
82	Preču nogādāšana iznīcināšanai		

- ▶ VID muiža nodarbojas ar preču pārvietošanu starp ES un trešajām valstīm, un to preču kontroli (noformēti dažādi dokumenti, iekasēti maksājumi).
- ▶ Uzņēmējs pats lemj vai saistās ar institūciju, vai deleģē dokumentu nokārtošanu starpniekiem (brokeriem vai pārvadātājiem). Pārvadātājs uzņemas atbildību par pašu transportu un tā dokumentāciju.
- ▶ VID pārbauda vai par precēm ir samaksāti nodokļi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, savukārt PVD pārbauda preču atbilstību kvalitātes u.c. normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
- ▶ VID muižas dienestā ir veiktas daudzas elektronizācijas darbības gan saistībā ar EDS lietošanu, gan pēc Eiropas Savienības regulām. Komersantam tiek nodrošināta gan elektroniskā muižas dokumentu iesniegšana, gan to ir iespējams veikt uz vietas.
- ▶ Praktiski visas VID muižas dienesta veiktās prasības izriet no ES direktīvām, kas nodrošina to, ka prakse ir vienveidīga visās ES dalībvalstīs saskaņā ar Starptautiskām vienošanām vai regulām.

Piemērotās sankcijas (Akcīzes preču pārvalde)

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009. gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
48-65	Par visiem akcīzes preču aprīti reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem ir iespējams piemērot administratīvo atbildību, protams ja par pārkāpumu nav paredzēta kriminālatbildība. VID netiek apkopota informācija par piemērotajiem administratīvajiem sodiem atbilstoši anketā norādītajiem prasības ID, līdz ar to iesniedzam kopējos datus par piemērotajām sankcijām akcīzes preču jomā.	Atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu, naudas sods; administratīvā pārkāpuma priekšmeta vai izdarīšanas rīka konfiskācija.	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	2009.gadā VID izskatītas 1 132 administratīvo pārkāpumu lietas akcīzes preču aprītes jomā. 2008.gadā VID izskatītas 893 administratīvo pārkāpumu lietas akcīzes preču aprītes jomā.	Preču uzskaites un pavaddokumentu aprītes pārkāpumi.
48-65	Akcīzes preču aprīti reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos VID ir tiesīgs lemt jautājumu par komersantam izsniegto speciālo atļauju (licenču) apturēšanu un anulēšanu.	Speciālās atļaujas (licences) anulēšana vai apturēšana.	MK 30.08.2005. noteikumi Nr.662 "Akcīzes preču aprītes kārtība".	2008.gadā par normatīvo aktu pārkāpumiem anulētas 294, apturētas - 55 speciālās atļaujas (licences). 2009.gadā - anulētas 294, apturētas 53 speciālās atļaujas (licences).	Būtiskākie pārkāpumi par kuriem var anulēt vai apturēt speciālo atļauju (licenci): 1) alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu realizācija personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem; 2) komercdarbības vietā konstatēti nelikumīgi alkoholiskie dzērieni, vai nemarkēti alkoholiskie dzērieni vai tabakas izstrādājumi; 3) komersants noteiktajā termiņā nav iesniedzis akcīzes preču aprītes pārskatus vai nodokļu deklarācijas; nav pietiekama akcīzes nodokļa

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009. gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
48-51	iesniegums akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecības saņemšanai, pārreģistrēšanai, anulēšanai un darbības atjaunošanai	Nodrošinājuma apliecības darbības apturēšana vai anulēšana, atteikums izsniegt nodrošinājuma apliecību, nesamaksātā akcīzes nodokļa un soda naudas akcīzes nodokļa apmērā iekasēšana, administratīvā soda piemērošana.	APK, likums "Par akcīzes nodokli", MK 30.03.2010.noteikumi Nr.302 "Noteikumi par akcīzes nodokļa nodrošinājumiem"	2009.gadā ir apturēta darbība 3 nodrošinājuma apliecībām, ir anulētas 2 nodrošinājuma apliecības, ir bijuši 3 atteikumi izsniegt nodrošinājuma apliecības, piemērota APK sankcija 4 gadījumos.	nodrošinājuma; 4) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā netiek maksāts akcīzes nodoklis. Nepietiekams nodrošinājums, veiktas darbības ar akcīzes precēm bez nodrošinājuma apliecības vai tās apturēšanas laikā vai pēc anulēšanas, komersants vai komersanta iesniegtie dokumenti neatbilst normatīvo aktu prasībām, kļūdainais akcīzes nodokļa aprēķins.

- ▶ Visbiežāk sankcijas tiek piemērotas par preču uzskaites un pavaddokumentu aprītes pārkāpumiem (2009. gadā 1132 administratīvo pārkāpumu lietas akcīzes preču pārkāpumu jomā). Par konstatētajiem pārkāpumiem tiek uzsākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā un sastādīts administratīvo pārkāpumu protokols.
- ▶ Akcīzes preču aprīti reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos VID ir tiesīgs lemt jautājumu par komersantam izsniegto speciālo atļauju (licenci) apturēšanu un anulēšanu. Būtiskākie pārkāpumi par kuriem var anulēt vai apturēt speciālo atļauju (licenci):
  - 1) alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu realizācija personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem;
  - 2) komercdarbības vietā konstatēti nelikumīgi alkoholiskie dzērieni, vai nemarkēti alkoholiskie dzērieni vai tabakas izstrādājumi;
  - 3) komersants noteiktajā termiņā nav iesniedzis akcīzes preču aprītes pārskatus vai nodokļu deklarācijas; nav pietiekama akcīzes nodokļa nodrošinājuma;
  - 4) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā netiek maksāts akcīzes nodoklis.
- ▶ Pārkāpumi, par kuriem var anulēt vai apturēt speciālo atļauju (licenci) tiek identificēti sekojošos veidos:
  - 1) saņemta informācija no citām uzraugošajām institūcijām vai VID iestādēm;
  - 2) veicot kontroles pasākumus komercdarbības vietās;
  - 3) veicot datu bāzēs pieejamās informācijas analīzi u.c.

Piemērotās sankcijas (VID kontrole)

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
83	VID tematiskā pārbaude	Piemēro Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā norādītos naudas sodus gadījumos, kad konstatēti administratīvie pārkāpumi. Saistībā ar MK 17.07.2007. noteikumiem Nr.489 „Kārtība, kādā apturama saimnieciskā darbība speciālās pārbaudes veikšanai, ja nav nodrošināta ar nodokļiem un nodevām apliekamo objektu pareiza un pilnīga uzskaitē" var izteikt brīdinājumu vai apturēt saimniecisko darbību par konstatētajiem noteikumos noteiktajiem pārkāpumiem.	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss. MK 17.07.2007. noteikumi Nr.489 „Kārtība, kādā apturama saimnieciskā darbība speciālās pārbaudes veikšanai, ja nav nodrošināta ar nodokļiem un nodevām apliekamo objektu pareiza un pilnīga uzskaitē"	2009.gadā par tematiskajās pārbaudēs konstatētajiem pārkāpumiem naudas sods saskaņā ar LAPK piemērots Ls 251,6 tūkst. 2009.gadā izteikti brīdinājumi par saimnieciskās darbības apturēšanu 199 gadījumos, apturēta saimnieciskā darbība 27 gadījumos.	Normatīvo aktu normu neievērošanas gadījumu konstatēšana.
83	VID nodokļu audits	Likums "Par nodokļiem un nodevām" nosaka vispārīgo kārtību budžetā maksājamo summu aprēķināšanai normatīvo aktu neievērošanas gadījumos. Nodokļu administrācija papildus aprēķina nodokļus un soda naudu saskaņā ar konkrēto nodokļu likumu normām.	Likums "Par nodokļiem un nodevām" un konkrētā nodokļa likuma normas.	2009.gadā nodokļu audits papildus ir aprēķināts Ls 138,1milj., t.sk.: - pievienotās vērtības nodoklis Ls 44,0 milj.; - iedzīvotāju ienākuma nodoklis Ls 23,1 milj.; - uzņēmumu ienākuma nodoklis Ls 7,3 milj.; - valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas - Ls 0,4 milj.;	Normatīvo aktu normu neievērošanas gadījumu konstatēšana.

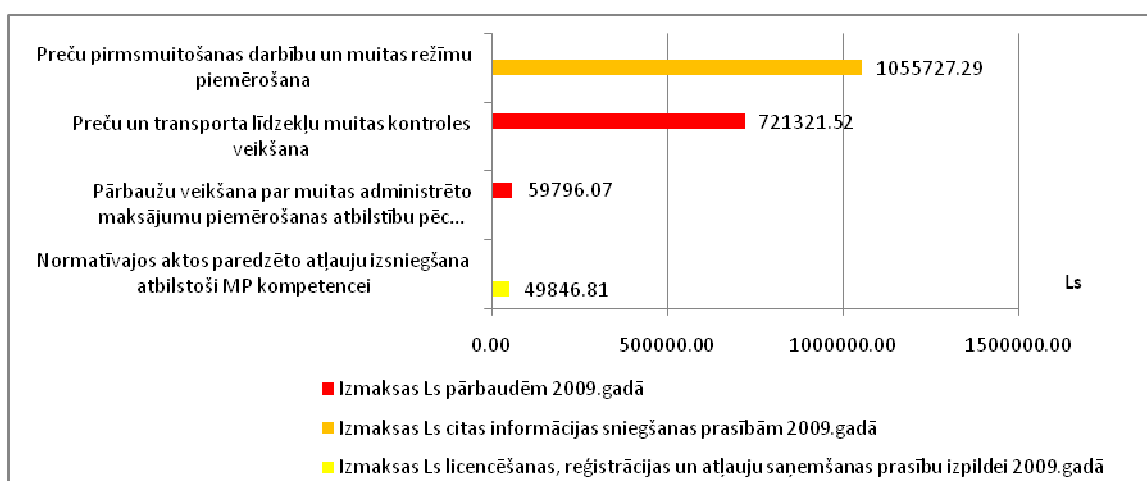
Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
				- soda nauda Ls 48,4 milj.	

- ▶ Visbiežāk sankcijas piemērotas VID tematisko pārbažu un nodokļu auditu ietvaros, kad komersantu saimnieciskās darbības uzskaitē un nodokļu aprēķināšanā nav ievērotas LR normatīvo aktu prasības;
- ▶ Visbiežāk pārkāpumi konstatēti PVN, iedzīvotāju ienākuma nodokļa, uzņēmumu ienākumu nodokļa un VSAOI aprēķināšanā un nomaksāšanā.

4.2.5 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopotas uz muitas darbībām attiecināmās VID izmaksas 2009. gadā. Izmaksas noteiktas sareizinot patērēto laiku ar stundas likmi.

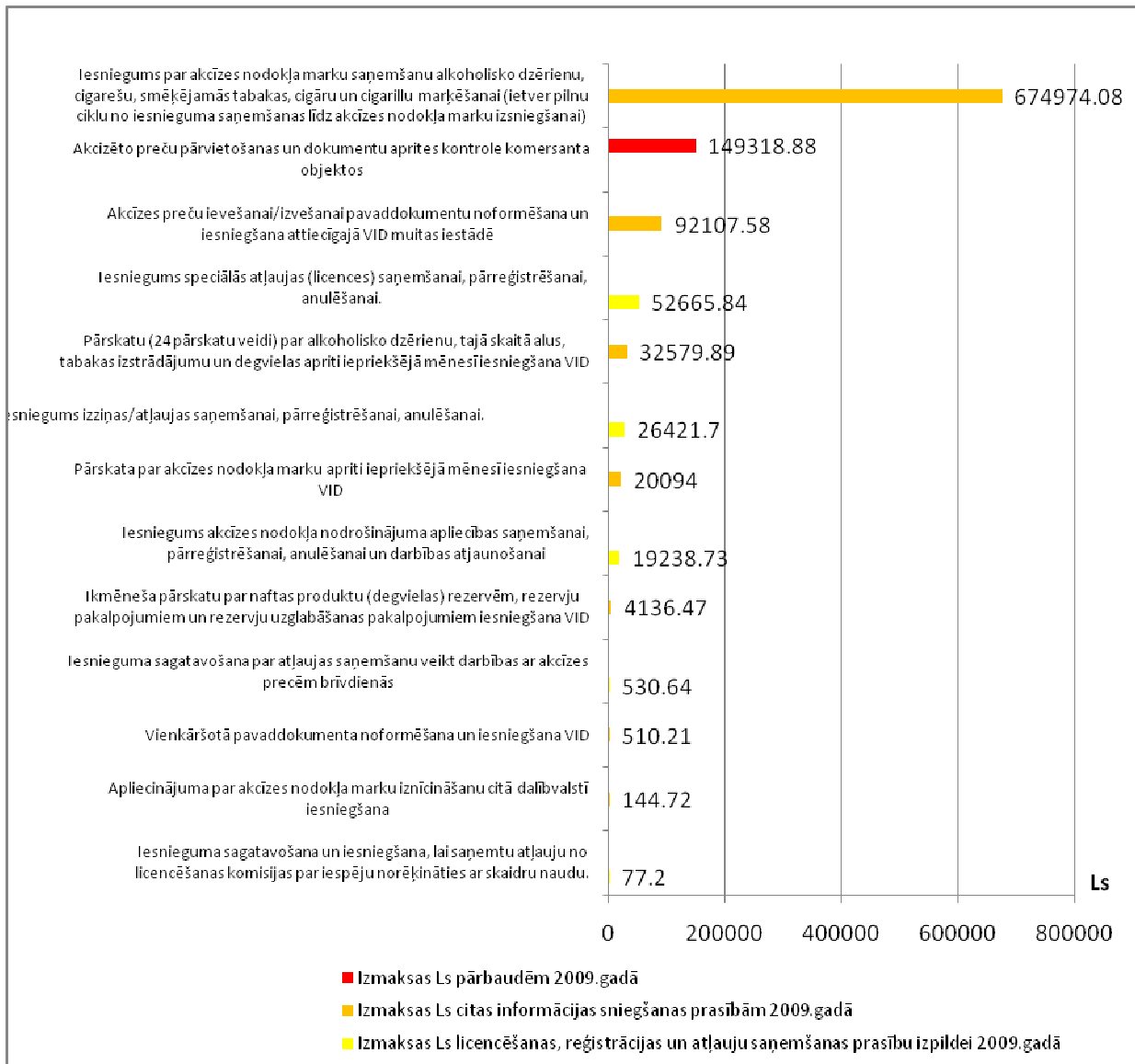
Prasību izpildes kontrolē patērētās izmaksas Muitas pārvaldē 2009.gadā

Nākamajā attēlā apkopotas VID akcīzes preču pārvaldes darbību izmaksas 2009. gadā.

- ▶ Izmaksas noteiktas sareizinot slodzes prasību izpildei mēnesī ar mēnešu skaitu.
- ▶ Akcīzes preču pārvaldes bloka vidējā *atbildības* stundas likme 2009.gadā bija Ls 4,02. Minētais skaitlis iegūts, izmantojot sekojošu informāciju un aprēķina metodiku:
  - 1) atbilstoši VID Finanšu pārvaldes sniegtajai informācijai, atbildības izmaksas vidēji uz vienu nodarbināto 2009.gadā Akcīzes preču pārvaldes blokā sastādīja Ls 8037 (atbildība sastāv no: a)atalgojuma - mēneša darba samaksas; b)sociālā rakstura pabalstiem; c)darba devēja VSAO iemaksām);
  - 2) Ls 8 037 dalot ar 250 darba dienām un 8 stundām, iegūst Ls 4,02.

Prasību izpildes kontrolē patērētās izmaksas Akcīzes preču pārvaldē 2009.gadā

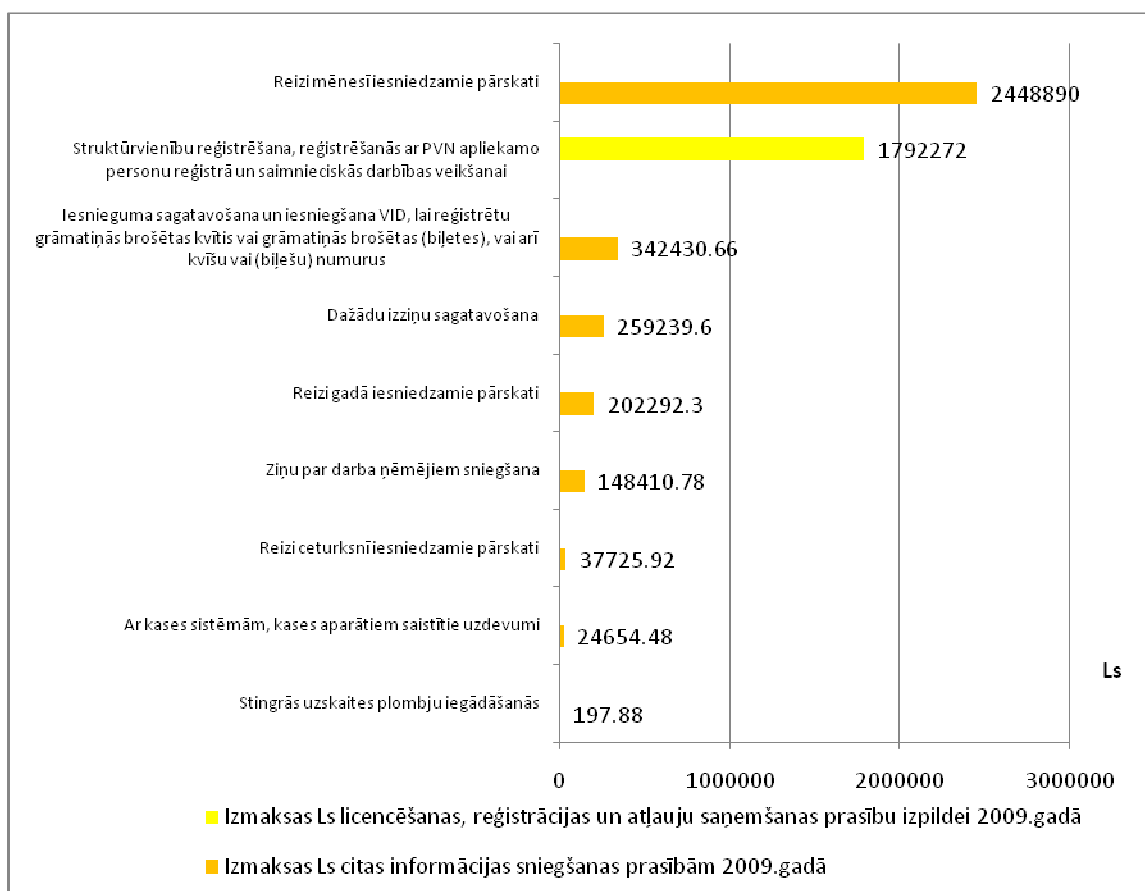
Nākamajā attēlā apkopotas VID nodokļu administrēšanas izmaksas 2009. gadā. Izmaksas noteiktas sareizinot slodzes prasību izpildei mēnesī ar mēnešu skaitu.

Vislielākās izmaksas veido:

- ▶ Ziņojums par VSAO1, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu (1 938 654.25 Ls prasības izpildei, viena pārskata pārbaude – 1.66 Ls);
- ▶ Struktūrvienību reģistrēšana (1 492 520.11 Ls prasības izpildei, vienas struktūrvienības reģistrēšana – 15.77 Ls).

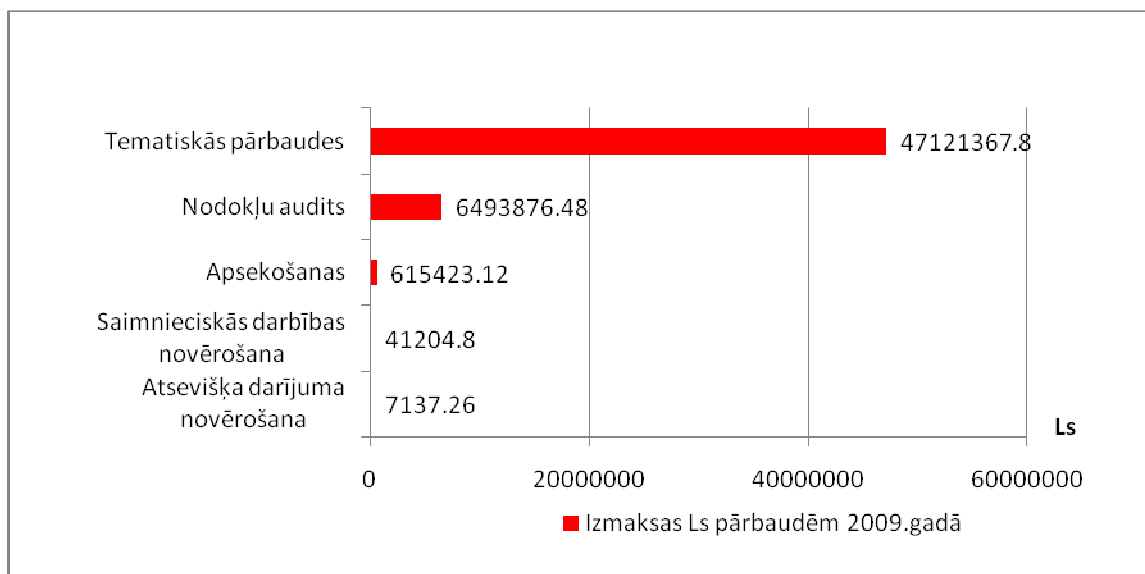

Prasību izpildes kontrolē patērētās izmaksas Nodokļu pārvaldē 2009.gadā

Nākamajā attēlā apkopotas VID kontroles darbību izmaksas 2009. gadā. Vislielākos resursu patēriņus prasa VID veiktās tematiskās pārbaudes.

Prasību izpildes kontrolē patērētās izmaksas Kontroles daļā 2009.gadā

4.2.6 Novērojumi

Veiktie vienkāršojumi muitas pārvaldē komersantu darbības atvieglošanai:

- ▶ Vienkāršotā deklarēšana – tiesības iesniegt nepilnīgu deklarāciju vai muitot uz komercdokumenta pamata (EK regula 2454/93 253.-262., 268.-271., 275., 280.- 282.; MKN 854, 04.08.2009.)
- ▶ Vietējā muižošana - tiesības deklarēt precis savās telpās, tiesības pašam uzlikt un noņemt plombu (2454/93 253.-262., 263., 275., 283.-288.; MKN 854, 04.08.2009.)
- ▶ Atzītais eksportētājs - tiesības pastāvīgi deklarēt preču izcelsmi (MKN 939, 21.11.2006.)
- ▶ Nodokļu samaksas termiņa atlikšana – 30 dienas (2913/92 227.; MKN 3, 06.01.2009.)
- ▶ Importa PVN īpaša procedūra – importa PVN aprēķina un uzrāda PVN deklarācijā (MKN 1359 24.11.2009.)
- ▶ Transīta procedūras vienkāršojumi (EK Regula 2454/93 372.1.):
  - Izmantot vispārēju galvojumu vai atteikšanos no galvojuma (2454/93 379.-384.):
    - Vispārējs galvojums (EK Regula 2454/93 381.1)
    - Samazināts galvojums - par 30, 50% (EK Regula 2454/93 381.2.)
    - Atbrīvojums no galvojuma (EK Regula 2454/93 380.)
    - Galvojuma sertifikāta termiņš 2+2 gadi (EK Regula 2454/93 383.3.)
  - Izmantot īpašus kravas sarakstus – tiesības izmantot sarakstus, kas neatbilst regulas 44.a un 45.pielikuma prasībām (EK Regula 2454/93 385.)
  - Izmantot īpaša veida plombas (EK Regula 2454/93 386.);
  - Atbrīvojums no prasības izmantot iepriekš izstrādātu maršrutu (EK Regula 2454/93 387.)
  - Atzītā nosūtītāja statuss (licencēts sūtītājs) – tiesības noformēt transīta procedūru savās telpās, tiesības pašam uzlikt plombas (EK Regula 2454/93 398.-404.; MKN 854, 04.08.2009.)
  - Atzītais saņēmējs (licencēts saņēmējs) - tiesības noformēt transīta procedūru savās telpās, tiesības pašam noņemt plombas (EK Regula 2454/93 406.-408.a; MKN 854, 04.08.2009.)
  - Vienkāršotā procedūra īpašām precēm:
    - Ko pārvadā pa dzelzceļu vai lielā konteinerā (EK Regula 2459/93 412.-440.)
    - Ko pārvadā pa gaisu - vienkāršotā transīta procedūra, deklarācijas vietā var izmantot kravas sarakstu (EK Regula 2454/93 444.-445.)
    - Ko pārvadā pa jūru - vienkāršotā transīta procedūra, deklarācijas vietā var izmantot kravas sarakstu (EK Regula 2454/93 444.-445.; MKN 1003, 27.12.2005.),
    - Ko pārvieto pa cauruļvadiem - pieņemšanas - nodošanas akts (EK Regula 2454/93 450.; MKN 396 16.05.2006. 4.),
    - Ko pārvadā starp brīvajām zonām (ar preču transporta pavadzīmi, MKN 396 16.05.2006. 6.¹.)
  - Citi vienkāršojumi pārvadājumiem savā valstī un uz starpvalstu līgumu pamata, ja pārvadājumi notiek šajās valstīs, informējot Komisiju (EK Regula 2454/93 372.1.h)
  - TIR procedūra (TIR Konvencija);
- ▶ Regulārie kuģu pārvadājumi – preču statusa noteikšanas atvieglojums (EK Regula 2454/93 313.b; MKN 1003, 27.12.2005.)
- ▶ Kopsavilkuma deklarācija – aizstāj ar paziņojumu un nodrošina muitas piekļuvi komersanta datiem (EK Regula 2454/93 36.a)
- ▶ Mutiska deklarēšana – kuģu apgādē mutiski var deklarēt eksportu precēm, kuru vērtība nepārsniedz 1 000 EUR (EK Regula 2454/93 225., 226., 262., 282.)
- ▶ Citas speciālās muitas atļaujas – Atļauja procedūrām ar saimniecisku nozīmi (pārstrāde, noliktavas, ieviešana uz laiku, pagaidu glabāšana)

Paveiktais un veicamais Akcīzes preču pārvaldē:

- ▶ Prasības izpilde, lai saņemtu atļauju komersantiem jau šobrīd ir maksimāli atvieglota. Licences ir beztermiņa. Pārreģistrācija nepieciešama tikai būtisku izmaiņu (piem., darbības vietas maiņa) gadījumos. Līdz minimumam samazināts iesniedzamo dokumentu skaits. Visus dokumentus iespējams iesniegt un saņemt elektroniski.
- ▶ Prasības izpilde jau šobrīd ir maksimāli atvieglota. Izīņas fiziskām un juridiskajām personām saistībā ar naftas produktu iegādi apkurei ir beztermiņa. Pārreģistrācija nepieciešama tikai būtisku izmaiņu (piem., iegādes apjoma maiņa) gadījumos. Līdz minimumam samazināts iesniedzamo dokumentu skaits. Visus dokumentus iespējams iesniegt elektroniski. Iesniedzot dokumentus atkārtotas izīņas vai atļaujas saņemšanai, ja nemainās iepriekšējā perioda nosacījumi, izīņas vai atļaujas saņēmējs iesniedz tikai iesniegumu, bet ja mainās iepriekšējā perioda nosacījumi, tad tikai tos dokumentus, kas attiecinās šīs izmaiņas.
- ▶ 2010.gada 1.aprīlī stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 7.aprīļa noteikumos Nr.320 "Kārtība, kādā alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus marķē ar akcīzes nodokļa markām", kuri paredz smēķējamās tabakas, cigāru un cigarellu akcīzes nodokļa marķu minimālā pasūtāmā daudzuma samazināšanu. Izmaiņu rezultātā uz pusi ir

samazināts minimālā pasūtāmā daudzuma apjoms, kas ievērojami atvieglo nodokļa maksātājiem akcīzes nodokļa marku pasūtījumu plānošanu un nerada situāciju, ka nodokļa maksātājiem jāpasūta tik liels akcīzes nodokļa marku apjoms, kurš konkrētajā situācijā nav nepieciešams un kas, savukārt, rada papildu saistības attiecībā uz akcīzes nodokļa samaksas termiņa ievērošanu. Tāpat ar minētajiem grozījumiem ir unificēti cigarešu akcīzes nodokļa marku un smēķējamās tabakas, cigāru un cigarellu akcīzes nodokļa marku izmēri.

- ▶ Prasības par atļaujas saņemšanu par iespēju norēķināties ar skaidru naudu izpilde komersantiem jau šobrīd ir maksimāli atviegloja. Atļaujas tiek izsniegtas uz gadu. Lai saņemtu atļauju, jāiesniedz tikai iesniegums. Atkārtotam iesniegumam pievienojama tikai informācija par skaidrās naudas norēķiniem iepriekšējās atļaujas darbības laikā. Visus dokumentus iespējams iesniegt un saņemt elektroniski.
- ▶ Tiek strādāts pie jaunu normatīvo aktu izstrādes un esošo normatīvo aktu grozījumiem tiek iekļautas prasības, kas atvieglo un vienkāršo komersantiem akcīzes preču apriti. Piemēram, atsakoties no pavadzīmēm ar VID piešķirtajiem numuriem, ieviešot elektronisko administratīvo dokumentu apriti, atsakoties no alkoholisko dzērienu nosaukumu norādīšanas elektronisko kases aparātu/sistēmu čekos, atsakoties no pārskatu iesniegšanas VID lietotājiem, kas iegādājas alkoholiskos dzērienus ar atbrīvojumu. Plānots arī atvieglot spirta uzskaites vešanu atsakoties no spirta uzskaites žurnālu reģistrēšanas VID un paredzēt iespēju veikt datorizētu spirta uzskaiti.
- ▶ Akcīzes preču nosūtīšanas gadījumos pavaddokumenti ir iespējams iesniegt VID izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu. Ja pirms akcīzes preču nosūtīšanas pavaddokuments ir iesniegts izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, tad pavaddokumenta 5. eksemplāru var iesniegt 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda, kad akcīzes preces ir nosūtītas.
- ▶ Sākot ar 2010.gada 1.aprīli ir ieviesta Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma (EMCS), kas paredz aizstāt papīra pavaddokumentu ar elektronisko administratīvo dokumentu. Līdz 2011.gada 1.maijam pavaddokumenti beigs pastāvēt.
- ▶ Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāna 2009. gadam ietvaros tika pārrunāti (tai skaitā ar piecām komersantu asociācijām) visa veida un rakstura iespējamie atvieglojumi nodrošinājuma piemērošanā, kas tika apkopoti MK 30.08.2005. noteikumu Nr.638 "Noteikumi par akcīzes nodokļa nodrošinājumiem alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem un naftas produktiem" 02.03.2010. veiktajos grozījumos.

VID reģistrēšana / kases sistēmas / nodokļu administrēšana:

- ▶ Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas plānā 2010.gadam iekļauts uzdevums "Samazināt laiku, lai reģistrētu uzņēmumu kā PVN maksātāju no likumā noteiktajām 15 darba dienām līdz 10 dienām un vienkāršot iesnieguma formu". 2010.gada 1.ceturksnī iesniegti MK grozījumi 2006.gada 14. novembra MK noteikumos Nr. 933 „Likuma par pievienotās vērtības nodokli” normu piemērošanas kārtība”.
- ▶ VID darbinieki mēdz dažādi interpretēt normatīvos aktus, kas sarežģī prasības izpildi komersantiem (it sevišķi novērojams reģionālajās nodalēs).

4.2.7 Secinājumi un ieteikumi

VID Muitas pārvalde

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
76	Informācijas sniegšana par plombu numuriem ir jāveic katram komersantam, ja viņš izmanto VID iegādātas plombas. Šāds pārskats ir jāiesniedz katru mēnesi. Prasību nereglamentē ES normatīvie akti.	Nepieciešams pārskatīt pārskatu iesniegšanas biežumu (pašreiz – 1 reizi mēnesī).	Samazinot biežumu samazināsies izmaksas gan komersantam, gan institūcijai (ja pārskati tiks iesniegti retāk). Neveicot pārskatu ievākšanu tik bieži, netiks kontrolēts izsniegto nodrošinājumu izlietojums, nebūs nodrošināta iespēja izmantot VID nodrošinājumu.
75	EDS lietošanas atļaujas saņemšana nav izplatīta, bet to izmantojot tiek būtiski atvieglota komersantu un institūciju darbība	Nepieciešams popularizēt elektroniskā paraksta ieviešanu, atvieglot ieviešanas procedūru. Daļai komersantu šī prasība ir jāuzliek kā obligāta, līdz ar to nākotnē būtiski samazinot izmaksas gan komersantiem, gan institūcijām	Popularizējot palielināsies EDS lietotāju skaits, palielināsies visu procesu elektronizācija. Sistēmas ieviešana prasīs līdzekļus no komersanta.
N/a	Muitas kodi, pēc kuriem tiek noteikts nodevas apmērs, ir novecojuši. Rodas sarežģījumi muitas procesā pareiza muitas koda piemērošanai. Lieli sarežģījumi rodas farmācijas jomā, kurā notiek nemitīga jaunu vielu aprīte.	Ir jāaktualizē muitas kodi (piemēram, veicot komersantu aptauju, kas norādītu, kuri kodi būtu aktualizējami)	Aktualizējot muitas kodus, paātrināsies muitas procesa process. Tiks novērsta domstarpības pareiza koda (tādējādi arī nodevas) piemērošanai. Jārēķinās, ka kodu aktivizēšana prasīs līdzekļus

VID Akcīzes preču pārvalde

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
48	Ar veiktajām izmaiņām LR MK	Nākotnē varētu risināt jautājumu par	Atvieglojums jautu nodokļa maksātājiem vienkāršot

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
	noteikumos nr. 320 ir būtiski atvieglota komersantu darbība (izmaiņu rezultātā uz pusi ir samazināts minimālā pasūtāmā daudzuma apjoms, kas ievērojami atvieglo nodokļa maksātājiem akcīzes nodokļa marku pasūtījumu plānošanu).	<p>maksimālās mazumtirdzniecības cenas (MMC) cigaretēm un informācijas par cigarešu skaitu paciņā atcelšanu uz cigarešu akcīzes nodokļa markām.</p> <p>Izvērtēt iespēju ieviest LR jaunu akcīzes preču (cigarešu) uzraudzības un izsekošanas sistēmu "Track&Trace", saistībā ar ES tabakas izstrādājumu nelegālas tirdzniecības protokolu, kas ir Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību (FCTC) sastāvdaļa. Minētā sistēma paredzētu unikālus, drošus un nenonemamus marķējumus uz kastēm un blokiem, vēlāk arī uz cigarešu un tabakas izstrādājumu paciņām, kas, savukārt, veicot skanēšanu, pilnvarotajām personām ļautu piekļūt informācijai par produkta ražotāju, pirmo pircēju, zināmiem turpmākiem pircējiem un pārvadājumiem.</p>	<p>cigarešu marķēšanas procesu un ar to saistīto uzskaiti. Tā rezultātā nebūtu tik liels bojāto vai neizmanto to akcīzes nodokļa marku īpatsvars. Valsts mēroga ieguvums būtu tāds, ka samazinātos iespēja izvairīties no akcīzes nodokļa nomaksas.</p> <p>Jārēķinās, ka sistēmas ieviešana saistās ar lielām izmaksām.</p>
N/a	Pašlaik tiek strādāts pie normatīvo aktu grozījumiem, kas būtiski atvieglos komersantu darbību. Piem., ieviešot elektronisko administratīvo dokumentu aprīti, atsakoties no alkoholisko dzērienu nosaukumu norādīšanas elektronisko kases aparātu/sistēmu čekos, atsakoties no pārskatu iesniegšanas VID lietotājiem, kas iegādājas alkoholiskos dzērienus ar atbrīvojumu. Plānots arī atvieglot spirta uzskaites vešanu atsakoties no spirta uzskaites žurnālu reģistrēšanas VID un paredzēt iespēju veikt datorizētu spirta uzskaiti.	<p>Jāpievērš uzmanību, lai šīs izmaiņas tiktu veiktas it sevišķi šādās jomās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ieviešot elektronisko administratīvo dokumentu aprīti, 2) atsakoties no alkoholisko dzērienu nosaukumu norādīšanas elektronisko kases aparātu/sistēmu čekos, 3) atsakoties no pārskatu iesniegšanas VID lietotājiem, kas iegādājas alkoholiskos dzērienus ar atbrīvojumu. 4) Plānots atvieglot spirta uzskaites vešanu atsakoties no spirta uzskaites žurnālu reģistrēšanas VID un paredzēt iespēju veikt datorizētu spirta uzskaiti. 	<p>Nodrošinot šīs izmaiņas tiks būtiski atvieglota komersantu darbība dažādās jomās. Samazināsies izmaksas gan komersantam, gan institūcijai.</p> <p>Kā viens no būtiskākajiem riskiem jāmin iespējamā komersantu nepatiesas informācijas sniegšanas palielināšanās (tādējādi samazinātos iekasēto nodokļu apjoms).</p>
58	Komersantiem lielus resursus prasa uzturēt spirta aprītes žurnālu, kas ir jāveic pat ja kopējais izmantotais spirta apjoms gadā nepārsniedz 5l. Spirta aprīti farmaceitiskās darbības uzņēmumos, veterinārfarmaceutiskās darbības uzņēmumos, aptiekās, ārstniecības iestādēs un veterinārmedicinā kontrolē arī VI un PVD.	<p>Veikt spirta aprītes uzskaiti tikai elektroniski.</p> <p>Pārskatīt minimālos apjomus, no kāda sākot šī uzskaitē ir piemērojama.</p> <p>Pārskatīt spirta aprītes uzraudzības kontroles nodošanu vienai institūcijai (visefektīvāk to uzraudzītu VID akcīžu preču pārvaldei, jo spirta aprītes uzraudzība ir pārvaldes viena no tiešajām funkcijām).</p>	<p>Apjomu maiņa būtiski atvieglos to komersantu darbību, kuri gada laikā patērē minimālu spirta daudzumu. Tādējādi samazinās izmaksas, kas pastāv uzturot šādu žurnālu.</p> <p>Nodrošinot kontroles funkciju VID prasības kontrole tiks nodota vienai institūcijai.</p> <p>Nododot kontroli vienas institūcijas funkcijās, iespējams netiks kontrolēta visa spirta aprīte.</p>
84	Pašlaik VID kontroles plāno ar mērķi apsekot tos komersantus, kuriem risks ir vislielākais	<p>Nepieciešams izveidot centralizētu gradācijas sistēmu, kas atvieglotu pārbaūžu plānošanas procesu.</p> <p>Pastāvīgi jāpilnveido atlases kritērijus, lai pēc iespējas mazāk apgrūtinātu to komersantu darbību kuriem ir mazi riski.</p>	<p>Plānoto pārbaūžu ietvaros, palielinātos pārbaūžu efektivitāte. Netiktu apgrūtināti tie komersanti, kuriem ir mazi riski, līdz ar to samazinātos resursu izmaksas.</p> <p>Veicot izmaiņas iespējams nevarētu nodrošināt pilnīgu nodokļu iekasēšanu.</p>

VID reģistrēšana / kases sistēmas / nodokļu administrēšana

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
19	Pašreiz fiziskās personas – saimnieciskās darbības veicēji reģistrējas kā pašnodarbinātie VID.	Nodot reģistrāciju UR, kurš šīs personas reģistrētu kā individuālos komersantus.	leviešot izmaiņas viss reģistrācijas process notiktu vienā institūcijā (UR), līdz ar to samazinātos izmaksas it sevišķi komersantiem.
21	Komersantiem PVN reģistrācijas process liekas neefektīvs un laiktīlīpīgs	<p>Nepieciešams rast kompromisu ar UR, tādējādi notiktu vienlaicīga reģistrēšanās.</p> <p>leviest vienas pieturas aģentūru.</p> <p>Jāievieš prasības elektroniska izpilde, kas samazinās prasības izpildei nepieciešamos resursus.</p>	Automatizējot procesu samazināsies pakalpojuma saņemšanas laiks, tādējādi samazināsies izmaksas gan komersantam, gan institūcijai.
N/a	EDS sistēmā ievadīto pārskatu pārbaude aizņem daudz mazāk laika nekā fiziskie, līdz ar to tiek patērēti mazāk resursi.	Nepieciešams aktualizēt EDS sistēmu komersantu vidū.	<p>Netiks patērēti tik lieli resursi pārskatu sagatavošanai un apstrādei, rezultātā samazināsies izmaksas gan komersantiem, gan institūcijai.</p> <p>Sistēma var vēl nebūt pilnīga.</p>
30	Kases aparāta lietotājam, pārtraucot, pagarinot vai noslēdzot jaunu līgumu ar apkalpojošo dienestu, 10 dienu laikā par to rakstiski jāinformē VID. Šāda informācijas apmaiņa nav efektīva.	Jāatceļ prasība šādu līgumu nosūtīt. Komersants līgumu uzrāda pārbaudes laikā objektā (komersantam jānodrošina līguma esamība).	leviešot izmaiņas samazināsies resursu izmaksas gan komersantam (izpildot prasību), gan institūcijai (pārbaudot iesūtītos dokumentus).

N/a	Pēc komersantu teiktā VID, LB un CSP ievāktā informācija daļā pārklājas, jo īpaši tas attiecas uz finanšu pārskatos iekļauto informāciju.	To būtu iespējams ievākt kopēji vienotā datu bāzē, tādējādi nodrošinot efektīvu informācijas izmantošanu un samazinātu resursu izmaksas.	Izveidojot vienotu datu ievades bāzi samazināsies izmaksas gan komersantiem, gan institūcijai. Sistēmas ieviešanas izmaksas ir dārgas.
-----	---	--	---

VID kontrole

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
83	Pašlaik kontroles pasākumi tiek plānoti pēc nodokļu maksātāju nodokļu nemaksāšanas riska vai pēc kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma.	Jāizveido komersantu gradācijas sistēma, kuru pamatā jāplāno pārbaudes.	Ieviešot gradāciju palielināsies pārbažu efektivitāte, kā rezultātā samazināsies izmaksas gan komersantam, gan institūcijai.
83	Pašlaik jau ir ieviests „baltais saraksts”, kurā iekļaujas tie komersanti, kuru darbībā nav atklāti pārkāpumi, līdz ar to šo komersantu pārbaude tiek veikta retāk.	Pievērst lielāku uzmanību tieši tiem komersantiem, kuri nav iekļauti šajā sarakstā, izvērtēt komersantu riska iespējamību.	Tādā veidā palielināsies pārbažu efektivitāte, kā rezultātā samazināsies izmaksas gan komersantam, gan institūcijai.
83	Pārbaudēs ir jāuzrāda kases žurnāls, kurā ir tā pati informācija kas ZET pārskatos.	Pastāv iespēja atcelt šo žurnālu pārbaudi kontroles ietvaros.	Atceļot žurnāla pārbaudi, samazināsies izmaksas (samazināsies patērētais laiks objektā). Atceļot šo pārbaudi, pieaugs komersanta iespēja kļūdīties.
N/a	Bieži tiek rīkotas kopējas pārbaudes ar VDI, kur abas institūcijas pārbauda uzņēmumu. Saskaņā ar pārbaudes saistībā ar nelegālo nodarbinātību.	Jāmaina sadarbība starp institūcijām, lai abas neveiktu līdzīgu kontroli. Varētu ieviest automātisku ziņošanu no VDI, kur VID pieslēgtos tikai attiecīgo aprēķinu veikšanā.	Nododot pārbaudes funkcijas VDI, samazināsies institūcijas izmaksas. Atceļot prasības pārbaudi VID, iespējams palielināsies neapzinātā nelegālā nodarbinātība.

4.3. Pārtikas veterinārais dienests

Pārtikas veterinārā dienesta (PVD) misija ir īstenot pārtikas uzraudzības koncepciju „no lauka līdz galdam”, aizsargāt patērētāja tiesības uz drošu un nekaitīgu pārtiku.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Lai sakārtotu pārtikas nozari valstī, PVD ir apzinājis un reģistrējis visus pārtikas aprītē iesaistītos uzņēmumus, piešķirot katram uzņēmumam reģistrācijas numuru. Reģistrētie uzņēmumi ir apkopoti PVD uzraudzībai pakļauto uzņēmumu reģistrā un publiski sabiedrībai pieejami (F-PVD-1);
- ▶ Plāno, organizē un koordinē valsts uzraudzību un kontroli par normatīvo aktu prasību ieviešanu pārtikas uzņēmumos un visos pārtikas aprītes posmos - pārtikas tirdzniecība, sabiedriskā ēdināšana, pārtikas ražošana, pārtikas pārstrāde, pārtikas imports / eksports, pārtikas transportēšana. PVD veic pārtikas produktu atbilstības novērtējumu patērētāju veselības nekaitīguma kritērijiem (F-PVD-3);
- ▶ PVD inspektoriem ir tiesības piemērot sankcijas - brīdinājumu, naudas sodu, produktu izplatīšanas apturēšanu vai izņemšanu no apgrozības, līdz pat uzņēmuma darbības apturēšanai (F-PVD-6);
- ▶ Izsniedz veterinārās atļaujas kravu (t.sk. tranzīta) ieviešanai Latvijas Republikā (F-PVD-8);
- ▶ Veterināro zāļu aprīte (F-PVD-11);
- ▶ Dzīvnieku barības un barības piedevu aprītē, dzīvnieku ēdināšanā (F-PVD-12);
- ▶ Svaigpiena ieguves un pirmapstrādes higiēna (F-PVD-15);
- ▶ PVD robežinspektori, kas, veicot dzīvu dzīvnieku, preču un produktu veterināro, pārtikas nekaitīguma, nepārtikas preču drošuma un fitosanitāro kontroli, nepieļauj patērētāju veselībai un dzīvībai, kā arī apkārtējai videi bīstamas produkcijas ieviešanu valstī, kā arī Eiropas Savienības dalībvalstīs (F-PVD-17);
- ▶ Veikt uztura bagātinātāju, diētiskās pārtikas novērtēšanu un reģistrāciju, izsniegt dabīgā minerālūdens izplatīšanas atļaujas un atļaujas ierobežotām darbībām ar ģenētiski modificētiem organismiem (F-PVD-19).

PVD aptvertās nozares:

Pārtika	Ēdināšana	Izmītnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
---------	-----------	-------------	------------	-----------	--------	---------------------	--------	--------	-------------	--------------

PVD	●	●	●		∅						●
-----	---	---	---	--	---	--	--	--	--	--	---

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes³:

- ▶ „Dzīvnieku aizsardzības likums”;
- ▶ „Veterinārmedicīnas likums”;
- ▶ „Patērētāju tiesību aizsardzības likums”;
- ▶ „Pārtikas aprītes uzraudzības likums”;
- ▶ „Ģenētiski modificēto organismu aprītes likums”;
- ▶ „Farmācijas likums”;
- ▶ „Dzīvnieku barības aprītes likums”;
- ▶ „Preču un pakalpojuma drošuma likums”;
- ▶ likums „Par atbildību par preces un pakalpojumu trūkumiem”;
- ▶ „Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss”.

4.3.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par PVD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus licencēšanas, reģistrācijas, atļaujas izsniegšanas pakalpojumus.

Sniegto PVD pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
246	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvniekiem uz 3. valsti	Kopā izrakstīti 7253 sertifikāti
247	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvnieku barībai un dzīvnieku izcelsmes produktiem, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam uz 3. valsti	
248	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvniekiem ES	
249	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvnieku barībai un dzīvnieku izcelsmes produktiem, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam ES	
234	Uzraudzības objekta reģistrācija	6594
245	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu eksportam un tirdzniecībai starp ES dalībvalstīm	2009.g. - 4272 sertifikāti 2008.g. - 4443 sertifikāti
236	Reģistru datu aktualizācija: 1) pēc inspekcijā konstatētā; 2) komersantu ziņojumi par izmaiņām	~3000
239	Uztura bagātinātāju atbilstības novērtēšana un reģistrācija uztura bagātinātāju reģistrā	1329
250	Atļauja svaiga piena tirdzniecībai nelielos apjomos	613
240	Diētiskās pārtikas atbilstības novērtēšana un reģistrācija diētiskās pārtikas reģistrā	454
253	Atļauju izsniegšana ielu un gadatirgu tirdzniecībai (preču sortimenta saskaņošanas saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 388 p.72.3 ⁴)	Vidēji gadā, pēc PVD datu bāzes rīcībā esošās informācijas tie ir ap 362 gadījumi (32.4. PVD uzņēmumu klasifikatora kods).Tātad par diviem gadiem vidēji ap 720 gadījumiem.
235	Uzraudzības objekta atzišana	240
244	Kautuvju uzraudzība	Uz 11.05.2010. ir: 1) noslēgti un spēkā esoši 141 līgumi ar gaļas ieguves uzņēmumiem; 2) atzīti un reģistrēti 86 kautuves, 74 gaļas sadales un 17 medījumu apstrādes uzņēmumi; 3) darba līgumi un pilnvarojumi ar 112 vecākajiem ekspertiem (valsts pilnvarotajiem veterinārārstiem) un 21 ekspertiem (veterinārārsta palīgiem).
243	Veterināro aptieku licencēšana	2009.gadā - 97 licences 2008.gadā - 56 licences
242	Produktu iekļaušana Pārtikas un veterinārā dienesta mākslīgo maisījumu zīdaiņiem	78

³ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

⁴ 1998.gada 6.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.388 „Noteikumi par tirdzniecības kārtību tirgos, gadatirgos, ielu tirdzniecības vietās un izbraukumos” zaudējuši spēku līdz ar 2010.gada 12.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.440 „Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību” spēkā stāšanos, kas neparedz PVD saskaņojumu.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
	sarakstā	
251	Atļauja olu tirdzniecībai nelielos apjomos	23
N/a	Atļauju izsniegšana eksperimentiem ar dzīvniekiem	2009. gadā – 19 atļaujas
258	Svaigu augu un dārzeņu sertificēšana (Krievijas tirgum)	2009.g. - 15 sertifikāti
241	Atļaujas saņemšana dabīgā minerālūdens izplatīšanai	12
238	Saskaņojuma/atļaujas sniegšana ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) ierobežotai izmantošanai atbilstoši 1., 2., 3. vai 4. drošības klasei.	1
237	Atļauju izsniegšana ģenētiski modificētu organismu izplatīšanai vidē vai tirgū.	0
N/a	Dzīvnieku kolekcijas reģistrācija	Uz pētāmām nozarēm neattiecināma prasība.

Pēc apkopotajiem datiem var secināt, ka visbiežāk komersanti PVD vērsas, lai saņemtu veterinārā (veselības) sertifikātu dzīvnieku, dzīvnieku barības, dzīvnieku izcelsmes produktiem, kurus paredzēts nodot patēriņam ES teritorijā un ārpus tās.

Nemot vērā to, ka visiem pārtikas uzņēmumiem pārtikas ražošanai, tirdzniecībai un nodošanai patēriņam jābūt reģistrētiem PVD kā uzraudzības objektiem, tad šādu komersantu reģistrācija un šo datu aktualizācija ir otrs biežākais PVD sniegtais pakalpojums.

4.3.2 Pārbaudes (ISP)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par PVD veikto pārbaudu veidiem un apjomu 2009.gadā sarindojot veiktās pārbaudes pēc pārbaudu skaita:

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
269	Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānā noteikto prasību izpilde	Pārbaudes tiek plānotas ilgtermiņā, šo plānu sadalot proporcionāli visa gada garumā, lai nodrošinātu vienmērīgu inspektoru darba slodzi.	2009.gadā 113 014 laboratoriskie izmeklējumi, 2983383 vakcinācijas
261	Plānotās pārbaudes/ pārtikas uzņēmumi	Pārbaudes tiek plānotas ilgtermiņā, šo plānu sadalot proporcionāli visa gada garumā, lai nodrošinātu vienmērīgu inspektoru darba slodzi.	26 224 plānveida pārbaudes
255	Kravas pārbaudīšana kontrolpunktā	Plānotās, neplānotās, laboratoriskās un pēcpārbaudes.	Veikto kontroļu skaits – 26684 Fiziskā kontrole, tai skaitā laboratoriskie izmeklējumi - 240
262	Ārpus kārtas pārbaudes vai neplānotās pārbaudes/ pārtikas uzņēmumi	Pārbaudi nozīmē nekavējoties pēc iesnieguma (sūdzības) saņemšanas.	10 830 ārpuskārtas pārbaudes
265	Plānotās pārbaudes/ novietnēs	Pārbaudes tiek plānotas ilgtermiņā, šo plānu sadalot proporcionāli visa gada garumā, lai nodrošinātu vienmērīgu inspektoru darba slodzi.	6582
263	Pārbaudes visos citos (izņemot novietnes) veterinārās uzraudzības objektos	Pārbaudes ietilpst pēc inspektora darba grafika.	Dzīvnieku barības aprites jomā:3389 t.sk.670 ārpuskārtas
267	Pēcpārbaudes (neatbilstību novēršanas pārbaude)/ novietnēs	Pēcpārbaudes ietilpst pēc inspektora noteiktā neatbilstību novēršanas termiņa.	1612
269	Veterināro pakalpojumu sniedzēji	Pārbaudes	794
268	Paraugu ņemšana laboratoriskajai kontrolei	Netika norādīta	Barības paraugi- 495
270	Veterinārās aptiekas	Pārbaudes	223
257	Liemeņu klasifikācija, uzraudzība un kontrole	Netika norādīta	2009.gads: 1) liellopu kautuvēs - 140; 2) cūku kautuvēs - 134;
266	Ārpus kārtas pārbaudes vai neplānotās pārbaudes dzīvnieku novietnēs	Pārbaudi nozīmē nekavējoties pēc iesnieguma (sūdzības) saņemšanas.	151
256	Kravas parauga nosūtīšana uz laboratoriskajām pārbaudēm	Netika norādīta	Veikto laboratorisko kontroļu skaits saskaņā ar EK īpašajiem nosacījumiem: 2009. gads – 111

Apkopotā informācija par PVD veiktajām pārbaudēm liecina, ka vislielākais pārbaudu apjoms aptver dzīvnieku infekciju slimību valsts uzraudzības plānā noteiktajiem obligātajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem un izrietošajām vakcinācijām, kā arī pārtikas uzņēmumu plānotām, neplānotām vai ārpuskārtas pārbaudēm un kravu pārbaudei kontrolpunktā.

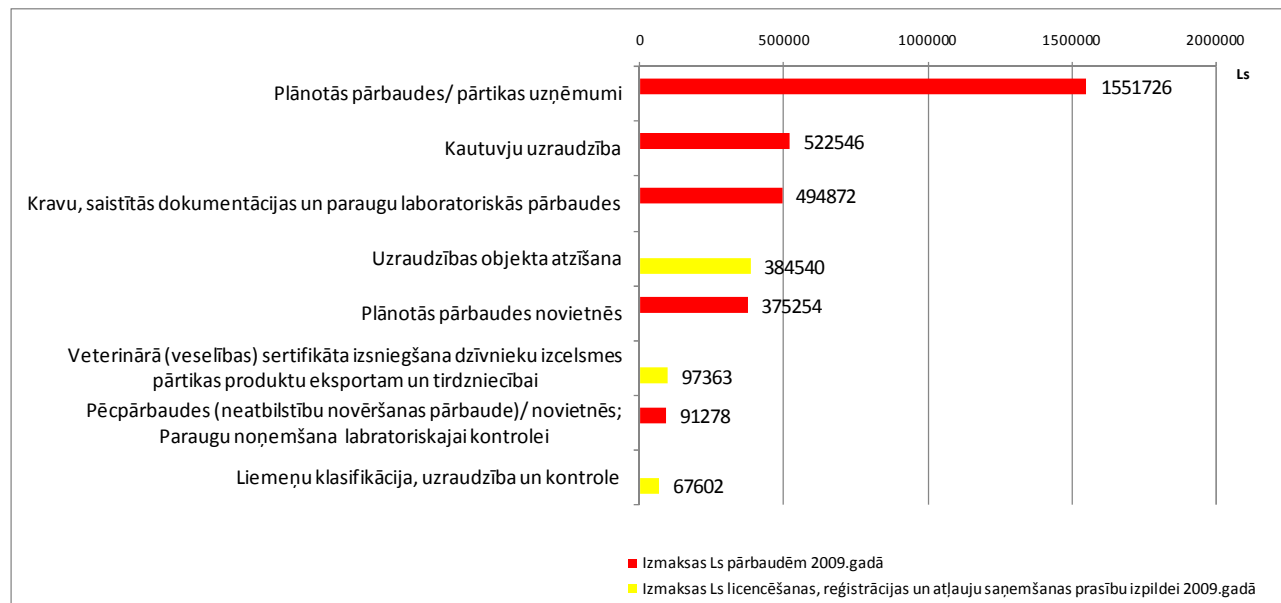
4.3.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
234 235	Uzraudzības objekta reģistrācija Uzraudzības objekta atzīšana	1) tiesības apturēt vai ierobežot pārtikas uzņēmuma darbību 2) Pārtikas uzņēmuma darbības atzīšanas apliecības anulēšana 3) Naudas sods	Pārtikas aprites uzraudzības likums 20.03.1998. MK noteikumi Nr.104 "Pārtikas uzņēmumu atzīšanas un reģistrācijas kārtība" 02.02.2010. Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss 12.07.1984.	Administratīvo lietu skaits: 2008.gadā - 8 ; 2009.gadā - 16 Šeit ir norādīts administratīvo lietu skaits, ko izskatījis PVD, bet tas nenozīmē, ka pieņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu.	1) Uzņēmējdarbības uzsākšana nepainteresēties par normatīvajos aktos noteiktajām prasībām 2) Apzināta neizdarība
255	Kravas pārbaude	Oficiāli aizturēt, nosūtīt uz eksportētājvalsti vai izcelsmes valsti, iznīcināt, izmantot citam mērķim, svaigiem augļiem un dārzeņiem - aizliedz ievest, novirza citam izmantošanas mērķim	Komisijas Regula (EK) Nr. 136/2004 (2004. gada 22. janvāris), ar ko nosaka procedūras veterinārajām pārbaudēm Kopienas robežkontroles punktos attiecībā uz produktiem, ko importē no trešajām valstīm; Regula (EK) Nr. 882/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem 18., 19., 20., 21. pantu; Komisijas Regula (EK) Nr. 1580/2007 (2007. gada 21. decembris), ar ko nosaka Regulu (EK) Nr. 2200/96, (EK) Nr. 2201/96 un (EK) Nr. 1182/2007 īstenošanas noteikumus augļu un dārzeņu nozarē	Oficiāli aizturētas- 202 Nosūtītas atpakaļ - 171 Nosūtītas iznīcināt - 1	Uztura bagātinātāji nav reģistrēti PVD PC reģistrā; normatīvo aktu prasībām neatbilstošs un maldinošs marķējums; Nederīgs veterinārais sertifikāts; kravas saņēmējs atteicies no kravas; kļūda veselības marķējumā; aizliegts pasta sūtījumos saņemt dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktus; Neregistrēta un nedeklarēta produkta apstrāde ar jonizējošo starojumu, pārsniegts maksimāli pieļaujamais pārtikas piedevu daudzums/ neatzīta pārtikas piedeva

Citu prasību neizpildes gadījumā PVD var piemērot administratīvo sodu (brīdinājums vai naudas sodu) saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksu (07.12.1984) un pārtikas uzņēmuma darbības apturēšanu saskaņā ar Pārtikas aprites uzraudzības likumu (20.03.1998).

4.3.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās normatīvo aktu prasības izpildi 2009.gadā. Ievērojot PVD sniegto pakalpojumu skaitu, izmaksas apkopojumā norādītas tikai par lielākajām izmaksu pozīcijām.

Izmaksas noteiktas pēc PVD sniegtajiem datiem.

- ▶ Lielākais PVD budžeta apjoms tiek velēts pārbaužu veikšanai – LVL 1 551 726 gada laikā. Pārbaudes veic 153 PVD pilnas slodzes darbinieki. Pārbaudes ir efektīvāka metode prasību ievērošanu kontrolei, taču ir svarīgi izvērtēt pārbaudāmo komersantu kritērijus un koncentrēties tikai uz augsta riska uzņēmumiem.
- ▶ Pārējās prasības, kurām tiek velēti lielāki PVD finanšu resursi: kautuvju uzraudzības prasības izpilde LVL 522 546, robežkontrolei – LVL 494 872, uzraudzības objektu atzīšanai – LVL 384 540, plānotām pārbaudēm novietnēs – LVL 375 254.
- ▶ Pēc reģionālo struktūrvienību apvienošanas, komersantiem ir palielinājušās izmaksas ikgadējo pārbažu veikšanā, jo nepieciešams segt PVD darbinieku ceļa izdevumus.

4.3.5 Novērojumi

- ▶ 23.03.2010 Ministru kabinets apstiprināja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādāto Ministru kabineta (MK) noteikumu projektu „Veterinārās aptiekas darbības licencēšanas kārtība”. Līdz šim spēkā bija MK 2004. gada 1. aprīļa noteikumi Nr. 229 „Kārtība, kādā izsniedz aptur, pārreģistrē un anulē speciālās atļaujas (licences) veterinārfarmaceutiskajai darbībai”, kas nosaka, ka veterinārās aptiekas darbībai nepieciešamas divas licences - veterināro zāļu izplatīšanai un veterinārās aptiekas atvēršanai (darbībai).
- ▶ Lai samazinātu administratīvo slogu, turpmāk personām, kas ir atbildīgas par veterināro zāļu izplatīšanu veterinārajā aptiekā, nebūs vairs nepieciešama atsevišķa speciālā atļauja (licence) veterināro zāļu izplatīšanai. Jaunie noteikumi paredz, ka, uzsākot darbību jaunai aptiekai Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) izsniedz tikai vienu licenci - veterinārfarmaceutiskajai darbībai, kas vienlaicīgi atļauj arī nodarboties ar veterināro zāļu izplatīšanu. Tāpat aptiekas licences pārreģistrēšanas gadījumā PVD izsniedz vienu speciālo atļauju (licenci) veterinārfarmaceutiskajai darbībai.
- ▶ PVD publiskotie dati par 2009.gada darbības rezultātiem rāda, ka kaut arī pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmumu skaits pagājušajā gadā ir audzis, PVD pārbažu skaits ir samazinājies par 15 %. Tas saistīts ar to, ka PVD ir optimizējis darbu un, veidojot inspekciju plānu, izvērtē katrā konkrētā uzņēmuma ražošanas apjomus, riska faktorus, iepriekšējo inspekciju rezultātus un iedzīvotāju sūdzības. Ņemot vērā šos parametrus, katrā uzņēmumu grupai ir noteikts minimālais pārbažu biežums gadā. To skaits svārstās no vienas reizes ceturksnī līdz vienai reizei divos gados.

4.3.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
261-269	PVD lielāko darba, laika un finanšu resursu apjomu velta plānotām pārbaudēm, ārpus kārtas pārbaudēm, pēc-pārbaudēm, laboratoriskās kontroles pārbaudēm un pārbaudēm visos citos (izņemot novietnes) veterinārās uzraudzības objektos	Nepieciešams pārskatīt plānveida pārbažu biežumu un pārbaudēs apskatāmo pakļaušanās prasību daudzumu. Veicot izmaiņas iesniegumu likumā, iespējams izvērtēt reaģēšanas darbības uz sūdzībām un iesniegumiem. Iespējams, ka uz daļu no sūdzībām un iesniegumiem var atbildēt formāli, tādējādi neveltot resursus saturisko risinājumu atrašanai.	Fokusējot pārbažu saturu un samazinot pārbažu skaitu, iespējams samazināt PVD pārbaudēm patērēto resursu daudzumu, kā arī atvieglot komersantus, kuri izpilda pakļaušanās prasības. Samazinoties pārbaudēm ir risks samazināt pakļaušanās prasību izpildi, tādējādi samazinoties pārtikas kvalitātei.
N/a	PVD ir optimizējis savu pārbažu veikšanas plānu, iedalot uzņēmumus grupās pēc ražošanas apjomiem, riska faktoriem, iepriekšējo inspekciju rezultātiem un iedzīvotāju sūdzībām, kur katrā uzņēmumu grupai ir noteikts minimālais pārbažu biežums gadā no vienas reizes ceturksnī līdz vienai reizei divos gados. Aizvien vairāk attīstoties uzņēmumos izveidotajām paškontroles sistēmām, pilna apjoma pārbažu veikšana 4 reizes gadā augsta riska uzņēmumiem ir liels slogs gan uzņēmumam, gan PVD.	Iesakām turpināt optimizēt pārbažu plānošanas metodiku, lai arī noteiktajās uzņēmumu grupās variētu ar pārbažu biežumu vai pārbaudes apjomu (t.i. pārbaudāmo lietu uzskaitījumu) gadījumos, ja iepriekšējās pārbaudēs būtiski pārkāpumi nav atrasti un nav arī saņemtas pamatotas sūdzības no patērētājiem.	Veidojot dinamisku pārbažu plānošanas sistēmu atkarībā no atklātajiem pārkāpumiem, varētu samazināties komersanta un PVD patērētie resursi plānotajām pārbaudēm. Samazinoties pārbaudēm ir risks samazināt pakļaušanās prasību izpildi, tādējādi samazinoties pārtikas kvalitātei.

4.4. Valsts augu aizsardzības dienests

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) izveidots atbilstoši Augu aizsardzības likumam un ir Zemkopības ministrijas padotībā esoša tiešā pārvaldes iestāde.

Dienests veic valsts kontroli un uzraudzību augu aizsardzības līdzekļu, mēslošanas līdzekļu, augu un augu produktu, augu šķirņu, sēklu un stādāmo materiālu aprites jomā, kā arī sadarbojas ar starptautiskām organizācijām un nodrošina informācijas apmaiņu ar citām valstīm par augu aizsardzības, augu karantīnas, sēklu aprites un selekcionāra tiesību aizsardzības jautājumiem.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Pieņem, izskata un izvērtē mēslošanas līdzekļu reģistrācijas iesniegumus un citus ar tiem saistītos dokumentus, kārtoti Mēslošanas līdzekļu valsts reģistru un nodrošina tā datu aktualizāciju, kā arī noņem mēslošanas līdzekļu bezmaksas kontrolparaugus mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanai (F-VAAD-9);

VAAD aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmītnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VAAD											●

Institūcija savu darbību balsta uz šādu normatīvo aktu bāzes⁵:

- ▶ „Aizsargjoslu likums”;
- ▶ „Augu aizsardzības likums”;
- ▶ „Augu šķirņu aizsardzības likums”;
- ▶ „Sēklu aprītes likums”;
- ▶ „Mēslošanas līdzekļu aprītes likums”;
- ▶ „Lauksaimniecības un lauku attīstības likums”;
- ▶ „Ģenētiski modificēto organismu aprītes likums”.

4.4.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VAAD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus reģistrācijas pakalpojumus.

Sniegto VAAD pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
289	Licences turētājs septiņu darbdienu laikā pēc augu aizsardzības līdzekļa ieviešanas Latvijā iesniedz VAAD augu aizsardzības līdzekļa ražotāja izsniegtu augu aizsardzības līdzekļa kvalitāti apliecinošu dokumentu.	VAAD ir pieņemti 506 augu aizsardzības līdzekļu kvalitātes sertifikāti.
286	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VAAD par augu aizsardzības līdzekļu (AAL) izplatīšanas un lietošanas licences/ reģistrācijas saņemšanu	Pieņemti pieteikumi – 108; izsniegtas licences – 31, veiktas pārreģistrācijas – 64.

4.4.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VAAD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, saņemot komersantu iesniegtos pārskatus.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
287	Pārskatu iesniegšana par izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem	Kopā (saskaitot visus licences saņēmējus) izplatīšanas vietas, kas saņēmušas speciālas atļaujas (licences) – 301. Pieņemti pārskati – 153. Ja komersantam ir vairākas izplatīšanas vietas, tad no tā tiek pieņemts viens pārskats par visām

⁵ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
		vietām.

- ▶ Lielākā daļa prasību, kuras pārvalda VAAD ir attiecināma uz lauksaimniecības nozares uzņēmumiem.
- ▶ Kopumā VAAD ir izsniedzis 301 licenci un katru gadu saņem un apstrādā aptuveni 150 pārskatus.
- ▶ 2008. un 2009. gadā apmēram puse no komersantiem, kuriem ir izsniegta AAL atļaujas neiesniedz pārskatus.
- ▶ AAL iekļauj reģistrā uz 10 gadiem, savukārt AAL tirdzniecības atļauja tiek piešķirta uz 5 gadiem. Pēc termiņa beigām AAL tirdzniecības atļauju nepieciešams pārreģistrēt.
- ▶ Lai saņemtu AAL tirdzniecības atļauju, komersantam jāiesniedz VAAD izziņa no VID (izziņa par stāšanos nodokļu maksātāju uzskaitē un norēķināšanos ar valsts budžetu) un UR (reģistra izsniegta reģistrācijas apliecības kopija).

4.4.3 Pārbaudes (ISP)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VAAD veikto pārbaūžu veidiem un apjomu 2009.gadā sarindojot veiktās pārbaudes pēc pārbaūžu skaita:

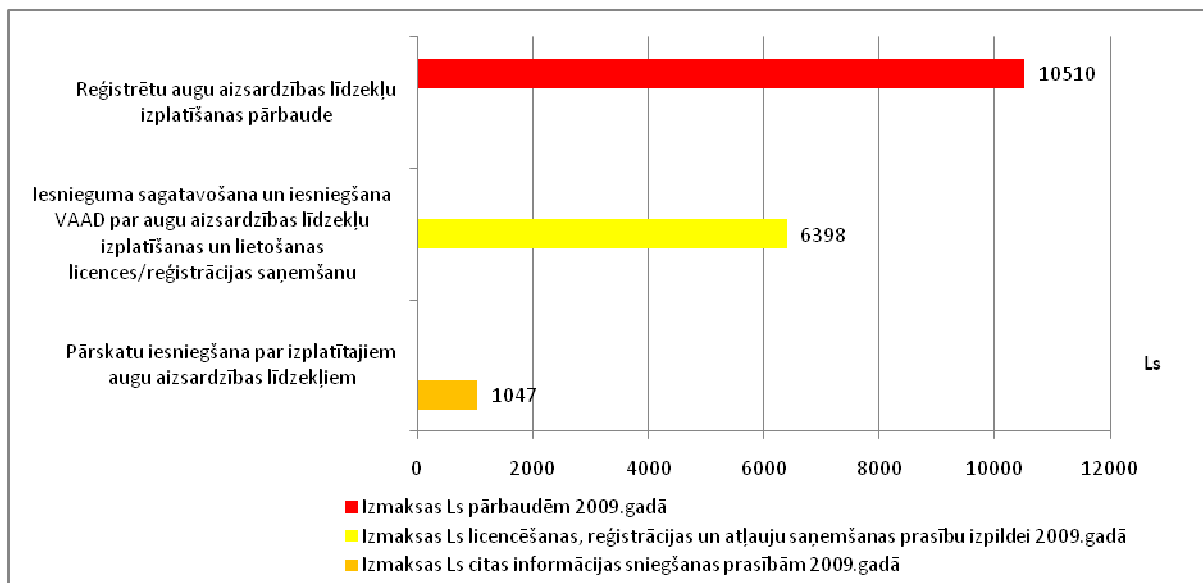
Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
288	Reģistrētu augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas pārbaude	Plānotas un neplānotas	313 pārbaudes

4.4.4 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
288	Reģistrētu augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas pārbaude	Uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 5 līdz divsimt 50 Ls, bet juridiskajām personām - no 10 līdz 500 Ls, konfiscējot neregistrētos augu aizsardzības līdzekļus vai bez konfiskācijas.	Augu aizsardzības likuma 7.panta pirmā daļa	313 pārbaude Pārkāpumi: 5%.	Nelegālā augu aizsardzības līdzekļu izplatīšana (lētāki produkti)

4.4.5 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas pēc institūcijas sniegtās informācijas par kopējām izmaksām gada laikā.

- ▶ VAAD lielākie resursi tiek izmantoti pārbaūžu veikšanai – LVL 10 510. Taču 2009. gadā tika veiktas 313 pārbaudes, kas ir par 50% mazāk salīdzinot ar 2008. gadu – 631.

4.4.6 Novērojumi

Pēdējā gada laikā Augu aizsardzības jomā, lai samazinātu komersantu administratīvo slogu ir veiktas sekojošas darbības:

- ▶ Zemkopības ministrija (ZM) ir izstrādājusi Ministru kabineta (MK) noteikumu projektu „Noteikumi par speciālajām atļaujām (licencēm) augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanai”, kas paredz atvieglot speciālās atļaujas (licences) izsniegšanas procedūru. Lai samazinātu administratīvo slogu uzņēmējiem, noteikumu projekts paredz, ka lēmumu par speciālās atļaujas (licences) augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanai izsniegšanu turpmāk pieņems VAAD, nevis VAAD un ZM kopīgi veidota komisija kā tas ir līdz šim. Līdz ar jauno noteikumu apstiprināšanu spēku zaudēs MK 2004. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 470 „Kārtība, kādā izsniedzamas speciālas atļaujas (licences) augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanai”. Projekts ir izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē, saskaņots ar ministrijām un šajās dienās tiek iesniegts Ministru kabinetā.
- ▶ Prasība par pārskatu iesniegšanu šobrīd tiek elektronizēta - paredzot, ka komersantam tiek dota pieeja VAAD informācijas sistēmai, kurā tas pats varēs ievadīt informāciju par izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem

4.4.7 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
286, 287	Dokumentu iesniegšanā VAAD par augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanu tiek pieprasīti dati par komersanta reģistrāciju un nodokļu maksātāju reģistrāciju, kas ir UR un VID pieejamie dati.	Informāciju, kuru iespējams iegūt no VID un UR, VAAD var iegūt bez komersanta līdzdalības.	Samazināsies komersantam iesniedzamo dokumentu apjoms atļaujas saņemšanai, samazinot komersanta izmaksas, kas rodas vērstoties UR un VID pēc attiecīgām ziņām. VAAD pašam pārbaudot komersanta datus būs nepieciešams papildu laiks dokumentu izskatīšanai.
289	Lēmumu par speciālas atļaujas (licences) augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanai izsniegšanu pieņem VAAD un ZM kopīgi veidota komisija	Šo procedūru var veikt tikai VAAD ietvaros, ja ZM attiecīgi pilnvaro VAAD.	Nodrošinot funkcija izpildi vienā institūcijā, tiktu nodrošināta ātrāka lēmuma pieņemšana, līdz ar to mazāks resursu patēriņš VAAD. Pilnībā nododot funkcijas izpildi VAAD un neiesaistot ZM, VAAD var nebūt pietiekama kompetence izprast jauninājumus augu aizsardzības līdzekļu ražošanā un attiecīgās nozares politikas uzstādījumus augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas ierobežojumos.
287	Pārskatu iesniegšana par izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem šobrīd tiek pieprasīta papīra formātā, kas pieprasa papildu resursus šo pārskatu sagatavot papīra versijā un nogādāt VAAD.	Pārskatu iesniegšanu iespējams organizēt elektroniskā veidā.	Iesniedzot pārskatus elektroniski samazinātos pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas laiks un tiks ietaupīti komersanta resursi. Pārskatu elektroniskai iesniegšanai nepieciešamas investīcijas attiecīgas infrastruktūras nodrošināšanai.

4.5. Zāļu valsts aģentūra

Zāļu valsts aģentūra (ZVA) ir Latvijas Republikas Veselības ministrijas pārraudzībā esoša valsts iestāde.

Aģentūras darbības mērķis ir nodrošināt efektīvu, drošu un kvalitatīvu zāļu pieejamību Latvijas iedzīvotājiem.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

▶ Zāļu novērtēšana un reģistrēšana (reģistrācija, pārreģistrācija, izmaiņu apstiprināšana, pēcreģistrācijas uzraudzība) (F-ZVA-1);
▶ Veterināro zāļu novērtēšana un reģistrēšana (reģistrācija, pārreģistrācija, izmaiņu apstiprināšana) (F-ZVA-2);
▶ Atļauju izsniegšana narkotisko, psihotropo zāļu/vielu un prekursoru izešanai, izvešanai (F-ZVA-5);
▶ Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu tranzīta atļaujas izsniegšana (F-ZVA-6);
▶ Atļauju izsniegšana paralēli importēto zāļu un veterināro zāļu izplatīšanai (F-ZVA-7);
▶ Atļauju izsniegšana neregistrētu zāļu (tai skaitā veterināro zāļu) izplatīšanai un neregistrētu zāļu (tai skaitā veterināro zāļu) izplatīšanai individuāli piešķirtām zālēm (F-ZVA-8);
▶ Atļauju izsniegšana zāļu un veterināro zāļu atlikušo krājumu izplatīšanai (F-ZVA-9);
▶ Atļauju izsniegšana Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I, II un III sarakstā iekļauto augu, vielu un zāļu izmantošanai medicīniskiem un veterinārmedicīniskiem zinātniskiem pētījumiem, fizikālo un ķīmisko īpašību noteikšanai vai apmācībai (F-ZVA-10);
▶ Prekursoru operatoru reģistrācijas karšu un speciālu atļauju (licenču) izsniegšana darbam ar prekursoriem (F-ZVA-11);
▶ Narkotisko, psihotropo vielu, kā arī prekursoru legālās aprītes uzskaites un kontroles (F-ZVA-12);
▶ Atļaujas izsniegšana zāļu klīniskās izpētes veikšanai un tās norises uzraudzība, kā arī zāļu lietošanas novērojumu izvērtēšana (F-ZVA-13);
▶ Attīrītā ūdens kvalitātes kontrole (F-ZVA-17);
▶ Medicīnisko ierīču atbilstības novērtēšana un reģistrācija (F-ZVA-20);
▶ Medicīnisko ierīču lietošanas drošības uzraudzība (vigilance) (F-ZVA-22);
▶ Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana zāļu vai veterināro zāļu, vai pētāmo zāļu ražošanai vai importēšanai valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstis, kuras parakstījušas Eiropas Ekonomikas zonas līgumu (trešās valstis) (F-ZVA-23);
▶ Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavas atvēršanai (darbībai) (F-ZVA-24);
▶ Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas atvēršanai (darbībai) (turpmāk - licence vispārēja tipa aptiekas darbībai) (F-ZVA-25);
▶ Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana slēgta tipa jeb ārstniecības iestāžu aptiekas atvēršanai (darbībai) (F-ZVA-26);
▶ Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana aktīvo farmaceitisko vielu vai kontrolējamo vielu ražošanai (ar 2010. gada 1. jūliju) (F-ZVA-27);
▶ Zāļu un veterināro zāļu lieltirgotavu, zāļu un veterināro zāļu ražotāju (arī ārvalsts ražotāju) atbilstības novērtēšana un uzraudzība (F-ZVA-28);
▶ Zāļu (izņemot veterinārās zāles) izplatīšanas atbilstības novērtēšana zāļu labas izplatīšanas prakses prasībām (F-ZVA-29);
▶ Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude (uzraudzība) zāļu vai veterināro zāļu ražošanas vai importēšanas uzņēmumā vai laboratorijā (F-ZVA-30);
▶ Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude (uzraudzība) valstī, kas nav Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, zāļu vai veterināro zāļu ražošanas uzņēmumā vai laboratorijā (F-ZVA-31);
▶ Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude, kuru pēc zāļu vai veterināro zāļu ražotāja pieprasījuma veic izejvielu ražošanas vai importēšanas uzņēmumā (F-ZVA-32);
▶ Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude, kuru pēc zāļu vai veterināro zāļu ražotāja pieprasījuma veic izejvielu ražošanas uzņēmumā*, valstī, kas neatrodas Eiropas Ekonomikas zonā (F-ZVA-33);
▶ Produkta sertifikātu, tā saīsināto formu un paziņojumu par zāļu reģistrācijas statusu izsniegšana (F-ZVA-34);
▶ Audu, šūnu un orgānu ieguves un uzglabāšanas centru atbilstības novērtēšana un uzraudzība (F-ZVA-37);
▶ Iesniegto zāļu (tai skaitā veterināro zāļu) patēriņa statistikas datu apkopošana un analizēšana Latvijā (F-ZVA-38);

ZVA aptvertās nozares:

Pārīkta	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
---------	-----------	--------------	------------	-----------	--------	---------------------	--------	--------	-------------	--------------

ZVA											
-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes⁶:

- ▶ „Farmācijas likums”;
- ▶ likums „Par prekursoriem”;
- ▶ likums „Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību”.

4.5.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par ZVA darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus reģistrācijas pakalpojumus.

Sniegto ZVA pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
N/a	Iesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana savstarpējās atzišanas procedūrā, Iesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana nacionālajā procedūrā.	5890
416	Atļaujas saņemšana neregistrētu zāļu (t.sk. veterināro zāļu) izplatīšanai un neregistrētu zāļu (t.sk. veterināro zāļu) izplatīšanai individuāli piešķirtām zālēm	4281
411	Atļaujas saņemšana narkotisko, psihotropo zāļu/vielu un prekursoru ievēšanai, izvešanai	2478
N/a	Reaģentu pagatavošana aptiekām	911
N/a	Nacionālā zāļu reģistrācijas procedūra (reģistrācija, pārreģistrācija)	2009. gads - 656; Reģistrācija - 26; Pārreģistrācija 630
N/a	Savstarpējās atzišanas procedūra (MRP) (reģistrācija, pārreģistrācija) Decentralizētā zāļu reģistrācijas procedūra (DCP) (reģistrācija)	2009. gads 589 : Reģ.: 1) MRP- 133 2) DCP- 346 Pārreģ.: MRP- 110
421	Veterināro zāļu novērtēšana un reģistrēšana (reģistrācijas procedūras, pārreģistrācijas procedūras, izmaiņu apstiprināšana, pēcreģistrācijas uzraudzība)	2009.gadā veiktas 24 reģistrācijas, 73 pārreģistrācijas un 352 izmaiņas
N/a	Farmakovigilance	628
N/a	Eiropas zāļu aģentūrā centralizēti reģistrēto produktu zāļu aprakstu, lietošanas instrukciju, marķējumu projektu un to izmaiņu tulkojumu salīdzināšana un izvērtēšana atbilstoši Eiropas zāļu aģentūrā apstiprinātiem tekstiem un QRD standarta formām; atbilstoši starp ZVA un EMEA noslēgtajam līgumam.	555
408	Speciālās atļaujas (licences) vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas atvēršanai (darbībai) saņemšana	414
N/a	Iesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana savstarpējās atzišanas procedūrā, Iesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana nacionālajā procedūrā.	352
438	Atļaujas saņemšana zāļu un veterināro zāļu atlikušo krājumu izplatīšanai	191
409	Atļaujas saņemšana zāļu klīniskajiem pētījumiem	70
422	Tikai nacionālā veterināro zāļu reģistrācijas procedūra NRP (reģistrācija, pārreģistrācija)	2009. g. 66 procedūras (Reģistrācija- 3 Pārreģistrācija 63)
400	Atļaujas saņemšana zāļu un veterināro zāļu paralēlai importēšanai	63
N/a	Medicīnisko ierīču atbilstības novērtēšana un reģistrācija	Plānots 50 gadījumi
N/a	Informācijas sniegšana atzinuma saņemšanai par produkta atbilstību Farmācijas likumā noteiktajai zāļu un veterināro zāļu definīcijai	49
N/a	Farmakovigilances sistēmas uzturēšana (MK noteikumu Nr.919, 6.1.pantu)	45
N/a	Humāno zāļu dokumentācijas izvērtēšana par produktu piederību zālēm. Produkta (uztura bagātinātāji, kosmētikas līdzekļi, biocīdi, medicīnas ierīces) marķējumā un lietošanas instrukcijā iekļautās informācijas izvērtēšana pēc klientu pieprasījuma.	40
N/a	Savstarpējās atzišanas procedūra (MRP) (reģistrācija, pārreģistrācija) Decentralizētā zāļu reģistrācijas procedūra (DCP) (reģistrācija)	2009. gads 31 : Reģ.: 1) MRP- 9 2) DCP- 12

⁶ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
		Pārreģ.: MRP- 10
402	Speciālas atļaujas (licences) zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavas atvēršanai (darbībai) saņemšana	27
N/a	Speciālu atļauju (licenču) saņemšana darbam ar prekursoriem, un prekursoru operatoru reģistrācijas karšu saņemšana	24
408	Speciālas atļaujas (licences) slēgta tipa jeb ārstniecības iestāžu aptiekas atvēršanai (darbībai) saņemšana	15
403	Speciālas atļaujas (licences) zāļu ražošanai vai importēšanai saņemšana ; (speciālas atļaujas (licences) aktīvo farmaceitisko vielu (AFV) ražošanai saņemšana no 01.07.2010.)	10
409	Atļaujas saņemšana Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I, II un III sarakstā iekļauto augu, vielu un zāļu izmantošanai medicīniskiem un veterinārmedicīniskiem zinātniskiem pētījumiem, fizikālo un ķīmisko īpašību noteikšanai vai apmācībai	9
N/a	Pēc reģistrācijas drošuma pētījumi	6
437	Narkotisko, psihotropo vielu, kā arī prekursoru legālās aprites uzskaitē un kontrole	8
414	Atļaujas saņemšana medicīnisko ierīču klīnisko pētījumu veikšanai (norises uzraudzība)	2010.gadā plānoti 5 gadījumi
N/a	Savstarpējās atzišanas procedūra (MRP) (reģistrācija, pārreģistrācija), Decentralizētā zāļu reģistrācijas procedūra (DCP) (reģistrācija) kurā Latvija ir atsaucies valsts.	2009 gads- 2

4.5.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par ZVA darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, ņemot komersantu iesniegto informāciju.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
N/a	Drošības ziņojumu novērtēšana (PSUR), Publisko novērtējuma ziņojumu sagatavošana	630 PSUR uzsākti 170 PSUR novērtēti
450	Informācijas sniegšana par zāļu lietošanas izraisītajām blakusparādībām	181
N/a	Ziņojumi (saskaņā ar MK noteikumu Nr. 919 6.2 pantu un Volume 9)	23
444	Informācijas sniegšana par zāļu izplatīšanas apturēšanu, izņemšanu no tirgus vai zāļu sērijas atsaukšanu	12
448	Zāļu vairumtirgotājs paziņo ZVA zāļu realizācijas datus par importēto un eksportēto zāļu daudzumu.	8
435	Informācijas sniegšana par zāļu cenu, kā arī par zāļu cenu izmaiņām	Informācija jāsniedz 2 reizes gādā un gadījumā, ja mainās zāļu cena
447	Informācijas sniegšana par aptiekas mājas lapas uzturēšanu	1

- ▶ ZVA kompetencē ir reģistrēt atbilstošas zāles, nevis noraidīt pieteikumus, līdz ar to komersantam ir tiesības apturēt reģistrāciju, lai sagatavotu, mainītu, pilnveidotu dokumentāciju, ar kuru iesniegtās zāles varētu tikt reģistrētas. Dažkārt pat ir iespēja veikt papildus pētījumus, vai apmācīt kvalificētās personas vai izstrādāt noteikumus prasītās kvalitātes uzraudzības sistēmas. ZVA atsaka zāļu reģistrāciju tikai tādā gadījumā, kad komersants ilgstoši neiesniedz pilnu dokumentāciju. No 2008-2009.gada iesniegumiem nacionālajā procedūrā nav atteikts neviens, no 2004. gada iesniegumiem šogad atteikti ir 2 zāļu reģistrācijas iesniegumi, kuros nebija pierādījumu, ka zāles atbilst ES prasībām
- ▶ Praktiski visa normatīvā bāze ir veidota uz starptautisko direktīvu pamata. Tādējādi pastāv vienotas prasības visās ES dalībvalstīs nodrošinot vienotu datu informācijas sistēmu. Parasti procedūras notiek dalībvalstu kopējā uzraudzībā, kopējā informatīvajā sistēmā, kur automātiski tiek fiksēti termiņi.
- ▶ Dalībvalstis kontrolē ne tikai termiņus un informācijas atbilstību, bet arī novērtējuma ziņojuma kvalitāti. Publiskā novērtējuma ziņojuma sagatavošana un publicēšana zāļu aģentūru direktoru mājas lapā (MRI- Product index), nodrošinot lēmuma caurspīdīgumu.
- ▶ Veterināro zāļu reģistrācijas prasības ir harmonizētas ar visām ES valstīm un viena no Veterināro zāļu novērtēšanas nodaļas funkcijām ir cieša sadarbība ar Eiropas Zāļu aģentūru (EMA) Londonā un nodaļas eksperti regulāri apmeklē EMA rīkotās dažādu darba grupu sanāksmes.

4.5.3 Institūcijas veiktās pārbaudes

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
N/a	Zāļu un veterināro zāļu kvalitātes rādītāju kontroles veikšana	1161
451, 453	Zāļu klīniskās izpētes norises uzraudzības nodrošināšana	1000
372	Attīrītā ūdens kvalitātes kontrole aptiekās, kas izgatavo zāles uz vietas	289
403	Zāļu (izņemot veterinārās zāles) izplatīšanas prakses atbilstības novērtēšana un uzraudzība	29 pārbaudes, kas ir 68 dienas pārbaudes uzņēmumos uz vietas, 20 atkārtotas uzraudzības pārbaudes (neplānoti veiktas)
N/a	Speciālas atļaujas (licences) saņemšana zāļu un veterināro zāļu ražošanai/ importēšanai, atbilstības novērtēšana un uzraudzība	2009.gadā-17 inspekcijas kopā, no tām 11 Latvijā, 6 inspekcijas trešajās valstīs. No Latvijā veiktajām inspekcijām 8 uzraudzības ietvaros, 2 saistībā ar Licences pārreģistrēšanu, 1-saistībā ar aktīvo vielu ražošanu.
423	Labas ražošanas prakses nodrošināšana, atzinuma saņemšana zāļu vai veterināro zāļu ražošanas vai importēšanas uzņēmumā vai laboratorijā	Pagaidām LV darbojas tikai 1 laboratorija, kas neietilpst licencētā ražošanas uzņēmumā. Uzraudzība ne retāk kā 1x/3 gados, biežums var mainīties, atkarībā no riska vērtējuma. Izsniegti 13 Labas ražošanas prakses sertifikāti,
N/a	Zāļu klīniskās izpētes labas klīniskās prakses prasību ievērošana atzinuma saņemšanai	Aptuveni 7 pārbaudes

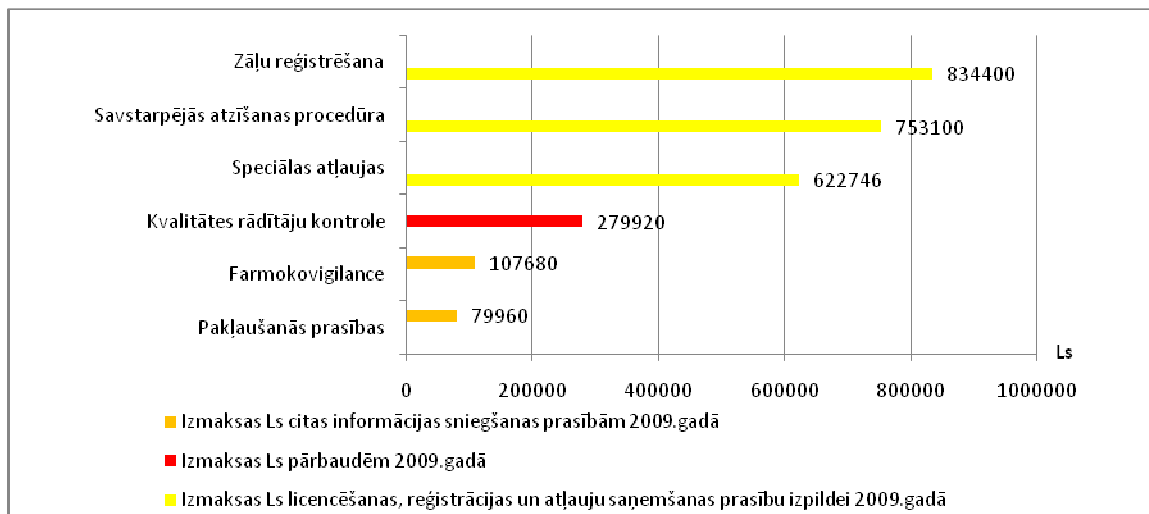
Institūcijas veiktās pārbaudes ir iekļautas reģistrēšanas procesā.

4.5.4 Institūcijas piemērotās sankcijas

ZVA piemērotās sankcijas parasti izpaužas kā zāļu neregistrēšana vai licences atņemšana, ja nav izpildītas normatīvo aktu prasības vai nav pietiekami pierādījumi par darbības vai zāļu atbilstību.

4.5.5 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas sareizinot vienas prasības izmaksas ar gadījumu skaitu.

4.5.6 Novērojumi

- ▶ Persona, kas izplata zāļu bezmaksas paraugus, reizi pusgadā (līdz 31.janvārim un 31.jūlijam) paziņo ZVA izplatīto zāļu bezmaksas paraugu datus, norādot zāļu reģistrācijas numuru, nosaukumu, izplatīto paraugu skaitu, piegādes datumu un saņēmēju. Šī funkcija ZVA ir nodota 2009.gada otrajā pusē, tādējādi atskaites sāktas sniegt tikai no 2010.gada un apkopotas informācija šobrīd nav pieejama (ID 434).

4.5.7 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
N/a	Relatīvi neliels Savstarpējās atzišanas procedūra (MRP) ieviešanas skaits (2009. gadā - 3). Taču ņemot vērā, ka citu Eiropas valstu komersanti būtu ieinteresēti paātrināti reģistrēt savus ražojumus, pastāv iespēja viņiem šo pakalpojumu nodrošināt.	Nepieciešams palielināt resursu apjomu ar mērķi palielināt Savstarpējās atzišanas procedūras (MRP) veikšanas daudzumu.	Iespēja papildus piesaistīt finansējumu valsts budžetam no ārvalstu komersantiem.

4.6. Ekonomikas ministrija

Ekonomikas ministrija (EM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde ekonomiskās politikas jomā. Ministrija izstrādā un īsteno tautsaimniecības struktūrpolitiku, rūpniecības politiku, būvniecības politiku, enerģētikas politiku, tūrisma politiku, ārējo ekonomisko politiku, iekšējā tirgus politiku (precēm un pakalpojumiem), uzņēmējdarbības attīstības politiku, investīciju politiku, patērētāju tiesību aizsardzības politiku un citu politiku normatīvajos aktos noteiktajās jomās.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Tērauda importa licencēšana (F-EM-1);
- ▶ Tekstila importa licencēšana (F-EM-2);
- ▶ Kālija hlorīda importa licencēšana (F-EM-3);
- ▶ Licenču izsniegšana precēm, ko var izmantot nāvēssoda izpildei vai spīdzināšanai (F-EM-4);
- ▶ Brīvās pārdošanas sertifikāta izsniegšana (F-EM-5);
- ▶ Licences izsniegšana komersantiem melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā (F-EM-6).
- ▶ Informatīvās bāzes būvniecības pārraudzībai un kontrolei uzturēšana (Būvniecības informācijas sistēma (BIS), sertificētie speciālisti, Būvkomersantu reģistrs) (F-EM-6).

EM aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
EM			●	●		●		●			●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes⁷:

- ▶ Saistībā ar būvniecību:
  - „Būvniecības likums”;
  - „Ēku energoefektivitātes likums”;
  - „Teritorijas plānošanas likums”;
  - „Aizsargjoslu likums”;
  - „Reģionālās attīstības likums”;
  - likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”;
  - likums „Par atbilstības novērtēšanu”;
  - „Standartizācijas likums”;
  - „Patērētāju tiesību aizsardzības likums”;
  - „Preču un pakalpojumu drošuma likums”;
  - likums „Par atbildību par preces un pakalpojumu trūkumiem”;
  - „Darba aizsardzības likums”;
  - „Rīgas vēsturiskā centra aizsardzības un saglabāšanas likums”.
- ▶ Importa un eksporta licencēšana: normatīvi balstās uz Eiropas Savienības regulām vai divpusējiem valstu līgumiem. Darbību reglamentē arī Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) daudzpusējais līgums, ES padziļinātais divpusējais un reģionālās integrācijas līgums un Latvijas divpusējais ekonomiskās sadarbības līgums ar trešajām valstīm.

4.6.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par EM darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus licencēšanas, reģistrācijas, atļauju saņemšanas pakalpojumus.

Sniegto EM pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

⁷ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
211	Informācijas iesniegšana arhitekta prakses, būvprakses vai ergoauditora sertifikāta saņemšanai komercdarbības veikšanai.	2008.g. un 2009.g kopā izsniegti vai pagarināti 2562 sertifikāti.
212	Informācijas iesniegšana arhitekta prakses, būvprakses vai ergoauditora sertifikāta derīguma termiņa pagarināšanai.	2008.g. un 2009.g kopā izsniegti vai pagarināti 2562 sertifikāti.
213	Informācijas iesniegšana komersanta reģistrēšanai būvkomersantu reģistrā.	2008.g. un 2009.g kopā būvkomersantu reģistrā reģistrēti un pārreģistrēti 2115 komersanti
216	Uzraudzības dokumenta saņemšana tekstilpreču importēšanai	2095 dokumenti 2008.gadā un 135 dokumenti 2009.gadā
219	Uzraudzības dokumenta saņemšana tērauda izstrādājumu importēšanai.	Izsniegti 2008 dokumenti 2008.gadā un 946 dokumenti 2009.gadā
217	Licences saņemšana melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai un realizēšanai	Izsniegtas licences: 2008.gadā – 35 2009.gadā – 32 2010.gada (I-IV mēneši) – 21
220	Importa licences saņemšana kālija hlorīdam.	Izsniegti 5 dokumenti 2008.gadā
221	Eksporta vai importa atļaujas saņemšanai - pieteikums, eksporta darījuma līgums vai tā kopija, galīgā izlietojuma apstiprinājums un apliecinājums, ka preces tiks lietotas tikai deklarētajiem mērķiem un netiks izmantotas spīdzināšanai	Izsniegts 1 dokuments 2008.gadā (līdz šim šāda veida dokumenti izsniegti tikai uz medicīnas preču ieviešanu Latvijā, lai nerastos šaubas ar muitas dienestiem Regulas piemērošanā)

Apkopotā informācija liecina, ka visbiežāk komersanti vērsas EM, lai saņemtu arhitekta prakses, būvprakses vai ergoauditora sertifikātu vai reģistrētos būvkomersantu reģistrā. Lielu darba apjomu arī sastāda uzraudzības dokumentu, licences vai atļaujas izsniegšana dažādu preču importēšanai, jo īpaši liels ir izsniegto uzraudzības dokumentu tekstilpreču un tērauda izstrādājumu importam.

4.6.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par EM darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrētiem komersantiem izvirzīto prasību izpildi, saņemot komersantu iesniegto informāciju.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
214	Informācijas par izmaiņām nodarbinātajos būvniecības speciālistos (personas ar būvprakses vai arhitekta prakses sertifikātiem) un ikgadējās informācijas iesniegšana.	2008.g. un 2009.g kopā būvkomersantu reģistrā saņemta un aktualizēta informācija par datu izmaiņām un ikgadējā informācijas atjaunošana 10 225 iesniegumi.
223	Līdz 30.aprīlim iesniegt komisijai iepriekšējā gada pārskatu	Par 2008.gadu iesniegti 174 pārskati. Par 2009.gadu pārskatu iesniegšana vēl nav beigusies
222	Sniegt informāciju par izmaiņām	Izdarīti grozījumi nolikta adresē: 2009.gads: 51
222	Informēt komisiju par izmaiņām komersanta rekvizītos	Izdarīti grozījumi komersanta rekvizītos: 2009.gadā - 8

Minēto prasību izpilde ir nepieciešama, lai pastāvīgi uzturētu aktuālu informāciju EM izveidotajos reģistros. Tādējādi visvairāk komersantu iesniegumu EM saņem par izmaiņām nodarbināto sertificēto būvniecības speciālistu informācijā.

4.6.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

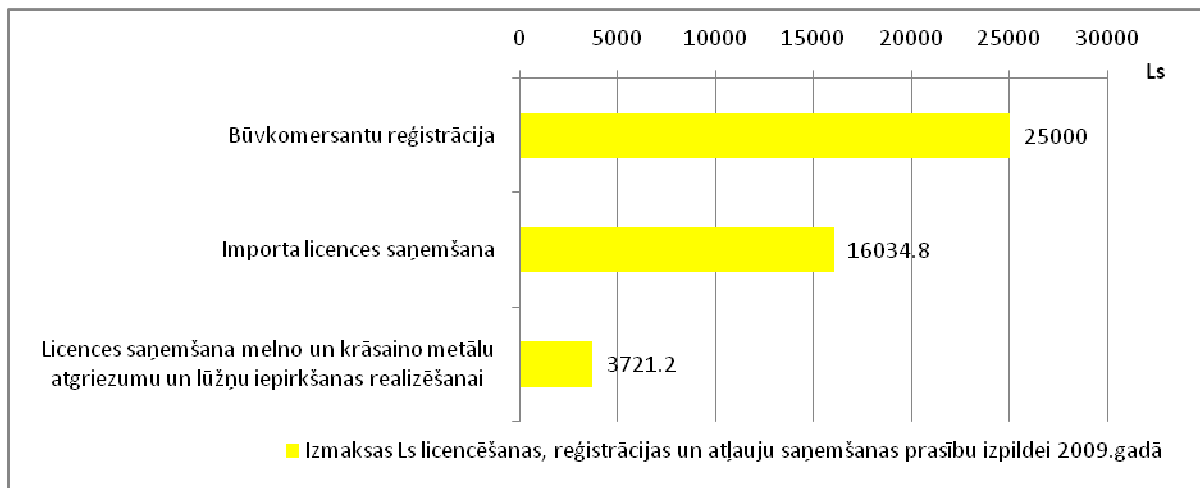
Piemērotās sankcijas (Tērauda, tekstila, kālija hlorīda importa licencēšana un licenču izsniegšana precēm, ko var izmantot nāvessoda izpildei vai spīdzināšanai)

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits	Galvenie pārkāpumu iemesli
217	Licences saņemšana melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai un realizēšanai	1) izteikt brīdinājumu 2) anulēt licenci	22.11.2005. MK noteikumi Nr.874 "Kārtība, kādā iepirkami un realizējami melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņi"	2008.gadā izteikti 5 brīdinājumi, 2009.gadā nav izteikt neviens brīdinājums. 2008.gadā par izdarītajiem pārkāpumiem anulētas 5 licences, 2009.gadā - 5	Izsaka brīdinājumu vai anulē licenci, ja: 1) komersants nav ievērojis šajos noteikumos noteikto kārtību; 2) komersants vai komersanta amatpersona ir administratīvi sodīta melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu tirdzniecības, finanšu vai komercdarbības jomā: 2.1) par izdarītu administratīvu pārkāpumu; 2.2) par kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas īstenojošo valsts institūciju amatpersonu likumīgo prasību

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits	Galvenie pārkāpumu iemesli
				licences	neizpildīšanu noteiktajā laikā Anulē licenci, ja: 1) pēc licencēšanas komisijas atkārtota pieprasījuma nav iesniegta visa šajos noteikumos noteiktā informācija 2) komersants ir sniedzis nepatiesas ziņas 3) komersants vairākkārt gada laikā nav ievērojis šajos noteikumos noteikto kārtību 4) komersants vai komersanta amatpersona gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas ir vairākkārt administratīvi sodīta melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu tirdzniecības, finanšu vai komercdarbības jomā; 5) komersants vai komersanta amatpersona ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu licencētās komercdarbības jomā 6) ir anulētas visas licencē ierakstītās noliktavu (norobežotu teritoriju) adreses 7) komersants tiek izslēgts no komercreģistra 8) komersants ir iesniedzis iesniegumu par attiecīgās komercdarbības pārtraukšanu
211, 212	Būvniecības speciālistu sertifikācija	Sertifikāta darbības apturēšana vai anulēšana	Būvniecības likums, Ēku enrgo-efektivitātes likums, MK 2003.gada 8.jūlija noteikumi Nr.383 "Noteikumi par būvprakses un arhitekta prakses sertifikātu piešķiršanu, reģistrēšanu un anulēšanu", MK 2009.gada 13.janvāra noteikumi Nr.26 "Noteikumi par enrgo-auditoriem"	Informācija pieejama sertificēšanas institūcijās	Būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu neizpilde
213, 214	Būvkomersantu reģistrācija	Izslēgšana no būvkomersantu reģistra	Būvniecības likums, MK 2005.gada 28.jūnija noteikumi Nr.453 "Būvkomersantu reģistrācijas noteikumi"	2008.g un 2009.g kopā no būvkomersantu reģistra tika izslēgts 1941 komersants	Savlaicīga informācijas nesniegšana

4.6.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksu aprēķins veikts pamatojoties uz EM sniegtajiem datiem par slodžu izmaksām mēnesī, summējot norādītās papildus izmaksas.

4.6.5 Novērojumi

- ▶ Tērauda, tekstila, kālija hlorīda importa licencēšana un licenču izsniegšana precēm, ko var izmantot nāvēssoda izpildei vai spīdzināšanai:
  - licencēšana šobrīd tiek veikta papīra formātā (gan iesniegumu/dokumentu saņemšana, gan licences izsniegšana);
  - licenču apstrādē tiek izmantota integrētā licenču vadības sistēma SIGL (Système Intégré de Gestion des Licences à l'Exportation et à l'Importation), kas tiek uzturēta no Eiropas Komisijas puses, kā arī Ekonomikas ministrijas informācijas tehnoloģiju nodrošinājums;
  - šobrīd (2010. gada aprīlis) ārējās tirdzniecības licencēšanai (licenču sagatavošana, konsultēšana, kontrole, parakstīšana, dokumentu pieņemšana un izsniegšana) ir nepieciešams 1,5 slodzes mēnesī vai LVL 10680 gadā.
  - Veiktās izmaiņas:
    - 2008. un 2009. gada 5 mēnešos ārējās tirdzniecības licencēšanu veica 4 darbinieki.
    - prasība par komersanta apliecības kopijas iesniegšanu tika atcelta, jo šādu informāciju var uzzināt Lursoft datu bāzē par visiem Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem.
  - Citās valstīs tiek izmantotas arī savas elektroniskās sistēmas, kas palielina licencēšanas procesa izmaksas un kurām nepieciešams nodrošināt savietajamību ar SIGL sistēmu, saziņā ar uzņēmējiem atvieglo elektroniska dokumentu aprīti, izmantojot elektronisko parakstu
- ▶ Būvniecības speciālistu sertificēšana un reģistrēšana
  - Šobrīd sertificēšanas procedūras būvniecības jomā paredz kvalifikāciju apliecināt ar sertifikāta piešķiršanu, ko akreditētas sertificēšanas institūcijas, kam šo funkciju deleģējusi Ekonomikas ministrija. Vidēji viens sertifikāts maksā LVL 110. 2008.g. un 2009.g kopā izsniegti vai pagarināti 2562 sertifikāti.
  - Šobrīd ir nepieciešams iesniegt informāciju komersanta reģistrēšanai būvkomersantu reģistrā. Gada laikā EM velta reģistra uzturēšanai LVL 25000 vai 2.5 slodzes. 2008.g. un 2009.g kopā būvkomersantu reģistrā reģistrēti un pārreģistrēti 2115 komersanti, reģistrā saņemta un aktualizēta informācija par datu izmaiņām un ikgadējā informācijas atjaunošana – 10 225 iesniegumi.
- ▶ Būvniecības likuma izmaiņu kontekstā:
  - 2010.gada 18.maijā Ministru kabineta akceptētajā likumprojektā paredzētas vairākas būtiskas izmaiņas būvniecības procesa organizācijā un saskaņošanas procesā, t.sk. atvieglota būvniecības saskaņošana, vienota kārtība būvatļauju izsniegšanai, vienkāršota būvspeciālistu reģistrācijas kārtība (bez sertifikātu pieprasīšanas), skaidrāka sabiedriskās informēšanas kārtība par plānoto būvniecību.
  - Praktiski par izmaiņām būvkomersantu darbību reglamentējošos dokumentos varēs spriest pēc saskaņā ar jauno Būvniecības likumu izdotajiem Vispārīgajiem būvnoteikumiem un pārējiem izrietošajiem MK noteikumiem, kuri vēl ir izstrādes stadijā.
- ▶ Melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai un realizēšanas licencēšana
  - Melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai un realizēšanas licencēšanas funkcijas izpildei komisijas sekretariāta funkcijas pilda viens darbinieks, patērējot 0,5 vecākā referentes slodzes, kas ir LVL 310 mēnesī.
  - Lēmumi tiek pieņemti vienu reizi mēnesī - komisijas sēdes laikā. Komisijā darbojas 3 darbinieki no Ekonomikas ministrijas, 1 darbinieks no Vides ministrijas un viens darbinieks no Iekšlietu ministrijas (Ekonomikas policijas pārvaldes). Komisijas locekļi darbojas amata pienākumu ietvaros, bez papildus atbildības.
  - Vidēji gadā (2008. un 2009. gads) tika izsniegtas 33 licences, veikti 8 grozījumi un saņemti 174 pārskati.
  - Lai mazinātu prasības un iesniedzamo dokumentu skaitu, ar 2009.gada 10.marta grozījumiem MK noteikumos Nr.874 "Kārtība, kādā iepirkami un realizējami melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņi" iesniedzamo dokumentu skaits ir samazināts par 67% līdz 2 dokumentiem.
  - No kopējā iesniegumu skaita pēdējos divos gados ~ 10% ir atteikts izsniegt licences. 2009.gadā visi atteikumi saistīti ar to, ka pašvaldības neatļauj veikt konkrētajā teritorijā darbības ar metāllūžņiem - neatbilst teritorijas plānojumam.
  - 2008.gadā izteikti 5 brīdinājumi un par izdarītajiem pārkāpumiem anulētas 5 licences, 2009.gadā nav izteikt neviens brīdinājums, taču anulētas 5 licences.
  - Komisija varētu atcelt prasību iesniegt rekvizītu izmaiņu apliecināšu dokumentu kopiju.

4.6.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
215- 224	Ārējās tirdzniecības licenču izsniegšanas process šobrīd tiek veikts papīra formātā - gan iesniegumu/dokumentu saņemšana, gan	Nākotnē būtu jānodrošina komersantam iespējas dokumenta elektroniska izsniegšanai un elektroniskā informācijas	Samazinātas izmaksas komersantam un kontrolējošai institūcijai iesniegumu izskatīšanai un licenču izsniegšanai.

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
	licences izsniegšana. Kaut arī ik gadu izsniegto ārējās tirdzniecības licenču skaits nav liels, komersantu darbības atvieglošanai būtu nepieciešams elektronizēt dokumentu iesniegšanu un licenču saņemšanu.	apmaiņa ar muitas dienestiem par licencējamo preču izmantotiem daudzumiem.	Papildus rastos izmaksas elektroniskās dokumentu aprites un datu apmaiņas nodrošināšanai.
211-214	Iespējams izdalīt divus, savstarpēji nesaistītus secinājumus Būvniecības speciālistu sertificēšanas un reģistrēšanas jomā: (1) lieka sertificēšanas procedūra; (2) nav nepieciešams būvniecības reģistrs.	(1) Likvidēt profesionāļu sertificēšanas procesu, saglabājot reģistrēšanas procesu, kurā tiek pārbaudītas minimālās izglītības un pieredzes prasības. Šāds priekšlikums ir ietvers jaunā Būvniecības likumprojekta dokumentācijā. (2) Nav nepieciešams atsevišķs būvkomersantu reģistrs, jo komersantu reģistrāciju veic un to darbību raksturojošos datus apkopo Komercreģistrs. Savukārt nodarbinātās personas tiek reģistrētas Valsts ieņēmumu dienestā.	(1) Likvidējot sertifikācijas procedūru, tiku atvieglota ārvalstu profesionāļu darbība Latvijā. (2) Likvidējot būvniecības reģistru, samazinātos administratīvās izmaksas komersantam, taču var samazināties kvalitātes kontrole un līdz ar to būvniecības kvalitāte.
217	Nepieciešams iesniegt rekvizītu izmaiņas apliecinājošus dokumentus melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūzņu iepirkšanai un realizēšanai licencēšanas ietvaros.	Var atcelt prasību iesniegt rekvizītu izmaiņu apliecinājošu dokumentu kopiju un iegūt šo informāciju no Uzņēmumu reģistra.	Atceļot lieku dokumentu iesniegšanu, tiks samazināts administratīvās izmaksas komersantam.

4.7. Vides ministrija

Vides ministrija (VIDM) izstrādā valsts vides aizsardzības politiku, kā arī organizē un koordinē vides aizsardzības politikas īstenošanu. Informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padotībā esošo iestāžu darbību.

Vides ministrijas pamatuzdevums ir veidot valsts vides aizsardzības politiku, kas tiek veikta saņemot ziņojumus no ministrijas pakļautībā esošajām institūcijām un tos analizējot. Ministrijas tiešā uzraudzībā atrodas ar radiāciju saistītie objekti. Tā kā Latvijā atrodas tikai 2 šīm prasībām atbilstoši objekti un tie atrodas valsts un pašvaldības īpašumā, to kontrole un uzraudzība tiek efektīvi nodrošināta. VIDM neveic tiešās funkcijas, kas saistītas ar uzņēmējdarbības uzraudzību, izņemot Vides ministra lēmumu par komersantu atbrīvošanu no dabas resursu nodokļa maksāšanas, kura procesa

Vides ministrijas pārraudzībā esošās institūcijas:

- ▶ Valsts vides dienests
- ▶ Vides pārraudzības valsts birojs
- ▶ Latvijas Dabas muzejs
- ▶ Valsts aģentūra „Nacionālais botāniskais dārzs”
- ▶ Latvijas Hidroekoloģijas institūts

Padotībā esošās institūcijas:

- ▶ Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija
- ▶ Dabas aizsardzības pārvalde

Kapitālsabiedrības:

- ▶ Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
- ▶ Vides investīciju fonds
- ▶ Vides projekti

VIDM aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VIDM	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes⁸:

- ▶ „Aizsargjoslu likums”;
- ▶ „Nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums”;
- ▶ „Atkritumu apsaimniekošanas likums”;
- ▶ „Dabas resursu nodokļa likums”;
- ▶ likums „Par piesārņojumu”;
- ▶ „Iepakojuma likums”;
- ▶ likums „Par ietekmi uz vidi novērtējums”;
- ▶ likums „Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos”;
- ▶ likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”;
- ▶ likums "Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos”;
- ▶ likums „Par radiācijas drošību un kodoldrošību”;
- ▶ „Ķīmisko vielu likums”;
- ▶ „Sugu un biotopu aizsardzības likums”;
- ▶ „Ūdens apsaimniekošanas likums”;
- ▶ „Vides aizsardzības likums”;
- ▶ likums „Par zemes dzīlēm”.

4.7.1 Pārbaudes

Fiziskās pārbaudes ir deleģētas pakļautajām institūcijām (galvenokārt Valsts Vides dienestam).

4.7.2 Institūcijas piemērotās sankcijas

Sankciju funkcijas ir deleģētas Vides ministrijai pakļautajām institūcijām (tās var piemērot: LVAFA, VVD, VPVB, LVĢMC).

4.7.3 Izmaksas

Ņemot vērā to, ka Vides ministrija tieši nav iesaistīta sadarbības ar komersantu administrēšanā, izņemot Vides ministra paraksta nodrošināšanu atļauju piešķiršanai, Vides ministrijas administratīvās izmaksas pētījuma ietvaros detalizētāk netika analizētas.

4.7.4 Novērojumi

- ▶ Vairākos Vides ministrijas pārziņā esošajos normatīvajos aktos kā atbildīgā kontrolējošā institūcija nav precīzi definēta, bieži tiek norādīts, ka par prasību izpildes kontrole ir deleģēta „Vides ministrijas pakļautībā esošai institūcijai”. Ņemot vērā daudzās nesen veiktās reformas, kuru ietvaros Vides ministrijas pakļautības institūcijas ir reorganizētas vai likvidētas, ne vienmēr no normatīvajiem aktiem ir precīzi saprotams, kura ir konkrētā kontrolējošā institūcija, kurā komersantam ir jāvēršas saistībā ar normatīvo aktu prasību izpildi.
- ▶ Analizējot dabas resursu nodokļa atbrīvojumu piešķiršanas procesa administratīvo organizāciju, tika konstatēts, ka komersantu kontroles funkcijas ir sadalītas starp trīs iesaistītajām institūcijām:
  - Vides ministriju – lēmumu par atbrīvojumu piešķiršanu pieņem Vides ministrs;
  - Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (LVAFA) – pieņem pieteikumus, slēdz līgumus un izskata komersantu sniegtos pārskatus, ja atbrīvojums piešķirts;
  - Valsts vides dienests (VVD) – veic no dabas resursu nodokļa atbrīvoto komersantu fizisko pārbaudi.
- ▶ No funkciju izpildes un administrēšanas viedokļa funkciju sadalījums par dabas resursu nodokļa atbrīvojumu piešķiršanu un uzraudzību starp LVAFA un VVD nav objektīvi pamatots un šo funkciju izpildi var organizēt vienas institūcijas ietvaros.
- ▶ Kontrolējošo institūciju funkcijas attiecībā uz piesārņojošo darbību atļauju izsniegšanu un uzraudzību ir sadalītas starp Latvijas Vides pārraudzības valsts biroju (LVPVB) un Valsts vides dienestu (VVD), kur abas institūcijas veic līdzvērtīgas funkcijas sadalot komersantus divās lielās grupās:
  - VPVB sadarbojas ar komersantiem, kuru darbībai nepieciešams veikt pilna apjoma letekmes uz vidi novērtējumu;
  - VVD sadarbojas ar visiem pārējiem komersantiem, kuru darbībai nepieciešamas speciālās atļaujas piesārņojošām darbībām, bet nav nepieciešams pilna apjoma uz vidi novērtējumu.
- ▶ Arī vairākās citās funkcijās VPVB un VVD sadarbojas, lai maksimāli pilnvērtīgi izvērtētu potenciālo vai jau notikušo kaitējumu videi.

⁸ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

4.7.5 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
N/a	Vairākos Vides ministrijas pārziņā esošajos normatīvajos aktos kā atbildīgā kontrolējošā institūcija nav precīzi definēta, bieži tiek norādīts, ka par prasību izpildes kontrole ir deleģēta „Vides ministrijas pakļautībā esošai institūcijai”. Nemot vērā daudzās nesen veiktās reformas, kuru ietvaros Vides ministrijas pakļautības institūcijas ir reorganizētas vai likvidētas, ne vienmēr no normatīvajiem aktiem ir precīzi saprotams, kura ir konkrētā kontrolējošā institūcija, kurā komersantam ir jāvēršas saistībā ar normatīvo aktu prasību izpildi.	Precizēt esošo Vides ministrijas pārziņā esošo normatīvo aktu bāzi un nākotnē izstrādājot jaunus normatīvos aktus, precīzi definēt atbildīgo kontrolējošo institūciju, kurā komersantam jāvēršas saistībā ar prasību izpildi.	Komersanti būs labāk informēti par normatīvo aktu prasību izpildes organizāciju, kas ilgtermiņā var veicināt savlaicīgāku un pilnīgāku prasību ievērošanu.
N/a	Kontrolējošo institūciju funkcijas attiecībā uz piesāmojošo darbību atļauju izsniegšanu un uzraudzību ir sadalītas starp VPVB un VVD, kur abas institūcijas veic līdzvērtīgas funkcijas sadalot komersantus divās lielās grupās. Komersantam var rasties nepieciešams vienlaicīgi sadarboties ar abām institūcijām, kas var veicināt neefektīvu resursu izmantošanu gan komersantiem, gan kontrolējošām institūcijām.	Izvērtēt iespējas apvienot VPVB un VVD funkciju izpildi vienā institūcijā, lai maksimāli efektīvi nodrošinātu informācijas iegūšanu un apkopošanu par plānotajām piesāmojošajām darbībām un tālākā procesā veiktu izsniegtajās atļaujās norādīto prasību izpildi.	Sadalot VPVB funkcijas tiktu lielā mērā samazinātas institūciju izmaksas kā arī komersantu laiks, kas tiek pavadīts prasības izpildei vērstoties divās institūcijās. Nododot šīs funkcijas VVD pārziņā būtu nepieciešams palielināt institūcijas darba resursus, kas saistās ar papildus izmaksām.
N/a	Latvijas vides aizsardzības fonda (LVAFA) funkcijās ietilpst atkritumu apsaimniekotāju uzraudzība, kas saistās ar dabas resursu nodokļu atvieglojumiem. LVAFA veic tikai administratīvās pārbaudes, kontroles objektos ir VVD funkcijas.	Izvērtēt iespējas visas administratīvās un fiziskās kontroles funkcijas attiecībā uz no dabas resursu nodokļa atbrīvotajiem komersantiem organizēt vienas institūcijas ietvaros, tādējādi optimizējot šo funkciju izpildi.	Samazinātos kopējās funkciju izpildes administratīvās izmaksas un palielinātos komersantu darbības uzraudzības efektivitāte. Nododot šīs funkcijas VVD pārziņā būtu nepieciešams palielināt institūcijas darba resursu skaitu, kas saistās ar papildus izmaksām.

4.8. Vides pārraudzības valsts birojs

Vides pārraudzības valsts birojs (VPVB) ir Vides ministrijas pārraudzībā esošā tiešās pārvaldes iestāde. Birojs veic Vides aizsardzības likumā, likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu", likumā "Par piesārņojumu", likumā "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" un citos normatīvajos aktos par vides aizsardzību, rūpniecisko avāriju novēršanu un riska samazināšanu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu (preparātu) izmantošanu, ūdens apsaimniekošanu, kā arī atkritumu un iepakojuma apsaimniekošanu noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Saskaņā ar likumdošanas prasībām veikt paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtēšanu (F-VPVB-1);
- ▶ Pārraudzīt stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu, tai skaitā: pieņemt lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību konkrētam dokumentam, noteikt institūcijas, kurām iesniedzējs nosūta plānošanas dokumenta projektu un vides pārskatu, lai saņemtu komentārus un atzinumu, noteikt sabiedrības informēšanas kārtību, kā arī informēšanas kārtību pārrobežu ietekmes gadījumā, un plānošanas dokumenta monitoringu (F-VPVB-2);
- ▶ Saskaņojot ar Vides ministriju, informēt citas valstis par iesniegumu atļaujas saņemšanai gadījumos, kad iespējama piesārņojuma pārrobežu pānese (F-VPVB-5);
- ▶ Reģistrēt iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumus (uzņēmējsabiedrības), kuru kalendārā gadā radītais izlietotā iepakojuma apjoms pārsniedz 300 kilogramus (F-VPVB-8).

VPVB aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmītnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VPVB	●			●	●	●	●	●	●	●	

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes⁹:

- ▶ „Vides aizsardzības likums”;
- ▶ likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu";
- ▶ likums "Par piesārņojumu";
- ▶ likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām".

4.8.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VPVB darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi.

VPVB veikto darbību saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
380	Dokumentācijas iesniegšana ietekmei uz vidi novērtējuma (IVN) izvērtējumam	2009. gadā sākotnējo izvērtējumu skaits – 500, ietekmes uz vidi novērtējumu skaits – 18
381	Dokumentācijas iesniegšana Drošības pārskata vai Rūpniecisko avāriju novēršanas programmas izvērtēšanai (rūpnieciskajām darbībām)	2009. gadā (1) sagatavoti atzinumi par 11 objektu drošības pārskatiem; (2) pieprasīta papildinformācija par 2 objektu drošības pārskatiem; (3) sagatavoti atzinumi par 10 objektu rūpniecisko avāriju novēršanas programmām; (4) pieprasīta papildinformācija par 4 objektu rūpniecisko avāriju novēršanas programmām.

- ▶ VPVB nav klasiskā izpratnē kontrolējošā vai sodošā institūcija, biroja darbības izriet no nolikuma un citu normatīvo aktu prasībām, kas ietver preventīvas vides aizsardzības un tautsaimniecības intereses līdzsvarojošus mehānismus. Ietekmes uz vidi novērtējums un rūpniecisko avāriju riska izvērtējums ir tikai daļa no biroja darbības pamatfunkcijām paralēli apelācijas iestādes jomai vides jautājumos u.c. birojam normatīvajos aktos deleģētajām funkcijām.
- ▶ Ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti tiek izmantoti gan pašvaldībai lemjot par paredzētās darbības akceptu, gan tiek iekļauti piesārņojošās darbības atļaujā, šo prasību izpildi kontrolē Valsts vides dienests.

⁹ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

- ▶ Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 532 44.2.apakšpunktu VPVB regulāri informē VVD, Valsts darba inspekciju, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un glābšanas dienestu par ražotnēm vai objektiem, un šo uzņēmumu vai objektu radītajiem draudiem cilvēkam vai videi, lai Valsts vides dienests, Valsts darba inspekcija, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vai glābšanas dienests normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā lemtu par nepieciešamību veikt attiecīgu kontroli un, ja nepieciešams - uzlikt soda sankcijas. Atbilstoši MK noteikumu Nr. 532 XIV nodaļas prasībām VVD 2009.gadā organizējis 44 pārbaudes, bet 2008.gadā 39 pārbaudes.

4.8.2 Pārbaudes (ISP)

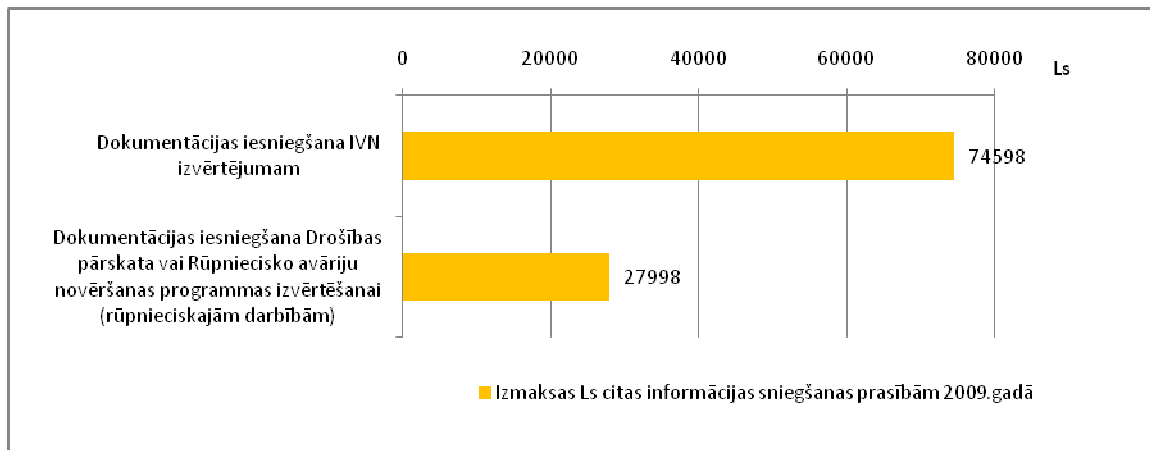
Institūcija neveic fizisko pārbaudi komersanta uzņēmumā.

4.8.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Vides pārraudzības birojs nevar piemērot soda sankcijas. To, kādas soda sankcijas un kuras citas Vides aizsardzības valsts iestādes var uzlikt nosaka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 231.pants. "Vides aizsardzības valsts iestādes".

4.8.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas uzrādītas pēc VPVB sniegtajiem datiem par kopējiem izdevumiem atalgojumam.

No finanšu resursu viedokļa, augstākās izmaksas ir pilnajam letekmes uz vidi novērtējuma izvērtējumam - 16954.20 Ls, programmas sagatavošanas izmaksas ir 8477.10 Ls, savukārt viena letekmes uz vidi sākotnējais novērtējuma izmaksas sastāda 5651.40 Ls. Viena rūpnieciskā riska objekta izvērtēšanas procedūras izmaksas sasniedz 9544.50 Ls.

4.8.5 Novērojumi

- ▶ Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" izstrādes gaitā tika apzināta citu ES dalībvalstu pieredze un salīdzinot ar kaimiņvalstīm likumdošanas prasības un iespējamie mehānismi to pilnveidošanai atkārtoti tika ar visām ieinteresētajām pusēm apspriesti no pagājušā gada pavasara ilgstošajos letekmes uz vidi novērtējuma likumdošanas pilnveidošanas pasākumos. Tika secināts, ka Latvijā ieviestā letekmes uz vidi novērtējuma sistēma kopumā ir izveidota adekvāti un pašlaik ir sagatavoti priekšlikumi likuma grozījumiem, kas nodoti Saeimas komisijām, lai iespējami līdzsvarotu uzņēmēju, sabiedrības un vides institūciju intereses, iespēju robežās optimizējot letekmes uz vidi novērtējuma procedūru.
- ▶ Jau pirms rūpnieciskā riska novērtēšanas normatīvo aktu izstrādāšanas uzsākšanas attiecībā uz rūpniecisko avāriju risku novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem bija iniciēts Phare DISAE Fonda miniprojekts LAT-106 par Latvijas likumdošanas saskaņošanu ar ES likumdošanu lielo ķīmisko avāriju izraisītā apdraudējuma (riskā) kontroles jomā (angliski - Approximation of EU Legislation Concerning the Control of Major Accident Hazards Involving Dangerous Substances), kur, starp citiem jautājumu, tika apskatītas arī citu Eiropas Savienības dalībvalstu (Apvienotās Karalistes (Lielbritānija) un Somijas) prasības šajā jomā.

4.8.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
380	Uz doto brīdi Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā izvērtēšanas procesā uzrauga Ietekmes uz vidi novērtējuma, savukārt VPVB iesaistās izvērtējumā un programmas saskaņošanas posmā, tādējādi pēc būtības vienu un to pašu procesu tikai dažādās stadijās pārauga 2 institūcijas. Faktisko kontroli objektā veic tikai VVD.	Visas funkcijas saistībā ar Ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu nodot VVD, tādējādi par visu procesu atbildētu viena institūcija, kas arī veiktu objekta fizisko kontroli. Tas veicinātu arī labāku informācijas nodrošinājumu par plānotajām piesārņojošām darbībām un to ietekmi uz vidi, kas palīdzētu VVD labāk plānot pārbaudes mērķus un prioritārās pārbaudāmās jomas.	Organizējot funkciju izpildi vienas institūcijas ietvaros tiktu daļēji samazinātas funkciju administrēšanas izmaksas. Visas darbības norisinātos vienas institūcija ietvaros, kas atvieglotu prasības uzraudzību un izpildi. Ietekmes uz vidi novērtējuma uzraudzībā ir nepieciešamas īpašas zināšanas un pieredze, kas var netikt nodota VVD.
381	VPVB funkcijās ir izvērtēt un saskaņot rūpnieciskā riska novēršanas programmu, darbību ietvaros tiek organizēta komiteja, kas programmu izvērtē un uz kā pamata VPVB pieņem lēmumu. VVD veic šīs programmas pārbaudes dabā.	Visas funkcijas attiecībā uz paaugstināta riska uzņēmumu uzraudzību nodot VVD, kurai līdz ar to būtu pilnvērtīgāka informācija pārbaudzu plānošanai un izpildei.	Organizējot funkciju izpildi vienas institūcijas ietvaros tiktu daļēji samazinātas funkciju administrēšanas izmaksas. Visas darbības norisinātos vienas institūcija ietvaros, kas atvieglotu prasības uzraudzību un izpildi. Rūpnieciskā riska novēršanas programmu saskaņošanā ir nepieciešamas īpašas zināšanas un pieredze, kas var netikt nodota VVD.

4.9. Valsts vides dienests

Valsts vides dienesta (VVD) mērķis ir veikt vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, veikt vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā kontrolēt zveju, kas tiek veikta ar Latvijas zvejas kuģiem Eiropas Savienības dalībvalstu, valstu, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, un starptautiskajos ūdeņos.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

▶	Piesārņojuma un avārijas riska samazināšanas atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-1);
▶	Gaisa aizsardzības atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-2);
▶	Ūdens aizsardzības atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-3);
▶	Atkritumu apsaimniekošanas atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-4);
▶	Zemes dziļu aizsardzība, Dabas resursu ieguves, lietošanas uzraudzības atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-5);
▶	Sugu un biotopu, ūdens bioloģisko un dabas aizsardzības atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-6);
▶	Radioaktīvo vielu droša apsaimniekošanas atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-7);
▶	Darbības ar ķīmiskajām vielām vai maisījumiem atļauju un kontroles funkcija (F-VVD-8).

VVD aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
UR	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹⁰:

- ▶ „Atkritumu apsaimniekošanas likums”;
- ▶ „Aizsargjoslu likums”;
- ▶ likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”;
- ▶ likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”;
- ▶ likums „Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos”;
- ▶ „Ķīmisko vielu likums”;
- ▶ „Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums”;
- ▶ „Likums par piesārņojumu”;
- ▶ „Ūdens apsaimniekošanas likums”;
- ▶ „Vides aizsardzības likums”;
- ▶ likums „Par zemes dziļēm”.

4.9.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VVD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus licencēšanas, reģistrēšanas vai atļauju izsniegšanas pakalpojumus.

Sniegto VVD pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
333	Paziņojuma sniegšana C kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai	1) izsniegtas 812 C kategorijas atļaujas (licences), grozītas - 400 atļaujas 2) saskaņotas 3455 C kategorijas deklarācijas
332	A vai B kategorijas atļauja piesārņojošo darbību veikšanai	1) izsniegtas 23 A kategorijas atļaujas (licences), grozītas - 28 atļaujas, pagarinātas - 13 atļaujas 2) izsniegtas 522 B kategorijas atļaujas (licences), grozītas - 431 atļaujas, pagarinātas - 233 atļaujas
356	Sākotnējais IVN izvērtējums	Veikti 522 IVN sākotnējie izvērtējumi
341	Atkritumu pārvadāšanas atļaujas saņemšana	1) izdots 438 atļaujas; 2) grozītas 74 atļaujas;

¹⁰ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
		3) pagarinātas 4 atļaujas
336	Licence vai atļauja darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem	1) izsniegtas 260 licences darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem 2) izsniegtas 18 atļaujas ar jonizējošā starojuma avotiem
340	Atļauja atkritumu pārkrāšana, šķirošana un uzglabāšana	1) izdotas 200 atļaujas 2) grozītas 39 atļaujas 3) pagarinātas 8 atļaujas
338	Zemes dziļi izmantošanas licence un darba programmas saskaņošana	1) izsniegtas 170 licences 2) saskaņotas 7 programmas
337	Atļauja ūdens resursu lietošanai	1) izsniegtas 134 atļaujas (licences) 2) grozītas 57 atļaujas (licences)
342	Atkritumu savākšanas atļauja saņemšana	1) izdotas 97 atļaujas 2) grozītas 27 atļaujas
329	Iepakotāja reģistrācija	1) izsniegtas 39 iepakotāja reģistrācijas izziņas 2) grozītas 11 atļaujas
343	Dabas resursu lietošanas atļaujas saņemšana	1) izsniegtas 83 dabas resursu lietošanas atļaujas 2) grozītas 11 atļaujas
345	Iesniegums derīgo izrakteņu pases saņemšanai	Izsniegtas 54 pases
344	Speciālā atļauja (licence) darbībām ar aukstuma aģentiem saņemšana	Izsniegtas 15 speciālās atļaujas (licences) darbībām ar aukstuma aģentiem saņemšana
358	Saskaņotas piesāmojuma izpētes programmas sanācības pasākumu veikšanai	44 saskaņotas programmas
354	Izrakteņu ieguves limitu apstiprināšana	40 apstiprinājumi
346	Biocīdu vai aktīvo vielu inventarizācijas numura piešķiršanai	2010. gada I. ceturksnī izsniegti 38 inventarizācijas numuri
355	Darba programmas (derīgo izrakteņu ieguves projekti - shēmas saskaņojumi) saskaņošana darbam ar derīgo izrakteņu iegūšanu	Saskaņotas 23 programmas
357	Saskaņojumi atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektu ierīkošanai	8 saskaņojumi
361	Iesnieguma par bīstamajām vielām objektā sagatavošana	Atsevišķi netiek izdalīts, bet ir izskatīti 2 iesniegumi par bīstamajām vielām objektā uz kā pamata objektam ir jāizstrādā vai nu Drošības pārskats, vai Rūpnieciskās avārijas novēršanas programma
335	Tirgošanās atļaujas saņemšana, kuru sastāvā ir paaugstināts organisko šķīdinātāju saturs	2 pa visu laiku
334	Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas atļauja	1) izsniegta 1 atļauja 2) grozītas 26 atļaujas 3) izskatīti 7 SEG emisijas atļauju iesniegumi 4) pieņemti 85 lēmumi par pārskatu par SEG emisiju apstiprināšanu 5) pieņemts 1 lēmums par atteikumu apstiprināt pārskatu par SEG emisiju
N/a	Saskaņojumi rūpnieciskās, tūrisma, atpūtas, izklaides komercdarbības un tirdzniecības veikšanai	1 saskaņojums
353	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana par preču iznīcināšanu	Vidēji 1-2 gadā
348	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VVD par saskaņošanu būvdarbu un rekonstrukciju veikšanai aizsargjoslā	Nav norādīts
339	Derīgo izrakteņu izmantošanas atļauja vai licence	Izsniegta 1 atļauja derīgo izrakteņu ieguvei un zemes dziļi izpētei (IADT)

4.9.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VVD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, saņemot dažāda veida pārskatus, paziņojumus un informāciju:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
349	Saskaņoti statistiskie pārskati "2-gaiss"	2254 saskaņojumi
351	Saskaņoti statistiskie pārskati Nr.3. "Pārskats par atkritumiem"	2009. gadā 2017 saskaņojumi, tai skaitā veiktas 465 bīstamo atkritumu apsaimniekošanas pārbaudes
350	Saskaņoti statistiskie pārskati "2-ūdens"	1209 saskaņojumi
330	Ziņojums par saražotā, uz citām valstīm izvestā vai no citām valstīm ievestā un realizētā tukšā iepakojuma apjomu un	Izskatīto un saskaņoto ziņojumu skaits - 612

	veidiem	
331	Ziņojumu par izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomu un veidiem	Izskatīto un saskaņoto ziņojumu skaits - 612
320	Ziņojumi par elektrisko un elektronisko iekārtu un saistītajiem atkritumiem	Ziņojumi jāsniedz 4 reizes gadā
335	Pārskata iesniegšana par tirgošanos ar produktiem ar paaugstinātu organisko šķīdinātāju saturu	Katrs uzņēmums iesniedz savu atskaiti līdz katra gada 1. februārim - 2
365	Iesnieguma sagatavošana VVD par kaitējumu nepārvaramas varas gadījumā	Dati netiek uzkrāti šādi formulētas prasības griezumā
300	Paziņojuma par vispārējām drošuma prasībām neatbilstošu precī vai pakalpojumu iesniegšana	Dati netiek uzkrāti šādi formulētas prasības griezumā
359	Paziņojums par darbības uzsākšanu, apturēšanu vai slēgšanu paaugstināta riska uzņēmumam	Dati netiek uzkrāti šādi formulētas prasības griezumā
364	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VVD par nodarīto kaitējumu videi	Sagatavoti 112 videi nodarītā zaudējuma aprēķini
N/a	Atzinumi par vides aizsardzības prasību ievērošanu	263 atzinumi

- ▶ VVD galvenās funkcijas ir vērstas uz piesārņojuma un avārijas riska samazināšanu vidē, ko veic ar speciālu atļauju (licenču) izsniegšanu, kas paredz nosacījumus un ierobežojumus piesārņojošo darbību veikšanai, un ar plānotām un neplānotām pārbaudēm komersantu objektos.
- ▶ VVD šobrīd strādā pie elektroniskās sistēmas izveides savu pakalpojumu sniegšanai elektroniskā vidē un elektroniskai datu apmaiņai ar citām institūcijām, piemēram LVĢMC.
- ▶ Lai saņemtu A vai B kategorijas atļauju darbību veikšanai nepieciešams iesniegt pieteikumu. Informācija par pieteikumu ir pieejama elektroniski. Viena pieteikuma izskatīšanai tiek patērēti ļoti lieli gan finansiālie (A atļaujai – 468.60 Ls un B atļaujai 211.20 Ls), gan laika resursi (90 dienas). Nesen normatīvajos aktos ir veiktas būtiskas izmaiņas, kas atvieglo komersantu darbību, jo likuma "Par piesārņojumu" grozījumi nosaka, ka A un B kategorijas atļauju izsniedz uz visu attiecīgās iekārtas darbības laiku. Kā arī ir pagarināts termiņš, kad atļauja tiek pārskatīta - tagad pārskata ik pēc 7 gadiem. Kopējo pārbaūžu rezultāti liecina, ka atļaujās norādīto normatīvo aktu prasības un paredzētie nosacījumi netiek ievērotas tikai 2% gadījumos.
- ▶ Lielākā prasību neizpilde ir konstatējama pārbaudēs par ūdens lietošanas atļaujām, kur prasības netiek ievērotas 17% gadījumu. Prasība ir attiecināma tikai uz tiem komersantiem, kas veic vairāk kā 10 m³ ūdens iegūšanu diennaktī.
- ▶ Saistībā ar ekonomisko situāciju valstī pašlaik ir atcelta prasība par kompensāciju izsniegšanu nepārvaramas gadījumos (komersants nekavējoties iesniedz pieteikumu, lai saņemtu kompensāciju, kur VVD veic novērtējumu pēc kā tiek aprēķināts kompensācijas apjoms).

4.9.3 Pārbaudes (ISP)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VVD veikto pārbaūžu veidiem un apjomu 2009.gadā sarindojot veiktās pārbaudes pēc pārbaūžu skaita:

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
N/a	Integrētā pārbaude	Plānotās pārbaudes	2009. gadā veiktas: 1) 86 A kategorijas integrētās pārbaudes 2) 1654 B kategorijas integrētās pārbaudes 3) 1122 C kategorijas integrētās pārbaudes 4) 2250 citas pārbaudes vides aizsardzībā (nieiekļaujot A, B un C kategorijas uzņēmumus)
N/a	Tematiskā pārbaude	Plānotās pārbaudes	Kopā 2009. gadā ir veiktas – 9806 tematiskās pārbaudes
N/a	Neplānotā pārbaude - sūdzības, iesnieguma izskatīšanas pārbaude	Plānotās un neplānotās pārbaudes	2009. gadā veiktas 860 sūdzību un iesniegumu pārbaudes

- ▶ Stratēģiskā plānošana atbilstoši Eiropas Savienības tīkla vides aizsardzību reglamentējošo likumu ieviešanai un īstenošanai (IMPEL) izstrādātajam vides inspekcijas darbības organizācijas modelim ir viens no elementiem, kas nodrošina un realizē efektīvu valsts kontroli vides aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanā praktiski visos līmeņos – valsts, reģiona, rajona un iestādes. Šāda pieeja ļauj maksimāli efektīvi izmantot esošos resursus, izvirzīt prioritātes un uzdevumus.

- ▶ Darbības organizācija sadalīta 7 elementos:
  - misija, vīzija, vērtības;
  - stratēģija;
  - vadība un darba organizācija;
  - darbinieki;
  - kultūra;
  - struktūra;
  - sistēmas.
- ▶ Visi iestādes darbības modeļa elementi ir cieši saistīti un ir vienlīdz svarīgi, jo:
  - ja tiek iestrādātas izmaiņas vienā elementā, tas ietekmē un ir būtiski arī visiem pārējiem elementiem;
  - ja izlemj uzlabot vai mainīt darbības organizāciju tas nevar attiekties tikai uz vienu modeļa elementu.
- ▶ Institūcija veic regulāras pārbaudes objektos (atkarībā no riska faktora, ņemot vērā sadalījumu kategorijās A, B un C). Tās tiek iedalītas kā plānotās un neplānotās pārbaudes.
- ▶ Plānotās pārbaudes:
  - Integrētā pārbaude;
  - Tematiskā pārbaude;
  - Gada prioritātes jeb pārbaude pēc vispārēja rīkojuma;
  - Uzraudzības jeb uzdotā rīkojumu pārbaude.
- ▶ Neplānotās pārbaudes:
  - Sūdzības, iesnieguma izskatīšanas pārbaude;
  - Tehnisko noteikumu u.c. izvirzīto nosacījumu ievērošanas pārbaude;
  - Objekta esošā stāvokļa fiksēšanas pārbaude pirms TN sagatavošanas;
  - Inspektora rīkojumu izpildes pārbaude;
  - Kompleksā pārbaude.
- ▶ Katrai metodei ir savas priekšrocības un trūkumi. Integrētā pārbaude prasa rūpīgāku sagatavošanos, vairāk laika pārbaudes veikšanai un materiālu noformēšanai, bet ir iespējams gūt vispusīgu un pilnīgu ieskatu par uzņēmuma atbilstību vides aizsardzības prasībām. Vairākas tematiskās pārbaudes ir vieglāk veicamas, bet nepieciešams rūpīgāks analītiskais darbs atbilstības novērtēšanai visa gada garumā.

4.9.4 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
332	A vai B kategorijas atļauja piesārņojošo darbību veikšanai	Naudas sods vai brīdinājums	Latvijas Administratīvo Pārkāpumu kodekss (turpmāk-LAPK) 1) LAPK 886.p. 3., 4.d. 2) LAPK 886.p. 1., 2.d.	Kopā veiktas 220 A kategorijas pārbaudes un 3070 B kategorijas pārbaudes, no kurām: 1) 66 pārkāpumi 2) 34 pārkāpumi	1) Par atļaujas A, B kategorijas piesārņojošai darbībai nosacījumu neievērošanu 2) Par A, B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanu bez atļaujas
333	Paziņojuma sniegšana C kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai	Naudas sods vai brīdinājums	1) LAPK 886.p. 5.d. 2)	Kopā veiktas 2358 C kategorijas uzņēmumu pārbaudes, no kurām atklātai 57 pārkāpumi.	1) Par C kategorijas piesārņojošās darbības veikšanu, neiesniedzot paziņojumu
347	Ķīmisko vielu ražotāju pārskata iesniegšana	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 59., 886.p. 6.d.	Uzlikti 44 sodi	Par piesārņojošās darbības neatbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām
337	Atļauja ūdens resursu lietošanai	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 60., 62., 63., 64.p.	1) veiktas 94 ūdens resursu aizsardzības un izmantošanas normatīvo aktu ievērošanas pārbaudes 2) uzlikti 16 sodi	Par ūdens resursu aizsardzības un lietošanas normatīvo aktu neievērošanu
338	Zemes dzīļu izmantošanas atļauja	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK. 47.,55., 55.1., 56. p.	1) veiktas 890 zemes dzīļu (izņemot pazemes ūdeņus) aizsardzības un	Par zemes dzīļu aizsardzības un izmantošanas noteikumu

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
				izmantošanas normatīvo aktu ievērošanas pārbaudes 2) uzlikti 7545 sodi	pārkāpšanu
340, 341, 342	Atkritumu apsaimniekošana	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 75., 752., 753., 87.p.	1) veiktas 315 sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pārbaudes 2) uzlikti 53 sodi	Par atkritumu apsaimniekošanas normatīvo aktu neievērošanu
348	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VVD par saskaņošanu būvdarbu un rekonstrukciju veikšanai aizsargjoslā	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 81.p.	3 sodi	Par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas prasību pārkāpšanu
348	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VVD par saskaņošanu būvdarbu un rekonstrukciju veikšanai aizsargjoslā	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 57.p.	15 sodi	Par vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslā un tauvas joslā noteikto prasību pārkāpšanu
356	Sākotnējais IVN izvērtējums	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 88.p.	16 sodi	Par IVN prasību neievērošanu
330	Ziņojumu par izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomu un veidiem	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 75.p.	1)veiktas 32 pārbaudes 2) uzlikti 3 sodi	Par iepakojuma apsaimniekošanas noteikumu pārkāpumiem
N/a	Meža aizsardzība	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 57.p., 66., 67., 671., 68., 69., 71.p.	1630 sodi	Par meža aizsardzības un izmantošanas noteikumu prasību neievērošanu
N/a	Vides piesārņošanu vai piegružošanu	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 58.p.	79 sodi	Par vides piesārņošanu vai piegružošanu
325, 327	Par normatīvo aktu neievērošanu darbībās ar ķīmiskām vielām un ķīmiskajiem produktiem	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 88.p.	4650 sodi	Par normatīvo aktu neievērošanu darbībās ar ķīmiskām vielām un ķīmiskajiem produktiem
N/a	Par vides informācijas slēpšanu vai sagrozīšanu	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 84.p.	21 sodi	Par vides informācijas slēpšanu vai sagrozīšanu
N/a	Par mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās noteikumu pārkāpšanu	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 57.p.	230 sodi	Par mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās noteikumu pārkāpšanu
N/a	Par attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 72.p.	9 sodi	Par attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu
N/a	Par vides kvalitātes normatīvu pārkāpšanu, ekspluatējot DUS un NB	Naudas sods vai brīdinājums	LAPK 74.p.	8 sodi	Par vides kvalitātes normatīvu pārkāpšanu, ekspluatējot DUS un NB
336	Licence vai atļauja darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem	Naudas sods vai brīdinājums	N/a	1)veikti 450 drošības inspektoru reidi 2) 981 jonizējošo avotu operatoru pārbaudes 3) uzlikti 15 sodi (1150 Ls)	Par darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem bez atļaujas vai licences

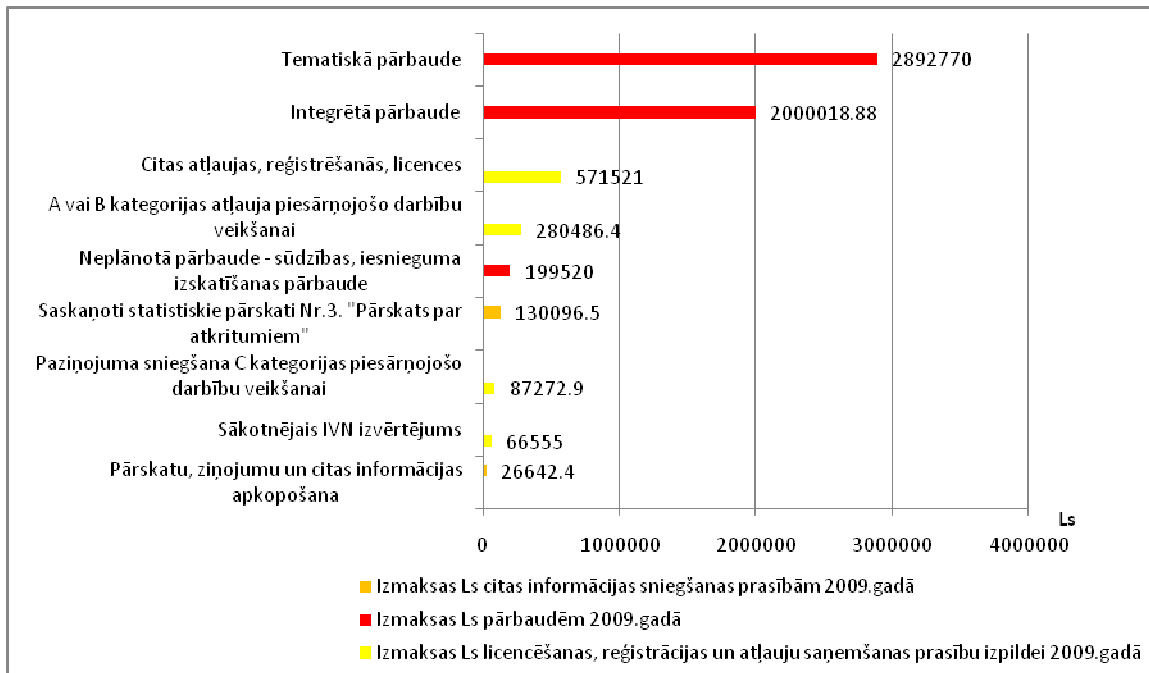
► Visbiežāk sankcijas tiek piemērotas šādu prasību neievērošanā:

- 1) Par zemes dziļu izmantošanas noteikumu neievērošanu. 2009. gadā veiktas 890 zemes dziļu (izņemot pazemes ūdeņu) aizsardzības un izmantošanas normatīvo aktu pārbaudes kā rezultātā uzlikti 7545 sodi. Šāda veida komercdarbība ir aktualizējusies tieši pēdējo gadu laikā, jo tas ir kļuvis par aktuālu peļņas avotu.
- 2) Par normatīvo aktu neievērošanu darbībās ar ķīmiskām vielām un ķīmiskiem produktiem. 2009.gadā veikto pārbaūžu rezultātā uzlikti 4650 sodi. Kas liecina par to, ka komersanti nepilda normatīvajos aktos uzliktos pienākumus.

4.9.5 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas pamatojoties uz VVD iesniegtajiem datiem, sareizinot vienas prasības izmaksas ar gadījumu skaitu.

Vislielākās izmaksas ir:

- ▶ A vai B kategorijas atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai izsniegšana (280486.40 Ls, 1 atļaujai – A kategorija - 468,6 Ls, B kategorijas - 211,2 Ls);
- ▶ Statistiskie pārskati Nr.3. "Pārskats par atkritumiem" saskaņošana (130096.50 Ls, 1 pārskatam – 64.50 Ls).
- ▶ Vislielākās izmaksas veido tematiskās pārbaudes, jo šis pārbaudes veids ir visizplatītākais.

4.9.6 Novērojumi

- ▶ VVD lielā mērā sadarbojas ar LVĢMC, kas uztur datu bāzes, kurās tiek iesniegti pārskati (statistiskie pārskati „2-gaiss”, „2-ūdens”, „Pārskats par atkritumiem”, kā arī speciālā biocīdu uzskaitē un pārskatus par darbībām ar ķīmiskām vielām. VVD šo pārskatu informāciju izmanto savās pārbaudēs kā informācijas avotu, kā arī tiek pārbaudīts vai iesniegtā informācija atbilst patiesībai.

4.9.7 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
N/a	Ievērojot lielo VVD izsniegto atļauju un saskaņojumu skaitu, kā arī saņemto pārskatu un veicamo pārbaudu skaitu, savas darbības pilnveidošanai VVD ir datorizēta sistēma savas darbības atbalstam. Šobrīd ir uzsākts darbs pie šādas sistēmas izstrādes VVD.	Prioritāri vēltit resursus IT sistēmas izveidei savas darbības atbalstam un datu apmaiņai ar citām institūcijām, paredzot arī VVD izsniegto izziņu aizstāšanu ar jaunās IT sistēmas datu plašāku pieejamību.	Paātrināts pakalpojumu sniegšanas process un samazinātas izmaksas VVD pakalpojumu sniegšanai, kā arī efektīvāka pārbaudu plānošana un to rezultātu analīze. Samazinātas izmaksas komersantiem, jo būs iespēja iesniegumu iesniegt elektroniski. IT sistēmu ieviešana prasa lielus personāla un finanšu resursus.
N/a	Nesen normatīvajos aktos veiktās izmaiņas piesārņojošo darbību atļauju izsniegšanas nosacījumos un termiņos paredzēja arī samazināt pārbaudu biežumu komersantu objektos. Samazinoties integrēto pārbaudu skaitam, nenoslogoto resursu daļu var izmantot tematisko un neplānoto pārbaudu veikšanai, analizējot iepriekš konstatēto pārkāpumu jomas un biežumus, kā arī komersantu darbības vides aspektus un plānoto attīstību, lai noteiktu prioritārās pārbaudāmās jomas un nodrošinātu pārbaudu rezultativitāti.	Izveidot vienotu metodiku visās VVD struktūrvienībās pieejamās informācijas analīzei, lai veidotu centralizētu dinamisku pārbaudu plānu arī t.s. neplānotajā daļā, kas ļautu rezultatīvāk reaģēt uz komercdarbībā notiekošo un iespējamiem būtiskajiem pārkāpumiem. Šāda informācijas analīze ļautu arī dinamiskāk mainīt piemērojamo sodu apmērus.	Efektīvāka resursu izmantošana pārbaudu veikšanā, nodrošinot sistemātisku un vienotu pieeju pārbaudāmo objektu izvēlē un pārklājumā, kā arī pārbaudu apjoma noteikšanā. Ierobežota finansējuma apstākļos VVD var nebūt finansējuma pārbaudu veikšanai papildus obligātajām noteiktajām pārbaudēm.
349 351 350 330 331	Praktiski visus pārskatus komersanti iesniedz, izmantojot LVĢMC informācijas sistēmas. VVD iesniegtos datus saņem no LVĢMC un izmanto tos pārbaudēs, lai salīdzinātu informāciju ar situāciju objektā.	Iesakām pārskatīt no komersantiem prasīto pārskatu informācijas apjomu un saturu, nedefinējot minimālo datu kopu, kas nepieciešama valsts institūcijām statistikai un politikas	Samazinot vides pārskatos sniedzamās informācijas apjomu, samazinātos komersantu izdevumi. Tomēr samazinātos arī kontrolējošās

320 335	Komersantiem ne vienmēr ir saprotami iesniedzamās informācijas mērķi, kā rezultātā tiek aptuveni dati (it īpaši, ja saistās ar komercnoslēpumu), kur atšķirības VVD konstatē veicot pārbaudes.	veidošanai, pārējos datus ļaujot uzglabāt uzņēmumā, kur tos pēc pieprasījuma uzrādītu VVD.	institūcijās pieejamās informācijas apjoms, kas ļautu secināt par iespējamiem pārkāpumiem vai prognozēt iespējamo apdraudējumu videi.
348	VVD izsniedz saskaņojumus būvdarbu un rekonstrukciju veikšanai aizsargjoslā, taču šo funkciju varētu pilnībā nodot pašvaldībām, ja pašvaldības būvatļauju izdošanas procesā ievērotu Aizsargjoslu likumā noteiktos ierobežojumus. Būvvaldē teritoriālajā plānojumā jau ir iestrādātas aizsargjoslas. VVD izsniedz atļauju tikai, ja ir bijuši ēkas pamati (neatļauj būvniecības izvērsšanu), bet jebkurā gadījumā gala rezultātu sniedz pašvaldība, kas bieži vien šo atļauju tāpat piešķir.	Pašvaldību būvvaldes varētu pārņemt šīs funkcijas izpildi, jo pašvaldības teritorijas plānojumā aizsargjoslu teritorijas jau iestrādātas kā apgrūtinājums. Pašvaldība pati varētu izvērtēt Aizsargjoslu likuma ierobežojumu ievērošanu būvniecības atļaujas izsniegšanas procesā.	Samazinātos administratīvās izmaksas šīs funkcijas izpildei kopumā, jo pašvaldība aizsargjoslu nosacījumus jau šobrīd skata pirms būvatļaujas izdošanas. Nododot šo funkciju pašvaldībai, palielinātos korupcijas risks un nelikumīgas būvniecības apjomi, jo objektu būvniecība / rekonstrukcija aizsargjoslās ir īpaši pievilcīga. Galvenais risks - tiktu veikta apbūve aizsargjoslās, tādējādi tās piesārņojot vai iznīcinot.
353	Akcīzes preču aprīti reglamentējošie normatīvi akti šobrīd pieprasa VVD atzinumu par konfiscēto preču iznīcināšanas vietu un nosacījumiem, kā arī daļēju līdzdalību šajā procesā. Praksē šādam VVD atzinumam un līdzdalībai nav praktiskas nozīmes, jo iespējamā ietekme uz vidi ir minimāla.	Iesakām izvērtēt iespēju šo funkciju nodot VID Muitas pārvaldei, kura pēc preču iznīcināšanas vietas saskaņošanas ar pašvaldību (atbildīga par atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu), noteiktu un organizētu preču iznīcināšanu.	Neiesaistot VVD preču iznīcināšanas procesa organizēšanā, samazināsies kopējie administratīvie izdevumi procesa veikšanai. Iespējama preču iznīcināšana, nodarot kaitējumu videi.
N/a	Pašlaik nav iespējams sodīt komersantu par ūdens piesārņošanu bez tiešiem pierādījumiem, kurus bieži vien ir grūti iegūt ievērojot ūdens fizikālās īpašības un pierādījumu noturību dabā.	Izvērtēt iespēju piemērot sodu par ūdenstīrņu piesārņošanu, pamatojoties uz ekspertu slēdzienu, nevis uz tiešiem pierādījumiem.	Palielinot iespējas piemērot sankcijas par ūdenstīrņu piesārņošanu, ilgākā laika posmā var samazināties piesārņojuma apmēri. Tomēr pamatojoties uz ekspertu slēdzienu var pieļaut kļūdas nosakot piesārņojuma avotu, atbildīgās personas un piesārņojuma apjomu, kas ir pamats sankciju noteikšanai.
325, 327	„Pārskatā par ķīmiskās vielas ražošanu vai ieviešanu Latvijas teritorijā” paredzēts sniegt daļu informācijas, kura jau ir iesniegta VID Muitas pārvaldē, ķīmiskās vielas importējot Latvijā, savukārt, daļu informāciju sniedz ķīmisko vielu ražotāji Latvijā. Tādējādi ķīmisko vielu importētājiem un tirgotājiem iesniedzamās informācijas apjomu varētu samazināt.	Nepieciešams pārskatīt .informācijas apjomu, ko „Pārskatā par ķīmiskās vielas ražošanu vai ieviešanu Latvijas teritorijā” nepieciešams uzrādīt ķīmisko vielu tirgotājiem, jo lielāko daļu datus ir iespējams saņemt no VID Muitas pārvaldes un ķīmisko vielu ražotājiem Latvijā.	Pārskatā sniedzamās informācijas apjoma samazināšana veicinās administratīvo izmaksu samazinājumu tirgotājiem, kuri pārskatu sagatavo. Valsts rīcībā var nebūt pilnvērtīgas informācijas par ķīmiskajām vielām un produktiem valsts teritorijā .

4.10. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija

Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (LVAFA) ir vides ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Veicināt ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību, integrējot vides aizsardzības prasības visās tautsaimniecības nozarēs, lai nodrošinātu iedzīvotāju tiesības dzīvot kvalitatīvā vidē saskaņā ar valsts vides politikas pamatnostādņēm (F-LVAFA-1);
- ▶ Nodrošināt pietiekamus pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai (F-LVAFA-2).

LVAFA aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmītnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
LVAFA	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹¹:

- ▶ „Latvijas vides aizsardzības fonda likums”;
- ▶ „Valsts pārvaldes iekārtas likums”;
- ▶ „Administratīvā procesa likums”;
- ▶ „Vides aizsardzības likums”.

4.10.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par LVAFA darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, nodrošinot attiecīgās atļaujas izsniegšanu.

Sniegto LVAFA pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
379	Dokumentācijas iesniegšana dabas resursu nodokļa atbrīvojumu saņemšanai par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem	Uzņēmumu skaits, kas saņēmuši atbrīvojumu (aktuālais 2010/II ceturksnis): N - 3823 A -3 (3 apsaimniekotāji kopā atbrīvo no nodokļa 3823 nodokļa maksātājus) NS - 9 Atskaites (par 2009. gadu) : Ceturkšņa atskaites - 46 Pusgada atskaites - 19 gada atskaites - 6 (gada atskaitēs norādīti 2008. gada dati, jo atskaites par 2009. gadu jāsniedz līdz 1. maijam)
378	Dokumentācijas iesniegšana dabas resursu nodokļa atbrīvojumu saņemšanai par videi kaitīgām precēm	Uzņēmumu skaits, kas saņēmuši atbrīvojumu (aktuālais 2010/II ceturksnis) : N * - 1643; A** -13 (13 apsaimniekotāji kopā atbrīvo no nodokļa 1643 nodokļa maksātājus) NS*** -11 Atskaites par 2009. gadu : Ceturkšņa atskaites - 104. Pusgada atskaites - 39. Gada atskaites (2008. gads) - 22.

* N - nodokļa maksātājs slēdz līgumu ar apsaimniekotāju par piedalīšanos apsaimniekošanas sistēmā.

** A - apsaimniekotājs slēdz līgumu ar Vides ministrijas pakļautības iestādi (LVAFA) par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu atbilstoši DRN likumam, saņemot tiesības atbrīvot nodokļa maksātājus no nodokļa.

*** NS - nodokļa maksātājs, kas pats izveidojis apsaimniekošanas sistēmu, slēdz līgumu ar Vides ministrijas pakļautības iestādi (LVAFA) par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu savā uzņēmumā.

- ▶ No 2009. gada 1.jūlija LVAFA ir pārņēmusi Vides ministrijas funkcijas, kas saistītas ar dabas resursu nodokļa administrēšanu par videi kaitīgām precēm, iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, kā arī nolietotiem transportlīdzekļiem.
- ▶ Tiek izdalītas 3 grupas, kurām tiek piemērots dabas resursu nodokļa atbrīvojums: nodokļa maksātājs, apsaimniekotājs un nodokļa maksātājs, kas pats izveidojis apsaimniekošanas sistēmu. Katrai grupai atšķiras veids, kā viņa reģistrējas, lai saņemtu šos atvieglojumus. Nodokļu maksātājs sniedz līgumu ar apsaimniekotāju par piedalīšanos apsaimniekošanas sistēmā. Apsaimniekotājs - slēdz līgumu ar Vides ministrijas pakļautības iestādi (LVAFA) par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu atbilstoši DRN likumam, saņemot tiesības atbrīvot nodokļa maksātājus no nodokļa. Nodokļu maksātājs, kas pats izveidojis apsaimniekošanas sistēmu - slēdz līgumu ar Vides ministrijas pakļautības iestādi (LVAFA) par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu savā uzņēmumā.
- ▶ Latvijas teritorijā pārsvarā ir komersanti, kas saņem dabas resursu nodokļa atbrīvojumu par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem.
- ▶ Ar atbrīvojumu piešķiršanu un pārskatu pārbaudi nodarbojas divi pilna laika darbinieki, kas izvērtē iesniegumu (atbilstības izvērtēšana sastāda izmaksas 150.80 Ls gada laikā). Visa procesa izmaksas uz vienu uzņēmumu un pārskatu pārbaudi ir līdz 904.80 Ls gada laikā. Kopējais process ietver VIDM un pieaicināto ekspertu izmaksas.
- ▶ Uzņēmumam ir izdevīgi iesaistīties apsaimniekošanas sistēmā, jo tas ir finansiāls izdevīgums nodokļa maksātājam un vienlaikus ar finansiālajiem ietaupījumiem (dabas resursu nodokļa nemaksāšanu) uzņēmums saņem pakalpojumu - uzņēmuma izlietotais iepakojums tiek savākts un nogādāts pārstrādei.

4.10.2 Pārbaudes (ISP)

Institūcija fiziskās pārbaudes neveic, tās pēc LVAFA pieprasījuma veic VVD.

¹¹ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

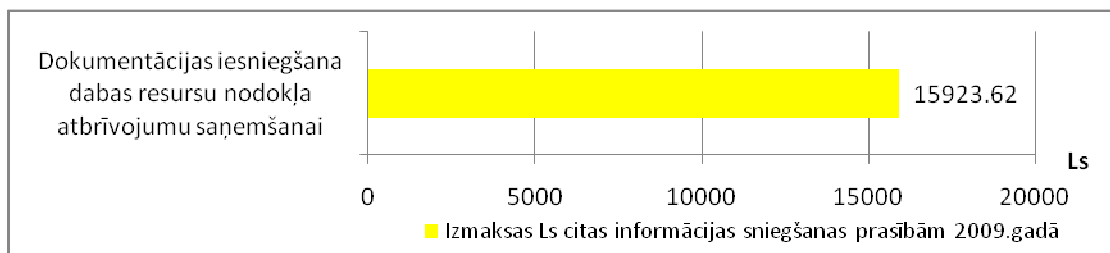
4.10.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
378, 379	Dokumentācijas iesniegšana dabas resursu nodokļa atbrīvojumu saņemšanai	Atbrīvojuma no DRN atcelšana Naudas soda uzlikšana apsaimniekotājam un dabas resursu nodokļa maksātājiem	Dabas resursu nodokļa likums MK noteikumi Nr.1294 MK noteikumi Nr.1293	Videi kaitīgās preces: A: no 21 apsaimniekotājiem atbrīvojums tika atcelts 9 sakarā ar MK noteikumu prasību neizpildi NS: kopā 9 nodokļu maksātāju izveidotās apsaimniekošanas sistēmas, nevienam sankcijas netika piemērotas Iepakojums un vienreiz lietojamiem galda trauki un piederumi: A : no 5 apsaimniekotājiem atbrīvojums tika atcelts 2 MK noteikumu Nr.1293 prasību neizpildes dēļ NS: no 11 nodokļu maksātāju izveidotajām apsaimniekošanas sistēmām atbrīvojums tika atcelts 4 sakarā ar MK noteikumu Nr.1293 prasību neizpildi.	Faktiska nespēja piemērot apsaimniekošanas sistēmu, normatīvajos aktos noteikto prasību neizpilde

- ▶ LVAFA neveic pārbaudes objektā, taču sūta iepriekš iegūto informāciju VVD, kurš veic faktiskās pārbaudes komersanta objektā. Informācija ir nepieciešama, lai veiktu pārbaudes par izlietotā iepakojuma savākšanas laukumu esību un darbību atbilstoši normatīvo aktu prasībām. VVD pārbauda apsaimniekotāja sadarbības partnerus (pārstrādātāji un videi kaitīgu preču savācēji), tiem izsniegtajās atļaujās norādīto informāciju un tās atbilstību iesniegtajam izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas plānam.
- ▶ LVAFA norāda, ka nepieciešams veikt papildus pārbaudes dabā, pārbaudīt atskaitēs norādīto apjomu atbilstību faktiskajam apjomam, nepieciešams pārbaudīt pārstrādāto apjomu dabā, lai pārliecinātos, ka atkritumi tiešām ir pārstrādāti. Pašlaik šo informāciju daļēji pārbauda VVD savu pārbauzu ietvaros, taču to būtu nepieciešamas pastiprināt.
- ▶ Faktiska nespēja ieviest paredzēto apsaimniekošanas sistēmu un normatīvo aktu prasību neizpilde ir būtiskākie iemesli, kādēļ tiek piemērotas sankcijas (šajā gadījumā – atcelti atbrīvojumi). VVD atklājot pārkāpumu, to ziņo LVAFA, kas lauz līgumu ar nodokļa maksātāju vai apsaimniekotāju un nosūta informāciju VID par atbrīvojumu no DRN atcelšanu.
- ▶ Bieži tiek atklāta prasību neizpilde (attiecīgi 28.50% un 30.70%), kas liek secināt, ka komersantam nav pietiekoša informācija prasību pilnvērtīgai izpildei un šīs prasības netiek pienācīgi regulāri kontrolētas.

4.10.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas pamatojoties uz institūcijas iesniegtajiem datiem par atalgojuma apmēru iesaistītajiem darbiniekiem.

4.10.5 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
378, 379	Dabas resursu nodokļa atbrīvojumu administrēšanas funkcijas ir sadalītas starp LVAFA, kas veic administratīvo pārbaudi, un VVD, kas pēc LVAFA pieprasījuma veic fizisko pārbaudi. Ņemot vērā to, ka atbrīvojums no dabas resursu nodokļu nomaksas tiek sniegts, ja atkritumu apsaimniekošanas sistēmā tiek sasniegti noteikti rādītāji (saskaņā ar iesniegto	Iesakām izvērtēt iespēju administratīvo kontroles funkciju nodot VVD, kas ļautu efektīvāk kontrolēt atkritumu apsaimniekotāju darbību un reģenerācijas prasību izpildi.	Atkritumu apsaimniekotāju darbības kontrole tiktu organizēta vienas institūcijas ietvaros, nodrošinot efektīvāku sadarbību ar un kontroli pār komersantiem, kuri pilda atkritumu apsaimniekošanas funkcijas. Komersantiem samazinātos kontrolējošās institūcijās iesniedzamās informācijas

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
	<p>atkritumu apsaimniekošanas plānu par atkritumu reģenerācijas normas izpildi). Šādu prasību var izpildīt tikai atkritumu apsaimniekotāji (arī paši komersanti, ja saņēmuši attiecīgas atļaujas), kuru darbību savukārt uzrauga VVD vai LVPVB.</p> <p>Šajā procesā iesaistītajiem atkritumu apsaimniekotājiem bieži arī nav skaidra izpratne par to darbībā piemērojamām prasībām un nepieciešamajām atļaujām, kur šādu informāciju vislabāk varētu sniegt un izpildi kontrolēt VVD.</p> <p>Tādējādi funkciju sadalījumam starp LVAFA un VVD nav būtisku priekšrocību.</p>		<p>apjoms, jo VVD var izmantot savu informāciju komersanta darbības pārbaudei (piem. saņemtās atļaujas, atkritumu apjomi utt.).</p> <p>Nododot VVD papildu funkcijas, VVD var nepietikt resursu nepieciešamo konsultāciju sniegšanai un iespēju saņemt atbrīvojumu popularizēšanai.</p>
378, 379	<p>Nosacījumos, kas tiek izvirzīti komersantiem pie atbrīvojuma piešķiršanas no dabas resursu nodokļa, ir paredzēti noteikti pārskati, kas komersantam jāiesniedz, lai kontrolējošai institūcijai uzrādītu paredzētā atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildi.</p> <p>Pašreiz komersantiem jāiesniedz ceturkšņa, pusgada un auditētais gada pārskats, kuros tiek sniegta informācija par atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildi.</p> <p>Ņemot vērā saistīto risku par reģenerācijas normu izpildi, paredzētais iesniedzamo pārskatu biežums ir pārspīlēts.</p>	<p>Iesakām samazināt no dabas resursu nodokļa atbrīvotajiem komersantiem iesniedzamo pārskatu biežumu līdz 1-2 reizēm gadā, vienlaicīgi arī pārskatot pārskatos iekļaujamās informācijas saturu (piemēram nodokļa aprēķināšana, ja no tā ir saņemts atbrīvojums).</p>	<p>Samazinot pārskata iesniegšanas biežumu tiks ietaupīti gan komersanta, gan institūcijas resursi.</p> <p>Palielināsies risks, ka atkritumu apsaimniekošanas plāni tiks biežāk nepildīti.</p>

5. Tirgus uzraudzības institūcijas

5.1. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) ir valsts pārvaldes iestāde Ekonomikas ministrijas pārraudzībā, kas īsteno patērētāju tiesību un interešu aizsardzību. Galvenais dokuments, uz kura pamata darbojas Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, ir Patērētāju tiesību aizsardzības likums. Centra darbību reglamentē Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Tirgus uzraudzība un kontrole nepārtikas preču tirdzniecībā un pakalpojumu sniegšanas jomā, izņemot jomas, kurās saskaņā ar normatīvajiem aktiem tirgus uzraudzība un kontrole ir citu iestāžu kompetencē (F-PTAC-1);
- ▶ Patērētāju tiesību ievērošanas uzraudzība līgumu projektos un līgumos, ko patērētāji slēdz ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, dažādu līguma veidu noteikumu ievērošanas uzraudzība un patērētāju kolektīvo interešu aizsardzība (F-PTAC-3);
- ▶ Komerctrakses, reklāmas un e-komercijas uzraudzība (F-PTAC-5);

PTAC aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
PTAC	∅	∅	●	∅	∅	∅	∅	∅	∅	∅	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹²:

- ▶ „Patērētāju tiesību aizsardzības likums”;
- ▶ „Preču un pakalpojumu drošuma likums”;
- ▶ „Informācijas sabiedrības pakalpojumu likums”;
- ▶ „Maksājumu pakalpojumu likums”;
- ▶ „Reklāmas likums”;
- ▶ „Alkoholisko dzērienu aprites likums”;
- ▶ likums „Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas ierobežošanu”;
- ▶ likums „Par atbilstības novērtēšanu”;
- ▶ likums "Par atbildību par preces un pakalpojumu trūkumiem”;
- ▶ „Negodīgas komercprakses aizlieguma likums”;
- ▶ likums "Par mērījumu vienotību”;
- ▶ likums "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību”.

5.1.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Licencēšanas, reģistrēšanas un atļauju (DA) izsniegšanas jomā veic Bīstamo iekārtu reģistrāciju, kuru PTAC ar 2009.gada 1.jūliju pārņēma pēc Valsts būvinspekcijas likvidācijas. Ņemot vērā šīs funkcijas pārņemšanas brīdi, apkopotie dati par reģistrēto bīstamo iekārtu apjomiem par 2009.gadu nav pieejami.

Papildus jāatzīmē, ka šāda reģistrācijas funkcija tirgus uzraudzības iestādei nav tipiska funkcija un prasa noteiktas zināšanas un pieredzi, lai izvērtētu iekārtas tehnoloģiskās īpašības un draudus cilvēku veselībai un dzīvībai. Pārējās jomās PTAC savu funkciju izpildei preču un iekārtu atbilstības novērtēšanai izmanto sertificētu ekspertu un laboratoriju pakalpojumus.

¹² Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

5.1.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem komersantiem PTAC ir jāiesniedz paziņojums par vispārējām drošuma prasībām neatbilstošu precī vai pakalpojumu, kas notiek paralēli šādas preces izņemšanai no apgrozības vai pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanai. Pēc PTAC sniegtās informācijas tādu gadījumu, kad Latvijas uzņēmēji sniegtu šādus paziņojumus nav. PTAC ir saskāries ar dažiem gadījumiem, kad starptautiskie preču izplatītāji vai ražotāji, kas ir piegādājuši nedrošas preces arī Latvijā ziņo PTAC par šādu preču esamību Latvijas tirgū.

5.1.3 Pārbaudes (ISP)

PTAC īstenotās tirgus uzraudzības pārbaudes iedalās sekojošos blokos: A, B un C tipa pārbaudes, metroloģiskās pārbaudes, fasēto preču pārbaudes un testējamās preces. Institūcijas tirgus uzraudzības pārbaudes pēc metodikas iedalās 3 veidos, kas katra prasa atšķirīgu laiku:

- 1) A tipa pārbaude – 5-8 stundas. Pārbaude parasti notiek projekta ietvaros, tiek izskaitīti vairāki preču veidi, kā arī veikta paraugu kontrole.
- 2) B tipa pārbaude – 2-5 stundas. Pārbaudē tiek izskaitīti vairāki preču veidi, kā arī veikta paraugu kontrole. Visizplatītākais veids.
- 3) C tipa pārbaude – līdz 2 stundām, visvienkāršākā apsekojumu pārbaude. Pārbaude tikai objektā.

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par PTAC veikto pārbažu veidiem un apjomu 2009.gadā, sarīdējot veiktās pārbaudes pēc pārbažu skaita:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
295	Reglamentētajā sfērā (LR normatīvajos aktos noteikti normatīvi / standarti) ietvertu preču tehniskās dokumentācijas izstrāde un atbilstības novērtēšana	2008.gadā veiktas: 3 208 pārbaudes tirdzniecības vietās, kuru ietvaros tika pārbaudītas dažādu preču modeļi - 10 689
304	Garantijas saistību nodrošināšana patērētājam garantijas periodā	2009. gadā 1) veiktas 1500- 2000 pārbaudes un apsekojumi; 2) realizēt 7-8 preču un pakalpojumu drošuma un atbilstības uzlabošanas projekti (visā nepārtikas preču tirgū)
290	Mērišanas līdzekļu atbilstības nodrošināšana un pārbaudes	1) Uzraudzība tirgū: 2009. gadā veiktas: 30 uzņēmumu pārbaudes; 2252 mērišanas līdzekļu pārbaudes
291	Mērišanas līdzekļu un saistīto dokumentu uzrādīšana pārbaudei	2) Uzraudzība lietošanā: 2009. gadā veiktas: 440 uzņēmumu pārbaudes; 8270 mērišanas līdzekļu pārbaudes
302	Elektropreču izstrādājumu atbilstības pārbaude	2008. gadā veiktas: 297 pārbaudes; 1363 modeļu pārbaudes; 24 paraugu ekspertīzes 2009. gadā veiktas: 319 pārbaudes; 859 modeļu pārbaudes; 27 paraugu ekspertīzes, 14 EMS ekspertīzes
294	Tekstilizstrādājumu, apavu un stikla izstrādājumu marķējuma prasības	2008. gadā veiktas: tekstilizstrādājumi - 296 pārbaudes, 2536 tekstilizstrādājumi; apavu izstrādājumi - 136 pārbaudes, 1049 apavi. 2009. gadā veiktas: tekstilizstrādājumi - 48 pārbaudes, 455 tekstilizstrādājumi; apavu izstrādājumi - 15 pārbaudes, 135 apavi.
295	Rotāļlietu dokumentācijas sagatavošana un tipa pārbaudes sertifikāta saņemšana	2008. gadā veiktas: 287 pārbaudes; 1026 modeļu pārbaudes; 44 paraugu ekspertīzes; 2009. gadā veiktas: 124 pārbaudes; 211 modeļu pārbaudes; 62 paraugu ekspertīzes.
293	Preču un pakalpojumu cenas uzrādīšana	2008. gadā veiktas: 242 pārbaudes; 2009. gadā veiktas: 122 pārbaudes.
301	Būvizstrādājumu atbilstības tehnisko noteikumu prasībām nodrošināšana	2008. gadā veiktas: 121 pārbaudes; 404 modeļu pārbaudes; 5 paraugu ekspertīzes; 2009. gadā veiktas: 118 pārbaudes; 338 modeļu pārbaudes; 12 paraugu ekspertīzes.
292	Fasēto preču metroloģiskās prasības un marķējums	2008. gadā veiktas: 73 uzņēmumu pārbaudes; 344 partijas pārbaudes 2009. gadā veiktas: 76 uzņēmumu pārbaudes; 341 partijas pārbaudes. Prioritārās preču grupas: graudaugu pārstrādes produkti, alus, garšvielas.
308	Komerctīkšanās, reklāmas un e-komercijas uzraudzība, izņemot zāļu un veterināro zāļu jomu, lai nodrošinātu patērētāju tiesību un ekonomisko interešu ievērošanu	2008. gadā veiktas: 73 uzņēmumu pārbaudes; 344 partijas pārbaudes 2009. gadā veiktas: 76 uzņēmumu pārbaudes; 341 partijas pārbaudes
307	Preču paraugu nodrošināšana	2009.gadā PTAC ņēma šādus paraugus: Rotāļlietas – 62 paraugus; Elektropreces – 27 paraugus; Datoru barošanas bloki – 14 paraugus; Solāriju iekārtu starojuma līmenis – 11 paraugus no ES kopprojekta; Būvmateriāli – 11 paraugus; IAL (cimdi) – 14 paraugus;

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
		Knupiši – 6 paraugus.
305	Pārtikas un nepārtikas preču svāra un mēra pareiza noteikšana	2 pārbaudes
297	Bīstamo iekārtu uzturēšana un pārbaudes	1 bīstamo iekārtu avārijas izmeklēšana kas bija saistīta ar dzīvojamās mājas liftu

PTAC sniegtā informācija par veiktajām pārbaudēm pēdējos divos gados liecina par ievērojamu skaitu veikto pārbaudžu plašam preču klāstam, tomēr kā atzinuši intervētie komersanti un paši PTAC pārstāvji ierobežotā finansējuma apstākļos nav iespējams veikt daudzu aprītē esošo iekārtu un preču faktiskās atbilstības pārbaudi, veicot to ķīmisko vai fizikālo īpašību atbilstības pārbaudes dažādās laboratorijās un izmantojot sertificēto ekspertu pakalpojumus. Arī pārbaudīto preču klāsts ir ļoti maža daļa no tā kopuma, kuras būtu potenciāli jāpārbauda, vai prece nerada apdraudējumu cilvēka veselībai vai dzīvībai.

Tādējādi PTAC savās pārbaudēs bieži vien pārbauda tikai preces pavadošo dokumentāciju un preces marķējuma atbilstību normatīvo aktu prasībām, kas ir tikai formālo prasību pārbaude un neliecina par preces radīto faktisko apdraudējumu.

5.1.4 Institūcijas piemērotās sankcijas

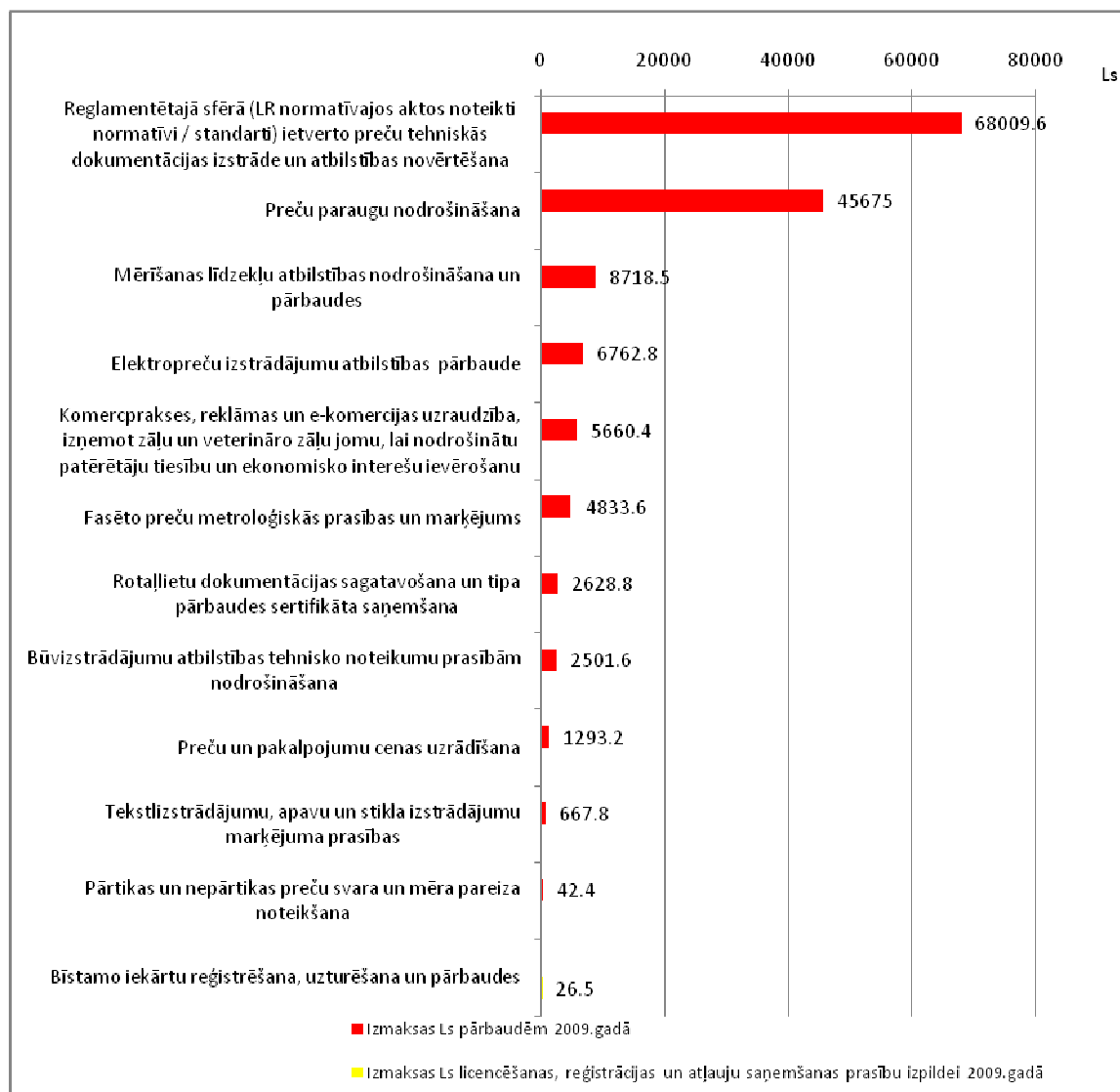
Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits	Galvenie pārkāpumu iemesli
298	Papildu informācijas sniegšana pēc tirgus uzraudzības iestādes pieprasījuma Reglamentētajā sfērā (LR normatīvajos aktos noteikti normatīvi / standarti) ietvertu preču tehniskās dokumentācijas izstrāde un atbilstības novērtēšana Būvizstrādājumu atbilstības tehnisko noteikumu prasībām nodrošināšana	Administratīvā soda uzlikšana	Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss Regulas	2009. gada laikā: Izskatītas 534 Administratīvo pārkāpumu kodeksa (APK) lietas	2009. gadā: par personas rīcībā esošās informācijas nesniegšanu reklāmas vai patērētāju tiesību aizsardzības uzraudzības iestādei pēc tās pieprasījuma noteiktā termiņā un apjomā vai par nepatiesas informācijas sniegšanu, kā arī par uzraudzības iestādes likumīgo prasību vai lēmumu nepildīšanu 2008. gadā: par patērētāja prasījuma pieņemšanas un izskatīšanas kārtības neievērošana, preču un pakalpojumu garantijas saistību nepildīšana
301		Administratīvā soda uzlikšana	Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss Regulas	2008. gada laikā piespriestais sodu apjoms: 84 625 Ls	2009. gadā: par personas rīcībā esošās informācijas nesniegšanu reklāmas vai patērētāju tiesību aizsardzības uzraudzības iestādei pēc tās pieprasījuma noteiktā termiņā un apjomā vai par nepatiesas informācijas sniegšanu, kā arī par uzraudzības iestādes likumīgo prasību vai lēmumu nepildīšanu 2008. gadā: par patērētāja prasījuma pieņemšanas un izskatīšanas kārtības neievērošana, preču un pakalpojumu garantijas saistību nepildīšana
292	Fasēto preču metroloģiskās prasības un marķējums	1. Preču partiju aizturēšana nonākšanai tirdzniecībā. 2. Uzņēmumiem tiek piemēroti sodi administratīvā pārkāpuma lietā.	Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss un ES Regulas	1. 2008. gadā: 6 uzņēmumos 7 fasēto preču partijas aizturētas nonākšanai tirdzniecībā.	

- ▶ 2009. gadā galvenie sankciju piemērošanas iemesli bija par personas rīcībā esošās informācijas nesniegšanu reklāmas vai patērētāju tiesību aizsardzības uzraudzības iestādei pēc tās pieprasījuma noteiktā termiņā un apjomā vai par nepatiesas informācijas sniegšanu, kā arī par uzraudzības iestādes likumīgo prasību vai lēmumu nepildīšanu.
- ▶ 2008. gadā galvenie sankciju piemērošanas iemesli bija par patērētāja prasījuma pieņemšanas un izskatīšanas kārtības neievērošana, preču un pakalpojumu garantijas saistību nepildīšanu.

5.1.5 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par PTAC veikto pasākumu komersantu darbības kontrolei kopējām izmaksām, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrēto prasību izpildes kontroli 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas sareizinot vienas prasības izmaksas ar gadījumu skaitu, datus iegūstot no PTAC pārstāvjiem.

5.1.6 Novērojumi

Ar institūciju pārrunāti ieteikumi normatīvo aktu bāzes uzlabošanai, kas ļautu efektīvāk pildīt savas tirgus uzraudzības funkcijas:

- ▶ Iesniegumu un sūdzību izskatīšana:
  - PTAC ļoti lielu daļu savu resursu velta saņemto sūdzību izskatīšanai un atbilžu sagatavošanai. 2009.gadā PTAC saņēma 2990 dažādas sūdzības no patērētājiem, no kurām 1447 gadījumos sniegts skaidrojums par iespējamo tālāko rīcību vai normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, 178 gadījumos sūdzības izskatīšana atteikta, 90 gadījumos sūdzības uzskatītas par nepamatotām un 176 gadījumos sūdzības nosūtītas citām institūcijām.
  - Būtu iespējams paredzēt atbilžu sniegšanu uz sūdzībām pa telefonu, jo kā rāda statistika, tad konsultācijas rakstiski PTAC sniedzis 43% iesniegto sūdzību.
  - Papildus saņemto sūdzību lielajam apjomam, patērētājiem kā privātpersonām ir iespējas apstrīdēt PTAC sniegto atbildi uz sūdzību kā administratīvo aktu, kā rezultātā papildu līdzekļi ir jāvelta līdzdalībai pārsūdzības procesā, kaut arī problēma būtu attiecināma uz komersantu, nevis PTAC kā tirgus uzraugu.
  - Patērētāju sūdzībās sniegtā informācija tomēr ir ļoti noderīga PTAC pārbaūžu plānošanā, tādējādi jārod kompromiss starp PTAC atbildību patērētāju sūdzību izskatīšanā un resursu veltīšanu pārbaūžu veikšanā, lai pārbaudītu sūdzībās pausto informāciju.
- ▶ PTAC piedāvāti risinājumi:
  - Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss:

- kodeksā paredzētās procedūras vienkāršošana, īpaši attiecībā uz pārkāpumiem, kas uzskatāmi par maznozīmīgiem pārkāpumiem un gadījumos, kad tiek piemēroti brīdinājumi vai mazi naudas sodi;
- grozījumi, nosakot, ka privātpersona nevar pieprasīt Administratīvo pārkāpumu kodeksa lietas ierosināšanu.
- Iesnieguma likums:
  - likuma precizēšana, paredzot atbilstīgu sniegšanas iespēju arī atzvanot;
  - likuma precizēšana, paredzot, kas ir atbilde pēc būtības un kuros gadījumos tāda obligāti jāsniedz.
- Preču un pakalpojumu drošuma likums:
  - paraugu sniegšana bez maksas maziem uzņēmumiem var radīt problēmas, tādējādi nepieciešami grozījumi, nosakot, ka paraugus iestādes pārka, bet piedzen izdevumus, ja prece izrādās neatbilstoša normatīvo aktu prasībām.
  - Tomēr šādā gadījumā jānodrošina, ka šādi resursi iestādēm ir pieejami - tāpat sākotnēji tās ir papildus finanses. Tomēr papildus būtu nepieciešams noteikt, ka šo naudu neatkarīgi no tā, kurā gadā tā tērētā, iestāde var saņemt atpakaļ savā rīcībā, līdz ar to nepieciešamie resursi būtu daudz mazāki.

5.1.7 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
296	Bīstamo iekārtu reģistra uzturēšana un izrietošā objektu apsekošana saskaņā ar likumu „Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību” ir netipiska tirgus uzraudzības institūcijas funkcija, kas prasa lielu tehnisko kompetenci iekārtu tehnoloģisko īpašību izpratnei.	Iesakām izvērtēt iespēju nodot bīstamo iekārtu reģistra uzturēšanu nozares asociācijām, nodrošinot PTAC un citām valsts institūcijām piekļuvi šāda reģistra datiem.	Nododot bīstamo iekārtu reģistra uzturēšanu nevalstiskajam sektoram, tiktu atslodots valsts budžets, kā arī piesaistīti tehniski kompetenti eksperti bīstamo iekārtu pārbaudei. Nevalstiskā sektora organizācijām varētu būt sarežģīti piemērot soda sankcijas gadījumos, kad bīstamās iekārtas netiek reģistrētas.
307	PTAC un citas kontrolējošās institūcijas ir tiesīgas ņemt paraugus bez maksas, kas īpaši maziem komersantiem rada lielus zaudējumus.	Nodrošināt parauga pirkšanu no komersanta, tādējādi neradot komersantam zaudējumus. Ja pārbaudē atklājas produkta neatbilstība, komersantam jāatlīdzina institūcijas izmaksas.	Nodrošinot parauga pirkšanu samazinātos komersanta izdevumi. Ieviešot preču paraugu pirkšanu no komersantiem, būtiski palielinātos izmaksas pārbaudes veicējas institūcijai.
N/a	Pašreiz notiek pārbažu dublēšanās ar VDI, kur abas institūcijas veic kontroli attiecībā uz darba aizsardzības drošības zīmēm.	Nodot šo uzraudzību VDI, tādējādi tiktu nodrošināta visu ar darba aizsardzību saistīto prasību kontrole vienā institūcijā.	Nododot funkciju VDI, tiktu efektīvāk izmantoti resursi kontroles funkciju veikšanā darba aizsardzības jomā.
N/a	PTAC šobrīd velta apjomīgus resursus atbildot uz visām sūdzībām pēc būtības, kā arī pārstāvēt sevi izdoto administratīvo aktu pārsūdzības procesā. Tomēr sūdzībās ietvertā informācija ir ļoti būtiska PTAC pārbažu plānošanai, tādējādi nepieciešams kompromiss starp konkrētā patērētāja tiesību aizsardzību un reālo pārkāpumu novēršanu, aizstāvēt plašākas sabiedrības patērētāju tiesības.	Iesakām veikt precizējumus iesniegumu likumā, paredzot atbilstīgu sniegšanas iespēju arī atzvanot un nosakot, kas ir atbilde pēc būtības un kuros gadījumos tāda obligāti jāsniedz. Tādējādi PTAC varētu veidot saņemto sūdzību grupēšanu un analīzi, kas primāri nepieciešama, lai plānotu savas pārbaudes situācijas noskaidrošanai un konstatēto pārkāpumu novēršanai pie preces ražotāja, importētāja vai tirgotāja.	Samazinot sūdzību skaitu, uz kuriem PTAC jāsniedz atbilde pēc būtības, tiktu ietaupīti institūcijas resursi, kas tiktu veltīti pārkāpuma izvērtēšanai un novēršanai. Pastāv risks, ka kopumā samazinātos iesniegto sūdzību skaits, ja netiktu saņemtas atbildes uz iepriekšējām sūdzībām pēc būtības, tādējādi PTAC būtu jāveic papildu informācijas analīze, lai noteiktu prioritāri pārbaudāmās jomas.

5.2. Veselības inspekcija

Veselības inspekcija (VI) ir Veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir īstenot valsts pārvaldes funkcijas veselības nozares uzraudzībā un kontrolē, lai nodrošinātu veselības aprūpes (medicīniskās aprūpes un darbības ekspertīzes kvalitātes), sabiedrības veselības (epidemioloģiskās drošības, vides higiēnas, dzeramā ūdens, trokšņu), kosmētikas līdzekļu, ķīmisko vielu un produktu uzraudzības, kā arī zāļu kontroles jomu regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu un izpildi.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Inspicēšanas darbību pārraudzības nodrošināšana (F-VI-4);
- ▶ Farmaceitiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprites kontrole (F-VI-9);
- ▶ Tirgus uzraudzība (ķīmiskās vielas un produkti, kosmētikas līdzekļi, medicīniskās ierīces) (F-VI-10);
- ▶ Nacionālā līmeņa ekspertu pakalpojumi (Regulas Nr.1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm izpilde; dalība ārkārtēju situāciju pārvaldīšanā; ķīmisko vielu risku veselībai izvērtēšana; dzeramā ūdens īpašo normu pieprasījumu izvērtēšana) (F-VI-12);
- ▶ Iedzīvotāju veselību ietekmējošo vides faktoru uzraudzība (publiskās ūdens apgādes sistēmas, dzeramā ūdens monitorings, peldvietas; peldūdeņu monitorings; būvprojektu un objektu atbilstības novērtēšana; kuģu pārbaudes; trokšņa un vibrācijas pārbaudes pēc iesniegumiem) (F-VI-16);
- ▶ Veselības inspekcija kontrolē dzeramā ūdens nekaitīguma nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam (F-VI-17);
- ▶ Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā, dzeramā ūdens nekaitīguma jomā (F-VI-18);
- ▶ Kontrolēt dzeramā ūdens nekaitīguma nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam, kā arī kontrolēt dzeramā ūdens ņemšanas vietu aizsardzības prasību izpildi (F-VI-19);
- ▶ Atbilstoši kompetencei nodrošināt zāļu, veterināro zāļu, mazgāšanas līdzekļu un kosmētikas līdzekļu tirgus uzraudzību (F-VI-21);
- ▶ Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt fiziskās un juridiskās personas, kuras veic darbības ar Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru sarakstos iekļautajām vielām un zālēm (F-VI-22);
- ▶ Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt farmācijas un veterinārfarmācijas jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi attiecībā uz zāļu un veterināro zāļu izplatīšanu un reklamēšanu (F-VI-23);
- ▶ Atbilstoši kompetencei kontrolēt spirta aprites kārtības ievērošanu (F-VI-25);
- ▶ Inspekcija uzrauga un kontrolē fizisko un juridisko personu darbības ar prekursoriem, izvērtē izplatīšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām un, ja nepieciešams, saskaņā ar normatīvajiem aktiem aptur prekursoru izplatīšanu vai fiziskās vai juridiskās personas komercdarbību līdz apstākļu galīgai noskaidrošanai (F-VI-28);
- ▶ Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā, dzeramā ūdens nekaitīguma jomā, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu (tai skaitā mazgāšanas līdzekļu un biocīdu) tirdzniecībā un profesionālajā lietošanā (dezinfekcijā, dezinsekcijā un deratizācijā) (F-VI-30);
- ▶ Latvijas tirgū piedāvāta kosmētikas līdzekļa sastāvā var būt krāsvielas, konservanti un ultravioletā starojuma filtri, kas nav minēti LR MK 20.04.2004 noteikumu 4., 5. un 6.pielikumā. Šādā gadījumā atļauju sastāvdaļas izmantošanai konkrētā kosmētikas līdzeklī izsniedz Veselības inspekcija (F-VI-31);
- ▶ Atbilstoši kompetencei kontrolēt normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes jomā, arī medicīnisko ierīču ekspluatācijas un tehniskās uzraudzības kārtību, kā arī uzraudzīt tirgus veselības aprūpes un farmācijas jomā (F-VI-33);
- ▶ Medicīnisko ierīču ražošanas, izplatīšanas, ekspluatācijas un tehnisko uzraudzība (F-VI-34);
- ▶ Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā (F-VI-38);
- ▶ Atbilstoši kompetencei kontrolēt normatīvajos aktos noteikto higiēnas prasību izpildi (F-VI-39);
- ▶ Kontrolēt normatīvajos aktos noteikto infekcijas slimību profilakses un pretepidēmijas pasākumu izpildi (F-VI-40);
- ▶ Kontrolēt saimnieciskās darbības iekārtu un transportlīdzekļu radītā akustiskā trokšņa pieļaujamo normatīvu un trokšņa robežlielumu ievērošanu, kā arī pieļaujamo vibrācijas lielumu ievērošanu dzīvojamā un publisko ēku telpās (F-VI-41);
- ▶ Normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos vai pēc fiziskas vai juridiskas personas pieprasījuma novērtēt būvprojekta un objekta atbilstību higiēnas prasībām (F-VI-43);
- ▶ Lai veiktu ar dezinfekcijas, dezinsekcijas un deratizācijas pakalpojumu sniegšanu saistītu komercdarbību, šo pakalpojumu sniedzējs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā paziņo par darbības uzsākšanu Veselības inspekcijai (F-VI-45).

VI aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VI	∅	∅	○	○ ●	●	●	●	●	●	●	○ ●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹³:

- ▶ „Epidemioloģiskās drošības likums”;
- ▶ „Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likums”;
- ▶ likums „Par piesārņojumu”;
- ▶ „Aizsargjoslu likums”;
- ▶ „Pārtikas aprites uzraudzības likums”;
- ▶ „Preču un pakalpojumu drošuma likums”;
- ▶ „Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss”;
- ▶ „Patērētāju tiesību aizsardzības likums”;
- ▶ „Administratīvā procesa likums”;
- ▶ „Farmācijas likums”;
- ▶ „Ārstniecības likums”;
- ▶ likums „Par prekursoriem”;
- ▶ likums „Par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumiskās aprites kārtību”;
- ▶ likums „Par prakses ārstiem”.

5.2.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VI darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus atzinumus vai saskaņojumus.

Sniegto VI pakalpojumu saraksts pēc sniegto atzinumu vai saskaņojumu biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
369	Atzinuma pieprasīšana būvniecības projektēšanas laikā, pēc pieprasījuma	9083 atzinumi
369	Ekas pieņemšanai ekspluatācijā atbilstība izdotajiem tehnisko noteikumu higiēnas prasībām	9148 atzinumi
372	Monitoringa programmas dzeramajam ūdenim izstrādāšana un saskaņošana	Saskaņotas 7875 programmas

5.2.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par komersantu iesniegtajiem pārskatiem VI:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
-------------	----------------------	---------------------------

¹³ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

373	iesnieguma sagatavošana un iesniegšana Veselības inspekcijai par ūdens monitoringa rezultātiem	6946 testēšanas pārskati
-----	--	--------------------------

- ▶ Institūcijas galvenās darbības, kuru laikā komersants saskaras ar institūciju ir vērstas uz ķīmisko vielu un produktu tirdzniecību, zāļu ražošanas un zāļu izplatīšanas lieltirgotavās un aptiekās, dzeramā ūdens nekaitīguma un monitoringa pārbaudē jomā, atzinumu par higiēnas pārbaudē ievērošanu būvobjektos un dezinfekcijas, dezinfekcijas un deratizācijas veicēju uzraudzību.

5.2.3 Pārbaudes (ISP)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VI veikto pārbaudē veidiem un apjomu 2009.gadā sarindojot veiktās pārbaudes pēc pārbaudē skaita:

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudē metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
377	Pārbaudē dzeramā ūdens nekaitīguma jomā	Plānotas un neplānotas	4526 kontroles, t.sk. 3301 plānveida kontroles, 15 kontroles sūdzību izskatīšanai. 114 kontroles citu iemeslu gadījumos, 1096 priekšlikumu izpildes kontroles. Izskatītas 53 sūdzības
376	Pārbaudē zāļu ražošanā un zāļu izplatīšanā zāļu lieltirgotavās un aptiekās	Plānotas un neplānotas	861 kontrole, t.sk. 778 kontroles aptiekās (462 plānveida kontroles, 282 kontroles pēc ZVA pieprasījuma, 25 kontroles citu iemeslu gadījumos, 9 priekšlikumu izpildes kontroles); 60 kontroles zāļu lieltirgotavās; 23 kontroles veterināro zāļu lieltirgotavās.
375	Pārbaudē ķīmisko vielu un produktu tirdzniecībā	Plānotas un neplānotas	821 kontrole, t.sk. 361 plānveida kontrole, 15 kontroles sūdzību izskatīšanai; 23 kontroles citu iemeslu gadījumos; 422 priekšlikumu izpildes kontroles

- ▶ Vislielāko skaitu pārbaudē institūcija veic un vislielākās izmaksas institūcijai patērē uz pārbaudēm dzeramā ūdens nekaitīguma jomā, kur VI kontrolē publiskās ūdens apgādes sistēmas no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam. Kā arī VI kontrolē vai ir veikti ūdens ikgadējās monitoringa pārbaudes. Pašlaik pats komersants veic pārbaudē nogādāšanu līdz laboratorijai un rezultātu nogādi no laboratorijas līdz VI (pārskatus var iesniegt elektroniski). Pārtikas apritē izmantotā ūdens atbilstību normatīvo aktu prasībām kontrolē PVD.

5.2.4 Institūcijas piemērotās sankcijas

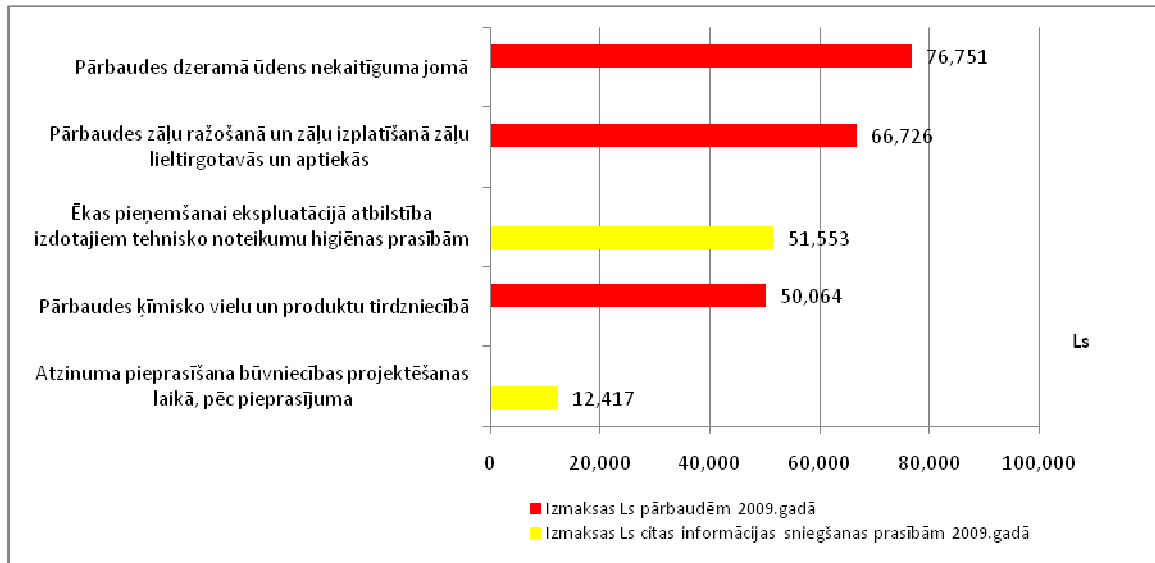
Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
375	Pārbaudē ķīmisko vielu un produktu tirdzniecībā	Uzlikt administratīvo naudas sodu; apturēt preces izplatīšanu; izņemt precis no apgrozības; iesniegt lietu tiesai	Ķīmisko vielu likums Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss Regula 765/2008	Apturēta produktu izplatīšana 118 uzņēmumos (390 produkti); vienā uzņēmumā viens produkts izņemts no apgrozības; sastādīti 68 protokoli par administratīviem pārkāpumiem ķīmiskiem maisījumiem: 117 gadījumos par marķējuma neatbilstībām; 128 - par DDL neatbilstībām, 6 - par iepakojuma neatbilstībām; 1 - par sastāva neatbilstību; 1 - par ikgadējā pārskata neiesniegšanu	Neatbilstība marķējumā (nav informācija latviešu valodā; nav iedarbības raksturojumi, drošības prasības, bīstamības simboli, paskaidrojumi); Bīstamiem ķīmiskiem maisījumiem nav DDL latviešu valodā; neatbilstošs iepakojums; nav ievēroti tirdzniecības ierobežojumi
376	Pārbaudē zāļu ražošanā un zāļu izplatīšanā zāļu lieltirgotavās un aptiekās	Naudas sods atbilstoši APK, zāļu izplatīšanas apturēšana, apturēt vai anulēt darbības licenci, apturēt komersanta darbību	Farmācijas likums un no tā izrietošie Ministru kabineta noteikumi Administratīvo pārkāpumu kodekss	2009.gadā aptiekām, lieltirgotavām sankcijas piemērotas 21 gadījumos: Naudas sodi (aptiekas - 11, Zāļu lieltirgotavas - 4, veterināro zāļu lieltirgotavas - 6). 2008.gadā - 11 gadījumos: Naudas sodi (aptiekas - 4, zāļu lieltirgotavas - 4, veterināro zāļu lieltirgotavas - 3).	Neatbilstoša recepšu zāļu izplatīšana, neatbilstoša zāļu cenu veidošana, paralēlās izplatīšanas procedūras neievērošana.
373	Iesnieguma sagatavošana un	Naudas sods atbilstoši LAPK	MK 29.04.2003. noteikumi Nr. 235 "Dzeramā ūdens	Sankcijas nav piemērotas (1757 gadījumi)	Netiek uzskaitīts

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
	iesniegšana Veselības inspekcijai par ūdens monitorīnga rezultātiem		obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitorīnga un kontroles kārtība"		
372	Pārbaudes dzeramā ūdens nekaitīguma jomā	Naudas sods atbilstoši LAPK, inspekcijai tiesības ierobežot vai aizliegt dzeramā ūdens piegādi vai lietošanu	MK 29.04.2003. noteikumi Nr. 235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitorīnga un kontroles kārtība" Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	Sankcijas piemērotas 46 gadījumos: 45 administratīvā pārkāpuma protokoli sastādīti par LAPK 42.pantu un viens administratīvā pārkāpuma protokols pēc LAPK 62.panta.	Netiek veikti pasākumi dzeramā ūdens atbilstības nodrošināšanai
369	Ēkas pieņemšanai ekspluatācijā atbilstība izdotajiem tehnisko noteikumu higiēnas prasībām	Nav (tiek izsniegts negatīvs atzinums)	MK 13.04.2004. noteikumi Nr. 299 "Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā"	Netiek uzskaitīts	Objekta neatbilstība iepriekš izvirzītajām higiēnas prasībām tehniskajos noteikumos

- Liels iestādes resursu daudzums tiek veltīts pārbaudēm. Būtiskākie pārkāpumu iemesli saistās ar neatbilstību marķējumā. Ar marķējumu saistītās pārbaudes veic arī Valsts valodas centrs (VVC), tādējādi, šo prasību kontrolē vairākas institūcijas.

5.2.5 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi vai pārbaudēm 2009.gadā.

Izmaksas aprēķinātas, izmantojot VI sniegtos datus.

- Vislielākās izmaksas sastāda pārbaudes dzeramā ūdens nekaitīguma jomā – 76751 Ls (vienas pārbaudes izmaksas - 16,96 Ls).

5.2.6 Novērojumi

- Higiēnas prasību ievērošanas atzinums stājoties spēkā grozījumiem Vispārīgajos būvnoteikumos vairs nav aktuāls. Atzinumi pie ēkas nodošanas ekspluatācijā tiks prasīti tikai sabiedriski nozīmīgiem objektiem. Projektēšanas stadijā komersantiem tiek dota iespēja saņemt nosacījumus higiēnas prasību ievērošanai kā arī atzinumu jau paša projekta stadijā (maksas pakalpojums). Tādējādi tiek nodrošināta komersanta informētība par prasībām, kas jāievēro.
- Ja komersants vienlaicīgi tirgo veterinārās zāles un uztura bagātinātājus, tad praksē saskaras ar VI un PVD, kuras no komersanta viedokļa pārbauda vienu un to pašu dokumentāciju, telpas un aprīkojumu, procesa norisi. Gadījumos, kad vienā lieltirgotavā vai aptiekā tirgo gan veterinārās zāles, gan uztura bagātinātājus, PVD būtu iespējams savu pārbaudi veikt mazākā apjomā un retāk, daļēji palaujoties uz VI pārbaudes rezultātiem.

- ▶ Ja komersants vienlaicīgi ražo humānās zāles, veterinārās zāles un uztura bagātinātājus, tad praksē saskaras ar licencēšanas prasībām, kuru izpildi nodrošina un tālāk uzraudzības pārbaudes veic ZVA un PVD. Licencēšanas procesā abas iestādes līdzvērtīgi pārbauda abu grupu zāļu un uztura bagātinātāju ražošanas procesu, saistīto dokumentāciju, personālu, aprikojumu u.c.
- ▶ Dzeramā ūdens uzraudzības jomā komersants var saskarties gan ar VI, kas uzrauga dzeramā ūdens kvalitāti no avota līdz patērētājam, gan PVD, kas uzrauga ražošanā izmantoto ūdeni. Dzeramā ūdens uzraudzībai komersantam ir jāsastāda ūdens monitoringa programma, kas paredz ūdens analīžu regulāru veikšanu un rezultātu paziņošanu PVD un VI.

5.2.7 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
376	VI savu funkciju izpildē saskaras ar PVD veiktajām kontroles funkcijām attiecībā uz uzturu bagātinātāju un veterināro zāļu aprīti, abu institūciju loma šo produktu kontrolē ir nodalītas. Komersants ražojot vai tirgojot abus produktus saskaras ar abām institūcijām, kuras savu pārbažu ietvaros pārbauda vienu un to pašu dokumentāciju, telpas un aprikojumu, procesa norisi.	Gadījumos, kad vienā uzņēmumā tirgo gan zāles, gan uztura bagātinātājus, PVD būtu iespējams savu pārbaudi veikt mazākā apmērā un retāk, daļēji palaujoties uz VI pārbaudes rezultātiem, kuras pārbaudāmo prasību izpildes apjoms ir lielāks.	Samazināsies PVD veikto pārbažu apjomi un izmaksas, kā arī komersanta izmaksas līdzdalībai pārbaudē. PVD būs jāpaļaujas uz VI veikto pārbažu rezultātiem un jāpārliecinās, ka VI pārbažu apjoms ir pietiekams kā pārtikas uzņēmumam izvirzītajām prasībām
373	Pārskatu iesniegšanas par ūdens monitoringa prasībām tiek patērēti vislielākie resursi (gan finansiālie, gan darba resursi). Pārskati var tikt iesniegti elektroniski. Veicot kontroli pārkāpumi tiek konstatēti 40% gadījumu (netiek saskaņotas 5% programmas, netiek pienācīgi iesniegti 10% pārskatu).	Analīžu rezultātus ievadīt datu bāzē, kas būtu pieejama gan VVD, gan VI, gan PVD (attiecīgi katrs varētu redzēt vai dati ir laicīgi iesniegti, vai atbilst prasībām, vai ir nepieciešams ieplānot pārbaudi). Tādējādi zustu vajadzība pārbaudīt vai monitoringa kontrole ir veikta un vai dati ir iesniegti. Ņemot vērā to, ka lielākā daļa laboratoriju, kas veic šāda veida ūdens analīzes rezultātus apstrādā elektroniski, analīžu rezultātus laboratorijas varētu nodot institūcijām uzreiz.	Elektronizācijas ietekmē samazināsies resursu izmaksas. Vienota datu bāze ļautu paātrināt informācijas aprīti, plānot kontroles. Vienotas datu bāzes izveidei nepieciešami papildus resursi.

6. Konkrētas jomas pārbaudošās institūcijas

6.1. Valsts darba inspekcija

Valsts darba inspekcija (VDI) ir valsts uzraudzības un kontroles iestāde. Tās darbību nosaka "Valsts darba inspekcijas likums". Darba inspekcijas uzraudzībai un kontrolei ir pakļauti komersanti, valsts un pašvaldību iestādes, reliģiskās un sabiedriskās organizācijas, darba devēji un to pilnvarotās personas atbilstoši tām uzticētajiem pienākumiem un pilnvarām, uzņēmumu darba vietas, kā arī jebkuras citas vietas uzņēmumā, kas nodarbinātajam ir pieejamas darba gaitā.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Darba tiesisko attiecību normatīvo aktu prasību ievērošanas uzraudzība un kontrole, t.sk. nelegālās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošana un rakstveida iesniegumu izskatīšana (F-VDI-1);
- ▶ Organizē un īsteno inspicēšanas kampaņas uzņēmumos, kuru saimnieciskā darbība ir paaugstināta nelegālās nodarbinātības riska nozarēs (F-VDI-2);
- ▶ Darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanas uzraudzība un kontrole, t.sk. kontrolē darba vietās esošo darba aprikojumu, kā arī personāla individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu, veselībai kaitīgo un bīstamo vielu izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām (F-VDI-4);
- ▶ Organizē un īsteno inspicēšanas kampaņas uzņēmumos, kuros visbiežāk notiek nelaimes gadījumi darbā vai tiek apstiprinātas arodslimības (F-VDI-5);
- ▶ Veic uzņēmumu pārbaudes bēmu nodarbināšanas atļaujas izsniegšanai (F-VDI-6);
- ▶ Veic pārbaudes par darba drošības organizāciju pašvaldību izveidotajās darba prakšu vietās (F-VDI-7);
- ▶ Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piedalās arodslimības gadījumu izmeklēšanā, kuras gaitā tiek analizēta informācija par riska faktoriem uzņēmumā (darba vietā) un izvērtēti darba devēja veiktie preventīvie pasākumi strādājošo darba drošības un veselības aizsardzības jomā, kā arī sagatavots konkrētās darba vietas higiēniskais raksturojums (DVHR) (F-VDI-9);
- ▶ VDI kontrolē, kā darba devējs veic nelaimes gadījumu izmeklēšanu un uzskaiti (F-VDI-12).

VDI aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VDI	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹⁴:

- ▶ „Valsts darba inspekcijas likums”;
- ▶ „Darba likums”;
- ▶ „Darba aizsardzības likums”.

6.1.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

VDI funkcijas neietilpst licenču, reģistrācijas vai atļauju izsniegšanas prasības.

6.1.2 Pārbaudes (ISP)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VDI veiktajām pārbaudēm un to ietvaros konstatēto pārkāpumu jomām.

¹⁴ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
169	Darba inspekcijas (VDI) vispārīgās pārbaudes	Apsekojumu skaits - 2009. gadā - 12189, izskatīti iesniegumi - 5583, sastādīti DVHR* - 1108, izmeklēti NG** - 287, sniegtas telefonkonsultācijas - 25366, apsekojumi saistībā ar NN*** - 4996, atklātas NN personas - 1211.
170	Darba aizsardzības speciālista nodrošināšana	VDI konstatējusi 22519 DA pārkāpumus, no tiem pārkāpumi, kas saistīti ar DA speciālista nodrošināšanu - 30 %
171	Instruktažu nodrošināšana darba aizsardzības jomā	VDI ir konstatējusi 3662 pārkāpumus saistībā ar darbinieku instruktažu. Salīdzinot ar notikušo NG skaitu -1194 NG, kā NG cēlonis instruktažas un apmācības neveikšana-10% NG
173	Obligāto veselības pārbaūžu organizēšana	VDI ir konstatējusi - 1483 pārkāpumus saistībā ar OVP.
175	Darba vides riska novērtēšana	VDI ir konstatējusi 3662 pārkāpumus saistībā ar darba vides risku novērtēšanu.
174	Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšana un to uzskaitē	1194 NG. VDI ir konstatējusi 27 pārkāpumus saistībā ar normatīvo aktu neievērošanu par NG izmeklēšanu un uzskaiti. NG - 1194: bez izmeklēšanas - 988 DVI izmeklētie - 206

* - darba vietu higiēniskie raksturojumi,

** - nelaimes gadījumi,

*** - neregistrētā nodarbinātība,

**** - darba aizsardzība

- ▶ Darba inspekcijas pārbaudēs tiek pārbaudīta darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo prasību ievērošana, vai ir nodrošināts darba aizsardzības speciālists, darba drošības instruktažas vismaz reizi gadā, obligāto veselības pārbaūžu organizēšana, izstrādāts darba vides risku novērtējums. Darba aizsardzības vidējais pārbaudes laiks uzņēmumā ir no 1 līdz 5h. Šo prasību pārbaudei tiek patērēti ļoti lieli darbinieku resursi, iesaistītas 165 amatpersonas, no tiem 117 inspektori. No visām veiktajām pārbaudēm, vairāk kā pusē (54.60%) tiek konstatēti pārkāpumi.

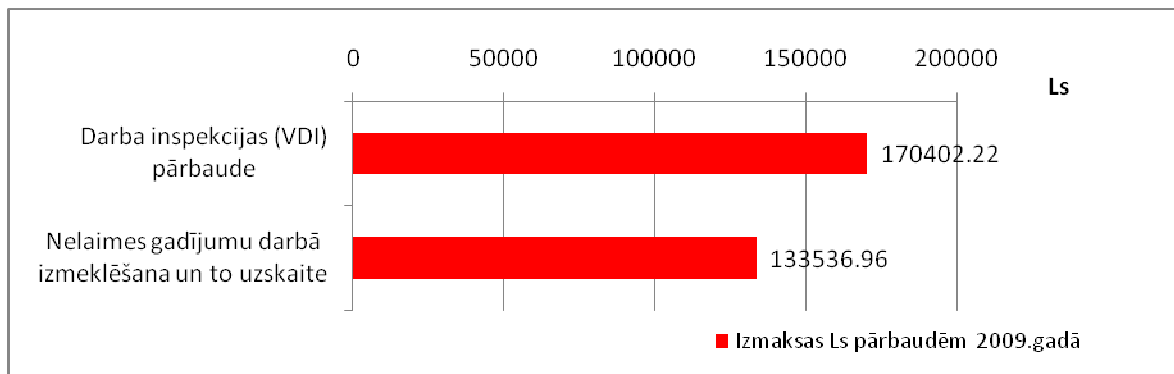
6.1.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
169	Darba inspekcijas pārbaude	Administratīvais sods (naudas sods vai brīdinājums); personas vai objekta apturēšana	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss - 41., 41.2, 41.3, 41.4, 41.5, 41.6, 88.8, 103.9, 166.7 pants, 166.15 panta pirmā daļa un 204.17 pants (par pārkāpumiem darba tiesisko attiecību jomā); VDI likums (7. un 8. pants)	2009. gadā piemērots 1881 (no tiem, 821 brīdinājums un 1060 naudas sodi) administratīvais sods, apturēti 6 objekti un izteikti 3 brīdinājumi par darbības apturēšanu.	Pārkāptas normatīvo aktu prasības, kuru ievērošanu kontrolē un uzrauga VDI (104 MK noteikumi un 27 likumi)
170	Darba aizsardzības speciālista nodrošināšana	Administratīvais sods (naudas sods vai brīdinājums)	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss - 41.4, 41.5 pants	Par MK noteikumu Nr.323 "Noteikumi par apmācību darba aizsardzības jautājumos" prasību pārkāpšanu, t.sk. par darba aizsardzības speciālista nenodrošināšanu, 2009. gadā piemēroti 66 administratīvie sodi (no tiem, 45 brīdinājumi un 21 naudas sods).	MK noteikumi Nr.323 "Noteikumi par apmācību darba aizsardzības jautājumos"
171	Instruktažu nodrošināšana darba aizsardzības jomā	Administratīvais sods (naudas sods vai brīdinājums)	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss - 41.4, 41.5 pants	Par MK noteikumu Nr.323 "Noteikumi par apmācību darba aizsardzības jautājumos" prasību pārkāpšanu, t.sk. par instruktažas darba aizsardzības jomā nenodrošināšanu, 2009. gadā piemēroti 66 administratīvie sodi (no tiem, 45 brīdinājumi un 21 naudas sods).	MK noteikumi Nr.323 "Noteikumi par apmācību darba aizsardzības jautājumos"

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
173	Obligāto veselības pārbaūžu organizēšana	Administratīvais sods (naudas sods vai brīdinājums)	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss - 41.4, 41.5 pants	2009. gadā piemēroti 5 administratīvie sodi (no tiem, 5 naudas sods).	MK noteikumi Nr.219 "Kārtība kādā veicama obligātā veselības pārbaude"
174	Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšana un to uzskaitē	Administratīvais sods (naudas sods vai brīdinājums); personas vai objekta apturēšana	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss - 41.4, 41.9 pants; VDI likums (7. un 8. pants)	2009. gadā piemēroti 24 administratīvie sodi (no tiem, 4 brīdinājumi un 20 naudas sodi).	MK noteikumi Nr.585 "Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība"
175	Darba vides riska novērtēšana	Administratīvais sods (naudas sods vai brīdinājums)	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss - 41.4, 41.5 pants	2009. gadā piemēroti 49 administratīvie sodi (no tiem, 11 brīdinājumi un 38 naudas sodi).	MK noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"

6.1.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar prasību izpildes kontroli 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas sareizinot vienas pārbaudes izmaksas ar gadījumu skaitu.

6.1.5 Novērojumi

- ▶ Darba inspekcijas uzraudzībai un kontrolei ir pakļauti komersanti, valsts un pašvaldību iestādes, reliģiskās un sabiedriskās organizācijas, darba devēji un to pilnvarotās personas atbilstoši tām uzticētajiem pienākumiem un pilnvarām, uzņēmumu darba vietas, kā arī jebkuras citas vietas uzņēmumā, kas nodarbinātajam ir pieejamas darba gaitā.
- ▶ Pašlaik likumdošanā nav paredzēta darbinieka atbildība par darba aizsardzības līdzekļu nelietošanu, pat ja tādi ir izsniegti (kad darba devējs to ir nodrošinājis).
- ▶ Pašlaik normatīvie akti neparedz darbiniekam pienākumu sadarboties ar VDI, ja darbinieks atsakās labprātīgi sadarboties, inspektoram rodas grūtības pierādījumu vākšanas procesā. Pašlaik saskaņā ar LAPK 175.2 pantu lēmumu lietās par VDI likumisko prasību neizpildīšanu pieņem tiesa, kas ir ļoti laikietipīgs un garš process. Norma būtu efektīvāka, ja lēmumu varētu pieņemt VDI amatpersonas. Tomēr darba aizsardzības līdzekļu lietošanas pienākums būtu jāatstāj kā darba līgumisko attiecību jautājums starp darba devēju un darbaņēmēju, savukārt, kontrolējošām institūcijām šis faktors jāņem vērā pie soda uzlikšanas, ja darba devējs šos līdzekļus ir darījis pieejamus darbaņēmējam.
- ▶ Pašlaik normatīvā bāze neparedz sankcijas, ja darba devējs nav paziņojis VID par jaunu darbaņēmēju 1 dienu pirms darba attiecību uzsākšanas, bet pārbaudē tiek konstatēts, ka līgums ir noslēgts, bet paziņojums nav iesniegts.
- ▶ Prasības ievērošana darba aizsardzības speciālista nodrošināšanas jomā jau ir atvieglota ar izmaiņām Darba aizsardzības likumā, kas stājās spēkā ar 28.04.2010. Izmaiņas paredz, ka komersants varēs pats noteikt, cik Darba aizsardzības speciālistu jābūt uzņēmumā. Šobrīd, ja nodarbināto skaits pārsniedz 50, jāizveido Darba aizsardzības struktūra, tādējādi mazinot administratīvo slogu darbaņēmējam.
- ▶ Prasības ievērošana obligāto veselības pārbaūžu (OVP) organizēšanā jau ir atvieglotas ar 01.04.2009. izmaiņām NA, kur samazināts OVP veikšanas periodiskums.
- ▶ Pārbaūžu laikā konstatēti bieži gadījumi, kad darba vides riska novērtēšana netiek korekti veikta, par ko liecina, ka šie pārkāpumi sastāda 69% no visiem pārkāpumiem darba vides aizsardzības jomā.

- ▶ Nelaiemes gadījumu izmeklēšana prasa ļoti lielus institūcijas resursus, par ko liecina vidējas izmaksas vienai pārbaudei: vienkāršos gadījumos (reģistrēšana un pārbaude) – 111.84 Ls uz vienu pārbaudi un smagos, letālos gadījumos – līdz 559.20 Ls, kad VDI veic izmeklēšanu nelaiemes gadījumu izmeklēšanai un uzskaitē ir atvieglotas ar izmaiņām normatīvajos aktos (stājās spēkā 01.01.2010.), kas atvieglo nelaiemes gadījumu izmeklēšanu (īsāka nelaiemes gadījumu forma, vairāki gadījumi, kad nav jāziņo VDI).
- ▶ Komersantu kontrole tiek iedalīta plānveida un tematisko pārbaūžu ietvaros. Institūcijas galvenie uzdevumi dotajā brīdī ir nelikumīgās nodarbinātības izskaušana, kas tiek pārbaudīta tematiskajās pārbaudēs un darba aizsardzības noteikumu pārbaudes. Plānveida kontroles tiek iepilnītas reģionālajos birojos, kur arī tiek izvērtēti ko pārbaudīt un kā pārbaudīt. Pētījuma veikšanas brīdī VDI tikai izstrādāja kopēju pārbaūžu plānu dažādiem pārbaūžu veidiem un citām iniciatīvām, kas saistās ar prasību ievērošanas pārbaudēm un konsultāciju sniegšanu komersantiem darba aizsardzības jomā.
- ▶ Pirms lēmuma pieņemšanas komersants tiek uzaicināts uz lietas izskatīšanu VDI, kas bieži vien ir traucējoša komersanta darbībai (prasa resursus).
- ▶ Vairāki komersanti ir atzinuši, ka lielas izmaksas darba drošības jomā izriet no regulārām apmācībām, kas jānodrošina darbiniekiem, kuri darbojas ar bīstamajām iekārtām vai bīstamo apstākļos (piemēram, augstumā). Bieži vien vienam un tam pašam darbiniekam jāiziet ikgadējā apmācība, lai iegūtu atestātu, kas kopā komersantam izmaksā 20-50 Ls gadā vienam darbiniekam. Ikgadēja apmācība, ja nemainās darbinieks vai iekārtas, ar kurām viņš darbojas, vai apstākļi kuros viņš strādā, ir pārspīlēta prasība.

6.1.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
169	<p>Pētījuma veikšanas brīdī VDI nebija izstrādāts vienots plāns visiem VDI veikto pārbaūžu veidiem, bet tika izstrādāti vai aktualizēti atsevišķu pārbaudes veidu plāni. Turklāt konkrēto pārbaudāmo objektu izvēle bija deleģēta VDI reģionālajām struktūrvienībām.</p> <p>Šāda pārbaūžu plānošanas pieeja nedod pārliecību par pietiekamu pārbaudāmo riska objektu pārklājumu, kā arī objektīvu pieeju pārbaudāmo objektu izvēlei un prioritizēšanā.</p>	<p>lesakām VDI izstrādāt vienotu metodiku visu veicamo pārbaūžu plānošanai, nosakot apkopojamās informācijas avotus un saturu, kas ļautu noteikt pārbaudāmos objektus pēc vienotiem kritērijiem un noteikt pārbaūžu skaitu un apjomus pēc pārbaudāmo objektu novērtējuma rezultātiem. Kā viena no iespējamām pieejām ir piemērot riska novērtējumu visiem komersantiem kā riska faktorus izmantojot nozaru, nodarbināto skaita, izmantoto iekārtu, strādājošo profesijas u.tml. faktorus.</p> <p>lesakām arī pārbaudāmo objektu atlasī un vienoto pārbaūžu plānu noteikt VDI centrālā biroja vadības līmenī, lai mazinātu korupcijas risku un nodrošinātu efektīvāku resursu patēriņu.</p>	<p>Atstājot plānoto pārbaūžu plānošanu centrālajā iecirknī, tiktu samazināts korupcijas risks.</p> <p>ieviešot uzņēmumu gradāciju pēc riska faktoriem, bīstamie objekti tiktu apsekoti biežāk, kā rezultātā paaugstinātos darba drošība un darba tiesisko attiecību likumība.</p> <p>Ar ieteikuma ieviešanu saistītie riski netika identificēti.</p>
170 171 174 172 173 175	<p>VDI veiktajās pārbaudēs un izmeklēšanās tiek apkopoti dati par visbiežākajiem iemesliem un situācijām, kādēļ notiek nelaiemes gadījumi darba vidē.</p> <p>Šī informācija kopā ar attiecīgām apmācībām par darba drošības prasību ievērošanas veidiem un metodiskiem ieteikumiem palīdzētu komersantiem ar mazākām izmaksām nodrošināt minimālo atbilstību darba drošības prasībām.</p> <p>VDI jau šobrīd organizē dažāda veida informatīvos semināros, lai sniegtu atbalstu komersantiem darba drošības prasību izpratnei un iespējamo risinājumu izvēlei, izmantojot pieejamo ES fondu finansējumu.</p>	<p>lesakām VDI turpināt organizēt informatīvos seminārus visu nozaru komersantiem atkarībā no VDI pieejamā finansējuma, sniedzot konsultatīvu un metodisku atbalstu darba drošības prasību ievērošanai</p>	<p>Nodrošinot apmācību palielinās institūcijas izmaksas.</p> <p>Apmācīts darbinieks spēj novērtēt nelaiemes gadījumus kas komersantam izmaksātu vēl vairāk nekā darbinieka apmācība.</p>
175	<p>Darba vides riska novērtēšanas pārskatīšana sastāda 69% no visiem pārskatītiem darba aizsardzības jomā. Kas liek secināt, ka šie darba vides riski netiek pienācīgi novērtēti.</p> <p>Vairāki komersanti ir atzinuši, ka tiem nav pieejama informācija vai metodisks atbalsts darba vides riska novērtējuma sagatavošanā.</p>	<p>Līdz 2013.gadam noteiktās prioritārās nozarēs strādājošiem komersantiem ir iespēja saņemt bezmaksas darba vides novērtējumu uzņēmumiem, kas darbojas bīstamajā vidē, izmantojot ES finansējumu.</p> <p>VDI būtu ieteicams izstrādāt vadlīnijas darba vides riska novērtēšanai jebkuram komersantam, sagatavojot paraugu darba vides riska novērtējuma formātam, ar piebildi,</p>	<p>Saņemot profesionālas konsultācijas ar ES finansējuma atbalstu un vadoties no izstrādātajām praktiskajām vadlīnijām, tiktu veicināta darba drošības ievērošana visaugstākā riska darbības komersanta uzņēmumā, samazinot nelaiemes gadījumu skaitu.</p> <p>Ar ieteikuma ieviešanu saistītie riski netika identificēti.</p>

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
		ka specifiskos riska faktorus katram komersantam ir pašam jāpievieno, izvērtējot sava uzņēmuma darbību.	
N/a	<p>Vairāki komersanti ir atzinuši, ka lielas izmaksas darba drošības jomā izriet no regulārām apmācībām, kas jānodrošina darbiniekiem, kuri darbojas ar bīstamajām iekārtām vai bīstamo apstākļos (piemēram, augstumā). Bieži vien vienam un tam pašam darbiniekam jāiziet ikgadējā apmācība, lai iegūtu atestātu, kas kopā komersantam izmaksā 20-50 Ls gadā vienam darbiniekam. Ikgadējā apmācība, ja nemainās darbinieks vai iekārtas, ar kurām viņš darbojas, vai apstākļi kuros viņš strādā, ir pārspilēta prasība.</p> <p>Piemēram, ikgadējā atestācija elektrodrošībā B un C kategorijai, ikgadējā atestācija elektrokrāvēja vadītājam, turpretī darbībai ar gāzes vadiem un sistēmas ekspluatāciju paredzēta reizi 4 gados.</p> <p>Šīs prasības izriet no sertifikātu derīguma termiņiem, kurus nosaka attiecīgie sertifikātu izsniedzēji.</p>	<p>Iesakām izvērtēt un normatīvajos aktos reglamentēt sertifikātu izdošanas derīgumu termiņus, tādējādi samazinot darbinieku obligāto apmācību un atestācijas biežumu darbībām ar bīstamajām iekārtām vai bīstamos apstākļos, paredzot to ne biežāk kā reizi 3-4 gados.</p> <p>Kā uzņēmumi piedāvātajam atkārtotās atestācijas biežumam varētu būt jomās, kurās strauji mainās izmantotās tehnoloģijas un saistītie darba drošības riski.</p>	<p>Samazinot atkārtotās atestācijas biežumu darba drošības jomā samazinātos komersanta izdevumi.</p> <p>Pastāv risks, ka iegūtās zināšanas ar laiku tiek piemirstas vai morāli noveco, palielinot nelaimes gadījumu skaitu.</p>

6.2. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) realizē valsts politiku ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas darbu un civilās aizsardzības jomā, kā arī uzrauga normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību ievērošanu.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir Iekšlietu ministrijas padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kura sastāv no centrālā aparāta, kā arī patstāvīgajām un teritoriālajām struktūrvienībām.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- Organizēt un veikt valsts ugunsdrošības uzraudzību, ko īsteno Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta valsts ugunsdrošības uzraudzības inspektori (F-VUGD-1).

VUGD aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VUGD	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹⁵:

- „Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums”;
- „Civilās aizsardzības likums”;
- VUGD iekšējie noteikumi Nr.INA-4 „Valsts ugunsdrošības uzraudzības darba organizēšana Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā”.

6.2.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

VUGD funkcijās neietilpst licenču, reģistrācijas vai atļauju izsniegšanas prasības.

¹⁵ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

6.2.2 Pārbaudes (ISP)

Analīzes ietvaros ir apskatīta vienīgā VUGD darbības attiecībā pret komersantiem – pakļaušanās prasību kontrole – civilās aizsardzības plāna un ugunsdrošības prasību ievērošanas pārbaudes.

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
186	Civilās aizsardzības plāna pārbaude	Izskatīti civilās aizsardzības plāni	2009.g.- 1725, 2008.g.- 765.
187	Ugunsdrošības prasību ievērošanas pārbaude	Pārbaudīta normatīvo aktu prasību ievērošana	9949

► Pārbaudāmo objektu sarakstā iekļaujami šādi objekti:

- A. kas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām atzīti par valsts nozīmes paaugstinātās bīstamības objektiem;
- B. publiskās ēkas ar paredzēto cilvēku skaitu lielāku par 50:
  - izglītības iestāžu ēkas;
  - ārstniecības, veselības aprūpes, sociālās aprūpes un rehabilitācijas iestāžu ēkas;
  - viesnīcas un citas īslaicīgas apmešanās ēkas.
- C. citas publiskās ēkas vai būves ar paredzēto cilvēku skaitu lielāku par 100;
- D. kas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām atzīti par reģionālās un vietējās nozīmes paaugstinātās bīstamības objektiem;
- E. ēkas un būves ar sprādzienbīstamu vidi un kopējo platību lielāku par 500 m² vai ar ugunsbīstamu vidi un kopējo platību lielāku par 1000 m²;
- F. kas saskaņā ar normatīvo aktu atzīti par sevišķi svarīgiem objektiem;
- G. 10 un vairāk stāvu vai 30 m un augstākas ēkas.

► Pārbažu biežums:

- ugunsdrošības kompleksās pārbaudes:
  - ne retāk kā reizi divos gados A un B objektiem;
  - ne retāk kā reizi piecos gados C, D, E, F un G objektiem;
- ugunsdrošības kontrolpārbaudi veic ne retāk kā reizi starp kompleksajām pārbaudēm.

► VUGD veic šādus ugunsdrošības pārbaudes veidus:

- ugunsdrošības kompleksā pārbaude;
- ugunsdrošības kontrolpārbaude;
- ugunsdrošības izlases pārbaude.

6.2.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

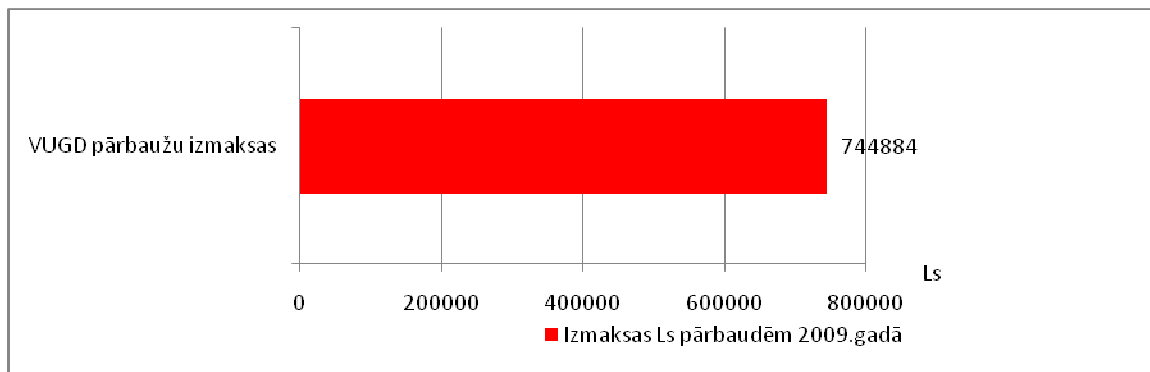
Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits	Galvenie pārkāpumu iemesli
187	Ugunsdrošības prasību ievērošana	179.pants. Ugunsdrošības prasību pārkāpšana 1.daļa Par ugunsdrošības prasību pārkāpšanu: uzliek naudas sodu fiziskajām personām no divdesmit līdz divsimt latiem, juridiskajām personām – no divsimt līdz tūkstoš latiem. 2.daļa Par atbilstības ugunsdrošības prasībām nenodrošināšanu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta noteiktajā termiņā: uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt līdz trīssimt latiem, juridiskajām personām – no tūkstoš līdz trīstūkstoš latiem. 3.daļa Par valsts ugunsdrošības uzraudzības inspektora lēmuma apturēt vai ierobežot būves, tās daļas vai iekārtas ekspluatāciju, būvdarbus vai produkcijas laišanu tirgū nepildīšanu: uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt piecdesmit līdz piecsimt latiem, juridiskajām personām – no divtūkstoš līdz piectūkstoš latiem.	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	Administratīvie sodi par civilās aizsardzības prasību neievērošanu 2009.g.-11, 2008.g.-XX par ugunsdrošības prasību neievērošanu 2009.g.-311, 2008.g.-818	LR MK 17.02.2004. noteikumu Nr.82 „Ugunsdrošības noteikumi” prasību nepildīšana.

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits	Galvenie pārkāpumu iemesli
		<p>4.daļa Par kūlas dedzināšanu: uzliek naudas sodu fiziskajām personām no divsimt līdz piecsimt latiem vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm.</p> <p>179.2pants. Civilās aizsardzības prasību pārkāpšana 1.daļa Par normatīvajos aktos noteikto civilās aizsardzības prasību pārkāpšanu: izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu juridiskajām personām līdz tūkstoš latiem. 2.daļa Par civilās aizsardzības prasībām noteiktās atbilstības nenodrošināšanu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta noteiktajā termiņā: uzliek naudas sodu juridiskajām personām līdz divtūkstoš latiem.</p>			

- ▶ Vidēji viena pārbaude aizņem 2,5 dienas (gan pārbaudes veikšana, gan dokumentu apstrāde), ņemot vērā, ka gada laikā kopā ir 9949 pārbaudes, no kuriem apmēram 55% ir komersantu pārbaudes, tas sastāda apmēram 50 slodzes gada laikā. Apmēram 80% no šīm pārbaudēm ir plānotās. Savukārt 20% neplānotās / izlases pārbaudes.
- ▶ 3% gadījumā no ugunsdrošības pārbaudēm tiek piemērotas administratīvās sankcijas (brīdinājumi un rīkojumi par būves, tās daļas vai iekārtas ekspluatācijas, būvdarbu apturēšanu vai produkcijas tirgū laišanas apturēšana vai ierobežošana). Šajos gadījumos ir bijis nepieļaujams risks vai arī apzināti tiek ignorētas normatīvo aktu prasības, kas var izraisīt ārkārtas situāciju.

6.2.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar pārbažu veikšanu 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas pamatojoties uz VUGD sniegtajiem darbinieku atalgojuma datiem.

6.2.5 Novērojumi

- ▶ VUGD inspektori pilda pienākumus saskaņā ar VUGD iekšējiem noteikumi Nr.INA-4 „Valsts ugunsdrošības uzraudzības darba organizēšana Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā”. Noteikumos ir aprakstītas VUGD inspektoru darbības pārbaudēs un veicamo pārbažu kritēriji. Noteikumi ir sastādīti saskaņā ar ārējiem NA.
- ▶ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas jomu pamatā reglamentē Latvijas normatīvie akti.
- ▶ VUGD inspektori atzinumus par atbilstību ugunsdrošības prasībām sagatavo normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un kārtībā, pēc valsts un pašvaldību iestāžu, juridisku vai fizisku personu iesnieguma. Atzinumi tiek sagatavoti bez maksas.
- ▶ Par to, kas komersantam ir jādara civilās aizsardzības jomā informāciju var iegūt tikai no NA. Šobrīd VUGD mājaslapā nav pieejama papildus pārskatāma informācijas par komersantam veicamajām darbībām civilās aizsardzības un ugunsdrošības jomā.

6.2.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
187-204	<p>Vairāki intervētie komersanti norādījuši, ka normatīvajos aktos izvirzītās prasības ugunsdrošībai ir pārspīlētas un saistās ar lielām investīcijām un ikgadējam uzturēšanas izmaksām. Kā piemēri pārspīlētām prasībām tika minēti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Ugunsdzēsamo aparātu ikgadējā pārbaude par vienu balonu 2 Ls pirmajā gadā, 3.50 Ls otrajā gadā, klāt neskaitot vēl balona pildīšanas izmaksas; ▶ Ikgadējā ugunsdrošības prasību pašpārbaude kādam komersantam sastādīja 220 Ls apmērā; ▶ Ugunsdrošības signalizācijas izvietošana katrā viesnīcas numurā; ▶ Ieviešot ugunsdrošības prasības atbilstoši Latvijas normatīvajiem aktiem sākotnējās investīcijas būtu 150 000 Ls, atbilstoši Somijā piemērojamiem standartiem – tikai 50 000 Ls. <p>Dažādu komersantu sniegtā informācija liecina, ka Latvijā spēkā ir stingrākas prasības ugunsdrošības jomā, kas kopumā rada lielāku drošību, taču arī nesamērīgi lielas sākotnējās un ikgadējās izmaksas komersantiem.</p>	<p>Iesakām izvērtēt iespēju pārskatīt LR normatīvajos aktos iestrādātās prasības un piemērojamos standartus par ugunsdrošības iekārtām un signalizācijas ierīcēm, to skaitu un izvietojumu, prasībām attiecībā uz nepieciešamajiem norobežojumiem, preču vai vielu uzglabāšanu, regulāro pārbaudu biežumu, veikto pašpārbaudu dokumentēšanu u.c. prasībām, kas komersantam ir jāievēro.</p> <p>Iesakām salīdzināt citās valstīs piemērojamos standartus ugunsdrošības jomā un izvirzīto prasību izmaksas, turklāt salīdzinošo analīzi veicot par maziem un vidējiem uzņēmumiem izvirzītajām prasībām, kas atbilstu Latvijas uzņēmumu izmēriem, darbības apmēriem un ugunsdrošībai atvēlētajām izmaksām.</p>	<p>Samazinot ugunsdrošības jomā izvirzītās prasības, kā arī samazinot veicamo ugunsdrošības pasākumu biežumu, tiktu būtiski samazinātas komersantu izmaksas.</p> <p>Pastāv risks, ka samazinot ugunsdrošības prasības, paaugstinātos komersantam zaudējumu apmērs ugunsgrēka gadījumā.</p>
186	<p>Vairāki intervētie komersanti atzina, ka tiem ir sarežģīti patstāvīgi izstrādāt civilās aizsardzības plānu, kam bieži tiek piesaistīti ārējie speciālisti. Šāda plāna izstrāde komersantam var izmaksāt 150-1000 Ls atkarībā no komersanta darbības apjomiem, objektu skaita, veiktajām darbībām u.c.</p> <p>Civilās aizsardzības plāna izstrādei būtu nepieciešams valsts nodrošināts metodiskais atbalsts prasības ievērošanas veicināšanai.</p>	<p>Kaut arī civilās aizsardzības plāns ir jāizstrādā individuāli katram komersantam, ņemot vērā komersanta darbības specifiskos apstākļus, iesakām izvērtēt iespēju izstrādāt civilās aizsardzības plāna paraugus dažādu kategoriju (nozaru) uzņēmumiem, kurus komersanti varētu izmantot par pamatu savu individuālo plānu izstrādei.</p>	<p>Sniedzot metodisku atbalstu Civilās aizsardzības plāna izstrādē, tiktu veicināta šādu plānu izstrāde atbilstoši normatīvo aktu prasībām un to esamība un pielietojums komersanta darbībā.</p> <p>Paraugu izstrāde var veicināt plāna izstrādi, neņemot vērā individuālos komersanta darbības apstākļus, kā rezultātā samazinātos šāda plāna lietderīgs pielietojums.</p>

6.3. Datu valsts inspekcija

Datu valsts inspekcija (DVI) ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde.

Inspekcijas pienākumus un tiesības nosaka Fizisko personu datu aizsardzības likums. Inspekcija saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu ir uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju uzraudzības iestāde.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Kontrolēt informācijas sistēmu drošības prasību ievērošanu personas datu apstrādē.
- ▶ Akreditēt un uzraudzīt uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzējus.
- ▶ Veikt pārbaudes, lai noteiktu personas datu apstrādes atbilstību normatīvo aktu prasībām.
- ▶ Uzraudzīt informācijas sabiedrības pakalpojumu aprīti elektronisko komunikāciju nozarē attiecībā uz personu datu aizsardzību.

DVI aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
DVI	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹⁶:

- ▶ „Fizisko personu datu aizsardzības likums”;
- ▶ „Elektronisko sakaru likums”;
- ▶ „Elektronisko dokumentu likums”;
- ▶ „Informācijas sabiedrības pakalpojumu likums”;
- ▶ „Administratīvā procesa likums”;
- ▶ „Biometrijas datu apstrādes likums”;
- ▶ „Šengenas informācijas sistēmas darbības likums”;
- ▶ „Cilvēka genoma izpētes likums”;
- ▶ „Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss”;
- ▶ „Krimināllikums”.

6.3.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par DVI darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus reģistrācijas pakalpojumus.

Sniegto DVI pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
178	Personas datu aizsardzība, kuru īsteno elektronisko pakalpojumu sniedzēji	Elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju komersantu skaits - 420; statistikus iesniedza 88 komersanti Klientu skaits (gan juridiskas, gan privātas personas) – 8162
177	Personas datu apstrādes reģistrēšana	Personas datu apstrādes apliecības – 467. Pieņemti 174 lēmumi par personas datu apstrādes izslēgšanu no reģistra.
180	Informācijas sniegšana par izmaiņām personas datu apstrādē (tai skaitā par personas datu apstrādes pārtraukšanu un izbeigšanu)	Pieņemti 93 lēmumi.
181	Personas datu aizsardzības speciālista nozīmēšana un reģistrēšana DVI (kā alternatīva personas datu apstrādes reģistrēšanai DVI)	Reģistrēti 17 personas datu apstrādes speciālisti (eksaminēti 47)
178	Akreditācija, kas attiecas uz komersantiem, kuri vēlas sniegt uzticamus sertifikācijas pakalpojumus (izsniegt elektronisko parakstu)	1 akreditācija DVI saņēmusi vairākus pieprasījumus par šāda pakalpojuma sniegšanas iespēju.
185	Papildus prasības komersantiem, kas veic personas datu nodošanu uz valstīm, kur nav adekvātas personas datu aizsardzības.	Nav pieejama statistika.

- ▶ DVI uzrauga fizisku personu datu aizsardzības normu ievērošanu atbilstoši likuma prasībām. DVI reģistrē datu apstrādes sistēmas, izskatīta sūdzības, veic pārbaudes nelikumīgas personas datu apstrādes gadījumos.
- ▶ DVI veic izglītojošus pasākumus un sagatavo informatīvus materiālus (rekomendācijas), kā arī sniedz viedokli un sagatavo uziņas, kas sekmē izpratni par datu aizsardzības jautājumiem. ES līmenī tiek diskutēts par Direktīvas 95/46/EK (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti) aktualizācijas nepieciešamību, ņemot vērā, ka direktīva tika pieņemta pirms IT straujās attīstības perioda. Kā arī paredzēts noteikt ciešāku dalībvalstu datu aizsardzības institūciju sadarbību privātuma nodrošināšanai ES līmenī.
- ▶ Direktīvas 95/46/EK prasības tiek piemērotas harmonizēti visās ES dalībvalstīs; datu aizsardzība ir cilvēktiesības, kas tiek piemērotas ne tikai attiecībā uz Latvijas pilsoņiem, bet iedzīvotājiem kopumā, kā arī uz citu ES valstu iedzīvotājiem, ja personas datu apstrāde tiek veikta Latvijā.

6.3.2 Pārbaudes (ISP)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VDI veikto pārbaūžu veidiem un apjomu 2009.gadā sarindojošā veidā pārbaudes pēc pārbaūžu skaita:

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
179	Fizisko personu datu aizsardzība informācijas sabiedrības	Veiktas pārbaudes (tai skaitā preventīvas); ja no personas datu aizsardzības viedokļa tiek	Klientu skaits (gan juridiskas, gan fiziskas personas): 2009.g. -600

¹⁶ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

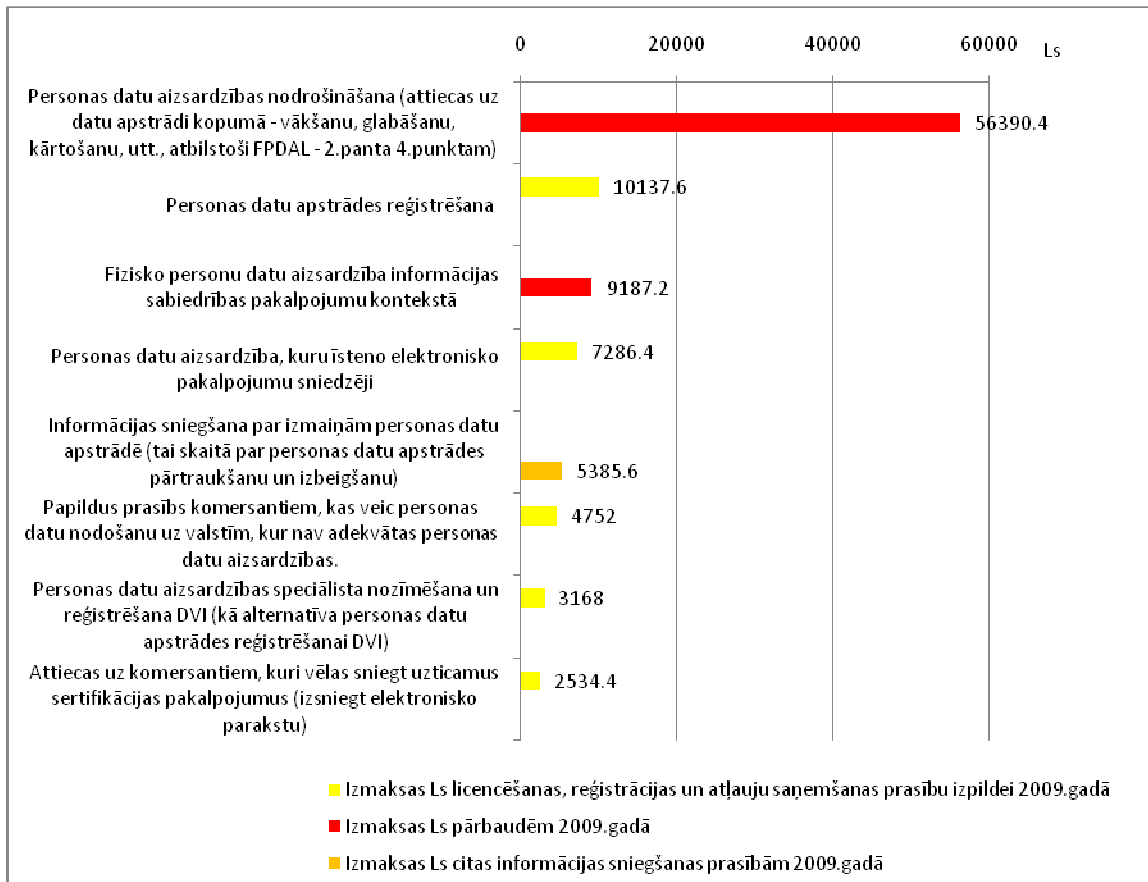
Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
	pakalpojumu kontekstā	konstatēts pārkāpums, DVI norāda, kādas darbības nepieciešams īstenot, lai pārkāpumu novērstu. Par paveikto jāziņo DVI.	
178	Personas datu aizsardzība, kuru īsteno elektronisko pakalpojumu sniedzēji	Veiktas pārbaudes (gan rakstiski, gan uz vietas); ES līmeņa pārbaudes; DVI darba plānā noteiktais; pārbaudes pamatojoties uz DVI ikgadējo darba plānu; iesniegtās sūdzības. Kontrole tiek nodrošināta veicot uzraudzību un iegūstot informāciju no publiskiem avotiem.	Elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju komersantu skaits - 420; statistiku 2009.g. iesniedza 88 komersanti; Klientu skaits (gan juridiskas, gan privātas personas): 2009.g. - 8162
176	Personas datu aizsardzības nodrošināšana (attiecas uz datu apstrādi kopumā - vākšanu, glabāšanu, kārtošānu, utt., atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likuma 2.panta 4.punktam)	Veiktas pārbaudes (tai skaitā preventīvas); ja no personas datu aizsardzības viedokļa tiek konstatēts pārkāpums, DVI norāda, kādas darbības nepieciešams īstenot, lai pārkāpumu novērstu. Par paveikto jāziņo DVI. DVI katru gadu nosaka riska jomas, kurās obligāti veicamas pirmsreģistrācijas pārbaudes. Prioritātārās jomas, kurās tiek veiktas pārbaudes, tiek iekļautas ikgadējā DVI darbības plānā.	DVI nav kopējas informācijas, kādā apjomā komersanti veic fizisko personu datu apstrādi, jo ne visos gadījumos personas datu apstrāde reģistrējama DVI. Ja komersants nesniedz datu subjektam informāciju, tad datu subjektam ir tiesības iesniegt sūdzību DVI. Tas attiecas arī uz organizatoriskām un tehniskām prasībām.

6.3.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
179	Fizisko personu datu aizsardzības pārkāpumi, kas tiek izvērtēti pamatojoties uz iedzīvotāju sūdzībām un preventīvo pārbaūžu ietvaros (nelikumīgas darbības ar fiziskās personas datiem)	1. naudas sods; 2. brīdinājums; 3. pārkāpuma priekšmetu un izdarīšanas rīku konfiskācija; 4. datu bloķēšanas, kļūdainu vai nelikumīgi iegūtu datu izdzēšanas vai iznīcināšanas pieprasīšana.	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss; FPDAL	Soda sankcijas - 2009.g.-19900 LVL (52 pārkāpumi); 2010.g. -8500 LVL. Kopumā veiktas 388 pārbaudes (neskaitot pirmsreģistrācijas pārbaudes)	Personas datu apstrāde bez tiesiskā pamata (21 gadījums); informācijas nesniegšana DVI (10 gadījumi); Personas datu publicēšana/publiskošana na Internetā bez tiesiska pamata (9 gadījumi)
	Personas datu apstrādes veikšana, neregistrējot fizisko personu datu apstrādi	Fizisko personu datu aizsardzības likuma 30.pantā ir noteiktas DVI tiesības	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	Piemērotie sodi (tai skaitā par grozījumu neregistrāciju): 2009.g. - 4 (900 Ls, 1000 Ls un 2 sodi katrs Ls 1100)	Personas datu apstrāde tiek veikta bez tās reģistrācijas DVI gadījumos, kad to ir nepieciešams reģistrēt DVI.
	Informācijas nesniegšana DVI vai nepatiesas informācijas sniegšana	1. Naudas sods; 2. brīdinājums	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	Piemērotie sodi: 2009.gadā - 10 sodi (no tiem 2 brīdinājumi, sodi kopsummā par 4250 Ls)	Pēc DVI pieprasījuma informācija DVI netiek sniegta; tai skaitā Latvijas Pastā netiek izņemtas DVI vēstules
	Uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju neakreditēšanās DVI	1. Naudas sods; 2. brīdinājums	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	Nav piemērots, jo līdz šim vienmēr komersanti veikuši akreditāciju.	Nav informācijas.
	Komersants nesniedz informāciju datu subjektam	1. naudas sods; 2. brīdinājums	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	Piemērotie sodi: 2009.gadā - 1 sods (1100 Ls).	Pēc datu subjekta (fiziskas personas) pieprasījuma, informāciju komersants datu subjektam nesniedz.
	Komerčiāla paziņojuma sūtīšanas aizlieguma neievērošana	1. naudas sods; 2. brīdinājums	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	Piemērotie sodi: 2009.g. - 3900 Ls (3 brīdinājumu, 3 naudas sodi)	Komerčiālu paziņojumu nosūtīšana bez datu subjekta piekrišanas.

6.3.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Vislielākās izmaksas institūcijai veido komersantu pārbaudes.

6.3.5 Novērojumi

- ▶ Visaugstākās izmaksas veido personas datu aizsardzības nodrošināšana (attiecas uz datu apstrādi kopumā - vākšanu, glabāšanu, kārtošānu, utt., atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likuma - 2.panta 4.punktam), kas sevī ietver plānotās un neplānotās pārbaudes.
- ▶ Elektronisko sakaru likuma 4.pantā norādītās institūcijas - Elektronisko sakaru nozari atbilstoši šajā likumā un likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" noteiktajai kompetencei uzrauga un regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija; Datu aizsardzību elektronisko sakaru nozarē uzrauga DVI. Lai nodrošinātu minēto uzraudzību, Datu valsts inspekcijai ir Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktās tiesības; Patērētāju tiesību aizsardzības uzraudzību un kontroli elektronisko sakaru nozarē atbilstoši savai kompetencei nodrošina Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.
- ▶ Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma 12.panta 1.daļa nosaka - Informācijas sabiedrības pakalpojumu aprīti savas kompetences ietvaros uzrauga Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, Datu valsts inspekcija, kā arī citas uzraudzības un kontroles iestādes. Citās valstīs šo funkciju (fizisko personu datu aizsardzība informācijas sabiedrības pakalpojumu kontekstā) īsteno Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (sākotnēji tāda bija arī Latvijas iecere) vai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija.
- ▶ Personas datu aizsardzības speciālista nozīmēšana un reģistrēšana DVI (kā alternatīva personas datu apstrādes reģistrēšanai DVI). Latvijas piemērs tiek uzskatīts par optimālāko, lai nodrošinātu reālu nevis deklaratīvu personas datu aizsardzību privātajā sektorā (jautājums skatīts 2008.gada maija Centrālās un Austrumeiropas datu aizsardzības komisāru sanāksmē). Tā ir alternatīva personas datu apstrādes (tai skaitā izmaiņu) reģistrēšanai DVI.
- ▶ Latvija ir pievienojusies tām ES dalībvalstīm, kuras atbalsta saistošo korporatīvo noteikumu atzīšanu, kad komersants šo noteikumu atzīšanu iesniedz vienā no ES dalībvalstu datu aizsardzības institūcijām, tādejādi uzņēmējam šis dokuments nav jāsaskaņo katrā ES dalībvalstī atsevišķi.

- ▶ Personas datu apstrādes ikgadējā iekšējā audita veikšana ir obligāta. Auditā veic paši komersanti, nevis DVI. Komersantiem nav obligāta prasība iesniegt Datu valsts inspekcijā audita ziņojumu, bet DVI var pieprasīt to uzrādīt pārbaudes ietvaros.
- ▶ Bieži vien valsts institūciju ieviestie elektroniskie procesi, kas atvieglo komersantu darbību (piem., EDS ieviešana VID) nav saskaņā ar DVI. Kā rezultātā daļa informācijas automatizēšana, kas aiztaupītu laiku komersantiem ir pretrunā ar noteikumiem.
- ▶ Ar 2009.gada 1.septembra grozījumiem komersantu darbība atvieglota (noteikti papildus izņēmumi, kuriem nav jāreģistrējas DVI).
- ▶ Komersanti varētu aktīvāk izmantot elektroniskā paraksta priekšrocības un iesniegt dokumentus elektroniski. DVI plāno izstrādāt standartiesniegumu formas konkrētiem personas datu apstrādes mērķiem.

6.3.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
183	<p>Fizisko personu datu aizsardzība informācijas sabiedrības pakalpojumu kontekstā ir aizliegts izmantot komerciāla paziņojuma sūtīšanai automatiskās zvanišanas (galiekārtu) sistēmas, kas darbojas bez cilvēka līdzdalības (automatiskās izsaukumierīces), elektronisko pastu vai faksa aparātus (faksimilus), kurus izmantojot iespējams individuāls kontakts ar pakalpojuma saņēmēju, ja pakalpojuma saņēmējs iepriekš nav devis brīvu un nepārprotamu piekrišanu.</p> <p>Pašlaik šo prasību ievērošanu uzrauga DVI.</p> <p>Citās valstīs šo funkciju īsteno Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (sākotnēji tāda bija arī Latvijas iecere) vai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija.</p>	<p>Priekšlikums deleģēt funkcijas izpildi Patērētāju tiesību aizsardzības centram, jo reklāmas un komercprakses noteikumu pārkāpšanu skata PTAC (LAAPK 166.13.pants) un nevēlami komerciāli paziņojumi uzskatāmi par vienu no reklāmas veidiem.</p>	<p>Deleģējot funkcijas izpildi PTAC, vienā institūcijā tiktu konsolidēti normatīvajiem aktiem atbilstošas reklāmas un komercprakses uzraudzība.</p> <p>Pastāv risks, ka PTAC būtu nepieciešams piesaistīt DVI kā ekspertus konkrētu pārkāpumu izmeklēšanā, lai novērtētu pārkāpumu apmēru saistībā ar fizisko personu datiem.</p>
N/a	<p>Viens no biežākajiem pārkāpumiem valsts institūciju izveidotajās informācijas sistēmās attiecībā uz fizisko personu datiem ir sistēmā paredzētās automatiskās datu ievades funkcionalitāte, kad, piemēram, ievadot personas kodu, automatiski sistēma piedāvā arī pārējos šīs fiziskās personas datus (adresi, telefonu utt.), kas ir obligāti aizpildāmie lauki.</p> <p>Tādējādi rodas iespēja trešais personai pēc izvēles ievadot personas kodu vai citu datu vienību uzzināt pārējo ar fizisko personu saistīto informāciju.</p> <p>Šādi pārkāpumi bieži konstatēti elektronisko pakalpojumu sniegšanā gan valsts institūcijās, gan pie komersantiem.</p>	<p>Lai nodrošinātu normatīvo aktu prasībām fizisko personu datu aizsardzības jomā ievērošanu, veidojot e-pakalpojumu sistēmas, būtu ieteicams vērsties DVI pēc konsultācijas.</p> <p>Tas palīdzētu izvairīties no soda sankcijām.</p>	<p>Nodrošinot prasību izpildi, samazināsies normatīvo aktu pārkāpumu skaits.</p> <p>DVI var būt nepieciešami papildu resursi šādu konsultāciju sniegšanai.</p>

6.4. Autotransporta inspekcija

Autotransporta inspekcija (ATI) ir tiešās pārvaldes iestāde, kas realizē valsts kontroles funkciju autopārvadājumu jomā. Autotransporta inspekcijas mērķis ir nodrošināt Latvijas Republikas un Latvijas Republikai saistošiem normatīviem aktiem atbilstošus autopārvadājumus, veicot autopārvadājumu uzraudzību un kontroli.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ nodrošināt autopārvadājumu kontroli uz ceļiem un uzņēmumos (F-ATI-1).

ATI veic pasažieru un kravu autopārvadājumu uzraudzības un kontroles funkcijas pārvadājumu jomā uz ceļiem un uzņēmumos, kā arī veic bīstamo kravu pārvadājumu uzskaiti. Inspekcija īsteno uzraudzības un kontroles funkcijas attiecībā uz:

- ▶ pašpārvadājumu noteikumu ievērošanu;

- ▶ bīstamo kravu pārvadājumu noteikumu ievērošanu;
- ▶ kravas izvietojšanas un nostiprināšanas noteikumu ievērošanu;
- ▶ autovadītāju darba un atpūtas režīma un tā reģistrēšanas ierīces lietošanas noteikumu ievērošanu;
- ▶ ATI uztur informatīvu datu bāzi par bīstamo kravu pārvadājumiem.

ATI aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
ATI	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●

Pētījumā ietvertajās komersantu darbības nozarēs neietilpst kravu vai pasažieru komercpārvadājumi kā uzņēmuma pamatdarbības veids. Tādējādi prasības komersantiem tika apskatītas tikai saistībā ar tām institūcijas funkcijām, kas attiecas uz kravu pašpārvadājumiem.

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹⁷:

- ▶ „Autopārvadājuma likums”;
- ▶ Eiropas Parlamenta un padomes regula Nr.561/2006.

6.4.1 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Komersantiem ir izvirzīta prasība sniegt ATI regulāru informāciju par bīstamo kravu pārvadājumiem:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
210	Komersanta gada pārskata par darbību bīstamo kravu pārvadāšanā iepriekšējā gadā iesniegšana ATI	Par 2008. gadu- 90 pārskati Par 2009. gadu- šobrīd 97 (pārskata iesniegšanas termiņš 01.04.2010.)

6.4.2 Pārbaudes (ISP)

Pašreizējās ATI pilnvaras nodrošina tiesības apturēt transportlīdzekli, pārbaudīt to, un pārkāpuma gadījumā uzlikt administratīvo sodu brīdinājuma vai naudas soda veidā. Inspekcijai ir tiesības pieņemt lēmumu pārtraukt prettiesisko darbību. Tomēr pārkāpuma konstatēšanas gadījumā ATI nav tiesisku pilnvaru pieprasīt pārkāpējam novērst pārkāpumu pirms transportlīdzekļa tālākas kustības.

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par ATI veikto pārbaūžu veidiem un apjomu 2009.gadā:

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā
207	Autopārvadājumu kontrole uz ceļa (arī autoostās)	Plānveida kontroles tiek plānotas nedēļu uz priekšu, veicot noteiktu minimālo pārbaūžu skaitu	2009. gadā veiktas 26695 kravu kontroles
208	Autopārvadājumu kontrole uzņēmumos	Plānveida kontroles tiek plānotas nedēļu uz priekšu, veicot noteiktu minimālo pārbaūžu skaitu	2009. gadā veiktas 857 kontroles uzņēmumos

6.4.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

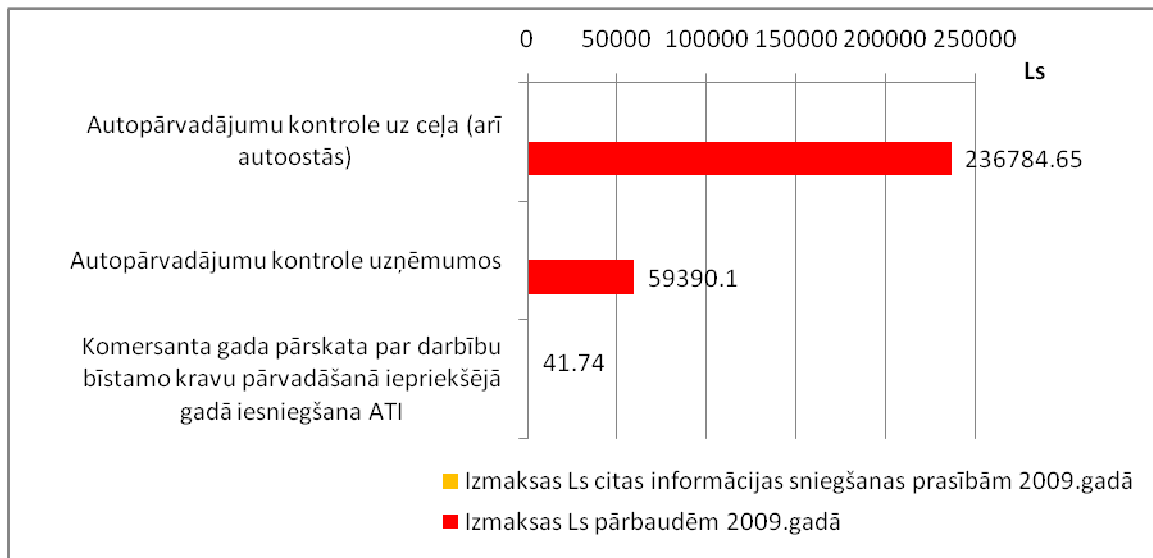
Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
207, 208	Autopārvadājumu kontrole	Brīdinājums Naudas sods	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	2008. gadā- 4352 pārkāpumi 2009. gadā- 3779	Kravu pārvadāšanas noteikumu pārkāpšana, darba un

¹⁷ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
				pārkāpumi	atpūtas laika pārkāpumi

6.4.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas sareizinot vienas prasības izmaksas ar gadījumu skaitu.

6.4.5 Novērojumi

- ▶ Institūcijas saikne ar citu institūciju saistītajām funkcijām:
  - 1) Latvijas Republikas Ceļu policija (LRCP) – ceļu satiksmes drošības (ceļu satiksmes noteikumu ievērošanas) uzraudzība uz ceļiem. Šobrīd normatīvajos aktos noteiktais LRCP un ATI funkciju nodalījums ir neskaidrs attiecībā uz transportlīdzekļu kontrolēm uz ceļa (kravas pārvadājumu kontroles laikā). Iespējama funkciju dublēšanās pārbauzi saturā – saistībā ar dokumentāciju, marķējumiem, transportlīdzekļu tehniskajiem parametriem, slodzēm, transportlīdzekļu aprīkojumu. Ņemot vērā, ka abas iestādes veic kontroles funkcijas uz Latvijas valsts autoceļiem, var secināt, ka arī LRCP būtu iespējams veikt ATI kompetencē esošās kontroles. Tomēr šobrīd LRCP tās neisteno kompetences un specifiskā tehniskā aprīkojuma trūkuma dēļ.
  - 2) Autotransporta direkcija (ATD) – izsniedz licences/atļaujas/sertifikātus autopārvadājumu jomā, kā arī veic autopārvadājumu uzskaiti. Saistībā ar kravu pašpārvadājumiem ATD izsniedz pašpārvadājumu sertifikātu pārvadātājam, kas apliecina, ka krava netiek vesta kā komercpārvadājums. Savukārt ATI īsteno pārbaudes atbilstoši pašpārvadājumu prasībām. Attiecībā uz bīstamajām kravām ATD izsniedz atļaujas bīstamo kravu pārvadājumiem ar autotransportu, kā arī izsniedz sertifikātu bīstamo kravu drošības konsultantiem.
  - 3) Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) – veic transportlīdzekļu reģistrāciju, transportlīdzekļu tehniskās apskates, piešķir vadītāja kvalifikācijas, izsniedzot autovadītāja apliecības bīstamo kravu pārvadāšanai (ADR apliecību). ATI pārbauzi ietveros veic CSDD izsniegtās tehniskās dokumentācijas kontroli, pārbaudot to esamību un datu patiesumu.
- ▶ Šobrīd funkciju un pilnvaru sadalījums starp institūcijām kravu pašpārvadājumu jomā tiek organizēts sekojošā veidā: ATD un CSDD darbojas licencēšanas un sertificēšanas jomā, bet to, vai izsniegto dokumentu nosacījumi tiek ievēroti, uzrauga attiecīgi LRCP un ATI.

6.4.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
207, 208	Saskaņā ar Autopārvadājumu likumu ATI ir piešķirtas pilnvaras veikt transportlīdzekļu pārbaudes kravu pašpārvadājumiem. Taču, konstatējot pārkāpumu, ATI var piemērot administratīvo sodu brīdinājuma vai naudas	Atbilstoši noteiktajām funkcijām, ir iespējams veikt ATI esošo pilnvaru paplašināšanu. Tas nozīmētu, ka ATI līdz ar pārkāpuma	Pieprasot novērst pārkāpumu, pārvadātājam rastos netieši izdevumi, piemēram, aizturēta krava vai piegādes kavējumi. Taču visi šie pasākumi paaugstinātu kravas autopārvadājumu

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
	<p>soda veidā, izslēdzot iespēju prasīt tūlītēju pārkāpumu novēršanu (t.i., pirms transportlīdzeklis turpina ceļu). Lai veiktās pārbaudes sniegtu rezultātus, pēc pārkāpumu atklāšanas nepieciešams nodrošināt, ka pārkāpuma kaitējums tiks novērsts vai samazināts.</p> <p>Šobrīd nevienas institūcijas kompetencē nav pieprasīt pārvadātājam novērst pārkāpumu, kas konstatēts kravu pašpārvadājumiem.</p>	<p>konstatēšanu drīkst pieprasīt arī tā tūlītēju novēršanu. Piemēram, samazināt kravas apmērus līdz atļautajiem daudzumiem, veikt pareizu kravas nostiprināšanu, atpūtas laika izmantošana u.c.</p> <p>Tādējādi tiktu veidota kravu autopārvadājumu uzraudzības funkcija, kas apvienotu kontroles darbības ar pārkāpumu novēršanas darbībām.</p>	<p>drošību un samazinātu nenovērsto pārkāpumu skaitu pēc būtības.</p> <p>Izmantojot esošo ATI kompetences līmeni un padziļinātās zināšanas pārvadājumu kontroles jautājumos, būtu iespējams pamatoti izvērtēt konkrētā pārkāpuma būtiskumu, uz ko balstīt soda piemērošanu.</p>
207, 208	<p>Veicot ceļu satiksmes drošības un autopārvadājumu uzraudzību, pašpārvadātājus var kontrolēt (veikt dokumentācijas un transportlīdzekļa pārbaudi) abas institūcijas, gan ATI, gan LRCP.</p> <p>Sadalītu pilnvaru gadījumā institūcijai ir ierobežotas rīcības un infrastruktūras izmantošanas iespējas.</p>	<p>Visas funkcijas, kas saistāmas ar kravu pašpārvadājumu kontroli un pārkāpumu novēršanu, iespējams īstenot vienas institūcijas ietvaros. Tādējādi tiktu novērstā iespējamā ATI un LCP funkciju pārklāšanās.</p> <p>Šajā gadījumā tiktu izmantota resursu un kompetenču apvienošanu jau esošām atsevišķām institūcijām.</p> <p>Pārvadājumu uzraudzību veiktu LRCP sastāvā esoša neatkarīga struktūrvienība, ko veidotu inspektori ar paaugstinātu kompetenci konkrēto pārbaužu jomā.</p>	<p>Apvienojot institūcijas, lai novērstu pārbaužu dublēšanos pašpārvadājumiem, būtu ieguvumi arī no komersanta administratīvā sloga samazināšanas viedokļa. Plānotās (nepilnās) kontroles, varētu īstenot vienlaicīgi, līdz ar to samazinātos to veikšanas biežums.</p> <p>Ieguvums būtu atvieglota (ātra un pieejama) informācijas apmaiņa institūcijas iekšienē, kas sekmētu pārkāpumu novēršanas un uzraudzības plānošanas mehānismu.</p> <p>Potenciālais apdraudējums šādam risinājumam būtu funkcijas prioritāte un funkcijām veltīto resursu sadale. Gadījumā, ka tiktu samazināts piešķirtais līdzekļu finansējums konkrētajai funkcijai, tas palēninātu šīs darbības jomas attīstības tempu.</p>
210	<p>Drošības konsultants (padomnieks) sagatavo un līdz kārtējā gada 1.martam iesniedz komersantam gada pārskatu par darbību bīstamo kravu pārvadāšanā iepriekšējā gadā. Pārskatā iekļauj arī citas ziņas, kas, pēc drošības konsultanta (padomnieka) domām, ir svarīgas, lai varētu novērtēt drošības situāciju uzņēmumā. Pārskatu līdz kārtējā gada 1.aprīlim komersants iesniedz ATI (ja komersanta darbība saistīta ar autopārvadājumiem) vai Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā (ja komersanta darbība saistīta ar dzelzceļa pārvadājumiem).</p> <p>Papildus LVĢMCM ir jāiesniedz informācija (jāreģistrē pavadzīmes) par bīstamo kravu pārvadājumiem.</p>	<p>Nepieciešams ieviest elektronisku pārskata ieviešanu, tādējādi nodrošinot automātisku statistikas apkopošanu, kas atvieglotu informācijas nodrošināšanu komersantam un informācijas apstrādes laika samazināšanu institūcijai.</p> <p>Nepieciešams pārskatīt un iespēju robežās precīzi noteikt pārskatā prasīto informāciju. Lai netiktu prasīta informācija, kas netiek tālāk izmantota.</p> <p>Turklāt jāizvērtē informācijas apjoms, kas komersantam jāiesniedz ATI kā pārskats par darbību bīstamo kravu pārvadāšanā un Informācija par realizētajiem bīstamo atkritumu pārvadājumiem, kas jāiesniedz LVĢMCM.</p>	<p>Sajā gadījumā ieguvums būtu samazināts sniedzamās informācijas apjoms un atvieglota informācijas apmaiņa starp komersantu un institūciju, tādējādi nodrošinot elektronisko informācijas apmaiņu, kas samazinātu izmaksas gan institūcijai, gan komersantiem.</p> <p>Potenciālais apdraudējums šādam risinājumam būtu elektroniskās sistēmas ieviešanas izmaksas.</p>

6.5. Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (VKPAI) misija ir nodrošināt cilvēka dzīves kvalitāti, saglabājot kultūras mantojumu – apzinot, aizsargājot un veicinot vērtību izpratni. Tās mērķi ir:

- ▶ Realizēt valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā;
- ▶ Veikt kultūras pieminekļu valsts uzskaiti, apzināt un pētīt kultūras mantojumu;
- ▶ Izskatīt dokumentāciju par darbiem, kas saistīti ar kultūras pieminekļiem;
- ▶ Dot norādījumus kultūras pieminekļu īpašniekiem par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu;
- ▶ Izsniegt noteikta parauga atļaujas konservācijas, restaurācijas, remonta un rekonstrukcijas darbu veikšanai kultūras pieminekļos;
- ▶ Veikt mākslas un antikvāro priekšmetu ekspertīzi, izsniegt atļaujas to izvešanai uz ārvalstīm;
- ▶ No īpaši iedalītiem līdzekļiem finansēt kultūras pieminekļu pētniecības, glābšanas un restaurācijas darbus;

- ▶ Apturēt saimniecisko darbību, ja tiek pārkāpti kultūras pieminekļu aizsardzības noteikumi un tiek apdraudēts kultūras piemineklis, par pārkāpumiem uzlikt administratīvos sodus, celt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu;
- ▶ Inspekcija savu uzdevumu veikšanai tieši sadarbojas ar sabiedriskām ekspertu padomēm, pašvaldībām un to dienestiem, citām ministrijām (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības, Iekšlietu, Tieslietu, Finanšu ministrijas) un to dienestiem, kuru darbs saistīts ar kultūras mantojumu.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Izsniegt noteikta parauga atļaujas konservācijas, restaurācijas, remonta un rekonstrukcijas darbu veikšanai kultūras pieminekļos (F-VKPAI-5);
- ▶ Veikt mākslas un antikvāro priekšmetu ekspertīzi, izsniegt atļaujas to izvešanai uz ārvalstīm (F-VKPAI-6);
- ▶ Apturēt saimniecisko darbību, ja tiek pārkāpti kultūras pieminekļu aizsardzības noteikumi un tiek apdraudēts kultūras piemineklis, par pārkāpumiem uzlikt administratīvos sodus, celt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu (F-VKPAI-8).

VKPAI aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdinašana	Izmītiņašana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
VKPAI	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Visbiežāk VKPAI saskaras ar komersantiem būvniecības nozarē, kad tiek plānoti un veikti būvniecības darbi kultūras pieminekļu objektos. Pārējās nozarēs saskare komersantam ar VKPAI ir tikai gadījumā, ja komersanta komercdarbības veikšanas vieta ir kultūras piemineklis.

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹⁸:

- ▶ likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”;
- ▶ „Teritorijas plānošanas likums”;
- ▶ „Būvniecības likums”;
- ▶ „Aizsargjoslu likums”;
- ▶ „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likums”
- ▶ likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”,
- ▶ „Gaujas nacionālā parka likums”,
- ▶ „Ķemeru nacionālā parka likums”,
- ▶ „Valsts Kultūrkapitāla fonda likums”,
- ▶ „Doma baznīcas un klostera ansambļa likums”,
- ▶ „Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss”,
- ▶ likums „Par starptautiskās nozīmes svētvietu Aglonā”
- ▶ Augstākās padomes lēmumu” Par Brīvības pieminekli un Rīgas Brāļu kapiem”.

6.5.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VKPAI darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, izsniedzot normatīvajos aktos paredzētās atļaujas.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
226	Atļauju pieprasīšana būvniecībai saistībā ar kultūras pieminekļiem	Saskaņotie būvniecības, restaurācijas, konservācijas, remonta darbu projekti par 2008./2009. gadiem - 3017. 2009.gads: Arheoloģiskās izpētes darbu atļaujas – 51 Kultūras pieminekļu izpētes darbu atļaujas – 21

¹⁸ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
		Kultūras pieminekļa, remonta, konservācijas, restaurācijas, rekonstrukcijas darbu atļaujas – 574 Kultūras pieminekļu teritorijas un aizsardzības zonas pārveidošanas atļaujas - 193 Remontdarbu atļaujas - 6
229	Saimnieciskās darbības atļaujas saņemšana kultūras pieminekļu objektos	Šāda veida saskaņošanas darbiem nav atsevišķs dokuments kā "atļauja", bet gan sarakstes veidā kā lietvedības izejošā vēstule.

6.5.1 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopota informācija par normatīvajos aktos noteikto prasību VKPAI iesniegt informāciju.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
228	Informācijas sniegšana VKPAI, ja būvniecības laikā atklāj objektu ar kultūrvēsturisku vērtību	2009.gadā – iekļauti 27 jauni Kultūras pieminekļi (KP), izslēgti 23 KP.

- ▶ VKPAI sniedz datus VZD par vienotajā reģistrā reģistrētajiem kultūras pieminekļiem vai tā stāvokļa izmaiņām. VZD reģistrē attiecīgā nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu, ja nekustamais īpašums ir kultūras piemineklis, jo tas ietekmē objekta kadastrālo vērtību.
- ▶ 2010.gada 10.aprīlī ir veiktas izmaiņas MK noteikumos Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”, kas atceļ nosacījumu, ka nepieciešama atļauja saimniecisku darbību veikšanai objektos, kas atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonās.
- ▶ Nav efektīvi nodrošināta sadarbība ar Valsts zemes dienestu. VZD nenodrošina ar pilnvērtīgu datu apmaiņu, jo VKPAI rīcībā nav pieejama nepieciešamā informācija VZD datu ielādēšanai un vizualizācijai. Tā rezultātā, lai iegūtu nepieciešamo informāciju savas darbības vajadzībām ir jāizmanto VZD maksas pakalpojumi.
- ▶ Komersants ne vienmēr saņem pašvaldības norādījumu par nepieciešamību saskaņot būvniecības projektu ar VKPAI, kaut gan praktiski, ja to nosaka teritoriālpārplānojums un objekta statuss kā kultūras piemineklis, saskaņojums nepieciešams vienmēr.

6.5.2 Pārbaudes (ISP)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VKPAI veiktajām pārbaudēm 2009.gadā:

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
225-228	Normatīvu ievērošana būvniecības laikā kultūras pieminekļu saglabāšanai	Plānotas un neplānotas (uz sūdzību pamata)	Katrā reģionā ir atšķirīgs KP skaits, kuram jāveic kontrole. Kurzemei - 1393 KP, Vidzemei - 1884 KP, Latgalei - 1445 KP, Zemgalei - 1055, Rīgas reģionam - 2753 KP	Nav saņemta informācija	Nav saņemta informācija

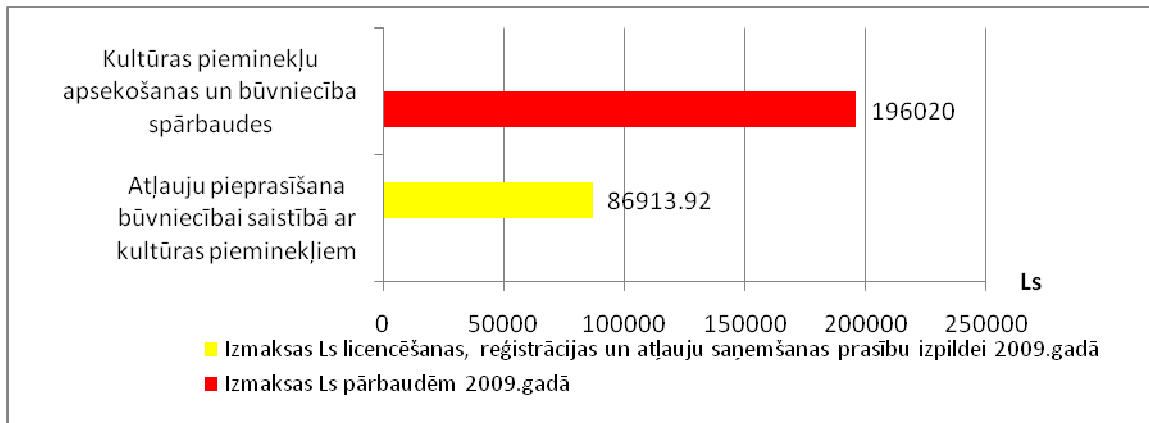
6.5.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
225	Normatīvu ievērošana būvniecības laikā kultūras pieminekļu saglabāšanai	Naudas sods	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss	85 administratīvo pārkāpumu lietas 2008. , 2009. gadu ietvaros	1) Darbu veikšana bez saskaņošanas ar inspekciju, savlaicīgu remonta darbu neveikšana kultūras pieminekļi, kā dēļ tiek bojāts kultūrvēsturiskais mantojums. 2) Darbu veikšana arheoloģiskajos pieminekļos (zemes uzrakšana, velēnu uzplēšana, ģeoloģijas izpētes) bez saskaņošanas ar inspekciju. 3) Kultūras pieminekļa nojaukšana

6.5.4 Izmaksas

Grafiks par prasības izmaksām 2009.gadā:

Izmaksas noteiktas pēc VKPAI sniegtās informācijas un parāda gada atalgojumu iesaistītajām personām.

6.5.5 Novērojumi

VKPAI ieteikumi attiecībā pret funkcijām:

- ▶ Nekustamajam īpašumam, kuram piešķirts kultūras pieminekļa statuss, Zemesgrāmatā tiek reģistrētas tiesību aprobežojuma atzīmes, kas nepieciešamas nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības noteikšanai, kā arī pirkuma tiesību realizēšanas valstij nodrošināšanai. Pārsvārā lietojuma tiesību aprobežojums izriet no Pieminekļu reģistra, un/vai pašvaldības teritorijas plānojuma dokumentiem. Informāciju par kultūras pieminekļa lietojuma tiesību aprobežojumiem var nodot administrēt pašvaldībai, kas regulāri sniegtu datus VZD, tādējādi neiesaistot VKPAI.
- ▶ Valsts var vēlēties objektu atsavināt, ja ilgstoši notiek kultūras pieminekļu aizsardzības prasību ignorēšana. Lēmums par to tiek pieņemts pašvaldības līmenī. 95 % gadījumu no valsts pirkuma tiesību izmantošanas procedūras iespējams atteikties, ja tiek radīta valsts pirkuma tiesību procedūra unikālu kultūrvēsturisku vērtību iegādei.
- ▶ VKPAI funkcija ir sniegt atzinumus par kultūras pieminekļu un vēsturiskās apbūves saglabāšanu un izmantošanu atbilstoši Inspekcijas norādījumiem Rīgas vēsturiskajā centrā (turpmāk – RVC) un tā aizsardzības zonā, lai piemērotu nodokļu atvieglojumus. Rīgas domes 2007.gada 11.septembra saistošo noteikumu Nr.88 "Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtība Rīgā" 4.7. un 4.8.punkts. Nodokļu atvieglojumi ir Eiropā plaši izplatīta prakse kultūras pieminekļu īpašnieku atbalstīšanai. Šo funkciju var nodot pašvaldībai, ar nosacījumu, ka pašvaldības dienesti lēmuma pieņemšanā sadarbojas ar VKPAI.
- ▶ VKPAI izsniedz nosacījumus un tehniskos noteikumus būvprojektēšanai kultūras pieminekļos un objektos, kuri atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā un pārveido kultūrvēsturisko vidi. Noteikumu Nr.916 3.7.punkts, Noteikumu Nr.112 43.punkts. No šī funkcijas varētu atteikties, ja pašvaldībās ir izveidoti kultūras mantojuma dienesti, paturot iespēju nosacījumus izsniegt darbiem tikai nozīmīgos kultūras pieminekļos.
- ▶ VKPAI izsniedz atzinumus par kultūras pieminekļa vai ēkas, kura atrodas tā aizsardzības zonā un pārveido kultūrvēsturisko vidi, piemērotību ekspluatācijai. Noteikumu Nr.916 3.14.punkts, Ministru kabineta 2003.gada 13.aprīļa noteikumu Nr.299 "Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā" 4.punkts. Parasti mantojuma institūcijās ir speciālisti vai speciālas ekspertu komisijas, kas nopietni izvērtē kultūras pieminekļi veiktos darbus. Kārtība, kādā notiek darbu izvērtēšana ir dažāda, bet kopumā šim jautājumam ir pievērsta liela uzmanība un ir stingra kontrole par veikto darbu atbilstību kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām. Šo funkciju būtu iespējams deleģēt, ja pašvaldībās ir izveidoti kultūras mantojuma dienesti, paturot iespēju izvērtēt veiktos darbus nozīmīgos kultūras pieminekļos.
- ▶ VKPAI saskaņo koku ciršanu kultūras pieminekļos un to aizsardzības zonās. Ministru kabineta 2006.gada 29.augusta noteikumu Nr.717 "Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes" 2.2.punkts. Stingra regulācija vēsturisko dārzos un parkos, kā arī vēsturiskās pilsētās. Uz citām teritorijām attiecas vispārējs regulējums. Varētu deleģēt jautājumu risināšanu par koku ciršanu pašvaldībām, kas netiek veikta vēsturiskos dārzos un parkos, kā arī vēsturiskās pilsētās.
- ▶ Saskaņot zemes ierīcības projektus, ja projekta risinājums skar kultūras pieminekļu aizsardzības intereses. Ministru kabineta 2007.gada 11.decembra noteikumu Nr.867 "Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi" 10.7.punkts. Kultūras mantojuma institūcijas pievērš uzmanību, kā tiek mainītas vēsturisko zemes gabalu robežas. Iespējams noteikt gadījumus, kad atkarībā no teritorijas nozīmības VKPAI saskaņojums nav nepieciešams, lai vienkāršotu uzņēmējdarbību.
- ▶ Pārbaudīt antikvariātus un komisijas veikalus, mākslas salonus un kultūras vērtību izsoles, lai novērstu nelikumīgus darījumus ar kultūras pieminekļiem. Likuma 26.panta 7.punkts. Funkciju var deleģēt muzeju sistēmai.

- ▶ Izdot norādījumus vēsturisko parku (vecāki par 50 gadiem) detālplānojumu izstrādei un to apsaimniekošanai. Eiropas ainavu konvencijas 5.pants. Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumi Nr.819 “Parku ierīkošanas kārtība un apsaimniekošanas pamatprincipi” 6. un 15.punkts. Iespējams deleģēt pašvaldībām.

6.5.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
225-228	<p>VKPAL savā darbībā attiecībā uz kultūras pieminekļu aizsardzību saskaras ar pašvaldībām, kuras izstrādā teritoriālplānojumus ierobežojot nekustamā īpašuma izmantošanas mērķus un izsniedz dažādas atļaujas būvdarbu un labiekārtošanas darbu veikšanai.</p> <p>Vairākas no VKPAL veiktajām funkcijām varētu tikt nodotas pašvaldībām vai atceltas, tādējādi saīsinot atļauju izsniegšanai nepieciešamo laiku.</p>	<p>Iesakām izvērtēt iespējas pašvaldībām nodot šādu funkciju izpildi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ kultūra pieminekļa lietojuma tiesību aprobežojumu informācijas administrēšanu; ▶ nodokļu atvieglojumu piešķiršanas lēmumu pieņemšanu par kultūras pieminekļiem ▶ koku ciršanu kultūras pieminekļos un to aizsardzības zonās saskaņošanu ▶ norādījumu vēsturisko parku (vecāki par 50 gadiem) detālplānojumu izstrādei un to apsaimniekošanai izsniegšana. <p>No šādu funkciju izpildes varētu atteikties, ja pašvaldības ir izveidoti kultūras mantojuma dienesti, paturot iespēju nosacījumus izsniegt darbiem tikai nozīmīgos kultūras pieminekļos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ atzinumu izsniegšana par kultūras pieminekļa vai ēkas, kura atrodas tā aizsardzības zonā un pārveido kultūrvēsturisko vidi, piemērotību ekspluatācijai ▶ tehnisko noteikumu izsniegšana būvdarbiem kultūras pieminekļu objektos, ▶ zemes ierīcības projektu, ja projekta risinājums skar kultūras pieminekļu aizsardzības intereses, saskaņošana <p>Papildus ir iespējams atteikties no valsts pirkuma tiesību izmantošanas procedūras, ja tiek radīta valsts pirkuma tiesību alternatīva procedūra unikālu kultūrvēsturisku vērtību iegādei.</p>	<p>Deleģējot daļu VKPAL funkcijas pašvaldībām vai atsakoties no tām vispār, samazinātos VKPAL darbības izmaksas un saīsinātos atļauju un saskaņojumu saņemšanas laiks.</p> <p>Pastāv risks, ka pašvaldības neuzskatīt kultūras pieminekļu apsaimniekošanu un uzturēšanu par prioritāti, kā rezultātā var samazināties kultūras pieminekļu vērtība.</p> <p>Pašvaldībām deleģēto funkciju izpildei būs nepieciešami papildu līdzekļi.</p>
N/a	<p>Informācijas apmaiņa starp VKPAL un VZD šobrīd ir daļēji apgrūtināta, jo VZD sniegto Kadastra informācijas sistēmas datu nolasišanai VKPAL nav atbilstošas infrastruktūras, savukārt, VZD nesaņem to objektu sarakstu, kuriem nepieciešams ievadīt datu bāzē speciālo apgrūtinājumu, lai saņemtu nodokļu atlaides.</p> <p>Kā rezultātā VKPAL visu nepieciešamo informāciju par kultūras pieminekļa objektu pieprasa no komersanta, bet VZD uzturētajā Kadastra informācijas sistēmā nav aktuālo datu par kultūras pieminekļu objektiem noteiktajiem apgrūtinājumiem.</p>	<p>VZD nepieciešams nodrošināt informācijas pieejamību tādā formātā, lai tā būtu uztverama VKPAL, nepieprasot papildu informāciju no komersanta.</p> <p>VKPAL ir jānodrošina VZD ar tiem kultūras pieminekļiem, kuriem piemērojams apgrūtinājums, lai to efektīvi varētu izmantot nodokļu aprēķināšanas vajadzībām.</p>	<p>Atvieglies un paātrināsies informācijas apmaiņa starp institūcijām. VZD tiks nodrošināta ar aktuāliem datiem, kurā tiktu norādīti tie objekti, kuriem ir piešķirts apgrūtinājums.</p> <p>Informācijas apmaiņas efektīvākai nodrošināšanai elektroniskā vidē ir nepieciešami papildu resursi.</p>

7. Īpašās reģistrācijas iestādes

7.1. Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs

Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centra (LVĢMC) misija un mērķi:

- ▶ vides informācijas apkopošana, uzkrāšana un sniegšana sabiedrībai un valsts un pašvaldību institūcijām;
- ▶ vides monitoringa veikšana;
- ▶ zemes dziļu resursu apzināšana un izvērtēšana;
- ▶ valstij piederošo bīstamo atkritumu apsaimniekošanas objektu apsaimniekošana;
- ▶ radioaktīvo atkritumu un kodolobjektu drošu apsaimniekošana;
- ▶ piedalīties valsts politikas īstenošanā ģeoloģijas, meteoroloģijas, klimatoloģijas, hidroloģijas, ūdens un gaisa kvalitātes, pārrobežu gaisa piesārņojuma ietekmes un radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jomā.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ veikt vides, ģeoloģiskos, hidroloģiskos, meteoroloģiskos novērojumus un sniegt to novērtējumus starptautisko, nacionālo un reģionālo projektu un programmu ietvaros, kā arī nodrošināt vides kvalitātes, ģeoloģiskās, hidroloģiskās un meteoroloģiskās informācijas uzkrāšanu, glabāšanu, sistematizāciju un papildināšanu (F-LVĢMC-3);
- ▶ atbilstoši kapitālsabiedrības darbības jomai sniegt sabiedrībai, valsts un pašvaldību, kā arī Eiropas Savienības institūcijām un starptautiskajām organizācijām vides, ģeoloģisko, hidroloģisko, meteoroloģisko informāciju, kā arī informāciju par bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu (F-LVĢMC-5).

LVĢMC aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
LVĢMC	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes¹⁹:

- ▶ „Aizsargjoslu likums”;
- ▶ likums „Par piesārņojumu”;
- ▶ „Iepakojuma likums”;
- ▶ „Ūdens apsaimniekošanas likums”;
- ▶ likums " Par Roterdamas konvenciju par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem ”;
- ▶ „Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums”;
- ▶ likums " Par Latvijas Republikas dalību Kioto protokola elastīgajos mehānismos ”;
- ▶ „Ģenētiski modificēto organismu aprites likumā”.

7.1.1 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par LVĢMC darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, nodrošinot iespēju komersantiem datus iesniegt elektroniskā veidā.

Sniegto LVĢMC nodrošināto pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
310	Informācijas iesniegšana par realizētajiem bīstamo atkritumu pārvadājumiem	2009. gadā - 5000 pavadzīmes

¹⁹ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
312	Gaisa informatīvā sistēma (2 - gaisss)	2007. gadā publiskajā datu bāzē pieejama informācija par 3603 operatoriem. 2008. gadā - 2714 operatori.
311	Udens informatīvā sistēma (2-Udens)	2009. gadā - ~2500 objekti
313	Atkritumu informatīvā sistēma (3 - atkritumi)	Pārskati par 2007.g. - 3228; Pārskati par 2008.g. - 2149.
317	Ozona noārdošo vielu lietošanas uzskaitē	2008. gadā - 522 pārskati
315	Ziņojums par iepakojumu	Pārskati par 2007.g. - 604 Pārskati par 2008.g. - 510
309	Pārskata iesniegšana par darbībām ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem par iepriekšējo kalendāra gadu.	2008.g. - 251 pārskati 2009.g. - 227 pārskati (uz 27.04.2010)
314	Bioķīmi pieteikuma izvērtēšana un atzinuma sagatavošana par produkta atbilstību	2009. gadā saņemti 142 iesniegumi inventarizācijas numuru saņemšanai par 324 produktiem. Inventarizācijas numuri piešķirti 283 produktiem.
316	Nolietoto transportlīdzekļu (NTL) datu bāze	2007.g. - 34, 2008.g. - 31. Ir NTL apsaimniekošanas uzņēmumi, kas sevī apvieno daudzus pieņemšanas un apstrādes punktus, kam katram atsevišķi ir B kategorijas atļauja, taču atskaites tiek sniegtas kopēji.

- ▶ LVĢMC galvenais darbības mērķis ir vides informācijas apkopošana, uzkrāšana un sniegšana sabiedrībai, valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī komersantiem (maksas pakalpojums).
- ▶ Speciālos pārskatos iegūtie dati ir nepieciešami Eiropas komisijas ziņojumu sagatavošanai saskaņā ar ES direktīvu prasībām vides aizsardzības jomā. Gan komersanti, gan kontrolējošās institūcijas pētījuma ietvaros norādīja, ka iespējams ne visi pārskatos iegūtie dati ir nepieciešami tālāko konsolidēto ziņojumu sagatavošanai un valsts vides aizsardzības politikas veidošanai.
- ▶ Nenotiek efektīva datu apmaiņa ar VVD, jo VVD šobrīd tikai izstrādā savas darbības atbalstam nepieciešamo informācijas sistēmu.

7.1.2 Institūcijas veiktās pārbaudes

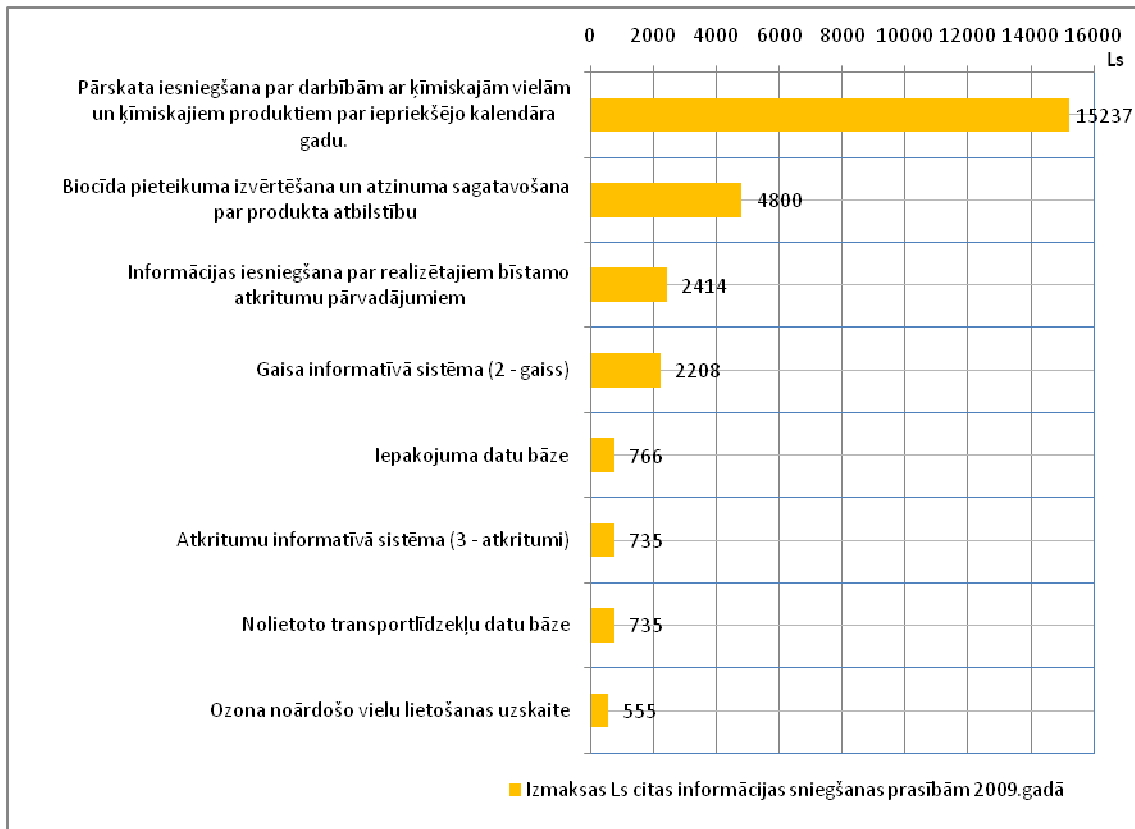
- ▶ Institūcija neveic datu pārbaudi objektā. Visas kontroles funkcijas pamatā ir VVD kompetencē, kas izmanto iesniegtos datus savu pārbažu ietvaros.
- ▶ LVĢMC nodevis visas kontroles funkcijas VVD, tā pārziņā ir tikai dažādu datu bāzu uzturēšana, informācijas / datu ievades nodrošināšana un uzraudzība, ievadīto informāciju tālāk nodot VVD vai kā maksas pakalpojumu pakalpojuma saņēmējam.

7.1.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Ņemot vērā LVĢMC juridisko statusu kā valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, tai nav pilnvaru piemērot soda sankcijas, tādējādi soda sankcijas par datu neiesniegšanu piemēro un administrē VVD.

7.1.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009. gadā (daļa izmaksas norādītas no 2010. gada budžeta, kas saskaņots ar attiecīgām valsts institūcijām).

Izmaksas noteiktas sareizinot vienas prasības izmaksas ar gadījumu skaitu.

- ▶ LVĢMC nav iespējams izdalīt izmaksas par vienu vienību, jo uzskaitē viens pārskats parādās kā viena uzņēmuma sniegta informācija, vienlaicīgi, vienam uzņēmumam var būt informācija par 1 līdz 75 piesāmojošiem objektiem. Pētījuma ietvaros pārskati netiek sadalīti pēc pētāmo objektu skaita.
- ▶ Vislielākās izmaksas prasības izpildei prasa (prasības ID 263) ķīmisko vielu un ķīmisko produktu pārskatu datu bāzes uzturēšanai – 15237 Ls. Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu datu bāzē iekļauj nepieciešamās ziņas no uzņēmumu iesniegtajiem pārskatiem par Latvijā lietotajām ķīmiskajām vielām un maisījumiem, kas nepieciešama avāriju likvidēšanai, uzraudzības un kontroles īstenošanai. Prasības kontroli veic VVD, taču šo prasību nereglamentē ES direktīvas. Lielais izmaksu apjoms saistās ar faktu, ka informācija ir jāpārbauda un jāievada datubāzē, jo šobrīd elektroniskā datu ievade tieši šim pārskatam ir izstrādes stadijā.

7.1.5 Novērojumi

- ▶ LVĢMC 2009. gadā ir veicis pāreju uz elektronisko sistēmu, kas nodrošina lielāko daļu datu elektronisko ievadi komersantam, tādējādi ļoti būtiski atvieglojot komersantu darbību. Pašreiz izstrādes stadijā atrodas ķīmisko vielu datubāzes izstrāde.
- ▶ 2009. gadā tika atvieglots pavadzīmju par bīstamo kravu pārvadājumiem aizpildīšanas process, kas vienkāršos komersantiem datu ievadi.

7.1.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
314	Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 184 "Prasības darbībām ar biocīdiem" komersants iesniedz iesniegumu VVD par reģistrācijas, lietošanas atļaujas vai inventarizācijas numuru saņemšanu. LVĢMC izvērtē un dod atzinumu VVD, kurš izsniedz reģistrācijas, lietošanas atļaujas vai inventarizācijas numuru. Informācijas apmaiņa nenotiek elektroniski.	Ieviest elektronisko datu apmaiņu starp VVD un LVĢMC, kas nodrošinātu paātrinātu un daļēji automatizētu prasību nodrošināšanu.	Samazināsies laika un finansu resursu izdevumi gan komersantam, gan institūcijai. Iespējama darbinieku nekompetence.
309	Prasības izpildei tiek tērēti ļoti lieli līdzekļi. Informācija netiek izmantota	Nodrošināt efektīvāku resursu izlietojumu pārskata apstrādei.	Ieviešot izmaiņas samazinātos resursu izlietojumus.

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
	iesniegšanai ES. Saņemtie ikgadēji pārskati tiek pārbaudīti un apstrādāti visa gada garumā.	Nodrošināt pārskatu iesniegšanu elektroniski, kas ļautu samazināt informācijas pārbaudes un apstrādes laiku.	Atceļoti prasību iespējami riski, kas saistīti ar bīstamību videi un cilvēka veselībai.
311, 312, 313	Ne visi pārskatos pieprasītie dati ir pamatoti. Daļa datu tiek izmantoti Eiropas komisijas ziņojumu sagatavošanai, valsts vides politikas nodrošināšanai un nosūtīti apkopotā veidā CSP.	Jāpārskata pārskatos pieprasīto datu pamatojums (mērķis).	Samazinot pārskatā pieprasīto informāciju samazināsies komersantiem pārskatos pieprasītais informācijas apjoms. Līdz ar to samazināsies izmaksas komersantiem. Atceļot prasību netiks iegūta visa nepieciešamā informācija, netiks nodrošināta efektīva vides politikas īstenošana valstī un netiks izpildītas ES prasības ziņojumu sagatavošanā.
N/a	Nenotiek efektīva informācijas apmaiņa ar VVD, piemēram biocīdu inventarizācijas numuru piešķiršana varētu tikt daļēji automatizēta, tādējādi nodrošinot izmantoto resursu samazināšanu.	leviest elektronisku datu apmaiņu ar VVD. Nodrošināt VVD piekļuvi datu bāzēm, kas ļautu VVD gan saņemt informāciju, gan veikt labojumus.	Samazināsies informācijas resursu apmaiņā nepieciešamais laiks un vēltītie finansu resursi. Palielināsies izmaksas saistībā ar sistēmas ieviešanu. Iespējams, palielināsies informācijas neprecizitāte (kļūdas faktors).

7.2. Patentu valde

Patentu valde (PV) pieņem un izskata juridisko un fizisko personu pieteikumus izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju tiesiskajai aizsardzībai; veic izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju ekspertīzi, izsniedz tos aizsargājošos patentus un apliecības, kārtos attiecīgos valsts reģistrus.

Patentu valde savas kompetences ietvaros izstrādā noteikumus, priekšrakstus, izskaidrojumus. Konsultē juridiskās un fiziskās personas, atestē patentpilnvarotos, izdod savu oficiālo izdevumu "Patenti un preču zīmes", normatīvos un metodiskos materiālus.

Patentu valde īsteno valsts politiku rūpnieciskā īpašuma tiesiskās aizsardzības jomā un saskaņā ar Latvijas, Eiropas Savienības un starptautisko normatīvo aktu prasībām. Patentu valde neveic komersantu kontroles, uzraudzības, pārbaudes, sertifikācijas un akreditācijas funkcijas. Patentu valde neizvirza prasības komersantiem, nepieprasa informāciju, pārskatus un statistikas datus, neveic pārbaudes, neizsniedz akreditācijas, atļaujas vai licences komercdarbības uzsākšanai vai turpināšanai.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Patentu valde pieņem un izskata juridisko un fizisko personu pieteikumus izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju tiesiskajai aizsardzībai.
- ▶ Veic izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju ekspertīzi, izsniedz tos aizsargājošos patentus un apliecības, kārtos attiecīgos valsts reģistrus.

PV aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Kīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
PV	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²⁰:

- ▶ „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm”;
- ▶ „Dizainparaugu likums”;
- ▶ „Patentu likums”;
- ▶ „Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likums”;
- ▶ „Augu šķirņu aizsardzības likums”.

²⁰ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Intelektuālā īpašuma aizsardzība Latvijas Republikā balstās uz normatīvajiem aktiem, kas saskaņoti arī ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem un starptautiskajiem līgumiem. Latvijas Republika ir dalībvalsts 23 starptautiskos līgumos un konvencijās.

7.2.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par PV darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus reģistrācijas pakalpojumus.

Sniegto PV pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
167	Izmaiņu veikšana reģistrā	Grozījumi reģistru ziņās – 4895 ieraksti
164	Pieteikuma iesniegšana patenta saņemšanai 1) patentiem 2) preču zīmēm 3) dizaina paraugiem	1) patentu pieteikumi - 243; izsniegtie patenti 202 2) preču zīmju pieteikumi 1382; reģistrētas preču zīmes saskaņā ar nacionālo procedūru 1594, 3) dizainparaugu pieteikumi 108; reģistrēti dizainparaugi saskaņā ar nacionālo procedūru 132
166	Starptautiski reģistrētas preču zīmes vai dizainparauga attiecināšana uz Latviju	1) Latvijā stājušās spēkā starptautiski reģistrētas preču zīmes - 2291; 2) Latvijā stājušies spēkā starptautiski reģistrēti dizainparaugi - 117
165	Pieteikuma iesniegšana Eiropas patenta attiecināšanai uz Latviju (apstiprināšanai Latvijā)	1) Latvijā apstiprināti Eiropas patenti - 789
168	Iesniegums Apelācijas padomei strīda izskatīšanai	Izskatītas apelācijas par PV lēmumiem – 4; izskatīti iebildumi pret veiktajām rūpnieciskā īpašuma reģistrācijām – 62

7.2.2 Institūcijas veiktās pārbaudes

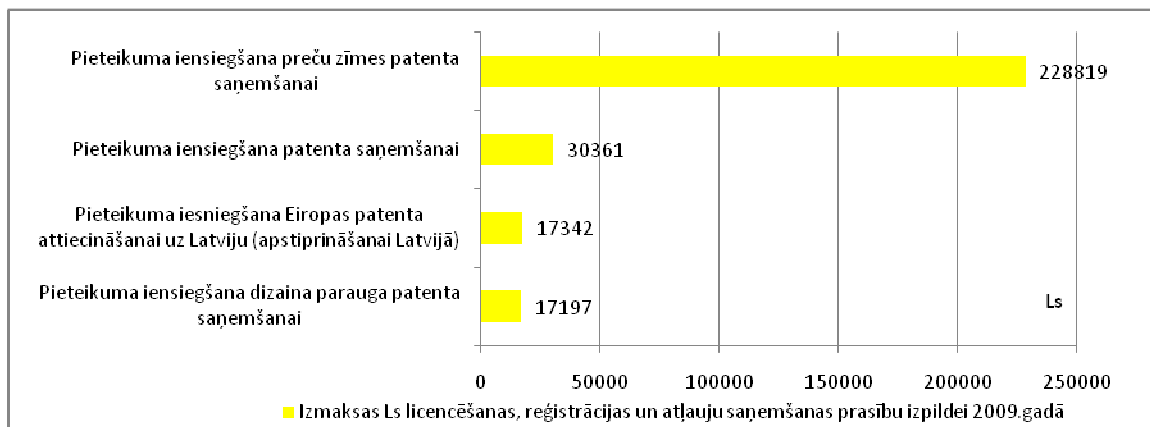
PV neveic fiziskās pārbaudes.

7.2.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

- ▶ PV nepiemēro sankcijas komersantiem. Ja tiesību pieteicējs (vai īpašnieks) nepilda normatīvo aktu prasības attiecībā uz pieteikuma sastādīšanu un tā izskatīšanas procedūru, persona attiecīgās tiesības var neiegūt. Ja tiesības iegūtas prettiesiski, tās aizskar citas personas agrākas tiesības vai arī netiek pildītas kādas normatīvo aktu prasības reģistrēto tiesību uzturēšanai spēkā, persona tās var zaudēt pavisam vai zaudēt pirms paredzētā termiņa.
- ▶ Tiesības var atteikt (noraidīt), atzīt par spēkā neesošām (atcelt, izbeigties) ar PV aktu, PV Apelācijas padomes lēmumu vai tiesas spriedumu.

7.2.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās PV saistībā ar konkrētā pakalpojuma izpildi 2009.gadā.

Izmaksas noteiktas sareizinot vienas prasības izmaksas ar gadījumu skaitu.

7.2.5 Novērojumi

- Izvērtējot Patentu valdes uzdevumus un to izpildes efektivitāti, jāņem vērā, ka PV nav monopolstāvokļa tiesību piešķiršanā uz rūpniecisko īpašumu Latvijā. Lielākais Latvijā spēkā esošo patentu skaits tiek piešķirts Eiropas Patentu iestādē. Tas pats attiecas uz reģistrēto preču zīmju un dizainparaugu skaitu: lielākā daļa šādu reģistrāciju attiecībā uz Latviju stājas spēkā ar Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas starpniecību (t.s. starptautiskā reģistrācija) vai Iekšējā tirgus saskaņošanas birojā (reģistrācija ar tiesisko spēku visā ES, t.s. Kopienas preču zīme, Kopienas dizainparaugs).
- Līdzīga situācija ir arī citās ES dalībvalstu nacionālajās rūpnieciskā īpašuma iestādēs. Tādēļ mūsdienās rūpnieciskā īpašuma iestādes papildus reģistrācijas (tiesību piešķiršanas) funkcijai arvien vairāk pārorientējas uz dažādu ar šīm tiesībām saistītu pakalpojumu sniegšanu. Šādas nacionālo iestāžu lomas pastiprināšana ir paredzēta arī turpmāk - ES projektos par Eiropas Savienības patenta iedibināšanu un citos ar inovācijām saistītos projektos. Turklāt daudzas rūpnieciskā īpašuma iestādes tiek finansētas no pašu ieņēmumiem par attiecīgajiem pakalpojumiem, nevis no valsts kopējiem nodokļu ieņēmumiem. Tādējādi tiek labāk stimulēta šo iestāžu aktīva darbība, veicinot rūpnieciskā īpašuma tiesību iegūšanu un inovatīvas aktivitātes sabiedrībā. Rūpnieciskā īpašuma tiesības mūsdienās ir ļoti svarīgs ekonomiskās konkurētspējas veicināšanas instruments, taču tās, it īpaši patentu tiesības, izmantot nav vienkārši. Pareizi atrisinot rūpnieciskā īpašuma iestāžu finansējuma un institucionālos jautājumus, tās labāk nodrošina saviem klientiem (arī komersantiem) noderīgus pakalpojumus.
- Daudzās valstīs, arī, piemēram, Lielbritānijā, Šveicē, Rumānijā rūpnieciskā īpašuma iestādes darbojas pēc pašfinansēšanās modeļa. Arī valsts iestādes gadījumā ar tās pakalpojumiem iegūtie finanšu līdzekļi tiek novirzīti pašai iestādei. Neatkarīgi no finansēšanas modeļa daudzas rūpnieciskā īpašuma iestādes tērē pašu nopelnītos līdzekļus. Piemēram, Ungārijā, Somijā, Dānijā iestāžu rīcībā atstāj 100% ienākumu, kurus tās var uzkrāt un pilnvērtīgi izmantot rūpnieciskā īpašuma sistēmas attīstībai un sabiedrības izglītošanai šajā jomā. PV tiek finansēts no valsts budžeta, savukārt par LRPV pakalpojumiem iekasētā samaksa nonāk Valsts Kasē.

7.2.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
N/a	Daudzās valstīs PV līdzīgas institūcijas darbojas uz pašfinansējuma pamata. Tas ļauj institūcijai efektīvāk plānot savus resursus un uzturēt informācijas datu bāzes un pildīt savas funkcijas. PV atrodas valsts pakļautībā un savus ienākumus no nodevām iemaksā valsts budžetā. Institūcijas budžets ir ievērojami mazāks nekā tās darbības rezultātā gūtie ieņēmumi.	Izvērtēt iespēju nodalīt PV budžetu no valsts budžeta, mainot PV finansēšanas kārtību uz pašfinansētu institūciju.	Mainot statusu palielināsies institūcijas efektivitāte, jo būs finansējums gan biroja darbības uzlabošanai, piesaistot papildu personālu un izveidojot elektronisko sistēmu savas darbības atbalstam. Ja statuss tiks mainīts samazināsies ieņēmumi Valsts Kasē. Atceļot prasību netiks nodrošinātas starptautisko saistību izpilde, pastāvēs izgudrojumu un īpašumu tiesiskā neaizsargātība
165	PV šobrīd savus pakalpojumus sniedz tikai dokumentu formātā, nenodrošinot iespējas iesniegt informāciju elektroniski un nodrošināt datubāzes reģistrēto patentu, preču zīmju un dizainparaugu uzskaiti. Pakalpojumu sniegšana elektroniskā vidē un saistītā datu uzkrāšana nav ieviesta resursu līdzekļu trūkuma dēļ.	PV jānodrošina elektroniskā datu iesniegšanas iespēja kā arī aktuāla datu bāze, kurā elektroniski var pārbaudīt informāciju par jau reģistrētiem patentiem un preču zīmēm.	leviešot elektronizācijas pasākumus samazināsies izmantotie resursi gan komersantiem, gan institūcijai, paātrināsies informācijas apmaiņas process. Daļa prasību būs izdarāma tūlītēji (piem., izziņas saņemšana no reģistra, izmaiņas reģistrā u.c.). leviešot jaunu informācijas sistēmu jārēķinās, ka elektronizācijas ieviešana ir dārgs process.
164	Faktiskais prasības izpildes laiks ir lielāks par normatīvajos aktos noteiktais preču zīmju reģistrācijā, kas saistās ar institūcijas kapacitāti un materiālo nodrošinājumu. Normatīvajos aktos noteiktais laiks ir 6 mēnešu laikā, faktiskais – 10 mēneši.	Jāpalielina darbinieku skaits, lai tiktu nodrošināts normatīvajos aktos noteiktais darbu izpildes termiņš	Resursu skaita palielināšana nodrošinās to, ka paātrināsies pakalpojuma saņemšanas laiks. Jauni darbinieki saistās ar institūcijas izmaksu palielināšanos.

7.3. Valsts zemes dienests

Valsts zemes dienests (VZD) ir valsts institūcija, kas izveidota saskaņā ar LR likumu “Par Valsts zemes dienestu” un, balstoties uz Latvijas Republikas valdības apstiprināto “Valsts zemes dienesta nolikumu”, savas kompetences ietvaros pārzina zemes kā nacionālās bagātības un ar to saistīto objektu valsts uzskaiti un pārraudzību, lai nodrošinātu tās sekmīgu izmantošanu un aizsardzību. VZD darbību pārrauga Tieslietu ministrija.

Uz komersantiem vērstās funkcija:

- ▶ Nekustamā īpašuma kā īpašuma objektu kopuma, zemes vienības, būves, telpu grupas, zemes vienības daļas un to raksturojošo datu (tai skaitā zemes lietošanas veidu un to izmaiņu) reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, kā arī Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas uzturēšana un pilnveidošana (F-VZD-1).

VZD aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tīrzniecība
VZD	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Primāri VZD ar komersantu var saskarties būvniecības nozarē veidojot vai pārveidojot nekustamo īpašumu paredzētās būvniecības mērķiem. Ar citu nozaru komersantiem saskare var rasties, ja komersants kā īpašnieks vēlas veikt izmaiņas nekustamā īpašuma datos.

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²¹:

- ▶ „Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums”;
- ▶ „Aizsargjoslu likums”;
- ▶ „Zemes ierīcības likums”;
- ▶ „Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas likums”;
- ▶ „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums”;
- ▶ „Ģeotelpiskās informācijas likums”;
- ▶ „Būvniecības likums”.

7.3.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par VZD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus reģistrācijas pakalpojumus Nekustamo īpašumu Kadastra informācijas sistēmā. Uz ziņojuma sagatavošanas brīdi nav saņemti dati par VZD sniegto pakalpojumu skaitiem 2009.gadā, un saskaņotie dati par pakalpojumu izpildes laiku un izmaksām.

Sniegto VZD pakalpojumu saraksts:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
382	Dzīvokļa īpašuma reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	5794 (īpašumu skaits)
	Ēkas, telpu grupas (dzīvokļa) kadastrālā uzmērīšana un datu reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	15411 (būvju skaits) 5603 (telpu grupu skaits)
	Inženierbūves kadastrālā uzmērīšana un datu reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	154 (lineāru inženierbūvju skaits) 1042 (punktveida inženierbūvju skaits)
	Inženierbūves fiziskā stāvokļa noteikšana un datu aktualizācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	12 (būvju skaits)

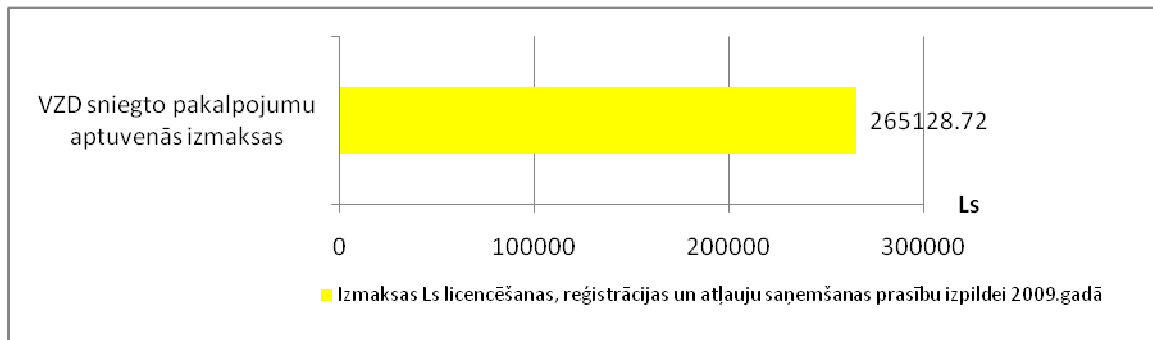
²¹ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
	Patvaļīgās būvniecības pazīmes dzēšana būvei, telpu grupai (dzīvoklim), neapsekojot apvidū	1257 (būvju, telpu grupu skaits)
	Kadastra izziņa iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā par dzīvokļa īpašumu	2333 (kadastra izziņu skaits)
	Kadastra izziņa iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā par nekustamo īpašumu (izņemot dzīvokļa īpašumu)	3789 (kadastra izziņu skaits par zemes īpašumu) 1179 (kadastra izziņu skaits par būves īpašumu)
	Atzinums par ēkas sadali dzīvokļa īpašumos	101 (atzinumu skaits)
391	Ēkas fiziskā stāvokļa noteikšana un datu aktualizācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	92 (būvju skaits)
392	Būves, telpu grupas (dzīvokļa) lietošanas veida aktualizācija (vienkāršotas renovācijas/ rekonstrukcijas rezultātā) Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	223 (būvju, telpu grupu skaits)
394	Būves dzēšana Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, pamatojoties uz būves neesības aktu	2869 (būvju skaits)
	Būves neesības konstatēšana un akta sagatavošana	1405 (būvju skaits)

7.3.2 Institūcijas veiktās pārbaudes

VZD neveic objekta pārbaudes kontroles ietvaros.

7.3.3 Izmaksas

Pēc VZD atbildīgo amatpersonu sniegtās informācijas VZD pakalpojumu sniegšanas administratīvās izmaksas precīzi sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu, kas norādīta atsevišķi par standarta pakalpojuma sniegšanas laiku un par paātrināto kārtību. Lai noteiktu kopējo izmaksu apjomu pakalpojumu sniegšanai, izmaksas tika noteiktas, aptuveni prognozējot VZD klientu vēlmes saņemt pakalpojumus standarta un paātrinātajā kārtībā.

7.3.4 Novērojumi

- ▶ Institūcijas pašas sniegtie ieteikumi komersantu apkalpošanas pilnveidošanai:
  - 1) apvienojot klientu apkalpošanu iesniegumu pieņemšanai Nekustamā īpašuma Kadastra informācijas sistēmā un Valsts vienotā datorizētajā zemesgrāmatā glabājamo datu uzkrāšanai tiku efektīvi veicināta informācijas apmaiņa starp šiem reģistriem;
  - 2) pašvaldībai savus lēmumus par adresu piešķiršanu un mērķu maiņu varētu ievadīt kopējā datu bāzē;
  - 3) ieviešot BIS (Būvniecības informatīvo sistēmu) atvieglosies VZD darbību izpilde;
  - 4) paceļot mērnieku atbildību, tiku saņemta kvalitatīvāka informācija un dati par zemju kadastrālās uzmērīšanas rezultātiem.
- ▶ Sagatavotais dokuments (rezultāts) ar elektronisko parakstu pieejams elektroniski, drukā, ja to pieprasa subjekts.
- ▶ Adresu reģistrs ir ļoti būtiska informācija UR un iedzīvotāju dzīves vietas deklarēšanai. Bieži vien no pašvaldības tiek saņemta neprecīza informācija.
- ▶ Uz ziņojuma sagatavošanas brīdi zemes kadastrālā uzmērīšana ir nodota izpildei privātajam sektoram, savukārt, būvju kadastrālo uzmērīšanu joprojām veic pats VZD.

7.3.5 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
N/A	<p>Vairākas kontrolējošās institūcijas un komersanti ir norādījuši, ka būtu ērti, ja nekustamā īpašuma kadastrālo datu reģistrēšana un īpašuma tiesību reģistrēšana būtu organizēta vienas institūcijas ietvaros.</p> <p>Pētījuma ietvaros iegūtā informācija liecina, ka VZD uzturētājā Kadastra informācijas sistēmā ir praktiski visa Valsts vienotā datorizētājā zemesgrāmatā esošā informācija, izņemot:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Informāciju par nekustamā īpašuma ķīlām (hipotēkām); ▶ Primāros datus par īpašnieku; ▶ Datus par nekustamā īpašuma darījumiem; ▶ Informāciju par tiesneša lēmumiem. <p>Tiesības nostiprina uz zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu pamata, ierakstot nostiprināmās tiesības zemesgrāmatā, kas ir būtiska īpašuma tiesību reģistrācijas procesa sastāvdaļa.</p> <p>Tādējādi nekustamā īpašuma kadastrālo datu reģistrēšanas un īpašuma tiesību reģistrēšanas apvienošanai vienas institūcijas ietvaros, būtiskākais lēmums jāpieņem tieši attiecībā uz tiesību piešķiršanas lēmuma pieņemēju.</p>	<p>Iesakām turpināt izvērtēt iespēju nodrošināt nekustamā īpašuma kadastrālo datu reģistrēšanas un īpašuma tiesību reģistrēšanas organizēšanu vienas institūcijas ietvaros, kas būtiski ietaupītu izmaksas gan reģistrus administrējošām institūcijām, gan komersantiem kā šo pakalpojumu saņēmējiem.</p> <p>Pārejas periodā iesakām nodrošināt iesniegumu pieņemšanu par nekustamā īpašuma kadastrālo datu reģistrēšanu un īpašuma tiesību reģistrēšanu vienā institūcijā – VZD, tālāk saņemto dokumentāciju īpašuma tiesību reģistrēšanai nodot Tiesu administrācijas Zemesgrāmatas nodaļām.</p>	<p>Pārejas periodā nodrošināt nekustamā īpašuma kadastrālo datu reģistrēšanai un īpašuma tiesību reģistrēšanai iesniegumu pieņemšanu vienā institūcijā, tiktu ietaupītas komersantu izmaksas vērstoties tikai vienā institūcijā un samazinātos to gadījumu skaits, kad dati ir reģistrēti Kadastra informācijas sistēmā un tiek aizmirsts nostiprināt īpašuma tiesības Zemesgrāmatā.</p> <p>Nākotnē nodrošinot abu minēto pakalpojumu sniegšanu vienā institūcijā, samazinātos administratīvie izdevumi abu pakalpojumu sniegšanai.</p> <p>Abu pakalpojumu nodrošināšanai vienā institūcijā būs nepieciešams papildu finansējums, lai nodrošinātu abu informācijas sistēmu salāgošanu automātiskai datu apmaiņai, kā arī administrējošās institūcijas darba reorganizācija jaunā pakalpojuma efektīvākai sniegšanai.</p>
N/a	<p>Vairākas intervētās kontrolējošās institūcijas un pašvaldības norādīja, ka piekļuve VZD datiem ir ļoti būtiska savas darbības veikšanai, taču formāts kādā VZD nodrošina bezmaksas datu izlādi pieprasa izveidot citām institūcijām īpašu infrastruktūru datu nolasīšanai un vizualizācijai.</p> <p>Pašlaik netiek nodrošināta pieeja pašvaldībām pašām ievadīt Kadastra informācijas sistēmā izmaiņas par zemes lietošanas mērķiem, kas ir apgrūtināta komersantiem, jo pēc mērķa saskaņošanas pašvaldībā ir vai nu jāgaida 30 dienas (normatīvajos aktos noteiktais termiņš), kamēr pašvaldība šo informāciju nosūtīs VZD vai arī pašām jāiesniedz šī pašvaldības izziņa, kur izziņas saņemšana ir maksas pakalpojums.</p> <p>Tā rezultātā visa nepieciešamā informācija tiek prasīta no komersanta.</p>	<p>Iesakām izvērtēt iespēju nodrošināt piekļuvi VZD datiem tiešsaistē vai arī paredzēt atsevišķu Kadastra informācijas sistēmas moduli, kas skatīšanas režīmā ir pieejams visām valsts un pašvaldību institūcijām bez maksas.</p> <p>Pašvaldībām papildus būtu jānodrošina datu apmaiņa vai ievade attiecībā uz zemes vienības izmantošanas mērķi, kā arī piekļuve adrešu reģistra datiem.</p>	<p>Tiks nodrošināta efektīva informācijas apmaiņa, kas samazinās pakalpojuma izmaksas valsts un pašvaldību kontrolējošām institūcijām un samazinās pakalpojuma saņemšanas laiku komersantiem.</p> <p>Tiks samazinātas citu institūciju izmaksas, jo vairs Kadastra informācijas sistēmas datu saņemšanas pakalpojums no VZD nebūs jāpērk par maksu.</p> <p>Pastāv risks, ka piekļuve Kadastra informācijas sistēmai tiešsaistē var būt tehniski apgrūtināta tik plašam valsts un pašvaldību institūciju lokam un tas prasīs papildu finansējumu informācijas sistēmas paplašināšanai vai pilnveidošanai.</p>
N/a	<p>Nekustamā īpašuma kadastrālās uzmērīšanas jomā objekti tiek pamatā iedalīti divās grupās kā zeme un būves. Zemju kadastrālā uzmērīšana ir nodota izpildei privātajam sektoram, savukārt būvju kadastrālo uzmērīšanu joprojām veic pats VZD.</p> <p>Zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu izpildē pašlaik tiek novērots, ka ne visi mērnieki profesionāli un kvalitatīvi veic uzmērīšanas darbus, kā rezultātā VZD tiek iesniegta nepilnīga vai pat kļūdaina informācija.</p>	<p>Iesakām izvērtēt iespēju nodot būvju kadastrālās uzmērīšanas funkcijas privātajam sektoram, izstrādājot detalizētu normatīvo bāzi un metodiku darba veikšanai.</p> <p>Lai nodrošinātu kvalitatīvāku mērnieku pakalpojumu sniegšanu, nepieciešams palielināt mērnieku atbildību, piemērojot gan stingrākas prasības mērnieku sertificēšanas procesā, gan paredzot lielākas soda sankcijas, ja darbs netiek izdarīts kvalitatīvi.</p>	<p>Nododot būvju kadastrālās uzmērīšanas funkciju privātajam sektoram, samazināsies slogs uz valsts budžetu, savukārt var palielināties izmaksas komersantam, jo šo pakalpojumu cenu noteiks tirgus situācija.</p> <p>Palielinot kvalifikācijas prasības mērniekiem un soda sankcijas, tiktu veicināta kvalitatīvāku pakalpojumu sniegšana.</p> <p>Pastāv risks, ka būvju kadastrālās uzmērīšanas rezultāti par vienu nekustamā īpašuma daļām atšķirsies no kopējiem būves apmēriem, ja visas būves uzmērīšanu neveiks viens mērnieks.</p> <p>Pastāv arī risks, ka būvju kadastrālās</p>

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
			uzmērīšanas izmaksas, ko noteiks brīvais tirgus, būs nesamērīgi augstas, kas atturēs īpašniekus no datu Kadastra datu aktualizācijas.

8. Statistiskās informācijas iestādes

8.1. Centrālā statistikas pārvalde

Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) misija ir nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar savlaicīgu, precīzu, pilnīgu, viegli saprotamu un starptautiski salīdzināmu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, izmantojot mūsdienīgus informācijas tehnoloģiju risinājumus un labāko pieredzi nozarē.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Īsteno vienotu valsts politiku valsts statistiskās informācijas organizēšanas, apkopošanas, analīzes un publicēšanas jomā (F-CSP-1).

CSP aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmīnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
CSP	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²²:

- ▶ „Statistikas likums”;
- ▶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 par Kopienas statistiku.

8.1.1 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par CSP darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrētiem komersantiem izvirzīto prasību izpildi, iesniedzot CSP statistikas pārskatus, kas sarindoti pēc to iesniegšanas biežuma un gadījumu skaita.

Ikmeņa pārskati

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
152	Ievedums-Intrastat-1A	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	45276
118	1-apgrozījums	Pārskats par apgrozījumu	37128
119	2-apgrozījums	Pārskats par apgrozījumu	33600
153	Izvedums-Intrastat-2A	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	21096
150	1-r	Pārskats par rūpniecisko darbību	13284
115	5-pkj	Konjunktūras novērtējums pakalpojumu sektorā	12756
154	Ievedums-Intrastat-1B	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	7896
114	3-tkj	Konjunktūras novērtējums mazumtirdzniecībā	7452
147	1-rc	Pārskats par ražotāju cenām rūpniecībā	7104
156	1-viesnīcas	Pārskats par viesnīcu un citu tūristu mītnu darbību	6888
116	1-rkj	Konjunktūras novērtējums rūpniecībā	6240
151	12-r	Pārskats par rūpniecisko darbību un jauno pasūtījumu apjomu rūpniecībā	5592
113	2-bkj	Konjunktūras novērtējums būvniecībā	5112
122	1-bc	Pārskats par būvniecības resursu cenām	2196
155	Izvedums-Intrastat-2B	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	3288
130	1-ic	Pārskats par importa cenām	2112
136	11-iepirkums	Pārskats par lauksaimniecības dzīvnieku iepirkumu un kaušanu	1116

Ceturkšņa pārskati

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
-------------	----------------------	----------------------	---------------------------

²² Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

124	2-darbs	Pārskats par darbu	39112
132	2-investīcijas	Pārskats par investīcijām	34880
127	1-f (1.2.3.cet.)	Pārskats par finansiālo stāvokli	21069
120	3-apgrozījums	Pārskats par apgrozījumu	8052
157	2-f (4.cet.)	Peļņas vai zaudējumu aprēķins par 2009.gada IV ceturksni	7023
137	21-ls	Pārskats par lauksaimniecības produktu ražošanu un realizāciju	4600
123	1-būvniecība	Pārskats par būvniecību	3516
117	1-rkj	Konjunktūras novērtējums rūpniecībā	3120
106	3-FAP	Finanšu aktīvi un pasīvi	2488
133	1-BA	Pārskats par izdotajām būvatļaujām un objektu pieņemšanu ekspluatācijā	2100
126	2-darbs-pielikums	Pārskata par darbu pielikums pa nozarēm	1540
107	2-FAP	Finanšu aktīvi un pasīvi	556
125	3-darbs	Pārskats par darbu	940

Pusgada pārskati

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
110	1-irkj	Investīciju konjunktūras novērtējums rūpniecības uzņēmumā	1560
135	1-kokmateriāli	Pārskats par kokmateriālu iepirkumu	956
109	2-ibkj	Investīciju konjunktūras novērtējums būvniecības uzņēmumā	853

Gada pārskati

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
108	1-FAP	Finanšu aktīvi un pasīvi 2008.gadā	7703
128	1-ieguldījumi	Pārskats par ieguldījumu kustību 2008.gadā	7482
111	1-gada	Kompleksais pārskats par darbību 2008.gadā	7482
131	1-e-komercija	Pārskats par informācijas tehnoloģiju izmantošanu uzņēmumos 2009.gadā	4962
158	1-DVV	Uzņēmuma (iestādes) vietējās darbības veida vienības 2008.gadā	4822
112	5-gada	Kompleksais pārskats par darbību 2008.gadā	4695
129	5-ieguldījumi	Pārskats par ieguldījumu kustību 2008.gadā	4695
121	2-ārvalstu kontrole	Pārskats par ārvalstu saistīta uzņēmuma darbību 2008.gadā	3905
149	1-rūpniecība	Pārskats par rūpniecības produkcijas veidu ražošanu un realizāciju 2008.gadā	3237
139	1-VA	Pārskats par līdzekļu izlietojumu dabas resursu un vides aizsardzībai	3000
134	1-izmaksas	Pārskats par izmaksām 2008.gadā	1561
138	1-lauku tūrisms	Pārskats par lauku tūrisma mītnu darbību	350
131	1-e-komercija (finanses)	Pārskats par informācijas tehnoloģiju izmantošanu finanšu sektora uzņēmumos 2009.gadā	131
141	2-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	73
144	8-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	32
142	3-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	29
146	1-r (piens)	Pārskats par piena pārstrādi 2008.gadā	28
145	9-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	18
140	1-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	18
143	4-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	9

8.1.2 Pārbaudes (ISP)

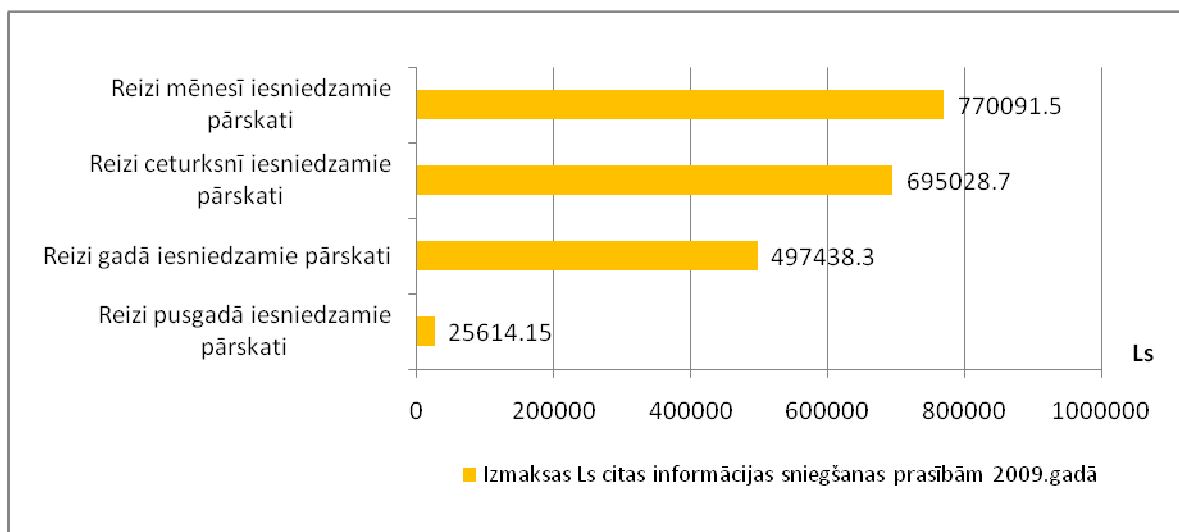
Institūcija neveic fiziskās pārbaudes.

8.1.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Lai respondentu sodītu, pirms tam ar administratīvo aktu viņam jāuzliek pienākums iesniegt statistikas pārskatus, jo Valsts statistikas likuma 10.pants nosaka, ka respondentam ir pienākums iesniegt pēc pieprasījuma statistikas pārskatus. Šis pants un likums kopumā nenosaka kritēriju kopumu, pie kura juridisku personu var atzīt par respondentu. Tā ir CSP diskretā vara noteikt respondentus. Bet lai to izdarītu ir jāizdod administratīvais akts, norādot lieterības apsvērumus. Taču tā kā respondentu skaits ir tūkstošos un pārkāpēju arī ir daudz, tad administratīvo aktu izdošana prasa nesamērīgi daudz laika. Līdz ar to CSP izvērtē visrupjākos pārkāpumu gadījumus un tikai šajos gadījumos uzsāk administratīvo pārkāpumu lietvedību (2009.gadā ar soda naudu sodīti 3 komersanti, kas neiesniedza pārskatus).

8.1.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas atspoguļo CSP sniegto informāciju.

- ▶ Pārskatu sagatavošanai 80% (Ls 1598509 no Ls 1987901) no CSP patērētiem finanšu resursiem un 81% (91.6 no 112.9 darba slodzēm) no darba spēka resursiem tiek veltīti 21 no 53 pārskatiem:
  - Pārskats par apgrozījumu;
  - Pārskats par ārvalstu saistīta uzņēmuma darbību 2008. gadā;
  - Pārskats par viesnīcu un citu tūristu mītnu darbību;
  - Pārskats par ieguldījumu kustību 2008. gadā;
  - Pārskats par rūpniecības produkcijas veidu ražošanu un realizāciju 2008. gadā;
  - Pārskats par lauksaimniecības produktu ražošanu un realizāciju;
  - Pārskats par būvniecību; Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm;
  - Pārskats par rūpniecisko darbību un jauno pasūtījumu apjomu rūpniecībā;
  - Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm;
  - Finanšu aktīvi un pasīvi 2008. gadā;
  - Kompleksais pārskats par darbību 2008. gadā;
  - Pārskats par ieguldījumu kustību 2008. gadā;
  - Kompleksais pārskats par darbību 2008. gadā;
  - Pārskats par apgrozījumu; Pārskats par investīcijām;
  - Pārskats par rūpniecisko darbību;
  - Pārskats par apgrozījumu; Pārskats par finansiālo stāvokli;
  - Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm;
  - Pārskats par darbu.
- ▶ Lielākais resursu apjoms tiek veltīts pārskatam: „Pārskats par darbu” – LVL 275400 vai 16 slodzes.
- ▶ Lielākie resursi tiek patērēti ikmēneša un ceturkšņu pārskatiem.

8.1.5 Novērojumi

- ▶ Komersantam jāiesniedz informācija par savu finansēm un savu darbību vairākām KI, kuras pieprasa līdzīgus datus atšķirīgos griezumos. Piemēram:
  - VID - finanšu un nodokļu pārskati;
  - CSP - finanšu aktīvi un pasīvi, konjunktūras novērtējumi, pārskati par apgrozījumu, pakalpojumiem, cenām, darbībām un peļņas vai zaudējumu aprēķini u.c.;
  - LB - "Paziņojumi par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem"; "Paziņojums par ārvalstu bankās veiktajiem ārējiem maksājumiem"; Ārējo ieguldījumu ceturkšņa pārskata; "Ilgtermiņa ārējie aizņēmumi"; "Ārējo ieguldījumu gada pārskata"; "Pakalpojumu ceturkšņa pārskata"; "Mēneša pārskata par fizisko personu noslēgtajiem līgumiem darbam ārvalstīs".
- ▶ Nepieciešams pārskatīt pārskatu ievākšanas biežumu. Iespējams, ka nepieciešams samazināt ikmēneša un ceturkšņa pārskatu skaitu, aizstājot tos ar pusgada/ gada pārskatiem.

- ▶ CSP var palielināt ievācamās informācijas apjomu no valsts reģistriem. Šobrīd tas netiek darīts, jo reģistru datu kvalitātes tiek vērtēta kā zema. Ārvalstu prakse rāda, ka tiek plašāk izmantoti administratīvo datu reģistri, pie nosacījuma, ka tiek nodrošināta reģistru datu kvalitāte un nosegti visi datu klasifikācijas kodi un informācijas vienības.

Iespējamās darbības, lai izmantotu valsts reģistrus statistiskās informācijas apkopošanai:

- Tā kā valstī par katru no darbaņēmējiem nevienā reģistrā nav pieejama informācija par darbaņēmēja profesiju, tā būtu jāprasa kādā no darbaņēmēja ziņojumiem VID. Šī informācija būtu ļoti noderīga VID datu tekošā izstrādē un tautsaimniecības prognozēšanā, jo CSP apsekojums pa profesijām saskaņā ar Regulu notiek tikai reizi četros gados.
- Administratīvajos reģistros vai datu bāzēs ne vienmēr tiek lietots vienots nodokļu maksātāju reģistrācijas numurs, tādējādi apgrūtinot informācijas elektronisku apstrādi. Piemēram, Veselības ministrijas Ārstniecības iestāžu reģistrā vienotā nodokļu maksātāja numura nav, bet tiek piešķirts cita veida kods.
- Komercreģistrā reģistrēto komercsabiedrību pamatkapitāls sadalījumā pa īpašniekiem SIA "Lursoft IT" mājas lapā ir pieejams tikai apskatot katru komercsabiedrību atsevišķi. Liela apjoma statistiskās informācijas apstrādei šāda iespēja ir nepietiekama.
- Nepieciešamie uzlabojumi VID reģistrā:
  - VID nenodrošina visas nepieciešamās informācijas saņemšanu noteiktajos termiņos. Piemēram, ne visi uzņēmumu gada pārskati ir pieejami termiņā, kad paredzēta galīgo datu saņemšanai no VID (30. septembris par iepriekšējo pārskata gadu);
  - informācijas kvalitāte neatbilst prasībām. Saņemtie VID dati no Uzņēmumu gada pārskatiem nereti atšķiras no SIA "Lursoft IT" datu bāzē atspoguļotās informācijas. VID Uzņēmumu gada pārskatu datnēs atrodami uzņēmumi, kas nav bijuši reģistrēti attiecīgajā gadā;
  - adrešu pieraksts administratīvajos reģistros neatbilst Ministru kabineta noteikumos noteiktajām prasībām un ir aizkavējies adrešu koda ieviešana administratīvajos reģistros. Piemēram, no VID saņemtās adrešes pieraksts ir neprecīzs un nereti pasta indekss netiek uzrādīts vispār vai ir kļūdainis;
  - komerclikumā nav paredzēts, reģistrēt komersanta darbības veidu. Sakarā ar to, ka no VID saņemtajos failos visiem uzņēmumiem nav norādīts NACE kods, CSP apsekojumus papildus tiek iegūta informācija par saimnieciskās darbības veidu visiem ekonomiski aktīviem uzņēmumiem;
  - informācija par pašnodarbinātām personām tiek saņemta tikai no VID. 2007.gadā 1555 pašnodarbinātām personām netika noteikts NACE kods, jo saņemtā informācija bija nepilnīga vai kļūdaina;
  - saņemot teksta failus, teksti latviešu valodā nav salasāmi, jo dažādās institūcijās tiek lietoti atšķirīgi simboli (Character code).
  - papildus minētajām pastāv sekojošas atšķirības:
    - Atšķirības definīcijās, jo informācijas izmantošanai ir dažādi mērķi. Piemēram, pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā tiek uzrādīta kopējā darījuma vērtība, bet statistikā atsevišķām ekonomiskās darbības veidiem pastāv cita apgrozījuma definīcija, atšķirīga no VID, tā namu apsaimniekošanas organizāciju iekasētos komunālos maksājumus statistikā neuzskaita, bet VID to iekļauj kopējā darījuma vērtībā, darbaņēmēju skaits VID tiek parādīts kā kopējais pārskata mēnesī, neatkarīgi no tā, cik dienas darbinieks strādājis uzņēmumā; statistikas aprēķiniem būtu nepieciešams vidējais darbinieku skaits. VID apkopo darbaņēmēja ieņēmumus kopā, statistikā šī informācija nepieciešama dalījumā alga un neregulārie ieņēmumi u.t.t.; VID apkopo "tipisku" bilanci, bet statistikas mērķiem nepieciešams sīkāks, īpašs dalījums, piemēram, finanšu aktīvi un pasīvi sadalījumā pa darījumu partneriem, kā arī papildu informācija, kas parastā bilancē nav uzrādīta)
    - atšķirīgs periodiskums, piemēram, statistikā nepieciešamas ceturkšņa bilances ceturkšņa finanšu kontu aprēķiniem, bet VID uzņēmumi to iesniedz tikai reizi gadā.
    - atšķirīgi datu apstrādes un apkopošanas termiņi. Darbaņēmēju skaits tiek saņemts tikai 75. dienā pēc pārskata perioda, kopējā darījuma vērtība 55. dienā pēc pārskata mēneša, kas neatbilst ES regulā par īstermiņa statistiku noteiktajiem pārskata kopsavilkumu izstrādes termiņiem.
- Īstermiņa statistika nevar iegūt no VID ikmēneša informāciju par uzņēmumu darījumu vērtību no tiem uzņēmumiem, kuri neiesniedz pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju.
- Saskaņā ar 2009.gadā noslēgto Latvijas Republikas Valsts zemes dienesta (tālāk tekstā – VZD) un Latvijas republikas Centrālās statistikas pārvaldes starpresoru vienošanos, CSP saņem no VZD Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datus (tālāk tekstā – Kadastra IS), tai skaitā Nekustamā īpašuma tirgus datu bāzes datus par pirkuma darījumiem ar zemi, ar būvēm, ar zemi un būvēm, ar telpām (dzīvokļu īpašumiem).
- Zema datu kvalitāte no Kadastra IS (Valsts Zemes Dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra IS):
  - kadastrālās vērtības un darījuma vērtības vairākkārtīgas atšķirības,
  - ilgstoša kavēšanās reģistrēt darījumu,
  - darījumi starp tuviem radiniekiem, "slēpta dāvināšana", nevēlēšanās uzrādīt patieso darījuma vērtību,
  - papildus datu (kopējā platība, labiekārtojums, u.c.) kļūdas vai neesamība.

- ▶ Līdz šim CSP ir veicis sekojošus uzlabojumus, lai samazināt administratīvo slogu komersantiem:
  - Lai atvieglotu respondentu (komersantu) darbu, lielāko daļu pārskatu iespējams iesniegt e-pārskata veidā;
  - Respondentu noslodzes samazināšanai, it īpaši vācot informāciju par nodarbinātības un darba samaksas rādītājiem profesiju griezumā, būtu lietderīgi, ja VID veidlapās tiktu iekļauti papildus rādītāji - profesijas kods, nostrādātās stundas vai slodze. Šādi varētu iegūt arī ļoti vērtīgu informāciju ne tikai par LR Profesiju klasifikatora četrzīmju kodiem (atsevišķām grupām), bet arī par šo atsevišķo grupu konkrētām profesijām, ko nevar iegūt ar CSP apsekojumiem;
  - Sākot ar pārskatu par 2006.gadu, CSP nepieprasa statistiskos gada pārskatus aptuveni 47 tūkstošiem uzņēmumu ar strādājošo skaitu līdz 9. Šī informācija tiek saņemta no Valsts ieņēmumu dienesta, no uzņēmumu gada pārskatiem;
  - Savukārt 56 tūkstoši uzņēmumu no 2006.gada ir atbrīvoti no gada pārskata par finanšu darbību - bilances un peļņas - zaudējumu aprēķina datu iesniegšanu CSP.
  - CSP jau 2009.gadā ir izvērtējusi visus Valsts statistiskās informācijas programmā 2010.gadam iekļaujamos CSP ierakstus un izslēgusi to datu vākšanu, ko neparedz starptautiskās saistības vai, kuri nav nepieciešami nacionālo lēmumu pieņemšanai. CSP turpinās šādu praksi ik gadu, izstrādājot ikgadējo Valsts statistiskās informācijas programmu.

8.1.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
106, 111, 118, 120, 121, 122, 127, 125, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 140, 147, 157, 158	<p>Pētījuma ietvaros intervētie komersanti statistiskās informācijas sniegšanu visbiežāk minējuši kā nesamērīgu administratīvo slogu, kas prasa lielus resursus datu apkopošanai prasītajā griezumā, pārskata sagatavošanai un ievadīšanai CSP datu bāzē vai iesniegšanai CSP citā formātā.</p> <p>Pētījuma ietvaros viens no intervētajiem komersantiem bija apkopojis datus par CSP katru gadu sniedzamajiem pārskatiem un patērētajiem resursiem. Apkopotie dati liecina, ka tas ik gadu CSP iesniedz 26 pārskatus, kur kopējās to sagatavošanas izmaksas sasniedz 1700 Ls. Turklāt šim komersantam ir izveidota vadības grāmatvedības uzskaites sistēma, kas ļauj datus CSP pārskatiem daļēji iegūt vajadzīgajā formātā no sistēmas. Bez datu elektroniskas apstrādes CSP sagatavošanas izmaksas būtu 2-3 reizes lielākas.</p> <p>Vairāki komersanti arī norādīja, ka CSP pārskatos prasīto informāciju tie daļēji jau iesniedz citās kontrolējošās institūcijās – VID, VZD un LB.</p> <p>Izvērtējot ik gadu CSP iesniedzamo pārskatu skaitu un šo pārskatu sagatavošanai patērētās izmaksas, statistiskās informācijas sniegšanas prasības būtu jāturpina. Latvijā darbojas tomēr ļoti mazi uzņēmumi, kuriem nav lieku izmaksu, kuras ieguldīt datu apkopošanai un sniegšanai valsts institūcijām, kas ir izmaksas bez atdeves.</p>	<p>Iesakām izvērtēt iespējas samazināt komersantiem ar statistiskās informācijas sniegšanu radīto nesamērīgo slogu, veicot šādus iespējamus pasākumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Samazinot pārskatos iekļauto datu kopu, atsakoties no datiem, kas nav nepieciešami tālākai sniegšanai starptautisko saistību izpildei; ▶ Samazinot pārskatu iesniegšanas biežumu, reāli izvērtējot nepieciešamību pēc aktualizētajiem datiem, it īpaši mēneša un ceturkšņa pārskatiem; ▶ Veicot pārrunas ar ES un citām starptautiskajām organizācijām, pieprasot tiesības neiesniegt noteiktus pārskatus (piemēram, Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā (pārskatu indeksi: 1-pakalpojumi, 2-pakalpojumi, 3-pakalpojumi, 4-pakalpojumi, 8-pakalpojumi, 9-pakalpojumi) vai pārskatos iekļautās datu kopas, jo Latvijas komercdarbības apjomi ir praktiski nemateriāli ES un pasaules statistikas kontekstā un saistīto lēmumu pieņemšanā nav būtiski; ▶ Turpināt analizēt iespējas datus saņemt no tām institūcijām, kur komersants jau datus iesniedzis. 	<p>Samazinoties iesniedzamās statistiskās informācijas apjomam, būtiski samazināsies komersantu izdevumu datu apkopošanai un iesniegšanai.</p> <p>Risku rada fakts, ka var pasliktināties apkopotās statistikas datu aktualitāte steidzamu lēmumu pieņemšanai gan komercdarbībā, gan valsts pārvaldē.</p>

8.2. Latvijas Banka

Latvijas Banka (LB) ir Latvijas Republikas centrālā banka. LB kā centrālās bankas darbības mērķis ir cenu stabilitāte, kas sekmē valsts ilgtermiņa ekonomisko izaugsmi. Latvijas Banka ir aktīva un atbildīga Eiropas Centrālo banku sistēmas dalībniece, kas ar savu darbību veicina Latvijas un pārējo Eiropas Savienības valstu finanšu sistēmu integrāciju un stabilitāti.

Latvijas Banka pilnveido Latvijas sabiedrības ekonomikas zināšanas, vairojot izpratni un uzticamību.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Vākt, reģistrēt un apkopot finanšu un valsts maksājumu bilances datus, kā arī publicēt apkopoto statistisko informāciju (F-LB-5).

LB aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmītnāšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
LB	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²³:

- ▶ likums „Par Latvijas Banku”;
- ▶
- ▶ Latvijas Bankas padomes un valdes apstiprinātie noteikumi un normatīvie norādījumi.

8.2.1 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par LB darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, iesniedzot LB statistikas pārskatus, kas sarindoti pēc to iesniegšanas biežuma un gadījumu skaita.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā
159	1-IB pārskata "Paziņojums par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem" iesniegšana LB	~5500
162	1-MB "Ārējo ieguldījumu gada pārskata" iesniegšana LB	~1200
161	1-MB "Ārējo ieguldījumu ceturkšņa pārskata" un tā pielikuma 2-MB "Ilgtermiņa ārējie aizņēmumi" iesniegšana LB	~1100
163	4-MB "Pakalpojumu ceturkšņa pārskata" iesniegšana LB	~300
160	1-AB pārskata "Paziņojums par ārvalstu bankās veiktajiem ārējiem maksājumiem" iesniegšana LB	~100
N/a	5-MB "Mēneša pārskata par fizisko personu noslēgtajiem līgumiem darbam ārvalstīs" iesniegšana LB	~40

8.2.2 Pārbaudes (ISP)

Institūcija fiziskās pārbaudes neveic.

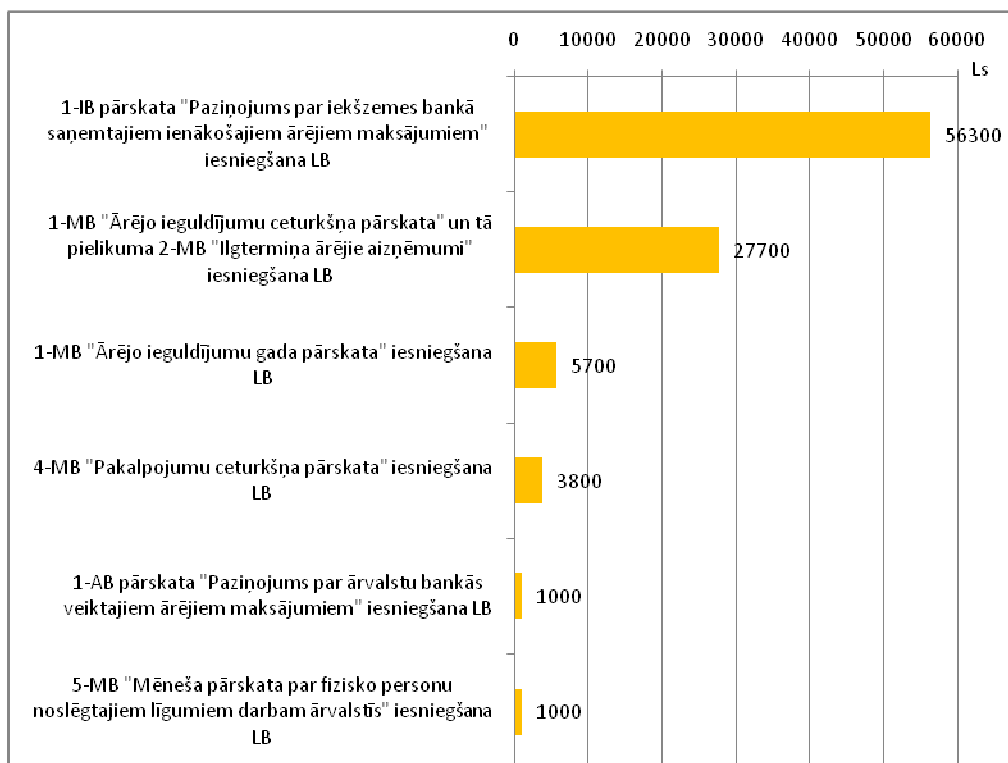
8.2.3 Institūcijas piemērotās sankcijas

Institūcija sankcijas nepiemēro.

²³ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

8.2.4 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksu aprēķins veikts pamatojoties uz LB sniegtajiem datiem par slodžu izmaksām mēnesī.

8.2.5 Novērojumi

- ▶ Lai atvieglotu komersantu datu iesniegšanas procesu, ir izveidota elektroniska datu augšupielādēšanas forma.
- ▶ Lielākās izmaksas sastāda darbs ar diviem pārskatiem: (1) 1-IB pārskats "Paziņojums par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem" - 56.3 tūkst. Ls vai 2.95 slodzes un (2) 1-MB "Ārējo ieguldījumu ceturkšņa pārskata" un tā pielikums 2-MB "Ilgtermiņa ārējie aizņēmumi" - 27.7 tūkst. Ls vai 1.45 slodzes. Savukārt veicot aprēķinus par izmaksām uz vienu pārskatu, var redzēt, ka dārgākie pārskati ir 1-MB (25.2 Ls) un 5-MB (25 Ls).
- ▶ Komersantam jāiesniedz dati LB par savu finanšu stāvokli un/vai darījumiem vairākās kontrolējošās institūcijās, kur katra pieprasa datus dažādos griezumos:
  - VID - finanšu un nodokļu pārskati;
  - CSP - finanšu aktīvi un pasīvi, konjunktūras novērtējumi, pārskati par apgrozījumu, pakalpojumiem, cenām un darbībām un peļņas vai zaudējumu aprēķins u.c.;
- ▶ LB piedāvātie risinājumi - ja CSP sniegtu LB ārējās tirdzniecības statistikas tieši identificējamus datus individuālu uzņēmumu līmenī un apkopotu informāciju arī par preču importa un eksporta darījuma valūtu, LB ar šiem paziņojumiem varētu neapsekot uzņēmumus, kuru ārējie maksājumi saistīti tikai ar preču importu vai eksportu, nezaudējot datus izlases veida apsekojumu veikšanai un nezaudējot datus iesniegšanai Eiropas Centrālajai bankai par preču importu un eksportu dalījumā pa valūtām.
- ▶ Pašreiz LB ir nosūtījusi vēstuli CSP ar lūgumu sniegt ārējās tirdzniecības statistikas tieši identificējamus datus individuālu uzņēmumu līmenī. Pozitīvas atbildes gadījumā nākamais solis būtu CSP pārskatīt, kā pārskats par preču tirdzniecību starp ES valstīm varētu tikt papildināts ar jautājumu par darījuma valūtu.
- ▶ Ārvalstu pieredze - Latvijā datu apkopošana par uzņēmumu ārējiem maksājumiem ir izveidota tā, ka datu sniegšanas slodze ir sadalīta starp bankām un uzņēmumiem (bankas sniedz pilnu informāciju par uzņēmumu izejošajiem ārējiem maksājumiem un daļēju informāciju (tikai to, kas ir bankas rīcībā) par uzņēmuma ienākošajiem ārējiem maksājumiem; uzņēmumi sniedz informāciju tikai par ienākošajiem ārējiem maksājumiem). Citās valstīs sākotnēji šādu datu vākšana tika balstīta tikai uz banku sniegto informāciju (tas nozīmē, ka bankām bija pašām no uzņēmumiem jāiegūst dati par ienākošā maksājuma mērķi un nerezidenta uzņēmuma reģistrācijas valsti). Līdz ar ES regulas Nr. 924/2009 pieņemšanu šīm valstīm viss datu sniegšanas slogs jāpārliet uz uzņēmumiem, jo šī regula aizliedz no bankām vākt tādu maksājumu datus, kas bankām nav automātiski pieejami to sistēmā.

- ▶ LB viedoklis par sankciju piemērošanu: „Šobrīd LB nav tiesību pašai piemērot sankcijas. To ir iespējams darīt caur CSP, kura ir kompetenta izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas par statistiskās informācijas jautājumiem, bet šis process ir ļoti sarežģīts. LB neatbalsta CSP Juridiskās daļas pārstāvju viedokli par to, ka nepieciešams veikt grozījumu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā un noteikt LB par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa subjektu, tādējādi paredzot LB pašai tiesības piemērot sankcijas. Tā vietā LB par lietderīgāku un efektīvāku risinājumu no resursu patēriņa viedokļa (arī CSP gadījumā) uzskata veikt uzraudzību un kontroli Administratīvā procesa ietvaros, attiecīgi mainot likumdošanu. LB mērķis nav sodīt kādu no uzņēmumiem, jo LB, apkopojot statistikas datus, cenšas ar uzņēmumiem veidot labas sadarbības attiecības, bet šādam sodīšanas instrumentam būtu jābūt, lai risinātu retus un sarežģītus gadījumus.

8.2.6 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
159 - 163	Komersantam ir jāiesniedz līdzīgs un pat vienādus datus dažādām institūcijām – VID, LB un CSP, radot papildu administratīvo slogu dažādu pārskatu aizpildīšanai par vieniem un tiem pašiem datiem.	VID, LB un CSP ir jāvienojas par datu formātu, kādā ir nepieciešams ievākt datus no komersanta, lai gala rezultātā visi nepieciešamie dati, kuri ir līdzvērtīgi tiktu ievākti vienlaicīgi un vienviet. CSP var izskatīt iespēju papildināt savus pārskatus, lai iegūtu datus arī par preču importa un eksporta darījuma valūtu un nodrošināt LB ar ārējās tirdzniecības statistikas datiem (t.sk. darījumu valūtu). LB šiem paziņojumiem varētu neapsekot uzņēmumus, kuru ārējie maksājumi saistīti tikai ar preču importu vai eksportu, nezaudējot datus izlases veida apsekojumu veikšanai un nezaudējot datus iesniegšanai ECB par preču importu un eksportu dalījumā pa valūtām.	Apvienojot šo institūciju prasīto datu apjomu, prasības izpildei komersantam būs nepieciešams mazāki komersantu resursi, kā arī tiktu patērēti mazāki CSP un LB resursi iesniegto pārskatu datu pārbaudēm. Ieviešot šādu sistēmu, palielinātos risks, ka var pasliktināties datu kvalitāte, kā arī var tikt neievākts nepieciešamo datu apjoms.

8.3. Lauku atbalsta dienests

Lauku atbalsta dienesta (LAD) misija – godprātīga, efektīva un kvalitatīva LAD klientu apkalpošana valsts un ES finansējuma apgūšanā. Lauku atbalsta dienests (LAD) ir valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas ir atbildīga par vienotu valsts un Eiropas Savienības (ES) atbalsta politikas īstenošanu Latvijā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pilda citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Administrē valsts atbalstu un Eiropas Savienības atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai (pieņem un izvērtē iesniegumus (projektus) atbalsta saņemšanai, pieņem lēmumu par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, lemj par atbalsta izmaksu vai atteikumu to izmaksāt un veic izmaksātā atbalsta uzskaiti un izlietošanas kontroli) (F-LAD-1);
- ▶ Pieprasa no fiziskajām un juridiskajām personām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistru un datubāzu uzturēšanai nepieciešamo informāciju (F-LAD-2);
- ▶ Izsniedz normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, apliecinājumus un speciālās atļaujas (licences). Importa (AGRIM) vai eksporta (AGREX) licence nepieciešama tikai tad, ja notiek importa vai eksporta darījumi ar trešajām valstīm (valstis, kas nav ES dalībvalstis) vai tiek pieprasīta eksporta kompensācija (F-LAD-5).

LAD aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
LAD	●										●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²⁴:

- ▶ „Lauku atbalsta dienesta likums”;
- ▶ „Lauksaimniecības un lauku attīstības likums”.

8.3.1 Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par LAD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, sniedzot attiecīgus licencēšanas un sertifikātu izdošanas pakalpojumus.

Sniegto LAD pakalpojumu saraksts pēc pakalpojumu sniegšanas biežuma:

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
230	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana LAD par obligāto importa un eksporta licences saņemšanu un par importēšanas tiesību vai importētāja apstiprinājumu importam atbilstoši tarifu kvotām	Izsniegtās importa/ eksporta licences: 2007.gadā - 732. 2008. gadā - 618; 2009. gadā - 403
231	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana eksporta kompensācijas sertifikāta saņemšanai	Izsniegtie eksporta kompensācijas sertifikāti: 2007.gadā - 15, 2008.gadā - 6, 2009. gadā - 0.

²⁴ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

8.3.2 Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR)

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par LAD darbības rādītājiem, kas attiecināmi uz konkrēto komersantiem izvirzīto prasību izpildi, iesniedzot LAD pārskata datus.

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
232	Informācijas iesniegšana LAD par lauksaimniecības produktu ražošanas un patēriņa bilanci	2009. gadā saņemti un apstrādāti 203 pārskati

- ▶ LAD lielākos resursus patērē kompensāciju izsniegšanai (pieprasījuma izskatīšana, reģistrēšana, kompensācijas izsniegšana, uzraudzīšana u.c. darbības), kas komersantam ir brīvprātīga, tādēļ šajā pētījumā šīs prasības nav iekļautas.
- ▶ LAD darbība, kas vērsta uz visiem komersantiem, kas nodarbojas ar īpašo izstrādājumu eksportu/importu vērsts uz licenču un sertifikātu izsniegšanu kā arī gada pārskatu iesniegšanu par lauksaimniecības produktu ražošanas un patēriņa bilanci.
- ▶ LAD veic lauksaimniecības produktu patēriņa un ražošanas bilances pārskatu datu apstrādi un ievadīšanu datu bāzē, kur tiek veikta informācijas loģiskā kontrole. Ja loģiskā kontrole netiek izturēta, tad amatpersona sazinās ar informācijas iesniedzēju un lūdz precizēt šos datus.
- ▶ Līdzīgu informāciju no komersantiem pieprasa arī CSP, kura tāpat kā LAD šīs prasības izpratnē nav uzskatāma par kontrolējošo institūciju. LAD cenšas ar šo prasību neapgrūtināt tos komersantus, kuru īpatsvars tirgū ir neliels. Institūcija norāda, ka normatīvā bāze nav pilnvērtīga attiecībā uz informācijas iesniedzējiem un iesniegtās informācijas kontroli.

8.3.3 Pārbaudes (ISP)

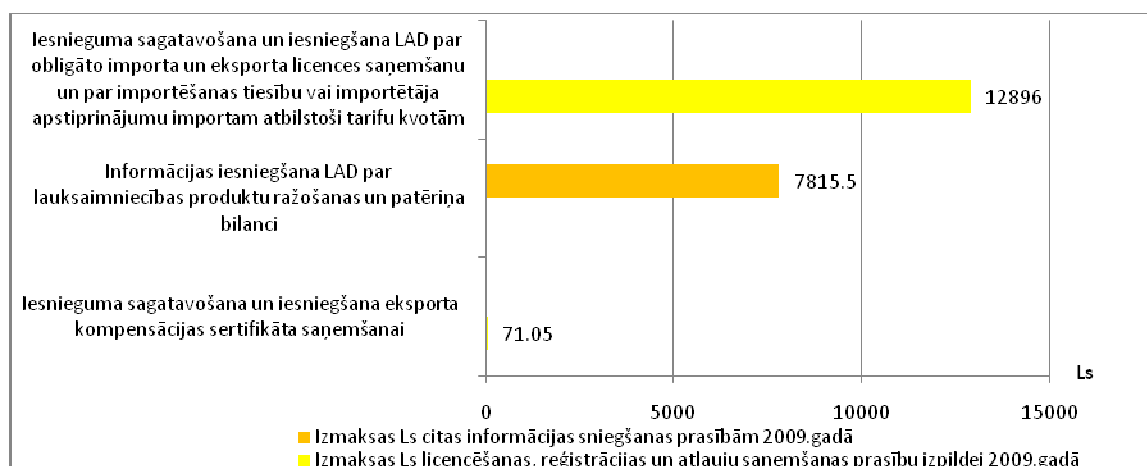
LAD pētījumā ietvertu normatīvo aktu prasību izpildes kontrolei fiziskās pārbaudes neveic.

8.3.4 Institūcijas piemērotās sankcijas

Prasības ID	Prasības formulējums	Sankciju veidi	Tiesiskais pamatojums	Pārkāpumu skaits 2009.gadā	Galvenie pārkāpumu iemesli
230	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana LAD par obligāto importa un eksporta licences saņemšanu un par importēšanas tiesību vai importētāja apstiprinājumu importam atbilstoši tarifu kvotām	Nodrošinājuma ieturēšana, ko pretendents ir garantējis saistībā ar attiecīgo licenci vai kompensācijas sertifikātu.	Komisijas Regula (EK) Nr. 376/2008 (2008. gada 23. aprīlis), ar ko nosaka sīki izstrādātus kopējus noteikumus, kas jāievēro, piemērojot importa un eksporta licenču un iepriekš noteiktas kompensācijas sertifikātu sistēmu lauksaimniecības produktiem	8 pārkāpumu gadījumi	Licences vai eksporta kompensācijas sertifikāta nosacījumu neizpilde.

8.3.5 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopoti dati par prasību izpildes izmaksām, nosakot kopējās izmaksas, kas radušās kontrolējošai institūcijai saistībā ar konkrētās prasības izpildi 2009.gadā.

Izmaksas uzrādītas pēc LAD sniegtajiem datiem par izdevumu kopējo atalgojumu. Izmaksas aprēķinātas sareizinot stundas likmi ar darbībai veltīto laiku.

8.3.6 Novērojumi

- ▶ Pārskati par cukura tirgus analīzi ir zaudējuši savu aktualitāti līdz ar cukuru ražotņu slēgšanu, tādējādi no komersantu puses nav kam iesniegt LR MK 13.02.2007. Noteikumos nr. 119 minēto informāciju.
- ▶ LAD ir ieviesusi iespēju saņemt importa / eksporta licenci elektroniskā veidā (e-licence), kā rezultātā komersantam nav nepieciešams doties pēc muitas darbībām iesniegt atpakaļ šo licenci LAD. VID ir tiešsaiste šai licencei, kā rezultātā imports/eksporta brīdī ir redzama darbības izpilde. Papīra licences gadījumā, pretendents atgriež licenci pēc tās termiņa beigām, iekļaujot VID ierakstus.
- ▶ Importa un eksporta saņemšanai nepieciešams iesniegt pieteikumu, finansiālo nodrošinājumu (vai nu skaidrā naudā, vai kā bankas garantiju), jāuzrāda piešķirtās kvotas (kā pierādījums par pieredzi tirdzniecībā). Imports vai eksports netiek veikts vai eksporta kompensācija netiek pieprasīta konkrētā apjomā, konkrētā laika posmā par to šis nodrošinājums tiek ieturēts. Ja nodrošinājums ir skaidras naudas depozīts, tas tiek ieturēts automātiski. Ja nodrošinājums ir bankas garantija, tad ieturamo summu pieprasa iemaksāt pretendētājam, ja tas netiek darīts, tad LAD vēršas pie bankas, kas izsniedza garantiju. Nodrošinājuma ieturēšana ir vienīgais piemērojams sankciju veids.
- ▶ Kompensācijas sertifikāta saņemšanai jāiesniedz Eksporta kompensācijas sertifikāta pieteikums un jānodrošina nodrošinājums 15% apmērā no pieprasītā apjoma. Ja netiek ievērotas prasības, netiek apdraudēti patērētāji, jo šajā gadījumā zaudētājs būs komersants, kura nodrošinājuma nauda tiks iekasēta. Izpilde tiek pārbaudīta tiešsaistē (sasaiste ar VID, informāciju saņem no Galvenās muitas pārvaldes).

8.3.7 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
230	Importa / eksporta licencēšana jau ir ieviesta elektroniski, dodot pieeju VID tiešsaistē datu ievadei par faktiski no trešajām valstīm importētajam produkcijas daudzumam, tādējādi padarot sadarbību ar LAD efektīvāku.	Vienlaicīgi ar visām pārējām Eiropas Savienības dalībvalstīm vajadzētu ieviest EK Regulā Nr.2454/93 ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai Nr.2913/92 norādīto speciālās muitas procedūras T5 kontroleksemplāra dokumentu elektronisko noformēšanu, tādējādi vienkāršojot visu administrēšanas procesu.	E-licence būtiski atvieglo un paātrina gan komersantu, gan institūciju darbību. Ieteikuma ieviešanai riski netika identificēti.
232	Komersantu iesniegto pārskatu par lauksaimniecības produktu ražošanas un patēriņa bilanci izskatīšana neprasa lielus resursus, jo dati tiek pārbaudīti caur loģisko kontroli elektroniski. Līdzīga veida datus pieprasa arī CSP.	Nodot lauksaimniecības produktu ražošanas un patēriņa bilances sastādīšanu CSP, lai izmantotu CSP izveidotās iespējas statistikas pārskatus komersantiem iesniegt elektroniskā veidā vienā institūcijā. Lauksaimniecības produktu ražošanas un patēriņa bilances sastādīšanai un tālākai iesniegšanai EUROSTAT, jau citā formātā apkopotos datus ir nepieciešams pārreģināt vajadzīgās mērvienībās. Ieviešot samērīgu komersantu darbības apjoma sliekšni, kuros gadījumos pārskats būtu obligāts, būtu iespējams atvieglot komersantu darbību.	Tiks vienkāršota statistikas datu iesniegšana vienā institūcijā, samazinot kopējās izmaksas statistikas datu apkopošanai. Pastāv risks, ka lauksaimniecības produktu ražošanas un patēriņa bilances sastādīšanai datu pārreģināšanas procesā nepieciešamas papildu zināšanas par lauksaimniecības produktiem.

9. Netiešas saskares iestāde

9.1. Maksātnespējas aģentūra

Valsts aģentūra "Maksātnespējas administrācija" (MA) ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša valsts iestāde, kura izveidota 2002.gadā saskaņā ar Publisko aģentūru likumu, likumu "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā", "Maksātnespējas likumu" un citiem normatīvajiem aktiem.

MA darbības mērķis ir īstenot valsts politiku maksātnespējas procesa jautājumos, aizsargāt darbinieku intereses to darba devēju maksātnespējas gadījumos un likumā noteiktajā kārtībā īstenot valsts un sabiedrības interešu aizsardzību maksātnespējas jautājumos.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Uzraudzīt administratoru darbību maksātnespējas procesā (tai skaitā mierizlīguma, sanācības un bankrota procesā) (F-MA-2).

MA aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
MA	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²⁵:

- ▶ „Maksātnespējas likums”;
- ▶ likums „Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā”;
- ▶ „Civilprocesa likums”;
- ▶ likums „Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju”;
- ▶ „Krimināllikums”;
- ▶ „Piespiedu ietekmēšanas līdzekļu izpildes likums”;
- ▶ likums „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru”.

9.1.1 Institūcijas darbības analīze

MA prasības tiešā veidā nav attiecināmas pret komersantiem. Pamatā MA uzrauga un kontrolē administratora darbību. Vienīgā prasība, kuru var attiecināt pret komersantiem ir sūdzību par administratora rīcību saņemšana un izskatīšana. Līdz ar to MA neveic nekāda veida pārbaudes un neizmanto sankcijas.

Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits
11	Sūdzību par administratora rīcību iesniegšana un izskatīšana Maksātnespējas administrācijā	Izskatot sūdzības: 2008.gadā - pieņemti 100 lēmumi; 2009.gadā - pieņemti 210 lēmumi

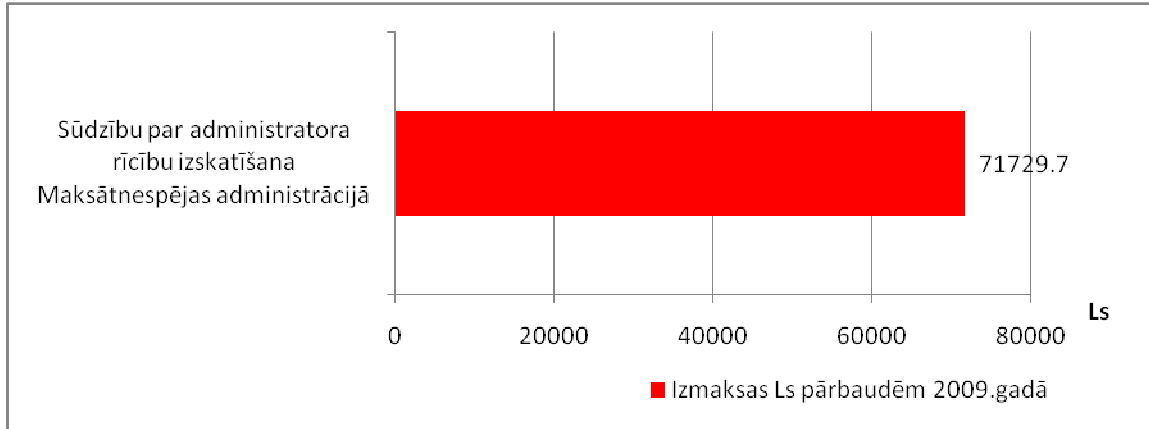
- ▶ Sūdzību iesniegšana LR normatīvajos aktos ir vienīgais noteiktais veids, kā kreditors, komersants (tiesiskās aizsardzības procesā), fiziskā persona (šīs personas maksātnespējas procesā), parādnieka pārstāvis (juridiskās personas maksātnespējas procesā) vai trešā persona, kuras likumiskās tiesības ir aizskartas ar administratora rīcību vai bezdarbību var aizstāvēt savas tiesības valsts pārvaldes institūcijā atbilstoši Maksātnespējas administrācijas kompetencei.
- ▶ Pašlaik izskatīšanā ir jaunais Maksātnespējas likums, kurš ieviesīs būtiskus grozījumus visos procesos, galvenokārt izmaksās (samazinās pieteikuma procesa uzsākšanas izmaksas pašam komersantam), paātrinās aktīvu nonākšanu atpakaļ tirgū (pirms tam process bija beztermiņa, pēc jaunā likuma – manta jāpārdod 6 mēnešu laikā) u.c. būtiskas izmaiņas, kas vērstas uz administratora atbildības palielināšanu.

²⁵ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

- ▶ Galvenie komersantu sūdzību iemesli ir procesa ilgums, kas tiks saīsināts ar jaunā likuma grozījumiem un kas noteica atgūstamo līdzekļu mazos apjomus (no atlikušajiem līdzekļiem maksātnespējas procesā jāfinansē administratora darbība).

9.1.2 Izmaksas

Pētījuma ietvaros tika apkopotas izmaksas, kas saistās ar iesniegto sūdzību par iecelto administratoru darbību izskatīšanu.

Izmaksas noteiktas, sareizinot vienas prasības izmaksas ar gadījumu skaitu.

9.1.3 Novērojumi

- ▶ Administrators netiek uzskatīts par komersantu, jo administrators ir fiziskā persona, kura saskaņā ar Maksātnespējas likumu ir ieguvusi maksātnespējas procesa administratora sertifikātu un kurai ir likumā noteiktās tiesības un pienākumi. Maksātnespējas administrācijas darbība ir vērsta tieši uz sertificēto administratoru darbības uzraudzību.
- ▶ Skatoties uz citu valstu pieredzi, šis process paātrinās, ja administratoru darbības pārraudzību veic speciāla tiesa (piem., Anglija, Itālija, Nīderlande, Luksemburga).
- ▶ Pašlaik pēc SAMC datiem Maksātnespējas administrācija ir iesniegusi pieteikumu administratoru sertificēšanas procesa akreditācijai, kas varētu kvalitatīvi uzlabot sertificēto administratoru minimālo kompetenci.
- ▶ Administratoru kvalifikācijas iegūšanas procedūras (saskaņā ar MK 2008.gada 28.jūlija noteikumiem Nr.598 „Maksātnespējas procesa administratora apmācības, apliecinājuma izsniegšanas, eksaminācijas, kvalifikācijas pilnveidošanas, atestācijas, sertifikāta izsniegšanas un atjaunošanas, tā darbības izbeigšanas un anulēšanas kārtība”) no 2009.gada 1.janvāra veic biedrība „Latvijas Sertificēto maksātnespējas procesa administratoru asociācija”, pamatojoties uz noslēgto deleģējuma līgumu, un šo uzdevumu izpildē ir padota valsts aģentūrai “Maksātnespējas administrācija”.

9.1.4 Secinājumi un ieteikumi

Prasības ID	Secinājums	Ieteikums	Riska un ietekmes novērtējums
11	Pašlaik konstatēto pārkāpumu īpatsvars pret saņemto sūdzību skaitu par administratoru darbības atbilstību un kvalitāti ir viena ceturtdaļa (2008. gadā – 25%, 2009.gadā – 24%).	Administratoru sertificēšanas procesā jāpaaugstina administratoriem izvirzītās prasības un jāievieš prasības sertifikāta uzturēšanai, lai pastāvīgi nodrošinātu administratoru kompetences celšanu.	Paaugstinot administratoru kompetenci sūdzību izskatīšanai būs nepieciešami mazāki resursi. Atceļot administratoru sertificēšanu, paaugstinātos administratoru korupcijas risks, tiktu veicināta situācija, ka administrators darbojas atsevišķu kreditoru interesēs. Tas savukārt būtu pretrunā ar maksātnespējas procesa jēgu un mērķi kā tādu, kas ir nodrošināt kreditoru kopuma interešu ievērošanu un aizsardzību.
12, 13	Komersants iesniedz pieteikumu par maksātnespēju tiesai (nofomē visu pieteikumu). Vēlāk, kad iesaistās administrators komersantam nepieciešams atkārtoti iesniegt viņam visu pieteikumu.	Tā kā sniegtot tiesai pieteikumu par maksātnespēju, kreditors pievieno arī dokumentus, kas apliecina tā prasījumu pret parādnieku, otrreizēja prasījuma noformēšana un apliecināšanu dokumentu iesniegšana administratoram nebūtu nepieciešama.	Attīstot tiesas un administratoru sadarbību, būtu iespējams ietaupīt to uzņēmēju laiku, kas ir iesnieguši tiesā pieteikumu par parādnieka maksātnespēju un process ir ticis pasludināts.

9.2. Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs

Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrā apvienoti 3 biroji – Standartizācijas birojs, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs un Metroloģijas birojs.

1. Standartizācijas birojs

Standartizācijas birojs (LVS) ir Latvijas nacionālā standartizācijas institūcija un tās uzdevums ir nodrošināt juridiskās un fiziskās personas ar standartizācijas informāciju.

LVS galvenie uzdevumi:

- ▶ veidot nacionālo standartu fondu, organizējot Latvijas nacionālo standartu izstrādāšanu, starptautisko un reģionālo standartu adaptēšanu;
- ▶ nodrošināt standartizācijas informācijas izplatīšanu, izdodot un publicējot Latvijas nacionālos standartus un citu ar tiem saistītu informāciju;
- ▶ piedalīties starptautisko un reģionālo standartizācijas organizāciju darbā.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ organizēt Latvijas nacionālo standartu izstrādāšanu un starptautisko standartu adaptāciju standartizācijas tehniskajās komitejās (F-LVS-1);
- ▶ izdot un publicēt Latvijas nacionālos standartus un citus ar tiem saistītos dokumentus (F-LVS-3);
- ▶ nodrošināt standartu un citu ar tiem saistīto dokumentu fondu veidošanu un informācijas izplatīšanu standartizācijas jomā (F-LVS-4).

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²⁶:

- ▶ „Standartizācijas likums”.

2. Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs

Kopš 2009. gada 1. jūlija LATAK ir valsts SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs”, struktūrvienība. LATAK neatkarība, integritāte un patstāvība lēmumu pieņemšanā noteikta likumdošanas aktos, iekšējos noteikumos un procedūrās. Atbilstoši Eiropas Parlamenta un padomes regulai 765/2008/EK ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību, LATAK darbojas kā nacionālā akreditācijas institūcija.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ Novērtēt un akreditēt atbilstības novērtēšanas institūcijas, kā arī uzraudzīt šo institūciju darbību, ievērojot Latvijas nacionālos standartus, normatīvos aktus, Eiropas vai starptautiskos standartus, kā arī savstarpējos atzišanas līgumus ar starptautiskajām akreditācijas organizācijām noteiktās prasības (F-LATAK-1);
- ▶ Organizēt prasmes pārbaudes un koordinēt starplaboratoriju salīdzinošās programmas saskaņā ar Latvijas, Eiropas Savienības un starptautiskajām prasībām par starplaboratoriju salīdzināšanu (F-LATAK-3).

Atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanas kritēriji ir publicēti Latvijas nacionālajos un/vai Eiropas, starptautiskajos standartos, citos normatīvajos aktos. Veicot novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību LATAK ievēro Eiropas Savienības normatīvos aktus un Eiropas un starptautisko akreditācijas organizāciju (EA, ILAC, IAF) prasības un rekomendācijas.

LATAK novērtēšanas un akreditācijas pakalpojumus sniedz nediskriminējošā veidā, ievērojot informācijas konfidencialitāti. Viss personāls, kas iesaistīts novērtēšanas un akreditācijas aktivitātēs, darbojas neietekmējami un ir brīvs no jebkāda komerciāla, finansiāla vai cita spiediena, kas varētu atstāt iespaidu uz akreditācijas rezultātiem.

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²⁷:

- ▶ likums „Par atbilstības novērtēšanu”.

²⁶ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

²⁷ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

3. Metroloģijas birojs

Metroloģijas birojs (LATMB) ir Latvijas nacionālā metroloģijas institūcija un tās darbības mērķis ir nodrošināt un attīstīt mērījumu ticamību un izsekojamību valstī.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada rīkojumu Nr.351, kopš 2009. gada 1. jūlija Metroloģijas birojs (LatMB) ir SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” struktūrvienība.

Uz komersantiem vērstās funkcijas:

- ▶ nodrošināt fizikālo lielumu mērvienību etalonu bāzes uzturēšanu un mērvienību reproducēšanu; (izsekojamības shēmas) (F-LatMB-1);
- ▶ apstiprināt mērīšanas līdzekļu tipus un reģistrēt tos valsts mērīšanas līdzekļu reģistrā (F-LatMB-2);
- ▶ veikt valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu atbilstības novērtēšanas procedūras (F-LatMB-3);
- ▶ sniegt kalibrēšanas pakalpojumus (F-LatMB-4);
- ▶ organizēt starplaboratoriju salīdzināšanu un piedalīties tajā (F-LatMB-7).

Institūcija savu darbību balsta uz sekojošu normatīvo aktu bāzes²⁸:

- ▶ likums „Par mērījumu vienotību”.

Metroloģijas birojs savā darbā ievēro starptautisko institūciju izstrādātos norādījumus.

SAMC kopumā aptvertās nozares:

	Pārtika	Ēdināšana	Izmitināšana	Būvniecība	Farmācija	Ķīmija	Gumija un plastmasa	Metāls	Koksne	Elektronika	Tirdzniecība
SAMC	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

9.2.1 Pārbaudes

Pētījumā iekļautajās nozarēs SAMC neveic komersantu darbības pārbaudes.

9.2.2 Institūcijas piemērotās sankcijas

Pētījumā iekļautajās nozarēs SAMC neveic komersantu darbības pārbaudes, tam nav arī piešķirtas tiesības piemērot sankcijas.

9.2.3 Izmaksas

Pētījumā iekļautajās nozarēs SAMC neveic komersantu darbības kontroli, tādējādi attiecīgās institūcijas izmaksu dati netika apkopoti.

²⁸ Šajā pētījumā detalizēti analizēto normatīvo aktu prasības apkopotas nodevumā „Pilnveidotā komersantu „ceļa karte””.

10. Pielikumi

10.1. Kontrolējošo institūciju funkcijas

Iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērstā uz komersantiem
Uzņēmumu reģistrs	F-UR-1	Veikt komersantu un to filiāļu, ārvalstu komersantu un organizāciju pārstāvniecību un pārstāvju, kooperatīvo sabiedrību, Eiropas ekonomisko interešu grupu, Eiropas komercsabiedrību, Eiropas kooperatīvo sabiedrību, politisko partiju un to apvienību, administratoru, maksātspējas subjektu, tiesiskās aizsardzības un maksātspējas procesa norises, biedrību un nodibinājumu, arodbiedrību, masu informācijas līdzekļu, publiskās un privātās partnerības līgumus, izšķirošās ietekmes, komercķīli, laulāto mantisko attiecību, šķīrējtiesu, reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrāciju un nodrošināt attiecīgo reģistru vešanu.	x
	F-UR-2	Sniegt informāciju par reģistrētajiem tiesību subjektiem un juridiskajiem faktiem.	
Valsts ieņēmumu dienests		Vispārējās funkcijas	
	F-VID-1	Uzskaita un reģistrē nodokļu maksātājus un ar nodokļiem apliekamos objektus.	x
	F-VID-2	Piedzen Valsts ieņēmumu dienesta administrētos nodokļu un nodevu parādus, arī citu valsts noteikto obligāto maksājumu parādus, kuru iekasēšana saskaņā ar normatīvajiem aktiem piekrit Valsts ieņēmumu dienestam.	x
	F-VID-3	Uzskaita valstij piekritīgo mantu, nodrošina kontroli par tās novērtēšanu, realizāciju, nodošanu bez maksas, iznīcināšanu un ieņēmumu iemaksu valsts budžetā.	
	F-VID-4	Izstrādā un apstiprina nodokļu aprēķināšanas metodiku un reglamentē uzskaiti nodokļu aprēķināšanas vajadzībām; izstrādā nodokļu uzskaites metodiku nodokļu pārskatu un deklarāciju sastādīšanai; izstrādā nodokļu aplikšanas jautājumos noslēgto starpvalstu līgumu piemērošanas metodiku.	
	F-VID-5	Saskaņā ar Saeimas apstiprinātiem starptautiskajiem līgumiem un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem kā kompetentā iestāde koordinē un veic informācijas apmaiņu starp nodokļu administrācijām un nodokļu kopīgās starpvalstu pārbaudes.	
	F-VID-6	Saskaņā ar Saeimas apstiprinātiem starptautiskajiem līgumiem un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem iekasē un piedzen beztrīda kārtībā no iekšzemes un citu valstu nodokļu maksātājiem nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus līgumslēdzējas valsts vai Eiropas Savienības dalībvalsts labā šīs valsts kompetentās iestādes uzdevumā un savas valsts vārdā pēc līgumslēdzējas valsts vai Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījuma.	
	F-VID-7	Apmāca Valsts ieņēmumu dienesta ierēdņus (darbiniekus), kā arī konsultē nodokļu maksātājus nodokļu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos, kuri attiecas uz konkrēto nodokļu maksātāju un radušies šā maksātāja ar nodokli apliekamo darbību rezultātā.	
	F-VID-8	Lai izpildītu šajā pantā noteiktos uzdevumus, seko jebkuru juridisko un fizisko personu saimnieciskajai un finansiālajai darbībai.	x
	F-VID-9	Saskaņā ar normatīvajiem aktiem saņem no personām deklarācijas un pārbauda tajās sniegto informāciju, ziņu patiesumu un ienākumu avotu likumību.	x
	F-VID-10	Pēc Valsts ieņēmumu dienesta iestāžu, pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu un tiesas pieprasījuma veic komersantu nodokļu aprēķinu un nodokļu maksājumu revīziju (auditu).	x
	F-VID-11	Veic normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus, kas saistīti ar nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanu.	
		Akcīzes preču aprītes, nodrošinājuma un uzraudzība	
	F-VID-12	Iesniegumu un tiem pievienoto dokumentu pieņemšana un izvērtēšana speciālu atļauju (licenču) (turpmāk – licence) un atļauju darbībai ar akcīzes precēm saņemšanai, pārreģistrācijai, apturēšanai un anulēšanai.	x
	F-VID-13	Licenču, izziņu un atļauju noformēšana, izsniegšana vai anulēšana pēc VID licencēšanas komisijas vai VID amatpersonas lēmuma saņemšanas.	x
	F-VID-14	Nodrošināt uzraudzību pār VID teritoriālo iestāžu funkciju izpildi, kas saistītas ar akcīzes preču aprīti un akcīzes nodokļa administrēšanu iekšzemē.	
	F-VID-15	Pārskatu par akcīzes preču aprīti pieņemšana, pārbaude, apstrāde, apkopošana, kopsavilkuma sagatavošana, kā arī analītisko pārskatu sagatavošana par akcīzes preču un to ražošanā izmantojamo izejvielu aprīti, kā arī akcīzes preču kā izejvielu aprīti.	
	F-VID-16	Akcīzes preču tirgus struktūras izpēte, attīstības tendenču noteikšana un priekšlikumu izstrāde tirgus uzraudzības sistēmas pilnveidošanai.	
F-VID-17	Kontroles pasākumu par akcīzes preču aprīti iekšzemē organizēšana un veikšana.	x	
F-VID-18	Akcīzes preču aprītes noteikumu pārkāpumu izskatīšana un normatīvajos aktos paredzēto sankciju piemērošana, kā arī lēmumu izpildes kontrole.	x	

lestage	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-VID-19	Akcīzes nodokļa marku alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem izsniegšana, to piestiprinājuma vietas noteikšana, kā arī aprītes uzraudzības nodrošināšana.	x
	F-VID-20	Iesniegumu un tiem pievienoto dokumentu alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu un naftas produktu akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecību izsniegšanai vai pārreģistrēšanai pieņemšana, izvērtēšana un apliecību sagatavošana, pārreģistrēšana, izsniegšana, anulēšana vai nepieciešamo pasākumu veikšana nodrošinājuma apliecības darbības apturēšanai, kā arī pārvaldes izsniegto nodrošinājumu izmantošanas kontroles veikšana.	x
	F-VID-21	Iekšzemes akcīzes nodokļa naftas produktiem kontu administrēšana.	
	F-VID-22	Lēmumu projektu sagatavošana par akcīzes nodokļa atmaksu vai pārskaitīšanu turpmākajiem akcīzes nodokļa maksājumiem.	
	F-VID-23	Akcīzes preču aprītes riska kritēriju identifikācija, riska analīzes sistēmas izveidošana un regulāra aktualizācija.	
	F-VID-24	Metodiskā vadība pār akcīzes preču aprīti iekšzemē.	
	F-VID-25	Normatīvo aktu projektu izstrāde par pārvaldes kompetencē esošajiem jautājumiem un šo projektu virzības nodrošināšana.	
	F-VID-26	VID pārstāvības nodrošināšana tiesā lietās, kuras saistītas ar pārvaldes kompetencē esošajiem jautājumiem.	
	F-VID-27	Konsultāciju sagatavošana un sniegšana nodokļu maksātājiem par pārvaldes kompetencē esošajiem jautājumiem.	
	F-VID-28	Nodrošināt akcīzes preču aprītes un akcīzes nodokļa marku aprītes pārskatu iesniegšanu EDS ietvaros.	
	F-VID-29	Nodrošināt akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas EMCS (excise movement and control system) ieviešanu un pilnveidošana saskaņā ar EK DG TAXUD noteiktajiem termiņiem.	
		Muitas kontrole	
	F-VID-30	VID administrēto valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanas nodrošināšana atbilstoši kompetencei.	x
	F-VID-31	Normatīvajos aktos paredzēto atļauju (izziņu, sertifikātu) reģistrācija, izsniegšana un atļauju nosacījumu izpildes uzraudzība atbilstoši struktūrvienību kompetencei.	x
	F-VID-32	Nodokļu maksātāju konsultēšana un izglītošana atbilstoši struktūrvienību kompetencei.	
	F-VID-33	Muitas tarifu un maksājumu piemērošanas administrēšana.	x
	F-VID-34	Muitas statistikas pamatdatu sagatavošana.	
	F-VID-35	Preču paraugu testēšanas nodrošināšana.	
	F-VID-36	Normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā vispārējo galvojumu reģistrācija, uzskaitē un galvojuma apmēra izmantošanas kontrole muitas un citu nodokļu parāda segšanai.	x
	F-VID-37	Termiņā nenomaksāto nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu piedziņa un ar to saistītās darbības atbilstoši struktūrvienību kompetencei.	x
	F-VID-38	Tranzīta muitas procedūras izpildes uzraudzības nodrošināšana.	x
	F-VID-39	Eksporta muitas procedūras izpildes uzraudzības nodrošināšana.	x
	F-VID-40	Preču pirmsmuitošanas darbību un muitas režīmu piemērošanas nodrošināšana.	
	F-VID-41	Muitas noteikumu pārkāpumu atklāšanas novēršanas un profilakses pasākumu veikšana saistībā ar preču pārvietošanu pāri Eiropas Savienības muitas robežai.	x
	F-VID-42	Informācijas ieguve, analīze un aprītes nodrošināšana muitas auditu vajadzībām attiecībā uz juridisko un fizisko personu saimniecisko un finansiālo darbību muitas jomā.	x
	F-VID-43	Uzņēmumu un darījumu muitas auditu, Eiropas Savienības kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros atbalsta saņēmēju pēcmaksājumu tirdzniecības dokumentu pārbaudi veikšana un komersantu grāmatvedības sistēmas pārbaudi veikšana saistībā ar vienkāršošanu piešķiršanu.	x
	F-VID-44	Kopējās lauksaimniecības politikai (KLP) pakļauto preču importa un eksporta uzraudzība, nodrošinot Eiropas Savienības KLP pasākumu īstenošanu tirdzniecībā ar trešajām valstīm.	x
	F-VID-45	Izlūkošana muitas likumpārkāpumu jomā.	
	F-VID-46	Izmeklēšana muitas likumpārkāpumu jomā.	
	F-VID-47	Kontroles pasākumu un procesuālo darbību veikšana muitas likumpārkāpumu jomā.	
		Pārtikas aprīte	
Pārtikas un veterinārais dienests	F-PVD-1	Lai sakārtotu pārtikas nozari valstī, PVD ir apzinājis un reģistrējis visus pārtikas aprīte iesaistītos uzņēmumus, piešķirot katram uzņēmumam reģistrācijas numuru. Reģistrētie uzņēmumi ir apkopoti PVD uzraudzībai pakļauto uzņēmumu reģistrā un publiski sabiedrībai pieejami.	x

lestage	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vēsta uz komersantiem
	F-PVD-2	PVD veic uzņēmuma atzišanas procesu, kas ir uzņēmuma darbību novērtēšana par tā spēju pastāvīgi nodrošināt savas darbības un produkcijas atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, ko apstiprina PVD piešķirtais atzišanas numurs.	
	F-PVD-3	Plāno, organizē un koordinē valsts uzraudzību un kontroli par normatīvo aktu prasību ievērošanu pārtikas uzņēmumos un visos pārtikas aprites posmos - pārtikas tirdzniecība, sabiedriskā ēdināšana, pārtikas ražošana, pārtikas pārstrāde, pārtikas imports / eksports, pārtikas transportēšana. PVD veic pārtikas produktu atbilstības novērtējumu patērētāju veselības nekaitīguma kritērijiem.	x
	F-PVD-4	Veic uzraudzības rezultātu analīzi, nosaka galvenās prioritātes, tendences un darbības virzienus.	
	F-PVD-5	Lai iegūtu objektīvu informāciju par pārtikas nekaitīgumu un higiēnas prasību ievērošanu, inspektori regulāri ņem produktu paraugus un nosūta laboratoriskajām pārbaudēm.	
	F-PVD-6	PVD inspektoriem ir tiesības piemērot sankcijas – brīdinājumu, naudas sodu, produktu izplatīšanas apturēšanu vai izņemšanu no apgrozības, līdz pat uzņēmuma darbības apturēšanai.	x
	F-PVD-7	Sniedz konsultācijas fiziskām un juridiskām personām.	
	F-PVD-8	Izsniedz veterinārās atļaujas kravu (t.sk. tranzīta) ieviešanai Latvijas Republikā.	x
		Valsts veterinārā uzraudzību un kontroli.	
	F-PVD-9	Dzīvnieku infekcijas slimību profilakse un apkarošana.	
	F-PVD-10	Dzīvnieku aizsardzība un labturība.	
	F-PVD-11	Veterināro zāļu aprīte.	x
	F-PVD-12	Dzīvnieku barības un barības piedevu aprīte, dzīvnieku ēdināšanā.	x
	F-PVD-13	Dzīvnieku izcelsmes pārtikā neizmantojamo produktu aprīte atbilstoši kompetences sfēru sadalei.	
	F-PVD-14	Dzīvnieku identifikācija un reģistrēšana, ganāmpulku un novietņu reģistrēšana, dzīvnieku pārvietošana.	
	F-PVD-15	Svaigpiena ieguves un pīmapstrādes higiēna.	x
	F-PVD-16	Izstrādā procedūras, metodiskos norādījumus un rīkojumus attiecībā uz dzīvnieku veselību, labturību un aizsardzību, dzīvnieku barības aprīti, svaigpiena primāro ražošanu, veterinārfarmaceutiskām darbībām un starptautisko tirdzniecību.	
		Sanitārā robežkontrole	
	F-PVD-17	PVD robežinspektori, kas, veicot dzīvnieku, precu un produktu veterināro, pārtikas nekaitīguma, nepārtikas preču drošuma un fitosanitāro kontroli, nepieļauj patērētāju veselībai un dzīvībai, kā arī apkārtējai videi bīstamas produkcijas ieviešanu valstī, kā arī Eiropas Savienības dalībvalstīs.	x
	F-PVD-18	Speciālās pārtikas novērtēšana un atzišana	
	F-PVD-19	Veikt uztura bagātinātāju, diētiskās pārtikas novērtēšanu un reģistrāciju, izsniegt dabīgā minerālūdens izplatīšanas atļaujas un atļaujas ierobežotām darbībām ar ģenētiski modificētiem organismiem.	x
	F-PVD-20	Piedalīties pārtikas (arī jaunās pārtikas, ģenētiski modificētas pārtikas un dzīvnieku barības un ģenētiski modificētu organismu) nekaitīguma politikas nodrošināšanas īstenošanā.	
Valsts augu aizsardzības dienests	F-VAAD-1	Laikus konstatēt kaitīgo organismu parādīšanos un prognozēt to attīstību.	
	F-VAAD-2	Noteikt augu karantīnas pasākumus konkrētos gadījumos un vietās.	
	F-VAAD-3	Veicināt augu aizsardzības pasākumu veikšanu tādā apmērā, lai likvidētu vai ierobežotu kaitīgo organismu izplatīšanos un samazinātu to negatīvo ietekmi.	
	F-VAAD-4	Nodrošināt kvalitatīva sēklas un stādāmā materiāla aprīti.	
	F-VAAD-5	Nodrošināt selekcionāra tiesību aizsardzību.	
	F-VAAD-6	Kārtot Latvijas aizsargāto augu šķirņu valsts reģistru.	
	F-VAAD-7	Kārtot Latvijas augu šķirņu katalogu.	
	F-VAAD-8	Veikt augu šķirņu saimniecisko īpašību novērtēšanu.	
	F-VAAD-9	Pieņemt, izskatīt un izvērtēt mēslošanas līdzekļu reģistrācijas iesniegumus un citus ar tiem saistītos dokumentus, kārtot Mēslošanas līdzekļu valsts reģistru un nodrošina tā datu aktualizāciju, kā arī noņemt mēslošanas līdzekļu bezmaksas kontrolparaugus mēslošanas līdzekļu atbilstības novērtēšanai.	x
	F-VAAD-10	Izveido un kārtot to personu reģistru, kuras nodarbojas ar fitosanitārajai kontrolei pakļauto augu audzēšanu, augu un augu produktu pārstrādi, uzglabāšanu, tirdzniecību, ieviešanu un izvešanu.	
	F-VAAD-11	Izsniedz fitosanitāros dokumentus, kas apliecina augu un augu produktu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, ieskaitot fitosanitāros sertifikātus augu un augu produktu izvešanai un atpakaļizvešanai.	x

iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-VAAD-12	Veic augu pārbaudes, sniedz informāciju zemes lietotājiem (īpašniekiem) par kaitīgo organismu parādīšanos un izplatību, kā arī veicamajiem augu aizsardzības pasākumiem.	x
	F-VAAD-13	Veic fitosanitāro kontroli un nosaka fitosanitāros pasākumus.	x
	F-VAAD-14	Ievieš normatīvos aktus, kas regulē selekcionāra tiesību aizsardzību un Latvijas augu šķirņu kataloga veidošanu.	
	F-VAAD-15	Veic selekcionāra tiesību piešķiršanas nosacījumu ekspertīzi, izsniedz un anulē šķirņu reģistrācijas apliecības, reģistrē licences selekcionāra tiesību nodošanai.	x
Zāļu valsts aģentūra	F-ZVA-1	Zāļu novērtēšana un reģistrēšana (reģistrācija, pārreģistrācija, izmaiņu apstiprināšana, pēcreģistrācijas uzraudzība).	x
	F-ZVA-2	Veterināro zāļu novērtēšana un reģistrēšana (reģistrācija, pārreģistrācija, izmaiņu apstiprināšana).	x
	F-ZVA-3	Zāļu un veterināro zāļu piederības noteikšana receptšu vai bezreceptšu zālēm.	
	F-ZVA-4	Atzinuma sniegšana par produkta atbilstību Farmācijas likumā noteiktajai zāļu un veterināro zāļu definīcijai.	
	F-ZVA-5	Atļauju izsniegšana narkotisko, psihotropo zāļu/vielu un prekursoru ievēšanai, izvešanai.	x
	F-ZVA-6	Narkotisko un psihotropo vielu un zāļu tranzīta atļaujas izsniegšana.	x
	F-ZVA-7	Atļauju izsniegšana paralēli importēto zāļu un veterināro zāļu izplatīšanai.	x
	F-ZVA-8	Atļauju izsniegšana neregistrētu zāļu (tai skaitā veterināro zāļu) izplatīšanai un neregistrētu zāļu (tai skaitā veterināro zāļu) izplatīšanai individuāli piešķirtām zālēm.	x
	F-ZVA-9	Atļauju izsniegšana zāļu un veterināro zāļu atlikušo krājumu izplatīšanai.	x
	F-ZVA-10	Atļauju izsniegšana Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I, II un III sarakstā iekļauto augu, vielu un zāļu izmantošanai medicīniskiem un veterinārmedicīniskiem zinātniskiem pētījumiem, fizikālo un ķīmisko īpašību noteikšanai vai apmācībai.	x
	F-ZVA-11	Prekursoru operatoru reģistrācijas karšu un speciālu atļauju (licenču) izsniegšana darbam ar prekursoriem.	x
	F-ZVA-12	Narkotisko, psihotropo vielu, kā arī prekursoru legālās aprites uzskaitē un kontrole.	x
	F-ZVA-13	Atļaujas izsniegšana zāļu klīniskās izpētes veikšanai un tās norises uzraudzība, kā arī zāļu lietošanas novērojumu izvērtēšana.	x
	F-ZVA-14	Informācijas apkopošana par novērotajām blakusparādībām, ko izraisījusi zāļu un veterināro zāļu lietošana, kā arī par zāļu blakusparādībām klīnisko pētījumu projektos.	
	F-ZVA-15	Zāļu klīniskās izpētes atbilstības vērtēšana labas klīniskās prakses prasībām.	
	F-ZVA-16	Zāļu un veterināro zāļu kvalitātes rādītāju kontroles veikšana.	
	F-ZVA-17	Attīrītā ūdens kvalitātes kontrole.	x
	F-ZVA-18	Reaģentu pagatavošana aptiekām.	
	F-ZVA-19	Riska mazināšanas plānu saskaņošana.	
	F-ZVA-20	Medicīnisko ierīču atbilstības novērtēšana un reģistrācija.	x
	F-ZVA-21	Atļaujas izsniegšana medicīnisko ierīču klīnisko pētījumu veikšanai (norises uzraudzība).	
	F-ZVA-22	Medicīnisko ierīču lietošanas drošības uzraudzība (vigilance).	x
	F-ZVA-23	Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana zāļu vai veterināro zāļu, vai pētāmo zāļu ražošanai vai importēšanai no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstis, kuras parakstījušas Eiropas Ekonomikas zonas līgumu (trešās valstis).	x
	F-ZVA-24	Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavas atvēršanai (darbībai).	x
	F-ZVA-25	Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas atvēršanai (darbībai) (turpmāk - licence vispārēja tipa aptiekas darbībai).	x
	F-ZVA-26	Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana slēgta tipa jeb ārstniecības iestāžu aptiekas atvēršanai (darbībai).	x
	F-ZVA-27	Speciālās atļaujas (licences) izsniegšana aktīvo farmaceitisko vielu vai kontrolējamo vielu ražošanai (ar 2010. gada 1. jūliju).	x
	F-ZVA-28	Zāļu un veterināro zāļu lieltirgotavu, zāļu un veterināro zāļu ražotāju (arī ārvalsts ražotāju) atbilstības novērtēšana un uzraudzība.	x
	F-ZVA-29	Zāļu (izņemot veterinārās zāles) izplatīšanas atbilstības novērtēšana zāļu labas izplatīšanas prakses prasībām.	x
	F-ZVA-30	Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude (uzraudzība) zāļu vai veterināro zāļu ražošanas vai importēšanas uzņēmumā vai laboratorijā.	x
	F-ZVA-31	Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude (uzraudzība) valstī, kas nav Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, zāļu vai veterināro zāļu ražošanas uzņēmumā vai laboratorijā.	x
	F-ZVA-32	Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude, kuru pēc zāļu vai veterināro zāļu ražotāja pieprasījuma veic izejvielu ražošanas vai importēšanas uzņēmumā.	x

Iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-ZVA-33	Labas ražošanas prakses nodrošinājuma pārbaude, kuru pēc zāļu vai veterināro zāļu ražotāja pieprasījuma veic izejvielu ražošanas uzņēmumā*, valstī, kas neatrodas Eiropas Ekonomikas zonā.	x
	F-ZVA-34	Produkta sertifikātu, tā saīsināto formu un paziņojumu par zāļu reģistrācijas statusu izsniegšana.	x
	F-ZVA-35	Ārstniecības iestāžu asins kabinetu, asins sagatavošanas nodaļu un Valsts asinsdonoru centra atbilstības novērtēšana un uzraudzība.	
	F-ZVA-36	Kontroles pasākumu veikšana asins un asins komponentu kvalitātes nodrošināšanai un procedūras hemovigilances pārraudzībai.	
	F-ZVA-37	Audu, šūnu un orgānu ieguves un uzglabāšanas centru atbilstības novērtēšana un uzraudzība.	x
	F-ZVA-38	Iesniegto zāļu (tai skaitā veterināro zāļu) patēriņa statistikas datu apkopošana un analizēšana Latvijā.	x
	F-ZVA-39	Informācijas aktualizēšana par zāļu pieejamību tirgū un ražotāja deklarēto zāļu realizācijas cenu Latvijā.	
Ekonomikas ministrija	F-EM-1	Tērauda importa licencēšana.	x
	F-EM-2	Tekstila importa licencēšana.	x
	F-EM-3	Kālija hlorīda importa licencēšana.	x
	F-EM-4	Licenču izsniegšana precēm, ko var izmantot nāvessoda izpildei vai spīdzināšanai.	x
	F-EM-5	Brīvās pārdošanas sertifikāta izsniegšana.	x
	F-EM-6	Licences izsniegšana komersantiem melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā.	x
Vides ministrija	F-VIDM-1	Vides ministrija izstrādā valsts vides aizsardzības politiku, kā arī organizē un koordinē vides aizsardzības politikas īstenošanu.	
	F-VIDM-2	Informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padoībā esošo iestāžu darbību.	
Latvijas vides pārraudzības valsts birojs	F-VPVB-1	Saskaņā ar likumdošanas prasībām veikt paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtēšanu.	x
	F-VPVB-2	Pārraudzīt stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu, tai skaitā: pieņemt lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību konkrētam dokumentam, noteikt institūcijas, kurām iesniedzējs nosūta plānošanas dokumenta projektu un vides pārskatu, lai saņemtu komentārus un atzinumu, noteikt sabiedrības informēšanas kārtību, kā arī informēšanas kārtību pārrobežu ietekmes gadījumā, un plānošanas dokumenta monitoringu.	x
	F-VPVB-3	Novērtēt rūpniecisko avāriju risku un pasākumus tā samazināšanai.	
	F-VPVB-4	Izkata iesniegumus par reģionālo vides pārvalžu lēmumiem, kuri attiecas uz atļauju izsniegšanu un atļauju nosacījumiem, piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu izpēti, sanāciju un izpēti vai sanācijas izdevumu segšanu vai sadalījumu.	
	F-VPVB-5	Saskaņojot ar Vides ministriju, informē citas valstis par iesniegumu atļaujas saņemšanai gadījumos, kad iespējama piesārņojuma pārrobežu pārmese.	x
	F-VPVB-6	Izskatīt sūdzības un iesniegumus par vides institūciju izdotajiem administratīvajiem aktiem.	
	F-VPVB-7	Izvērtēt pretendenta atbilstību Regulas EK Nr. 761/2001 "Ar ko organizācijām atļauj brīvprātīgi piedalīties Kopienas vides pārvaldības un audita sistēmā (EMAS)" prasībām un reģistrēt organizācijas vides pārvaldības un audita sistēmas reģistrā, kā arī lemt par to izslēgšanu no reģistra uz laiku vai pavisam.	
	F-VPVB-8	Reģistrēt iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumus (uzņēmējabsabiedrības), kuru kalendārā gadā radītāis izlietotā iepakojuma apjoms pārsniedz 300 kilogramus.	x
	F-VPVB-9	Veidot un uzturēt sabiedrībai pieejamu informācijas sistēmu par ietekmes uz vidi novērtējumu, integrētajām atļaujām, par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem attiecīgajā jomā, rūpniecisko avāriju novēršanas programmām un drošības pārskatiem, vides pārvaldības un audita sistēmas reģistru.	
Valsts Vides dienests	F-VVD-1	Piesārņojuma un avārijas riska samazināšanas atļauju un kontroles funkcija.	x
	F-VVD-2	Gaisa aizsardzības atļauju un kontroles funkcija.	x
	F-VVD-3	Ūdens aizsardzības atļauju un kontroles funkcija.	x
	F-VVD-4	Atkritumu apsaimniekošanas atļauju un kontroles funkcija.	x
	F-VVD-5	Zemes dziļu aizsardzība, Dabas resursu ieguves, lietošanas uzraudzības atļauju un kontroles funkcija.	x
	F-VVD-6	Sugu un biotopu, ūdens bioloģisko un dabas aizsardzības atļauju un kontroles funkcija.	x
	F-VVD-7	Radiokativo vielu droša apsaimniekošanas atļauju un kontroles funkcija.	x
	F-VVD-8	Darbības ar ķīmiskajām vielām vai maisījumiem atļauju un kontroles funkcija.	x
Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija	F-LVAFA-1	Veicināt ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību, integrējot vides aizsardzības prasības visās tautsaimniecības nozarēs, lai nodrošinātu iedzīvotāju tiesības dzīvot kvalitatīvā vidē saskaņā ar valsts vides politikas pamatnostādņiem.	
	F-LVAFA-2	Nodrošināt pietiekamus pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai.	

Iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs	F-PTAC-1	Tirgus uzraudzība un kontrole nepārtikas preču tirdzniecībā un pakalpojumu sniegšanas jomā, izņemot jomas, kurās saskaņā ar normatīvajiem aktiem tirgus uzraudzība un kontrole ir citu iestāžu kompetencē.	x
	F-PTAC-2	Bistamo iekārtu sistēmas uzturēšana, datu pārbaude un analīze, avāriju izmeklēšana.	
	F-PTAC-3	Patērētāju tiesību ieviešanas uzraudzība līgumu projektos un līgumos, ko patērētāji slēdz ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, dažādu līguma veidu noteikumu ieviešanas uzraudzība un patērētāju kolektīvo interešu aizsardzība.	x
	F-PTAC-4	Aviopasažieru tiesību ieviešanas uzraudzība un aviobiļešu cenas norādīšanas uzraudzība (informācijas sniegšana, pasažieru tiesību realizācija, ja reiss ilgstoši kavējas, ir atcelts vai ja pasažierim ir atteikta iekāpšana).	
	F-PTAC-5	Komercprakses, reklāmas un e-komercijas uzraudzība.	x
	F-PTAC-6	Administratīvā pārrobežu sadarbība patērētāju kolektīvo interešu aizsardzība.	
	F-PTAC-7	Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšana.	
	F-PTAC-8	Par patērētāju tiesību pārkāpumiem saņemto patērētāju iesniegumu izskatīšana, palīdzības sniegšana patērētājiem konfliktu risināšanā ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kā arī patērētāju likumīgo prasību izpildes pieprasīšana.	
Veselības inspekcija	F-VI-1	Inspekcijas darbības stratēģijas un uzraudzības projektu vadība.	
	F-VI-2	Valsts uzraudzības plānošana, reglamentācija un metodiskā vadība (uzraudzības programmas, iekšējie NA, procedūras, veidlapas).	
	F-VI-3	Uzraudzības personāla profesionālās kvalifikācijas celšanas un apmācības sistēmas uzturēšana.	
	F-VI-4	Inspicēšanas darbību pārraudzības nodrošināšana.	x
	F-VI-5	Normatīvo aktu, grozījumu un projektu izskatīšana un priekšlikumu sniegšana.	
	F-VI-6	Starptautiskās sadarbības plānošana un organizēšana, ārstniecība ES darba grupās un organizācijās.	
	F-VI-7	Nozares vienotās uzraudzības informācijas sistēmas uzturēšana.	
	F-VI-8	Veselības aprūpes kvalitātes un darbības ekspertīzes kontrole.	
	F-VI-9	Farmaceitiskās darbības uzņēmumu un zāļu aprites kontrole.	x
	F-VI-10	Tirgus uzraudzība (ķīmiskās vielas un produkti, kosmētikas līdzekļi, medicīniskās ierīces).	x
	F-VI-11	Veselības veicināšanas, īstenošanas uzraudzība un koordinācija.	
	F-VI-12	Nacionālā līmeņa ekspertu pakalpojumi (Regulas Nr.1924/2006 par uzturvērtības un veselīguma norādēm izpilde; dalība ārkārtēju situāciju pārvaldīšanā; ķīmisko vielu risku veselībai izvērtēšana; dzeramā ūdens īpašo normu pieprasījumu izvērtēšana).	x
	F-VI-13	Ārstniecības iestāžu kontrole.	x
	F-VI-14	Sabiedrības veselības jomas kontrole (slimību profilakses un higiēnas prasību (paaugstināta riska objektos) ieviešana).	x
	F-VI-15	Veselības veicināšanas un profilakses pasākumu organizēšana.	
	F-VI-16	Iedzīvotāju veselību ietekmējošo vides faktoru uzraudzība (publiskās ūdens apgādes sistēmas, dzeramā ūdens monitorings, peldvietas; peldvītnu monitorings; būvprojektu un objektu atbilstības novērtēšana; kuģu pārbaudes; troksņa un vibrācijas pārbaudes pēc iesniegumiem).	x
		Ūdens / dzeramā ūdens uzraudzība	
	F-VI-17	Veselības inspekcija kontrolē dzeramā ūdens nekaitīguma nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam.	x
	F-VI-18	Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ieviešanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā, dzeramā ūdens nekaitīguma jomā.	x
	F-VI-19	Kontrolēt dzeramā ūdens nekaitīguma nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam, kā arī kontrolēt dzeramā ūdens ņemšanas vietu aizsardzības prasību izpildi.	x
	F-VI-20	Organizēt un veikt dzeramā ūdens un peldvietu ūdens kvalitātes monitoringu.	
		Farmācija	
	F-VI-21	Atbilstoši kompetencei nodrošināt zāļu, veterināro zāļu, mazgāšanas līdzekļu un kosmētikas līdzekļu tirgus uzraudzību.	x
	F-VI-22	Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt fiziskās un juridiskās personas, kuras veic darbības ar Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru sarakstos iekļautajām vielām un zālēm.	x
	F-VI-23	Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt farmācijas un veterinārfarmācijas jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi attiecībā uz zāļu un veterināro zāļu izplatīšanu un reklamēšanu.	x
F-VI-24	Kontrolēt normatīvajos aktos par zāļu cenu veidošanas principiem noteikto zāļu, tai skaitā ambulatorajai ārstniecībai paredzēto kompensējamo zāļu cenu veidošanas principu ieviešanu.		
F-VI-25	Atbilstoši kompetencei kontrolēt spirta aprites kārtības ieviešanu.	x	

Iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-VI-26	Atbilstoši kompetencei kontrolēt recepšu izrakstīšanas un recepšu veidlapu aprītes kārtības ievērošanu.	
	F-VI-27	Uzraudzīt un kontrolēt konfiscēto un no aprītes izņemto zāļu uzglabāšanu un likvidāciju.	
	F-VI-28	Inspekcija uzrauga un kontrolē fizisko un juridisko personu darbības ar prekursoriem, izvērtē izplatīšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām un, ja nepieciešams, saskaņā ar normatīvajiem aktiem aptur prekursoru izplatīšanu vai fiziskās vai juridiskās personas komercdarbību līdz apstākļu galīgai noskaidrošanai.	x
		Ķīmiskās vielas	
	F-VI-29	Atbilstoši kompetencei nodrošināt zāļu, veterināro zāļu, mazgāšanas līdzekļu un kosmētikas līdzekļu tirgus uzraudzību.	x
	F-VI-30	Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā, dzeramā ūdens nekaitīguma jomā, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu (tai skaitā mazgāšanas līdzekļu un biocīdu) tirdzniecībā un profesionālajā lietošanā (dezinsekcijā, dezinsekcijā un deratizācijā).	x
	F-VI-31	Latvijas tirgū piedāvāta kosmētikas līdzekļa sastāvā var būt krāsvielas, konservanti un ultravioletā starojuma filtri, kas nav minēti LR MK 20.04.2004 noteikumu 4., 5. un 6.pielikumā. Šādā gadījumā atļauju sastāvdaļas izmantošanai konkrētā kosmētikas līdzeklī izsniedz Veselības inspekcija.	x
	F-VI-32	Veselības inspekcija ir Latvijas kompetentā iestāde kosmētikas līdzekļu drošuma jomā.	
	F-VI-33	Atbilstoši kompetencei kontrolēt normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes jomā, arī medicīnisko ierīču ekspluatācijas un tehniskās uzraudzības kārtību, kā arī uzraudzīt tirgus veselības aprūpes un farmācijas jomā.	x
	F-VI-34	Medicīnisko ierīču ražošanas, izplatīšanas, ekspluatācijas un tehnisko uzraudzību veic Veselības inspekcija.	x
	F-VI-35	Izveidot un uzturēt kosmētikas līdzekļu sastāvdaļu un tabakas izstrādājumu sastāvdaļu datu bāzi.	
	F-VI-36	Tabakas izstrādājumu ražotāji un komersanti, kas importē tabakas izstrādājumus realizācijai Latvijā, katru gadu līdz 31.decembrim iesniedz Veselības inspekcijai visu to sastāvdaļu sarakstu, kuras lieto attiecīgā tabakas izstrādājuma ražošanā, kā arī norāda sastāvdaļu daudzumu katrā izstrādājumā atbilstoši tirdzniecības markai un veidam.	x
	F-VI-37	Veselības inspekcija nodrošina patērētājiem pieeju informācijai par darvas, nikotīna un oglekļa monoksīda saturu cigaretes.	
		Sabiedrības veselība	
	F-VI-38	Atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ievērošanu epidemioloģiskās drošības un vides veselības jomā	x
	F-VI-39	Atbilstoši kompetencei kontrolēt normatīvajos aktos noteikto higiēnas prasību izpildi.	x
	F-VI-40	Kontrolēt normatīvajos aktos noteikto infekcijas slimību profilakses un pretepidēmijas pasākumu izpildi.	x
	F-VI-41	Kontrolēt saimnieciskās darbības iekārtu un transportlīdzekļu radītā akustiskā trokšņa pieļaujamo normatīvu un trokšņa robežlielumu ievērošanu, kā arī pieļaujamo vibrācijas lielumu ievērošanu dzīvojamā un publisko ēku telpās.	x
	F-VI-42	Slimību uzraudzība (izņemot infekcijas slimības), kā arī tādu vides faktoru uzraudzība, kuri var ietekmēt iedzīvotāju veselību.	
	F-VI-43	Normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos vai pēc fiziskas vai juridiskas personas pieprasījuma novērtēt būvprojekta un objekta atbilstību higiēnas prasībām.	x
	F-VI-44	Atbilstoši kompetencei piedalīties Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu izpildē.	
	F-VI-45	Lai veiktu ar dezinfekcijas, dezinsekcijas un deratizācijas pakalpojumu sniegšanu saistītu komercdarbību, šo pakalpojumu sniedzējs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā paziņo par darbības uzsākšanu Veselības inspekcijai.	x
		Veselības aprūpe	
	F-VI-46	Uzraudzīt un kontrolēt ārstniecības iestādēm saistošo normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes un darbības ekspertīzes jomā, kā arī veselības aprūpes profesionālo un darbības ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādēs.	
	F-VI-47	Atbilstoši kompetencei kontrolēt normatīvajos aktos noteikto higiēnas prasību izpildi.	
	F-VI-48	Kontrolēt normatīvajos aktos noteikto infekcijas slimību profilakses un pretepidēmijas pasākumu izpildi.	
	F-VI-49	Kontrolēt, vai ārstniecības iestādes atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām un vai ārstniecības personām ir sertifikācijas institūcijas izsniegti ārstniecības personas sertifikāti.	
	F-VI-50	Atbilstoši kompetencei kontrolēt recepšu izrakstīšanas un recepšu veidlapu aprītes kārtības ievērošanu.	
	F-VI-51	Kontrolēt zāļu, tai skaitā narkotisko un psihotropo zāļu izmantošanas pamatotību ārstniecības procesā.	
	F-VI-52	Reģistrēt ārstniecības iestādes Ārstniecības iestāžu reģistrā un ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā.	

Iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-VI-53	No valsts budžeta apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanas iespējas, to sniegšanas pamatoību un atbilstību šiem noteikumiem un ārstniecības iestādes līgumam ar centru pārbauda Veselības inspekcija.	
Valsts Darba inspekcija	F-VDI-1	Darba tiesisko attiecību normatīvo aktu prasību ievērošanas uzraudzība un kontrole, t.sk. nelegālās nodarbinātības samazināšanas politikas īstenošana un rakstveida iesniegumu izskatīšana.	x
	F-VDI-2	Organizē un īsteno inspicēšanas kampaņas uzņēmumos, kuru saimnieciskā darbība ir paaugstināta nelegālās nodarbinātības riska nozarēs.	x
	F-VDI-3	Veicina sociālo dialogu starp darba devēju un darba ņēmēju.	
	F-VDI-4	Darba aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanas uzraudzība un kontrole, t.sk. kontrolē darba vietās esošo darba aprikojumu, kā arī personāla individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu, veselībai kaitīgo un bīstamo vielu izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.	x
	F-VDI-5	Organizē un īsteno inspicēšanas kampaņas uzņēmumos, kuros visbiežāk notiek nelaimes gadījumi darbā vai tiek apstiprinātas arodslimības.	x
	F-VDI-6	Veic uzņēmumu pārbaudes bērnu nodarbinātības atļaujas izsniegšanai.	x
	F-VDI-7	Veic pārbaudes par darba drošības organizāciju pašvaldību izveidotajās darba prakšu vietās.	x
	F-VDI-8	Pieņem lēmumu par "de minimis" atbalsta sniegšanu komersantiem bezmaksas darba vides risku novērtēšanai.	
	F-VDI-9	Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piedalās arodslimības gadījumu izmeklēšanā, kuras gaitā tiek analizēta informācija par riska faktoriem uzņēmumā (darba vietā) un izvērtēti darba devēja veiktie preventīvie pasākumi strādājošo darba drošības un veselības aizsardzības jomā, kā arī sagatavots konkrētās darba vietas higiēniskais raksturojums (DVHR).	x
	F-VDI-10	Nodrošina darba devēju rakstveida informēšanu par arodslimības apstiprināšanas gadījumiem.	
	F-VDI-11	Veic nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanu vienotu reģistrāciju, t.sk. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā VDI veic atkārtoto un slēpto nelaimes gadījumu izmeklēšanu.	
	F-VDI-12	VDI kontrolē, kā darba devējs veic nelaimes gadījumu izmeklēšanu un uzskaiti.	x
	F-VDI-13	Normatīvos aktos noteiktajā kārtībā izskata priekšlikumus, iesniegumus un sūdzības.	
	F-VDI-14	Darba devēju un darbinieku bezmaksas konsultācijas par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām un sociālā dialoga iniciēšana.	
	F-VDI-15	Eiropas Darba drošības un veselības aģentūras nacionālā kontaktpunkta darbības nodrošināšana.	
Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests	F-VUGD-1	Organizēt un veikt valsts ugunsdrošības uzraudzību, ko īsteno Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta valsts ugunsdrošības uzraudzības inspektori.	x
	F-VUGD-2	Veikt un vadīt ugunsgrēku dzēšanu, veikt glābšanas darbus, dzēšot ugunsgrēkus, veikt glābšanas darbus pēc ceļu satiksmes negadījumiem, organizēt, vadīt un veikt glābšanas un meklēšanas darbus iekšējos ūdeņos, atbilstoši savam tehniskajam nodrošinājumam un iespējām veikt citus glābšanas darbus.	
	F-VUGD-3	Sadarbībā ar citām institūcijām plānot pasākumus, lai nodrošinātu gatavību avāriju novēršanai ar jonizējošā starojuma avotiem saistītā darbības jomā, veikt neatliekamās glābšanas darbus atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām radiācijas drošības un kodoldrošības prasībām.	
	F-VUGD-4	Organizēt, veikt un vadīt neatliekamās glābšanas un seku likvidēšanas darbus pēc ķīmiskajām, rūpnieciskajām avārijām, arī bīstamo kravu avārijām un citiem ar ķīmisko vielu vai ķīmisko produktu uzglabāšanu vai lietošanu saistītiem negadījumiem.	
	F-VUGD-5	Nodrošināt vienotās ārkārtējo situāciju tālruņa (112) līnijas darbību.	
	F-VUGD-6	Atbilstoši savai kompetencei organizēt un īstenot civilās aizsardzības pasākumus.	
	F-VUGD-7	Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā organizēt un koordinēt valsts materiālo rezervju veidošanu un izmantošanu.	
	F-VUGD-8	Piedalīties ugunsdrošību, ugunsdzēsību, glābšanu un civilo aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu izstrādāšanā, kā arī atbilstoši savai kompetencei piedalīties atzinumu sagatavošanā par normatīvo aktu projektiem, kurus izstrādā citas institūcijas.	
	F-VUGD-9	Atbilstoši savai kompetencei piedalīties ekspluatācijā nododamo objektu pieņemšanā.	x
Datu valsts inspekcija	F-DVI-1	Kontrolēt un uzraudzīt valstī personas datu apstrādes atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasībām.	
	F-DVI-2	Kontrolēt informācijas sistēmu drošības prasību ievērošanu personas datu apstrādē.	x
	F-DVI-3	Izskatīt sūdzības, pieņemt lēmumus, kas saistīti ar personas datu aizsardzību, izstrādāt rekomendācijas.	
	F-DVI-4	Reģistrēt personas datu apstrādes, izveidojot vienotu personas datu apstrādes reģistru.	
	F-DVI-5	Akreditēt un uzraudzīt uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzējus.	x
	F-DVI-6	Veikt valstī komerciāla paziņojuma sūtīšanas aizlieguma ievērošanas uzraudzību.	
	F-DVI-7	Novērtēt personas datu aizsardzības pakāpi un sniegt rakstveida piekrišanu personas datu nodošanai uz trešajām valstīm.	

Iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-DVI-8	Ierosināt un veikt darbības, kas vērstas uz efektīvāku personas datu aizsardzību un sniegt atzinumu par valsts un pašvaldību institūciju veidamo personas datu apstrādes sistēmu atbilstību normatīvo aktu prasībām.	
	F-DVI-9	Veikt pārbaudes, lai noteiktu personas datu apstrādes atbilstību normatīvo aktu prasībām.	x
	F-DVI-10	Uzraudzīt informācijas sabiedrības pakalpojumu apriti elektronisko komunikāciju nozarē attiecībā uz personu datu aizsardzību.	x
Autotransporta inspekcija	F-ATI-1	Nodrošināt autopārvadājumu kontroli uz ceļiem un uzņēmumos.	x
	F-ATI-2	Apzināt ar autopārvadājumu kontroli saistītās problēmas, sagatavot priekšlikumus kontroles efektivitātes uzlabošanai un iesniegt tos Satiksmes ministrijā.	
	F-ATI-3	Izstrādāt priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidošanai autopārvadājumu kontroles jautājumos.	
	F-ATI-4	Sniegt konsultācijas, ieteikumus un citu palīdzību ieinteresētajām institūcijām konkrētu ar autopārvadājumu kontroli saistītu problēmu risināšanā, piedalīties darba grupās un konferencēs.	
	F-ATI-5	Sadarboties ar valsts, pašvaldību, ārvalstu un starptautiskajām institūcijām, kā arī nodrošināt informācijas apmaiņu inspekcijas darbības jomās.	
	F-ATI-6	Piedalīties starptautiskajos sadarbības projektos autopārvadājumu kontroles uzlabošanas jomā.	
	F-ATI-7	Nodrošināt valsts budžeta piešķirtā finansējuma mērķtiecīgu un efektīvu izlietošanu.	
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija	F-VKPAI-1	Realizēt valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā.	
	F-VKPAI-2	Veikt kultūras pieminekļu valsts uzskaiti, apzināt un pētīt kultūras mantojumu.	
	F-VKPAI-3	Izskatīt dokumentāciju par darbiem, kas saistīti ar kultūras pieminekļiem.	
	F-VKPAI-4	Dot norādījumus kultūras pieminekļu īpašniekiem par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu.	
	F-VKPAI-5	Izsniegt noteikta parauga atļaujas konservācijas, restaurācijas, remonta un rekonstrukcijas darbu veikšanai kultūras pieminekļos.	x
	F-VKPAI-6	Veikt mākslas un antikvāro priekšmetu ekspertīzi, izsniegt atļaujas to izvešanai uz ārvalstīm.	x
	F-VKPAI-7	No īpaši iedalītiem līdzekļiem finansēt kultūras pieminekļu pētniecības, glābšanas un restaurācijas darbus.	
	F-VKPAI-8	Apturēt saimniecisko darbību, ja tiek pārkāpti kultūras pieminekļu aizsardzības noteikumi un tiek apdraudēts kultūras pieminekļi, par pārkāpumiem uzlikt administratīvos sodus, celt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu.	x
Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	F-LVGMC-1	Veidot un attīstīt vienotu vides informācijas sistēmu.	
	F-LVGMC-2	Piedalīties nacionālās vides monitoringa un indikatoru sistēmas pilnveidošanā.	
	F-LVGMC-3	Veikt vides, ģeoloģiskos, hidroloģiskos, meteoroloģiskos novērojumus un sniegt to novērtējumus starptautisko, nacionālo un reģionālo projektu un programmu ietvaros, kā arī nodrošināt vides kvalitātes, ģeoloģiskās, hidroloģiskās un meteoroloģiskās informācijas uzkrāšanu, glabāšanu, sistematizāciju un papildināšanu.	x
	F-LVGMC-4	Testēt vides kvalitāti, novērtēt vides kvalitātes un dabas resursu stāvokli, tendences, prognozes un riska faktorus un sagatavot Latvijas vides pārskatus un nacionālos ziņojumus.	
	F-LVGMC-5	Atbilstoši kapitālsabiedrības darbības jomai sniegt sabiedrībai, valsts un pašvaldību, kā arī Eiropas Savienības institūcijām un starptautiskajām organizācijām vides, ģeoloģisko, hidroloģisko, meteoroloģisko informāciju, kā arī informāciju par bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu.	x
	F-LVGMC-6	Izstrādāt laikapstākļu, hidroloģiskās un citas specializētās prognozes.	
	F-LVGMC-7	Nodrošināt aeronavigācijai nepieciešamās informācijas izstrādi.	
	F-LVGMC-8	Nodrošināt Latvijas zemes dziļu resursu izvērtēšanu un resursu apzināšanu.	
	F-LVGMC-9	Uzturēt Latvijas Valsts ģeoloģijas fondu un urbumu seržu un etalonparaugu glabātavu.	
	F-LVGMC-10	Pārstāvēt valsti starptautiskajās organizācijās, kuru darbība saistīta ar meteoroloģiju, hidroloģiju, ģeoloģiju, vides kvalitātes novērtējumu un ķīmisko vielu pārraudzību, bīstamo un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā Pasauls Meteoroloģijas organizācijā, veikt Eiropas Vides aģentūras koordinācijas centra un ķīmisko vielu pārvaldības nacionālās kompetentās iestādes uzdevumus Latvijā, atbilstoši darbības jomai pārstāvēt valsti Eiropas Komisijas veidotajās darba grupās.	
	F-LVGMC-11	Informēt sabiedrību par bīstamām meteoroloģiskām un hidroloģiskām parādībām, kā arī par parādībām, kas saistītas ar izmaiņām vides kvalitātē un var izraisīt katastrofas, postījumus un avārijas.	
	F-LVGMC-12	Sniegt par civilo aizsardzību atbildīgajām institūcijām informāciju pazemes ūdens ieguves urbumu aizsardzības pasākumu plānošanā un ūdens apgādes nodrošināšanā, ja ir valsts apdraudējums.	
	F-LVGMC-13	Nodrošināt radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu, apsaimniekot radioaktīvo atkritumu glabātavu "Radons", Salaspils kodolreaktoru, bīstamo atkritumu pārstrādes objektus, kuri ir valsts īpašumā, bīstamo atkritumu sadedzināšanas iekārtas, bīstamo atkritumu poligonus, kā arī citus ar bīstamo atkritumu apsaimniekošanu saistītos objektus un iekārtas, kuras ir valsts īpašumā.	

Iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-LVGM-14	Testēt radioaktīvos materiālus un slēgtos jonizējošā starojuma avotus kapitālsabiedrības apsaimniekotajos objektos.	
	F-LVGM-15	Piedalīties radiācijas avāriju seku likvidēšanā, veicot radioaktīvi piesārņoto teritoriju, transportlīdzekļu un citu priekšmetu dezaktivāciju, kā arī nodrošināt radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu.	
Patentu valde	F-PV-1	Patentu valde pieņem un izskata juridisko un fizisko personu pieteikumus izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju tiesiskajai aizsardzībai.	x
	F-PV-2	Veic izgudrojumu, dizainparaugu un preču zīmju ekspertīzi, izsniedz tos aizsargājošos patentus un apliecības, kārtā attiecīgos valsts reģistrus.	x
	F-PV-3	Patentu valde savas kompetences ietvaros izstrādā noteikumus, priekšrakstus, izskaidrojumus.	
	F-PV-4	Konsultē juridiskās un fiziskās personas, atestē patentpilnvarotos, izdod savu oficiālo izdevumu "Patenti un preču zīmes", normatīvos un metodiskos materiālus.	
Valsts zemes dienests	F-VZD-1	Nekustamā īpašuma kā īpašuma objektu kopuma, zemes vienības, būves, telpu grupas, zemes vienības daļas un to raksturojošo datu (tai skaitā zemes lietošanas veidu un to izmaiņu) reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, kā arī Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas uzturēšana un pilnveidošana.	X
	F-VZD-2	Nekustamo īpašumu kadastrālā vērtēšana.	
	F-VZD-3	Nekustamo īpašumu vērtēšana, kas saistīta ar zemes reformu, privatizāciju, atsavināšanu un nomu.	
	F-VZD-4	Būvju un telpu grupu kadastrālā uzmērīšana.	
	F-VZD-5	Zemes robežu strīdu izskatīšana (līdz zemes vienības pirmreizējai ierakstīšanai zemesgrāmatā).	
	F-VZD-6	Lauku zemes izpirkšanas procesa nodrošināšana un Lauku zemes izpirkšanas reģistra uzturēšana.	
	F-VZD-7	Zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu uzraudzība.	
	F-VZD-8	Nekustamā īpašuma tirgus datu bāzes uzturēšana.	
	F-VZD-9	Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmas teksta un grafisko datu uzturēšana.	
	F-VZD-10	Administratīvo teritoriju robežu aprakstu un grafisko datu sagatavošana un aktualizēšana.	
	F-VZD-11	Aizsargjoslu informācijas sistēmas izveide un uzturēšana.	
	F-VZD-12	Kadastrālās uzmērīšanas informācijas uzkrāšana un kadastrālās uzmērīšanas veikšanai nepieciešamo datu izsniegšana.	
	F-VZD-13	Dienesta kompetencē esošo dokumentu uzkrāšana un glabāšana dienesta arhīvā, līdz dokumenti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tiek nodoti glabāšanā valsts arhīvam.	
	F-VZD-14	Informācijas (tais skaitā zemes pārskata) sagatavošana un izsniegšana no dienesta uzturētajām informācijas sistēmām un no arhīva normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.	
	F-VZD-15	Lauku apvidos esošo nekustamo īpašumu sagatavošana (formēšana) to pirmreizējai ierakstīšanai zemesgrāmatā.	
	F-VZD-16	Teritorijas plānojuma izstrādei sagatavošana un atzinumu sniegšana par izstrādātajiem teritorijas plānojumiem.	
Centrālās statistikas pārvalde	F-CSP-1	Isteno vienotu valsts politiku valsts statistiskās informācijas organizēšanas, apkopošanas, analīzes un publicēšanas jomā.	x
	F-CSP-2	Nodrošina statistikas lietotājus ar valsts statistiskās informācijas programmā iekļauto informāciju.	
	F-CSP-3	Kārtējā gada finanšu līdzekļu ietvaros izstrādā valsts statistiskās informācijas programmu, valsts statistikas pārskatu un anketu veidlapas. Valsts statistiskās informācijas programmu, valsts statistikas pārskatu un anketu veidlapas apstiprina Ministru kabinets.	
	F-CSP-4	Atbild par vienotās ekonomiskās informācijas klasifikācijas sistēmas izveidošanu. Ministru kabinets apstiprina vienoto ekonomiskās informācijas klasifikācijas sistēmu un tās ieviešanas un lietošanas kārtību.	
	F-CSP-5	Koordinē visu valsts līmeņa statistiskās informācijas plūsmu, kā arī valsts reģistros un citās informācijas sistēmās iekļaujamo statistisko rādītāju savstarpēju saskaņošanu.	
	F-CSP-6	Koordinē valsts institūciju darbību statistikas jomā, kā arī starptautisko sadarbību.	
	F-CSP-7	Pēc vienošanās ar ieinteresēto privātpersonu vai valsts institūciju veic papildu statistikas darbus, kas neietilpst valsts statistiskās informācijas programmā.	
	F-CSP-8	Veic zinātniskos pētījumus statistikas jomā, konjunktūras pētījumus tautsaimniecības nozarēs, kā arī izstrādā statistisko rādītāju prognozes saskaņā ar valsts statistiskās informācijas programmu.	
Latvijas Banka	F-LB-1	Noteikt un īstenot monetāro politiku, lai nodrošinātu cenu stabilitāti valstī.	
	F-LB-2	Emitēt nacionālo valūtu.	
	F-LB-3	Veicināt maksājumu sistēmu raitu darbību Latvijas Republikā.	
	F-LB-4	Izsniegt Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētajām juridiskajām personām, izņemot kredītiestādes, atļaujas (licences) ārvalstu valūtas pirkšanai un pārdošanai komercdarbības veidā.	x

iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vērsta uz komersantiem
	F-LB-5	Vākt, reģistrēt un apkopot finanšu un valsts maksājumu bilances datus, kā arī publicēt apkopoto statistisko informāciju.	x
	F-LB-6	Pārvaldīt ārējos aktīvus.	
	F-LB-7	Darboties kā valdības finanšu aģentam.	
Lauku atbalsta dienests	F-LAD-1	Administrē valsts atbalstu un Eiropas Savienības atbalstu laukiem, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai (pieņem un izvērtē iesniegumus (projektus) atbalsta saņemšanai, pieņem lēmumu par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, lemj par atbalsta izmaksu vai atteikumu to izmaksāt un veic izmaksātā atbalsta uzskaiti un izlietošanas kontroli).	x
	F-LAD-2	Pieprasa no fiziskajām un juridiskajām personām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistru un datubāzu uzturēšanai nepieciešamo informāciju.	x
	F-LAD-3	Pārstāv nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas ražotāju intereses tiesā.	
	F-LAD-4	Iesniedz tiesā prasības, kas izriet no fizisko un juridisko personu saistībām attiecībā uz valsts atbalsta un Eiropas Savienības atbalsta izlietošanu, ja tas tiek darīts neatbilstoši normatīvajiem aktiem.	
	F-LAD-5	Izsniedz normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, apliecinājumus un speciālās atļaujas (licences). Importa (AGRIM) vai eksporta (AGREX) licence nepieciešama tikai tad, ja notiek importa vai eksporta darījumi ar trešajām valstīm (valstis, kas nav ES dalībvalstis) vai tiek pieprasīta eksporta kompensācija.	x
	F-LAD-6	Likumā noteiktajos gadījumos izskata administratīvo pārkāpumu lietas un uzliek administratīvos sodus.	
	F-LAD-7	Isteno intervences pasākumus lauksaimniecības produktu tirgū.	
	F-LAD-8	Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrē lauksaimniecības produktu un pārstrādāto lauksaimniecības produktu ārējās tirdzniecības režīmu.	
	F-LAD-9	Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrē soda naudas par valstij piešķirtās piena ražošanas kvotas pārsniegšanu.	
	F-LAD-10	Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā administrē augkopības produkcijas kvotas.	
	F-LAD-11	Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz informāciju Eiropas Komisijai.	
Maksātspējas aģentūra	F-MA-1	Ieteikt administratorus tiesai.	
	F-MA-2	Uzraudzīt administratoru darbību maksātspējas procesā (tai skaitā mierizlīguma, sanācijas un bankrota procesā).	x
	F-MA-3	Atbilstoši likumam "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātspējas gadījumā" turēt un rīkoties ar darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem.	
	F-MA-4	Atbilstoši likumam "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātspējas gadījumā" apmierināt darbinieku prasījumus no darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem.	
	F-MA-5	Pārstāvēt valsts intereses maksātspējas procesos.	
	F-MA-6	Izveidot un uzturēt maksātspējas procesa administratoru datu bāzi un nodrošināt administratoru datu publisku pieejamību.	
	F-MA-7	Organizēt metodisko un informatīvo materiālu izstrādi un izdošanu maksātspējas procesa jautājumos.	
Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs	F-LVS-1	Organizēt Latvijas nacionālo standartu izstrādāšanu un starptautisko standartu adaptāciju standartizācijas tehniskajās komitejās.	x
	F-LVS-2	Reģistrēt kā Latvijas nacionālos standartus tos standartus, kurus noteiktā kārtībā ir izstrādājušas vai adaptējušas standartizācijas tehniskās komitejas.	
	F-LVS-3	Izdot un publicēt Latvijas nacionālos standartus un citus ar tiem saistītos dokumentus.	x
	F-LVS-4	Nodrošināt standartu un citu ar tiem saistīto dokumentu fondu veidošanu un informācijas izplatīšanu standartizācijas jomā.	x
	F-LVS-5	Nodrošināt Latvijas nacionālo standartu un citu ar tiem saistīto dokumentu fondu uzturēšanu, glabāšanu un papildināšanu.	
	F-LVS-6	Piedalīties starptautisko un reģionālo standartizācijas organizāciju darbā.	
	F-LVS-7	Nodrošināt regulāru sadarbību ar Eiropas Savienības institūcijām starptautisko saistību izpildei.	
	F-LATAK-1	Novērtēt un akreditēt atbilstības novērtēšanas institūcijas, kā arī uzraudzīt šo institūciju darbību, ievērojot Latvijas nacionālos standartus, normatīvos aktus, Eiropas vai starptautiskos standartus, kā arī savstarpējos atzīšanas līgumus ar starptautiskajām akreditācijas organizācijām noteiktās prasības.	x
	F-LATAK-2	Tehniski nodrošināt Latvijas Nacionālās akreditācijas padomes darbu.	
	F-LATAK-3	Organizēt prasmes pārbaudes un koordinēt starplaboratoriju salīdzinošās programmas saskaņā ar Latvijas, Eiropas Savienības un starptautiskajām prasībām par starplaboratoriju salīdzināšanu.	x
	F-LATAK-4	Sadarboties ar citu valstu nacionālajām akreditācijas institūcijām.	
	F-LATAK-5	Pārstāvēt Latviju starptautiskajās akreditācijas organizācijās.	

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

iestāde	Funkcijas ID	Funkcija	Funkcija vēsta uz komersantiem
	F-LATAK-6	Izveidot un uzturēt akreditēto atbilstības novērtēšanas institūciju sarakstu savā mājaslapā internetā.	
	F-LATAK-7	Publicēt savā mājaslapā internetā informāciju par akreditētajām atbilstības novērtēšanas institūcijām, kas darbojas reglamentētajā sfērā.	
	F-LATAK-8	Informēt Ekonomikas ministriju par reglamentētajā sfērā akreditētajām institūcijām.	
	F-LatMB-1	Nodrošināt fizikālo lielumu mērvienību etalonu bāzes uzturēšanu un mērvienību reproducēšanu.	x
	F-LatMB-2	Apstiprināt mērīšanas līdzekļu tipus un reģistrēt tos valsts mērīšanas līdzekļu reģistrā.	x
	F-LatMB-3	Veikt valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu atbilstības novērtēšanas procedūras.	x
	F-LatMB-4	Sniegt kalibrēšanas pakalpojumus.	x
	F-LatMB-5	Sadarboties ar citu valstu metroloģiskajām organizācijām.	
	F-LatMB-6	Iesaistīties starptautisko metroloģijas organizāciju darbā.	
	F-LatMB-7	Organizēt starplaboratoriju salīdzināšanu un piedalīties tajā.	x

10.2. Kontrolējošo institūciju detalizētās analīzes papildu rezultāti

10.2.1 Uzņēmumu reģistrs

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
1	Komersanta reģistrācija	9 046	Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām - 3 darba dienu laikā	113.76 Ls	Valsts nodeva: 20 - 250 LVL (atkarībā no komersanta veida) Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": 16 - 24 LVL (atkarībā no komersanta veida)
3	Komersanta filiāles reģistrēšana	107		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Valsts nodeva: 20 LVL Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": 16 LVL
4	Komersanta, tā filiāles izslēgšana no komercreģistra	2 440			Valsts nodeva: 10 LVL Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": NAV
5	Prokūras izdošanas, prokūrista pārstāvības tiesību izmaiņu un prokūras izbeigšanās ierakstīšana komercreģistrā	1 254			Valsts nodeva: 10 LVL Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": 8 LVL
2	Komercreģistrā izdarīto ierakstu par komersantu grozīšanu un izmainīto dibināšanas dokumentu iesniegšana	57 376			Valsts nodeva: 10 LVL Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": 8 LVL
6	Sabiedrības reorganizācijas ziņu un dokumentu iesniegšana	322			Valsts nodeva: Par katru reorganizācijā iesaistīto komercsabiedrību - 20 LVL (pārveidošana - 50 LVL); Ja pēc reorganizācijas izveido jaunu komercsabiedrību, par katru jaunizveidoto sabiedrību - 100 vai 200 LVL (atkarībā no sabiedrības veida) Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": 8 LVL (+24 LVL par katru jaunizveidoto sabiedrību)
7	Pamatkapitāla palielināšanas / samazināšanas ziņu ierakstīšana komercreģistrā. Paziņojuma par lēmumu samazināt pamatkapitālu publicēšana "Latvijas Vēstnesī"	2 270			Valsts nodeva: 0 - 30 LVL Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": 0 - 8 LVL
8	Sabiedrības izbeigšanās un sabiedrības biedra izstāšanās ierakstīšana komercreģistrā	lekļauts kopējā norādītajā izslēgto komercsabiedrību skaitā (2270)			Valsts nodeva: 0 - 30 LVL Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": 0 - 8 LVL
9	Pieteikums sabiedrības likvidācijas uzsākšanai, likvidatora iecelšanai	1 173			Valsts nodeva: 10 LVL Par publikāciju "Latvijas Vēstnesī": NAV

10.2.2 Valsts ieņēmumu dienests

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji - Muitas pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
-------------	----------------------	---------------------------	----------------	-------------------------------	-------------------------------

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
66	Iesnieguma iesniegšana, lai saņemtu atzītā nosūtītāja vai atzītā saņēmēja statusu	12	Atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - viena mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu – četrus mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
67	Iesnieguma sagatavošana, lai saņemtu vai atjaunotu atzītā komersanta sertifikātu	Izsniegti AEO sertifikāti: 2009.gada - 1. iesniegti AEO pieteikumi: 2009.gadā - 4.	AEO pieteikuma izskatīšanas termiņš ir 120 kalendāras dienas. AEO pieteikuma izskatīšanas termiņš var tikt pagarināts.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
68	Iesnieguma iesniegšana, lai saņemtu atzītā eksportētāja statusu un pilnvaru	8	Atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - viena mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu – četrus mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	605	Bezmaksas
69	Atļaujas saņemšana atzītā eksportētāja vai importētāja statusa atzīšanai	5	Atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - 1 mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu – četrus mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
70	Atļaujas saņemšana preču deklarēšanai elektroniskā veidā	Līdz 2009.gada 1.novembrim ASYCUDA++ izmantošanai bija spēkā 568 atļaujas. No 2009.gada 1.novembri līdz 2009.gada 1.aprīlim ASYCUDA++ izmantošanai ar komersantiem noslēgti 108 līgumi.	Nosacījumu līguma noslēgšanai ir atrunāti līguma projektā. Līgumu ar komersantu noslēdz viena mēneša laikā.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
71	Vienkāršotās deklarēšanas vai vietējās muižošanas atļauju saņemšana	7	Atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - viena mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu – četrus mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
78	Muitas preču pagaidu uzglabāšanas vietas atļaujas pieprasīšana vai iesnieguma un papildus dokumentu iesniegšana grozījumu veikšanai atļaujā	2009.gadā - 1. Uz 31.03.2010. - 15 spēkā esošās atļaujas.		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
87	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana, produktu uzglabāšanas atļaujas saņemšana	N/a		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
74	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana, lai saņemtu vienoto atļauju muitas noliktavas darbībai jeb muitas noliktavā muitas noliktavas turēšanas atļauju	N/a	Saskaņā ar Regulas 2454/93 506.panta nosacījumiem un ievērojot Administratīvā procesa likumu.	101	Pirms muitas noliktavas turēšanas atļaujas saņemšanas iesnieguma iesniedzējs samaksā MK 16.02.1999 not. Nr.48 "Noteikumi par valsts nodevu par speciālas atļaujas (licences) izsniegšanu atsevišķiem uzņēmējdarbības veidiem " noteikto valsts nodevas apmēru (LVL 1 500)
70	EDS lietošanas atļaujas saņemšana	Laika posmā no 01.07.2009. - 30.03.2010 -	Lietotāju tiesības tiek piešķirtas 5 darba dienu laikā no klienta parakstīta iesnieguma par EDS lietotāju saraksta noteikšanu un	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
		2854 lietotāji	pilnvaru piešķiršanu.		
78	Atļauja preču pagaidu uzglabāšanas vietas turēšanai	2009.gadā – 1, uz 31.03.2010. - 15 spēkā esošās atļaujas	Atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - 1 mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu – četru mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
86	Atļauju izsniegšana muitas procedūras - ieviešana pārstrādei, t.sk. muitas kontrolē, un izvešana pārstrādei - piemērošanai	Ieviešana - 66, Izvešana - 17	Komersants tiek informēts par lēmumu izsniegt atļauju vai atteikumu - 30 dienu laikā (Regulas 2454/93 506 pants) Vienotās atļaujas gadījumā, ievērojot regulas 2454/93 500.panta nosacījumus.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
87	Atļauju izsniegšana muitas procedūras - pagaidu ieviešana - piemērošanai	7	Komersants tiek informēts par lēmumu izsniegt atļauju vai atteikt - 30 dienu laikā (Regulas 2454/93 506 pants) Vienotās atļaujas gadījumā, ievērojot Regulas 2454/93 500.panta nosacījumus.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
88	Atļauju izsniegšana preču ieviešanai/izvešanai pārstrādei vienkāršotā veidā	Ieviešana - 189 Izvešana - 466	Lēmums par atļauju tiek pieņemts līdz ar rakstiskas muitas deklarācijas un lūguma iesniegšanu konkrētajā muitas iestādē.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
89	Atļauju izsniegšana preču pagaidu ieviešanai/izvešanai vienkāršotā veidā	Ieviešana - 297; Izvešana - 359	Lēmums par atļauju tiek pieņemts līdz ar rakstiskas muitas deklarācijas un lūguma iesniegšanu konkrētajā muitas iestādē	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
93	Vispārējā galvojuma atļauju piešķiršana un vispārējā galvojuma apliecību izsniegšana	394 (izsniegto vispārējo galvojumu apliecību skaits)	Saskaņā ar 27.12.2005.MK noteikumiem Nr.1005 "Noteikumi par muitas un akcizes nodokļa parāda galvojuma piemērošanu Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestādēs" un atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu – četru mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	21	Bezmaksas
94	Vispārējā galvojuma atļauju piešķiršana un vispārējā galvojuma kopējā tranzīta procedūrai	114	Atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - viena mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu – četru mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	44	Bezmaksas

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji - Akcīzes preču pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
48	A.Iesniegums speciālās atļaujas (licences) saņemšanai, pārreģistrēšanai, anulēšanai	Izsniegtas – 1 309, pārreģistrētas - 2070, anulētas uz iesnieguma pamata - 1 169 licences. Nav iekļauts to licenču skaits, kas tika anulētas par pārkāpumiem. Uz 31.12.2009. – 9 640 licences.	Vidēji 2 nedēļas no dokumentu iesniegšanas līdz licences saņemšanai.	Viena atļaujas saņemšanai, pārreģistrēšanai vai anulēšanai: 11.58 Ls	Valsts nodevas likmes par katru tirdzniecības vietu: 30-500Ls
49	B.Iesniegums izziņas/atļaujas saņemšanai, pārreģistrēšanai, anulēšanai	2 467, pārreģistrētas - 147, anulētas uz iesnieguma pamata - 124 izziņas/atļaujas. Nav iekļauts to izziņu/atļauju skaits, kas tika anulētas par pārkāpumiem. Uz 31.12.2008. kopumā bija spēkā 2467	Vidēji viena nedēļa no dokumentu iesniegšanas līdz izziņas/atļaujas saņemšanai.	Vienas darbības veikšanai: 9.65 Ls	Bezmaksas

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
		izziņas/atļaujas, uz 31.12.2009. – 2 421 izziņas/atļaujas.			
51	Iesniegums akcīzes nodokļa nodrošinājuma apliecības saņemšanai, pārreģistrēšanai, anulēšanai un darbības atjaunošanai	2009.gadā iesniegta 241 vispārējā nodrošinājuma apliecība un 48 vienreizējā nodrošinājuma apliecības	Vidējais laiks pārbaudē 2 līdz 4 stundas.	Viena pārbaude: no 16.08 Ls līdz 32.16 Ls (ja piedalās 2 amatpersonas)	Bezmaksas
53	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana, lai saņemtu atļauju no licencēšanas komisijas par iespēju norēķināties ar skaidru naudu		Vidēji 2 nedēļas no dokumentu iesniegšanas līdz atļaujas saņemšanai.	Viena atļauja: 9.65 Ls	Bezmaksas
60	Iesnieguma sagatavošana par atļaujas saņemšanu veikt darbības ar akcīzes precēm brīvdienās	Izsniegtas 11 atļaujas, vienā gadījumā atteikta atļaujas izsniegšana	Atļauja tiek sagatavota vidēji 1,5 darba dienu laikā.	Viena atļauja: 48.24 Ls	Bezmaksas
54	Akcīzes preču uzskaites veikšana un izsekojamības nodrošināšana ražošanas, sajaukšanas, apstrādes, pārstrādes vai fasēšanas procesos	2009.gadā izsniegtas 7, pārreģistrēta 1 atļauja.	Vidēji 4,5 stundas.	1 pārbaude: 36.18 Ls (ja piedalās 2 amatpersonas)	Bezmaksas

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji - Nodokļu pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
19	Reģistrēšana saimnieciskās darbības veicēja statusā	Reģistrēti 8 538 saimnieciskās darbības veicēji	Normatīvajos aktos noteikts 10 dienu laikā. Vidējais laiks uz vienu gadījumu ~ 195 min.	16.19	Bezmaksas
20	Struktūrvienību reģistrēšana	Reģistrētas 94 643 struktūrvienības	Normatīvajos aktos noteikts 10 dienas Vidējais laiks uz vienu gadījumu ~ 190 min.	15.77	Bezmaksas
21	Reģistrēšana ar PVN apliekamo personu reģistrā	Ar PVN apliekamo personu reģistrā reģistrētas 16 217 personas	Normatīvajos aktos noteikts 15 darba dienas Vidējais laiks uz vienu gadījumu ~ 120 min.	9.96	Bezmaksas
24	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VID, lai reģistrētu grāmatīnās brošētas kvītis vai grāmatīnās brošētas (biļetes), vai arī kvīšu vai (biļešu) numurus	Saņemti iesniegumi kvīšu reģistrēšanai 86 126, t.sk. EDS 6 899 un iesniegumi biļešu reģistrēšanai 5 433, t.sk. EDS 1 470	EDS saņemtus iesniegumus grāmatīnās brošētu kvīšu (biļešu) reģistrēšanai VID apstrādā 1 darba dienas laikā. Klātienē saņemtus iesniegumus grāmatīnās brošētu kvīšu (biļešu) reģistrēšanai VID apstrādā nekavējoties Patērētais laiks vidēji uz gadījumu ~ 45 min., EDS - 3 min.	3.74 EDS – 0.25	Bezmaksas
27	Kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu modeļu (modifikāciju) reģistrēšana VID	2009.g. saņemti iesniegumi par 26 jaunu kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu modeļu reģistrēšanu VID un 247 (no tiem EDS 4) aparātu modifikāciju	VID reģistrē kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu modeļus (modifikācijas) un veic attiecīgas izmaiņas VID datu bāzē (reģistrā) 15 darbdienu laikā pēc dokumentu saņemšanas un 5 dienu laikā informē par to nodokļu maksātāju. Patērētais laiks uz 1 gadījumu ~ 10 min.	1.72	Bezmaksas
27	Lietotāju kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu reģistrēšana VID	Reģistrēti 10 762 kases aparāti, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas	Vidējais patērētais laiks uz 1 gadījumu 20 min.	1.66	Bezmaksas

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
32	Kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas pārtraukšana vai izbeigšana un VID informēšana	2009.gadā VID ir saņemts 31 iesniegums par kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīšu un iekārtu lietošanas pārtraukšanu , 6289 iesniegumi par kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu lietošanas izbeigšanu .	Vidējais patērētais laiks uz vienu gadījumu 12 min.	1.00	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji - Muitas pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
72	Preces pirmsmuitošanas pieteikšana vai veidlapas aizpildīšana un iesniegšana kontroles muitas iestādē	30 856	Muitas amatpersona šo darbību nodrošina bez kavēšanas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
73	Paziņojuma par produktu pieteikšanu muitas procedūrai (izvešanai) sagatavošana un iesniegšana	Iepriekšējo paziņojumu KLP precēm jāiesniedz katrai eksporta deklarācijai ar precēm par kurām pieprasa eksporta kompensāciju (2009.gadā 280 gadījumi)	Dažas minūtes iepriekšēja paziņojuma reģistrēšanai un KLP preču atlasei uz kontroli.	9	Bezmaksas
76	Informācija sniegšana par plombu numuriem	12	Nav nepieciešams	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
80	Informācijas iesniegšana par preču atpakaļizvešanu	Noformētās atpakaļizvešanas muitas procedūras: 2009.gadā - 17 157	Muitas amatpersona šo darbību nodrošina bez kavēšanas. Eksportu jānoslēdz 90 dienās.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
81	Muitošanas režīmu – preču iznīcināšanas iesnieguma - sagatavošana un iesniegšana	64	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
82	Preču nogādāšana iznīcināšanai	64	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
90	Eksporta kompensāciju pieteikumu un pavaddokumentu saņemšana	Katrai eksporta deklarācijai ar precēm par kurām pieprasa eksporta kompensāciju (2009.gadā - 280 gadījumi)	Muitas amatpersona šo darbību var veikt 10 - 20 minūtēs.	0,63	Bezmaksas
92	Saistošās izziņas par tarifu (SIT) pieprasījumu izskatīšana, izziņu iesniegšana	88	Saskaņā ar Regulu 2454/93 SIT ir jāizsniedz trīs mēnešu laikā no brīža, kad muitas iestāde ir saņēmusi visu nepieciešamo informāciju.	86	SIT tiek izsniegta bez maksas. Bet, ja preces koda noteikšanai nepieciešama laboratoriska paraugu izpēte, tad saskaņā ar MK 2005.gada 18.oktobra noteikumiem Nr.774 maksa par preces KN koda atbilstības noteikšanu, ja tiek izmantoti Muitas

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
					laboratorijas pakalpojumi, ir noteikta 50 Ls apmērā.
95	Muitas procedūras - izlaidšana brīvam apgrozījumam - noformēšana	67 742	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
96	Muitas procedūras - ieviešana uz laiku - noformēšana	340	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
97	Muitas procedūras - ieviešana muitas noliktavā - noformēšana	22 027	Muitas amatpersona šo darbību nodrošina bez kavēšanas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
98	Muitas procedūras - ieviešana pārstrādei - noformēšana	1 443	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
99	Muitas procedūras - ieviešana pārstrādei muitas kontrolē - noformēšana	5	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
100	Muitas procedūras - izvešana - noformēšana	68 942	Eksportu jānoslēdz 90 dienās.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
101	Izvešana pārstrādei - muitas procedūras noformēšana	1 317	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
102	Kopējā tranzīta procedūras noformēšana	167 608	Nav noteikts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
103	Muitas režīma - preču ieviešana brīvajā zonā - noformēšana	Uzskaitē netiek veikta šādā griezumā	Muitas amatpersona šo darbību nodrošina bez kavēšanas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
104	Preču izcelsmi apliecināšanu dokumentu apstiprināšana (EUR 1, EUR MED, A Forma, A.TR, INF4)	2 822	Tīklīdz muitai ir iesniegta izcelsmes sertifikāta veidlapa un kravas pavaddokumenti.	5	Bezmaksas
66	Iesnieguma iesniegšana, lai saņemtu atzītā nosūtītāja vai atzītā saņēmēja statusu	12	Atbilstoši Administratīvā procesa likuma nosacījumiem - viena mēneša laikā, bet ja šajā termiņā nav iespējams pieņemt lēmumu - četru mēnešu laikā no komersanta iesnieguma saņemšanas dienas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR) - Raksturojošie rādītāji - Akcīzes preču pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
52	Iesniegums par akcīzes nodokļa marķu saņemšanu alkoholisko dzērienu, cigarešu, smēķējamās tabakas, cigāru un cigarellu marķēšanai (ietver pilnu ciklu no iesnieguma saņemšanas līdz akcīzes nodokļa marķu izsniegšanai)	2009.gadā ir saņemti 5247 iesniegumi par akcīzes nodokļa marķu saņemšanu alkoholisko dzērienu, cigarešu, smēķējamās tabakas, cigāru un cigarellu marķēšanai	Iesniegumi akcīzes nodokļa marķu saņemšanai tiek apstrādāti vidēji 4 darba dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas, atkarībā no iesniegumā esošās informācijas apjoma.	Viens cikls (ietver pilnu ciklu no iesnieguma saņemšanas līdz akcīzes nodokļa marķu izsniegšanai): vidēji 128.64 Ls	Bezmaksas
59	Akcīzes preču ieviešanai/izvešanai pavaddokumentu noformēšana un iesniegšana attiecīgajā VID muitas iestādē	2008. un 2009.gada laikā pavisam noformēti 137 474 pavaddokumenti	Viena pavaddokumenta apstrādei vidēji nepieciešamas 20 minūtes.	Viens pavaddokuments: 1.34 Ls	Bezmaksas
61	Vienkāršotā pavaddokumenta noformēšana un iesniegšana VID	2008. un 2009.gada laikā pavisam noformēti 1 523	Viena pavaddokumenta apstrādei vidēji nepieciešamas 10 minūtes.	Viens pavaddokuments: 0.67 Ls	Bezmaksas

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
		vienkāršie pavaddokumenti			
62	Apliecinājuma par akcīzes nodokļa marku iznīcināšanu citā dalībvalstī iesniegšana	VID ir saņēmis 3 iesniegumus ar citas dalībvalsts nodokļu administrācijas izsniegtu apliecinājumu par tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marku iznīcināšanu.	Apliecinājums tiek apstrādāts vidēji pusotras darba dienas laikā, atkarībā no apliecinājumā norādītās informācijas satura un apjoma.	Viens apliecinājums: 48.24 Ls	Bezmaksas
63	Pārskata par akcīzes nodokļa marku aprīti iepriekšējā mēnesī iesniegšana VID (ietver pilnu ciklu no pārskata saņemšanas līdz datu pilnīgai apstrādei un pārbaudei)	Saņemti 1 020 (neskaitot pārskatu labojumus) pārskati par akcīzes nodokļa marku aprīti alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu marķēšanai.	NA noteiktais – 30 dienas.	Viens pārskats: 19.70 Ls	Bezmaksas
64	A. Pārskatu (24 pārskatu veidi) par alkoholisko dzērienu, tajā skaitā alus, tabakas izstrādājumu un degvielas aprīti iepriekšējā mēnesī iesniegšana VID	2008.gada laikā iesniegti 13 074 akcīzes preču aprītes pārskati, savukārt 2009.gadā - 12 677 pārskati.	Vidēji mēnesī tiek saņemti, pārbaudīti un apstrādāti 1113 pārskati, katrs pārskats var sastāvēt no 1 - 1200 ierakstu rindām. Naftas produktu aprītes pārskatiem jābūt ievadītiem līdz katra mēneša 21.datumam (pārskatu iesniegšanas termiņš 15.datums), pārējiem pārskatiem līdz attiecīgā mēneša beigām.	Viens pārskats: 2.57 Ls	Bezmaksas
65	B. Iekmēneša pārskatu par naftas produktu (degvielas) rezervēm, rezervju pakalpojumiem un rezervju uzglabāšanas pakalpojumiem iesniegšana VID	2008.gada laikā iesniegti 659, un 2009.gadā - 677 pārskati par obligāto valsts naftas produktu rezervju izveidošanu un uzglabāšanu.	Pārskatiem jābūt ievadītiem līdz katra mēneša 21.datumam (iesniegšanas termiņš komersantiem - katra mēneša 15.datums).	Viens pārskats: 6.11 Ls	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji - Nodokļu pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
19	Reģistrēšana saimnieciskās darbības veicēja statusā	Reģistrēti 8 538 saimnieciskās darbības veicēji	Normatīvajos aktos noteikts 10 dienu laikā. Vidējais laiks uz vienu gadījumu ~ 195 min.	16.19	Bezmaksas
20	Struktūrvienību reģistrēšana	Reģistrētas 94 643 struktūrvienības	Normatīvajos aktos noteikts 10 dienas. Vidējais laiks uz vienu gadījumu ~ 190 min.	15.77	Bezmaksas
21	Reģistrēšana ar PVN apliekamo personu reģistrā	Ar PVN apliekamo personu reģistrā reģistrētas 16 217 personas	Normatīvajos aktos noteikts 15 darba dienas. Vidējais laiks uz vienu gadījumu ~ 120 min.	9.96	Bezmaksas
24	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VID, lai reģistrētu grāmatīnās brošētas kvītis vai grāmatīnās brošētas (biļetes), vai arī kvīšu vai (biļešu) numurus	Saņemti iesniegumi kvīšu reģistrēšanai 86 126, t.sk. EDS 6 899 un iesniegumi biļešu reģistrēšanai 5 433, t.sk. EDS 1 470	EDS saņemtus iesniegumus grāmatīnās brošētu kvīšu (biļešu) reģistrēšanai VID apstrādā 1 darba dienas laikā. Klātienē saņemtus iesniegumus grāmatīnās brošētu kvīšu (biļešu) reģistrēšanai VID apstrādā nekavējoties. Patērējais laiks vidēji uz gadījumu ~ 45 min., EDS - 3 min.	3.74 EDS - 0.25	Bezmaksas
27	Kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu	2009.g. saņemti iesniegumi par 26 jaunu	VID reģistrē kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un	1.72	Bezmaksas

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
	modeļu (modifikāciju) reģistrēšana VID	kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu modeļu reģistrēšanu VID un 247 (no tiem EDS 4) aparātu modifikāciju	iekārtu modeļus (modifikācijas) un veic attiecīgas izmaiņas VID datu bāzē (reģistrā) 15 darbdienu laikā pēc dokumentu saņemšanas un 5 dienu laikā informē par to nodokļu maksātāju. Patērētais laiks uz 1 gadījumu ~ 10 min.		
27	Lietotāju kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu reģistrēšana VID	Reģistrēti 10 762 kases aparāti, kases sistēmas, specializētās ierīces un iekārtas	Vidējais patērētais laiks uz 1 gadījumu 20 min.	1.66	Bezmaksas
32	Kases aparāta, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas lietošanas pārtraukšana vai izbeigšana un VID informēšana	2009.gadā VID ir saņemts 31 iesniegums par kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu lietošanas pārtraukšanu , 6289 iesniegumi par kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu lietošanas izbeigšanu .	Vidējais patērētais laiks uz vienu gadījumu 12 min.	1.00	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji - Izziņas

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
N/a	Izziņa par norēķiniem ar budžetu	106 641	Pieprasījuma iesniegšanas dienā (~ 10 min)	0.83	Bezmaksas
N/a	Izziņa par vidējo strādājošo skaitu	6 279	Pieprasījuma iesniegšanas dienā (~ 5 min)	0.42	Bezmaksas
N/a	Izziņa par kredītaņēmēja ienākumiem	~ 100 000 (Šo izziņu uzskaitē IS nenotiek, tāpēc skaits ir aptuvenš)	Pieprasījuma iesniegšanas dienā (~ 10 min)	0.83	Bezmaksas
N/a	Izziņa par to, ka nodokļu maksātājs nav ar PVN apliekamā persona	90	Pieprasījuma iesniegšanas dienā (~ 5 min)	0.83	Bezmaksas
N/a	Izziņa par stāšanos nodokļu maksātāju uzskaitē	98 990	Pieprasījuma iesniegšanas dienā (~ 5 min)	0.83	Bezmaksas
N/a	Izziņa par ienākumiem no individuālā darba	219	Pieprasījuma iesniegšanas dienā (~ 15 min)	1.25	Bezmaksas
N/a	Izziņa par kompensāciju lauksaimniecības produkcijas ražotājam	7	Pieprasījuma iesniegšanas dienā (~ 5 min)	0.83	Bezmaksas

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji - Muitas pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
105	Preču un transporta līdzekļu muitas kontroles veikšana	Vizuālā, vispārīgā un padziļinātā pārbaude	Daļējas – 18 567, padziļinātās – 2 136	Līdz 12 stundām	35
91	Pārbažu veikšana par muitas administrēto maksājumu piemērošanas atbilstību pēc pieprasījuma	Vizuālā, vispārīgā un padziļinātā pārbaude	2 514	Atbilstoši iesnieguma likuma nosacījumiem atbildi sniedz saprātīgā termiņā, ņemot vērā jautājuma steidzamību, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas	24

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji - Akcīzes preču pārvalde

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
87	Akcizēto preču pārvietošanas un dokumentu aprites kontrole komersanta objektos	Plānotas, neplānotas, tematiskās pārbaudes	VID struktūrvienības veikušas 4643 darbības ar akcīzes precēm pārbaudes, t.sk., pie komersantiem, kuri neveic komercdarbību ar akcīzes precēm, bet ir iegādājušies akcīzes preces kā lietotāji un citām personām, kuras veic akcīzes preču uzglabāšanu vai pārvietošanu.	Vidēji 2-4 stundas.	1 pārbaude: no 16.08 Ls līdz 32.16 Ls (ja piedalās 2 amatpersonas)

Pārbaudes (ISP) - Pārbauzu rādītāji - Kontroles daļa

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
83	Informācijas sniegšana VID pārbauzu ietvaros, t.sk.:	VID savas pārbaudes iedala sekojošās grupās: Informācijas sniegšana VID pārbauzu ietvaros, t.sk.; 1) Datu atbilstības pārbaudes; 2) Apsekošanas; 3) Novērošanas; 4) Tematiskās pārbaudes; 5) Nodokļu audīts; 6) Nodokļu aprēķins	Kontroles pasākumu skaits 2009.gadā	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas
83	- datu atbilstības pārbaudes (pārbaudes veids spēkā no 23.06.2009. saskaņā ar 21.05.2009.grozījumiem likumā "Par nodokļiem un nodevām")		- 355 nodokļu maksātājiem nosūtītas vēstules - 78 gadījumos pieņemti lēmumi par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem	Datu atbilstības pārbaudes tiek veiktas saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.panta 5.1. daļu. Ja, izvērtējot nodokļu maksātāju iesniegtajās deklarācijās, pārskatos uzrādīto informāciju, tiek konstatētas Valsts ieņēmumu dienesta definētās neatbilstības, nodokļu maksātājam tiek nosūtīts paziņojums. Nodokļu maksātājam 30 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas ir jāiesniedz deklarāciju precizējumi vai pamatots izskaidrojums. Gadījumos, ja deklarācijas precizējumi vai pamatoti izskaidrojumi netiek iesniegti un rezultātā neatbilstības netiek novērstas, nodokļu administrācija pieņem lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas
83	- apsekošanas		8 364 apsekošanas	Apsekošana tiek veikta vienas dienas laikā.	73.58
83	- novērošanas		1) 112 saimnieciskās darbības novērošanas 2) 97 atsevišķa darījuma novērošanas	Saimnieciskās darbības novērošanas optimālais veikšanas laiks ir no 5 dienām, atsevišķa darījuma novērošanas ilgums atkarīgs no darījuma veikšanas ilguma - visbiežāk tā tiek veikta vienas dienas laikā.	1) no 367.90 2) 73.58

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
83	- tematiskās pārbaudes		21 347 tematiskās pārbaudes	Nodokļu administrācijai tematisko pārbaudi jāveic, jāapkopo tās rezultātus un jāinformē nodokļu maksātājs 30 dienu laikā no pārbaudes uzsākšanas dienas.	Līdz 2207.40
83	- nodokļu audits		1 379 nodokļu auditi	Lēmumu par nodokļu audita rezultātiem jāpieņem ne vēlāk kā 90 dienu laikā no nodokļu audita uzsākšanas dienas, izņemot gadījumus, kad ir pagarināts lēmuma pieņemšanas termiņš. Vidējais nodokļu audita veikšanas ilgums 2009.gadā ir 64 dienas.	Līdz 4709.12
83	- nodokļu aprēķins		176 nodokļu aprēķini	Tiek veikts pēc kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma, ievērojot pieprasījumā norādīto termiņu.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas

10.2.3 Pārtikas veterinārais dienests

Licencēšana, registrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
234	Uzraudzības objekta registrācija	6594	5 darba dienas	5,06	Bezmaksas
235	Uzraudzības objekta atzīšana	240	25 darba dienas	1602,25	Atzīšanas process saskaņā ar cenrādi 7,50 LVL par atzīšanas vizītes vienu eksperta stundu
239	Uztura bagātinātāju atbilstības novērtēšana un registrācija uztura bagātinātāju reģistrā	1329	30 dienas	32,72	Atkarībā no pieprasītās procedūras: 300 Ls registrācijas procedūra, 70 Ls paziņošanas procedūra, 30 Ls vai 150 Ls izmaiņas.
240	Diētiskās pārtikas atbilstības novērtēšana un registrācija diētiskās pārtikas reģistrā	454	30 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Atkarībā no pieprasītās procedūras: 160 Ls registrācijas procedūra, 70 Ls paziņošanas procedūra, 30 Ls vai 70 Ls izmaiņas.
241	Atļaujas saņemšana dabīgā minerālūdens izplatīšanai	12	30 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	56,87 Ls
238	Saskaņojuma/atļaujas sniegšana ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) ierobežotai izmantošanai atbilstoši 1., 2., 3. vai 4. drošības klasei.	1	90 dienas	28953	Valsts nodeva par riska novērtējuma atzinuma sagatavošanu, kas saistīta ar ģenētiski modificētu organismu ierobežotu izmantošanu atbilstoši trešajai un ceturtajai klasei – 1 083 Ls.
237	Atļauju izsniegšana ģenētiski modificētu organismu izplatīšanai vidē vai tirgū.	0	81 darba diena	0	Valsts nodeva par riska novērtējuma atzinuma sagatavošanu, kas saistīta ar ģenētiski modificētu organismu izplatīšanu vidē – 1513 Ls; ģenētiski modificētu organismu izplatīšanu tirgū – 2438 Ls.
242	Produktu iekļaušana Pārtikas un veterinārā dienesta mākslīgo maisījumu zīdaiņiem sarakstā	78	30 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
243	Veterināro aptieku licencēšana	2008.gadā – 56 licences 2009.gadā – 97 licences	3 darba dienas - iesniegto dokumentu izvērtēšanai. 10 darba dienas - aptiekas atbilstības pārbaudei. 3 darba dienas - lēmuma pieņemšanai.	1182.4	Jā. Valsts nodeva - 9,50; inspektora vienas darba stundas izmaksas (Ls/h) uzņēmuma pārbaudes laikā - 9,08; transporta izmaksas (Ls/km) - 0,09.
245	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu eksportam un tirdzniecībai starp ES dalībvalstīm	2009.g. - 4272 sertifikāti 2008.g. - 4443 sertifikāti	2 līdz 24 stundas (atkarībā no uzņēmuma atrašanās vietas; kravas komplektācijas)	22,79	Saskaņā ar MK noteikumu Nr.253 (16.03.2010.) I pielikuma I daļu no 7,50 līdz 13,02 stundā + transporta izdevumi 0,09 Ls/km
246	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšanas dzīvniekiem uz 3. valsti	Ar trešo valsti saskaņoto sertifikātu skaits 2009. gadā ir 8, kopā izrakstīti 7253 sertifikāti	Veterinārā sertifikāta saskaņošana ar 3.valsti var ilgt no 45 līdz 180 dienām. Pēc sertifikāta saskaņošanas, sertifikātu izsniegt iespējams 2 darba dienu laikā	120	Ls 7.50 par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.09/km
247	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvnieku barībai un dzīvnieku izcelsmes produktiem, kas nav paredzēti cilvēku	2009.gadā nav saskaņoti ar trešo valsti šādi sertifikāti, kopā izrakstīti 7253 sertifikāti	Veterinārā sertifikāta saskaņošana ar 3.valsti var ilgt no 45 līdz 180 dienām. Pēc sertifikāta saskaņošanas, sertifikātu izsniegt iespējams 2 darba dienu laikā		Ls 7.50 par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.09/km

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
	patēriņam uz 3. valsti				
248	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšanas dzīvniekiem ES	kopā izrakstīti 7253 sertifikāti	2 darba dienas	120	Ls 7.50 par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.09/km
249	Veterinārā (veselības) sertifikāta izsniegšana dzīvnieku barībai un dzīvnieku izcelsmes produktiem, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam ES	kopā izrakstīti 7253 sertifikāti	2 darba dienas		Ls 7.50 par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.09/km
250	Atļauja svaiga piena tirdzniecībai nelielos apjomos	613	Maksimums 15 darba dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Ls 7.50 par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.10/km
251	Atļauja olu tirdzniecībai nelielos apjomos	23	Maksimums 15 darba dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Ls 7.50 par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.10/km
253	Atļauju izsniegšana ielu un gatatirgu tirdzniecībai (preču sortimenta saskaņošana saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 388 p.72.3 ²⁹)	Vidēji gadā, pēc PVD datu bāzes rīcībā esošās informācijas tie ir ap 362 gadījumi (32.4. PVD uzņēmumu klasifikatora kods).Tātad par diviem gadiem vidēji ap 720 gadījumiem.	Maksimums 2 stundas	15	Bezmaksas
258	Svaigu augu un dārzeņu sertificēšana (Krievijas tirgum)	2009.g. - 15 sertifikāti	3 dienas (atkarībā no laboratorisko izmeklējumu rezultātu saņemšanas)	180	Ls 7.50 (+PVN) par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.09/km
	Dzīvnieku kolekcijas reģistrācija		Maksimums 15 darba dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Ls 7.50 par inspektora darba stundu + transporta izdevumi Ls 0.10/km
	Atļauju izsniegšana eksperimentiem ar dzīvniekiem	2009. gadā - 19 atļaujas		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Ls 25.00 par valsts nodevu par atļauju izmantot dzīvniekus eksperimentos
236	Reģistru datu aktualizācija: 1) pēc inspekcijā konstatētā; 2) komersantu ziņojumi par izmaiņām	~3000	5 darba dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
244	Kautuvju uzraudzība	Uz 11.05.2010. ir: 1) noslēgti un spēkā esoši 141 līgumi ar gaļas ieguves uzņēmumiem; 2) atzīti un reģistrēti 86 kautuves, 74 gaļas sadales un 17 medījumu apstrādes uzņēmumi; 3) darba līgumi un pilnvarojumi ar 112 vecākajiem ekspertiem (valsts pilnvarotajiem veterinārārstiem) un 21 ekspertiem (veterinārārsta palīgiem).	Saskaņā ar komersanta iesniegto darba grafiku nepārtraukti gaļas iegūšanas procesā.	1158,64	Vecākā eksperta, eksperta darba samaksa; Degvielas izdevumi (skatīt piezīmes)

Pārbaudes (ISP) - Pārbauzu rādītāji

²⁹ 1998.gada 6.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.388 „Noteikumi par tirdzniecības kārtību tirgos, gatatirgos, ielu tirdzniecības vietās un izbraukumos” zaudējuši spēku līdz ar 2010.gada 12.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.440 „Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību” spēkā stāšanos, kas neparedz PVD saskaņojumu

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
261	Plānotās pārbaudes/pārtikas uzņēmumi	Pārbaudes tiek plānotas ilgtermiņā, šo plānu sadalot proporcionāli visa gada garumā, lai nodrošinātu vienmērīgu inspektoru darba slodzi.	37 054 plānveida pārbaudes	Vidējais pārtikas uzņēmuma pārbaudes ilgums ir atkarīgs no uzņēmuma lieluma, darbības veidiem, sortimenta, iepriekšējo pārbažu rezultātiem utml. Vidējais tirdzniecības uzņēmuma pārbaudes ilgums: 1,5 - 2 stundas; vidējais pārtikas ražošanas uzņēmuma pārbaudes ilgums: 3-4 stundas. Nav iekļauts inspekcijas plānošanas laiks, kā arī laiks braucienam uz uzņēmumu un atpakaļ.	41,88
262	Ārpus kārtas pārbaudes vai neplānotās pārbaudes/pārtikas uzņēmumi	Pārbaudi nozīmē nekavējoties pēc iesnieguma (sūdzības) saņemšanas.	10 830 ārpuskārtas pārbaudes	Vidējais pārtikas uzņēmuma pārbaudes ilgums ir atkarīgs no uzņēmuma lieluma, darbības veidiem, sortimenta, iepriekšējo pārbažu rezultātiem utml. Vidējais tirdzniecības uzņēmuma pārbaudes ilgums: 1,5 - 2 stundas; vidējais pārtikas ražošanas uzņēmuma pārbaudes ilgums: 3-4 stundas. Nav iekļauts inspekcijas plānošanas laiks, kā arī laiks braucienam uz uzņēmumu un atpakaļ.	1) Vidējais tirdzniecības uzņēmuma pārbaude - 13,13 2) Pārtikas ražošanas uzņēmuma pārbaudes - 26,25
255	Kravas pārbaudīšana kontrolpunktā	Plānotās, neplānotās, laboratoriskās un pēcparbaudes.	Veikto kontroļu skaits - 26684 Fiziskā kontrole, tai skaitā laboratoriskie izmeklējumi - 240	Viss ar kravu saistītais kontroles veikšanas laiks. Kravas dokumentālā, identitātes un fiziskā kontrole, tai skaitā paraugu ņemšana un parauga nosūtīšana uz ES akreditētu laboratoriju, kā arī ņemtā parauga testēšanai izmantotās metodes ilgums, līdz ir iegūti parauga testēšanas rezultāti. Kravas kontrole tiek pabeigta tikai tad, kad ir saņemti ņemtā parauga testēšanas rezultāti un tie ir labvēlīgi. Ja testēšanas rezultāti nav labvēlīgi, kravas kontrole vēl nav beigusies. Kompetentā iestāde veic tādas pārtikas no trešām valstīm oficiālu aizturēšanu, kas neatbilst dzīvnieku pārtikas aprītes tiesību aktu prasībām, un, uzklājis par sūtījumu atbildīgos pārtikas aprīti iesaistītos uzņēmējus, veic attiecīgos pasākumus.	18,30
265	Plānotās pārbaudes/novietnēs	Pārbaudes tiek plānotas ilgtermiņā, šo plānu sadalot proporcionāli visa gada garumā, lai nodrošinātu vienmērīgu inspektoru darba slodzi.	6582	Pārbaudei vidēji tiek patērētas 5 darba stundas.	57,01
266	Ārpus kārtas pārbaudes vai neplānotās pārbaudes dzīvnieku novietnēs	Pārbaudi nozīmē nekavējoties pēc iesnieguma (sūdzības) saņemšanas.	151	Pārbaudei vidēji tiek patērētas 5 darba stundas.	67,17
267	Pēcparbaudes (neatbilstību novēršanas pārbaude)/novietnēs	Pēcparbaudes ieplāno pēc inspektora noteiktā neatbilstību novēršanas termiņa.	1612	Pārbaudei vidēji tiek patērētas 5 darba stundas.	56,62
268	Paraugu ņemšana laboratoriskajai kontrolei		Baības paraugi- 579	Atkarībā no partijas apjoma un ņemamo parauga vienību skaita - 40 min. - 3 st. (paraugu ņemšana, kopparauga gatavošana, marķēšana, dokumentu noformēšana). Paraugu ņemšanā piedalās 2 inspektori.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas
256	Kravas parauga nosūtīšana uz laboratoriskajām pārbaudēm		Veikto laboratorisko kontroļu skaits saskaņā ar EK īpašajiem nosacījumiem: 2008. gads - 42 2009. gads - 111	Viss paraugu ņemšanai un parauga nosūtīšanai uz ES akreditētu laboratoriju nepieciešamais laiks, kā arī ņemtā parauga testēšanai izmantotās metodes ilgums, līdz ir iegūti parauga testēšanas rezultāti. Kravas kontrole tiek pabeigta tikai tad, kad ir saņemti ņemtā parauga testēšanas rezultāti un tie ir labvēlīgi. Ja testēšanas rezultāti nav labvēlīgi, kravas kontrole vēl nav beigusies. Kompetentā iestāde veic tādas pārtikas no trešām valstīm oficiālu aizturēšanu, kas neatbilst dzīvnieku pārtikas aprītes tiesību aktu prasībām, un,	18,30

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
				uzklausijsi par sūtījumu atbildīgos pārtikas aprītē iesaistītos uzņēmējus, veic attiecīgos pasākumus.	
263	Pārbaudes visos citos (izņemot novietnes) veterinārās uzraudzības objektos	Pārbaudes ieplāno pēc inspektora darba grafika.	Dzīvnieku barības aprites jomā:3389 t.sk.670 ārpuskārtas	Barības aprīte: 1) ražošanas uzņēmuma pārbaude 4 stundas; 2) vairumtirgotāja pārbaude 2 stundas; 3) veikala pārbaude 1 stundas.	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas
269	Veterināro pakalpojumu sniedzēji	Pārbaudes	1086		29,88
270	Veterinārās aptiekas	Pārbaudes	516		29,48
269	Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānā noteikto prasību izpilde	Pārbaudes tiek plānotas ilgtermiņā, šo plānu sadalot proporcionāli visa gada garumā, lai nodrošinātu vienmērīgu inspektoru darba slodzi.	2009.gadā 113 014 laboratoriskie izmeklējumi, 2983383 vakcinācijas		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas
257	Liemeņu klasifikācija, uzraudzība un kontrole		2009.gads: 1) liellopu kautuvēs - 140; 2) cūku kautuvēs - 134; 2010.gada 1. ceturksnī 1) liellopu kautuves - 31; 2) cūku kautuves - 18.	Vidēji 5 stundas vienai pārbaudes reizei	246,72

10.2.4 Valsts augu aizsardzības dienests

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
286	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VAAD par augu aizsardzības līdzekļu (AAL) izplatīšanas un lietošanas licences/ reģistrācijas saņemšanu	Pieņemti pieteikumi – 108; izsniegtas licences - 31, veiktas pārreģistrācijas - 64.	Saņemtā dokumenta izvērtēšana un fiziskās pārbaudes norīkošana - Augu aizsardzības departamenta vecākais inspektors (0,25 h). Fiziskās pārbaudes veikšana uz vietas tirdzniecības vietā, kurā paredzēts izplatīt pirmās, otrās un trešās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļus - vecākais inspektors (6 h) ; dokumentu izvērtēšana un ievadīšana informācijas sistēmā, komisijas sēdes organizēšana, lēmuma sagatavošana - Augu aizsardzības departamenta vecākais inspektors (2 h). Lēmuma pārbaude un parakstīšana - ZM valsts sekretārs vai saskaņā ar MK noteikumu projektu - Augu aizsardzības departamenta direktors (0,17h)	59,24	50-100 LVL
289	Licences turētājs septiņu darbdienu laikā pēc augu aizsardzības līdzekļa ieviešanas Latvijā iesniedz VAAD augu aizsardzības līdzekļa ražotāja izsniegtu augu aizsardzības līdzekļa kvalitāti apliecināšu dokumentu.	VAAD ir pieņemti 506 augu aizsardzības līdzekļu kvalitātes sertifikāti.	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
287	Pārskatu iesniegšana par izplatītajiem augu aizsardzības līdzekļiem	Kopā (saskaitot visus licences saņēmējus) izplatīšanas vietas, kas saņēmušas speciālas atļaujas (licences) – 301. Pieņemti pārskati - 153. Ja komersantam ir vairākas izplatīšanas vietas, tad no tā tiek pieņemts viens pārskats par visām vietām.	Viena pārskata izvērtēšana, nepieciešamības gadījumā precizēšana, un ievadīšana informācijas sistēmā - Augu aizsardzības departamenta vecākais inspektors – vidēji 1,5 h	6.84	Bezmaksas

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
288	Reģistrētu augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas pārbaude	Plānotas un neplānotas	313 pārbaudes	Fiziskās pārbaudes veikšana uz vietas tirdzniecības vietā - vecākais inspektors (6 h) ; informācijas ievadīšana informācijas sistēmā	33.50

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
				(0,25h)	

10.2.5 Zāļu valsts aģentūra

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
403	Speciālas atļaujas (licences) zāļu ražošanai vai importēšanai saņemšana ; (speciālas atļaujas (licences) aktīvo farmaceitisko vielu (AFV) ražošanai saņemšana no 01.07.2010.)	10	30-60 dienas	8400	200 - 400 Ls
	Nacionālā zāļu reģistrācijas procedūra (reģistrācija, pārreģistrācija)- rezultāts zāļu tirdzniecības atļauja komersantam, kura atļauj izplatīt zāles tikai LR teritorijā. Referenti un eksperti ievada apjomīgu informāciju ZVAIS datu bāzē, lai problēmu gadījumā nekavējoties varētu atrast līdz pat tabletei Latvijas teritorijā un novērst iespējamus riskus vai draudus.	2009. gads - 656; Reģistrācija - 26; Pārreģistrācija 630 2008. gads - 665; Reģistrācija-38; Pārreģistrācija- 627	210 dienas (vērtēšana)	2515.62	200- 10000 Ls
	Savstarpējās atzīšanas procedūra (MRP) (reģistrācija, pārreģistrācija) Decentralizētā zāļu reģistrācijas procedūra (DCP) (reģistrācija) Procedūras rezultāts- tirdzniecības atļauja izplatīt zāles ES dalībvalstīs, kuras komersants ir izvēlējis. Latvija ZVA personā, kā iesaistītā valsts vērtē atsauces valsts novērtējuma ziņojumu, izsaka viedokli, iebilst vai piekrīt atsauces valsts lēmumam, organizē, vada un akceptē procedūru nacionālo fāzi. Referenti un eksperti ievada apjomīgu informāciju ZVAIS datu bāzē, lai problēmu gadījumā nekavējoties varētu atrast līdz pat tabletei Latvijas teritorijā un novērst iespējamus riskus vai draudus.	2009. gads 589 : Reģ.: 1) MRP- 133 2) DCP- 346 Pārreģ.: MRP- 110 2008. gads -426 Reģ.: MRP- 147 DCP- 214 Pārreģ.: MRP- 65 2008. gads	210 dienas (vērtēšana), + nacionālā fāze – 30 dienas	1746.42	300 - 3000 Ls
	Savstarpējās atzīšanas procedūra (MRP) (reģistrācija, pārreģistrācija), Decentralizētā zāļu reģistrācijas procedūra (DCP) (reģistrācija) kurā Latvija ir atsauces valsts. Procedūras rezultāts- tirdzniecības atļauja izplatīt zāles ES dalībvalstīs, kuras komersants ir izvēlējis. Latvija ZVA personā, kā atsauces valsts sagatavo novērtējuma ziņojumu citām dalībvalstīm, atbild par visiem jautājumiem, kas saistīti sākot no zāļu izpētes līdz gatavai produkcijai. Latvija dalībvalstu priekšā uzņemas atbildību par produkta atbilstību un nodrošina turpmāko produkta dzīves cikla apkalpošanu. Referenti un eksperti ievada apjomīgu informāciju ZVAIS datu bāzē, lai problēmu gadījumā nekavējoties varētu atrast līdz pat tabletei Latvijas teritorijā un novērst iespējamus riskus vai draudus.	2009 gads- 2, 2008. gads- 3	210 dienas (vērtēšana), + nacionālā fāze – 30 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	600- 10000 Ls
421	Veterināro zāļu novērtēšana un reģistrēšana (reģistrācijas procedūras, pārreģistrācijas procedūras, izmaiņu apstiprināšana, pēcreģistrācijas uzraudzība)	Skaits sakrīt ar izskatīto reģistrācijas/ pārreģistrācijas pieteikumu skaitu. 2009.gadā veiktas 24 reģistrācijas, 73 pārreģistrācijas un 352 izmaiņas	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	100 - 2000 Ls
422	Tikai nacionālā veterināro zāļu reģistrācijas procedūra NRP (reģistrācija, pārreģistrācija)- rezultāts zāļu tirdzniecības atļauja komersantam, kura atļauj izplatīt zāles tikai LR teritorijā. Referenti un eksperti ievada apjomīgu informāciju ZVAIS datu bāzē.	2009. g. tikai NRP veiktas 66 procedūras (Reģistrācija- 3 Pārreģistrācija 63) 2008. g- veiktas 218 procedūras (Reģistrācija-17, pārreģistrācija- 201)	210 dienas	700	90 - 700 Ls

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
	lesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana savstarpējās atzišanas procedūrā, lesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana nacionālajā procedūrā. Referenti un eksperti ievada apjomīgu informāciju ZVAIS datu bāzē, lai problēmu gadījumā nekavējoties varētu atrast līdz pat jebkurai veterināro zāļu formai Latvijas teritorijā un novērst iespējamus riskus vai draudus sabiedrības veselībai.	2009. gads - 352, 2008. gads-342	MRP IA un IB- 30 dienas, II tipa - 30 vai 60 vai 90 dienas Nacinārā procedūra I A un I B 14 dienas, IB- 30 dienas, II tipa - 30 vai 60 vai 90 dienas	111.58	100 - 300 Ls
402	Speciālas atļaujas (licences) zāļu vai veterināro zāļu lieltirgotavas atvēršanai (darbībai) saņemšana	27	30 dienas	1333.33	30 - 50 Ls
408	Speciālas atļaujas (licences) vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas atvēršanai (darbībai) saņemšana	414	30 dienas	195.65	40 - 300 Ls
408	Speciālas atļaujas (licences) slēgta tipa jeb ārstniecības iestāžu aptiekas atvēršanai (darbībai) saņemšana	15	30 dienas	1559.33	30 - 50 Ls
416	Atļaujas saņemšana neregistrētu zāļu (t.sk. veterināro zāļu) izplatīšanai un neregistrētu zāļu (t.sk. veterināro zāļu) izplatīšanai individuāli piešķirtām zālēm	4281	1-30 dienas	20.72	0.5 - 500 Ls
438	Atļaujas saņemšana zāļu un veterināro zāļu atlikušo krājumu izplatīšanai	191	3-30 dienas	100.00	50 Ls
409	Atļaujas saņemšana Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I, II un III sarakstā iekļauto augu, vielu un zāļu izmantošanai medicīniskiem un veterinārmedicīniskiem zinātniskiem pētījumiem, fizikālo un ķīmisko īpašību noteikšanai vai apmācībai	9	20-30 dienas	50.00	50 Ls
	Speciālu atļauju (licenču) saņemšana darbam ar prekursoriem, un prekursoru operatoru reģistrācijas karšu saņemšana	24	5-30 dienas	100.00	50 Ls
411	Atļaujas saņemšana narkotisko, psihotropo zāļu/vielu un prekursoru ievēšanai, izvešanai	2478	2-15 dienas	30.00	15 ls
400	Atļaujas saņemšana zāļu un veterināro zāļu paralēlajai importēšanai	63	30-120 dienas	226.83	5 - 211,87 Ls
	Speciālas atļaujas (licences) saņemšana zāļu un veterināro zāļu ražošanai/ importēšanai, atbilstības novērtēšana un uzraudzība	2009.gadā-17 inspekcijas kopā, no tām 11 Latvijā, 6 inspekcijas trešajās valstīs. No Latvijā veiktajām inspekcijām 8 uzraudzības ietvaros, 2 saistībā ar Licences pārreģistrēšanu, 1-saistībā ar aktīvo vielu ražošanu. Pagaidām LV darbojas tikai 1 laboratorija, kas neietilpst licencētā ražošanas uzņēmumā. Uzraudzība ne retāk kā 1x/3 gados, biežums var mainīties, atkarībā no riska vērtējuma. Izsniegti 13 Labas ražošanas prakses sertifikāti,	Ražošanas uzņēmumam 1-3 mēneši	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	246 - 910 Ls
423	Labas ražošanas prakses nodrošināšana, atzīnuma saņemšana zāļu vai veterināro zāļu ražošanas vai importēšanas uzņēmumā vai laboratorijā	29 pārbaudes, kas ir 68 dienas pārbaudes uzņēmumos uz vietas, 20	Ražošanas uzņēmumam 1-3 mēneši	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	246 - 910 Ls
403	Zāļu (izņemot veterinārās zāles) izplatīšanas prakses atbilstības novērtēšana un uzraudzība	29 pārbaudes, kas ir 68 dienas pārbaudes uzņēmumos uz vietas, 20		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	246 - 910 Ls

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
		atkārtotas uzraudzības pārbaudes (neplānoti veiktas)			
409	Aļļaujas saņemšana zāļu klīniskajiem pētījumiem	2008.gadā-88; 2009.gadā-70	Maksimālais laiks - 60 dienas, praktiski 40-50	1020.00	1020 Ls
	iesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana savstarpējās atzišanas procedūrā, iesniegumu I un II tipa izmaiņām reģistrācijas dokumentācijā izvērtēšana nacionālajā procedūrā. Referenti un eksperti ievada apjomīgu informāciju ZVAIS datu bāzē, lai problēmu gadījumā nekavējoties varētu atrast līdz pat tabletei Latvijas teritorijā un novērst iespējamus riskus vai draudus.	2009. gads - 5890, 2008. gads-5638	MRP IA un IB- 30 dienas, II tipa - 30 vai 60 vai 90 dienas Nacionālā procedūra I A un I B 14 dienas, IB- 30 dienas, II tipa - 30 vai 60 vai 90 dienas	120.24	100-600 Ls
	Eiropas zāļu aģentūrā centralizēti reģistrēto produktu zāļu aprakstu, lietošanas instrukciju, marķējumu projektu un to izmaiņu tulkojumu salīdzināšana un izvērtēšana atbilstoši Eiropas zāļu aģentūrā apstiprinātiem tekstiem un QRD standarta formām; atbilstoši starp ZVA un EMEA noslēgtajam līgumam.	2009- 555, 2008- 539	Nosaka EMA: no dažām stundām līdz 14 dienām	N/a	Apmaksā EMA no naudas, ko komersants maksājis par centrālo zāļu reģistrāciju.
	Humāno zāļu dokumentācijas izvērtēšana par produktu piederību zālēm. Produkta (uztura bagātinātāji, kosmētikas līdzekļi, biocīdi, medicīnas ierīces) marķējumā un lietošanas instrukcijā iekļautās informācijas izvērtēšana pēc klientu pieprasījuma. Pēc iestāžu pieprasījuma, lai cita iestāde pieņemtu lēmumu par jautājumu, kādi normatīvie akti ir saistoši komersantam šī konkrētā produkta kontekstā.	2009 - 40, 2008 - 57	Atbilstoši APL	408.51	300 - 600 Ls
	Savstarpējās atzišanas procedūra (MRP) (reģistrācija, pārreģistrācija) Decentralizētā zāļu reģistrācijas procedūra (DCP) (reģistrācija) Procedūras rezultāts-tirdzniecības atļauja izplatīt zāles ES dalībvalstīs, kuras komersants ir izvēlējis. Latvija ZVA personā, kā iesaistītā valsts vērtē atsauces valsts novērtējuma ziņojumu, izsaka iedokli, iebilst vai piekrīt atsauces valsts lēmumam, organizē, vada un akceptē procedūru nacionālo fāzi. Referenti un eksperti ievada apjomīgu informāciju ZVAIS datu bāzē, lai problēmu gadījumā nekavējoties varētu atrast līdz pat tabletei Latvijas teritorijā un novērst iespējamus riskus vai draudus.	2009. gads 31 : Reģ.: 1) MRP- 9 2) DCP- 12 Pārreģ.: MRP- 10 2008. gads -39 Reģ.: MRP un DCP- 37 Pārreģ.: MRP- 2	210 dienas (vērtēšana), + nacionālā fāze - 30 dienas	933.33	200- 1500 Ls
	Informācijas sniegšana atzinuma saņemšanai par produkta atbilstību Farmācijas likumā noteiktajai zāļu un veterināro zāļu definīcijai	49	2 mēneši	36000	300 - 600 Ls
	Drošības ziņojumu novērtēšana (PSUR), Publisko novērtējuma ziņojumu sagatavošana	PSUR 2009-630, 2008- 627, publiskā novērtējuma ziņojumu sagatavošana uzsākta praktiski šogad 2010 I cet -4	Jāievēro APL, vai ja ar procedūru - atbilstoši grafikam	1000	1000 Ls
	Drošības ziņojumu novērtēšana (PSUR), Publisko novērtējuma ziņojumu sagatavošana	Novērtēti 2009-170 PSUR (publiskā novērtējuma ziņojumi), šogad 2010 I cet -30	Jāievēro APL, vai ja ar procedūru - atbilstoši grafikam	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	N/a
	Reaģentu pagatavošana aptiekām	911	N/a	3.91	3.9 Ls
435	Informācijas sniegšana par zāļu cenu, kā arī par zāļu cenu izmaiņām	Informācija jāsniedz 2 reizes gādā un gadījumā, ja mainās zāļu cena	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek	N/a

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
				uzskaitītas	
444	Informācijas sniegšana par zāļu izplatīšanas apturēšanu, izņemšanu no tirgus vai zāļu sērijas atsaukšanu	12	1-7 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	N/a
450	Informācijas sniegšana par zāļu lietošanas izraisītajām blakusparādībām	181	N/a	53.04	N/a
	Farmakovigilance	628	N/a	160.00	N/a
	Farmakovigilances sistēmas uzturēšana (MK noteikumu Nr.919, 6.1.pantu)	45	N/a	160.00	N/a
	Ziņojumi saskaņā ar (MK noteikumu Nr. 919 6.2 pantu un Volume 9)	23	N/a	150.00	N/a
	Pēcregistrācijas drošuma pētījumi	6	N/a	160.00	N/a
437	Narkotisko, psihotropo vielu, kā arī prekursoru legālās aprītes uzskaitē un kontrole	8	15-30 dienas	100.00	N/a
	Zāļu un veterināro zāļu kvalitātes rādītāju kontroles veikšana	1161	N/a	155.76	1.56 - 116.48 Ls
451, 453	Zāļu klīniskās izpētes norises uzraudzības nodrošināšana	1000	Maksimālais laiks – 30 dienas, praktiski 5-10-30	59.32	150 Ls
414	Atļaujas saņemšana medicīnisko ierīču klīnisko pētījumu veikšanai (norises uzraudzība)	2010.gadā plānoti 5 gadījumi	60 dienas	1250.00	
	Zāļu klīniskās izpētes labas klīniskās prakses prasību ievērošana atzinuma saņemšanai	Aptuveni 7 pārbaudes	1 mēnesis	4285.71	
372	Attīrītā ūdens kvalitātes kontrole aptiekās, kas izgatavo zāles uz vietas	289	3 dienas	20.76	23.60 Ls + transporta izdevumi - LVL 0,24/ 1km
	Medicīnisko ierīču atbilstības novērtēšana un reģistrācija	Plānots 50 gadījumi	30 dienas	1210.00	90 - 120 Ls
447	Informācijas sniegšana par aptiekas mājas lapas uzturēšanu	1	30 dienas	100.00	100 Ls
448	Zāļu vairumtirgotājs paziņo ZVA zāļu realizācijas datus par importēto un eksportēto zāļu daudzumu.	8	15-45 dienas	312.50	N/a

10.2.6 Ekonomikas ministrija

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
217	Licences saņemšana melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūzņu iepirkšanai un realizēšanai	Izsniegtas licences: 2008.gadā - 35 2009.gadā - 32 2010.gada (I-IV mēneši) - 21	N/a	46.52	300 Ls
222	Informēt komisiju par izmaiņām komersanta rekvizītos	Izdarīti grozījumi komersanta rekvizītos: 2009.gadā - 8	N/a	46.52	10 Ls
222	Sniegt informāciju par izmaiņām	Izdarīti grozījumi noliktavu adresē: 2009.gads: 51	N/a	46.52	10 Ls
223	Līdz 30.aprīlim iesniegt komisijai iepriekšējā gada pārskatu	Par 2008.gadu iesniegti 174 pārskati. Par 2009.gadu pārskatu iesniegšana vēl nav beigusies	N/a	46.52	Bezmaksas
220	Importa licences saņemšana kālija hlorīdam.	Izsniegti 5 dokumenti 2008.gadā	5	14.80	Bezmaksas
221	Eksporta vai importa atļaujas saņemšanai - pieteikums, eksporta darījuma līgums vai tā kopija, galīgā izlietojuma apstiprinājums un apliecinājums, ka preces tiks lietotas tikai deklarētajiem mērķiem un netiks izmantotas spīdzināšanai	Izsniegts 1 dokuments 2008.gadā (līdz šim šāda veida dokumenti izsniegti tikai uz medicīnas preču ieviešanu Latvijā, lai nerastos šaubas ar muitas dienestiem Regulas piemērošanā)	15	14.80	Bezmaksas
219	Uzraudzības dokumenta saņemšana tērauda izstrādājumu importēšanai.	Izsniegti 2008 dokumenti 2008.gadā un 946 dokumenti 2009.gadā	5	14.80	Bezmaksas
216	Uzraudzības dokumenta saņemšana tekstilpreču importēšanai	2095 dokumenti 2008.gadā un 135 dokumenti 2009.gadā	5	14.80	Bezmaksas
211	Informācijas iesniegšana arhitekta prakses, būvprakses vai energoauditora sertifikāta saņemšanai komercdarbības veikšanai.	2008.g. un 2009.g kopā izsniegti vai pagarināti 2562 sertifikāti.	30	Deleģēts privātpersonām	Vidēji Ls 110 par vienu sertifikātu
212	Informācijas iesniegšana arhitekta prakses, būvprakses vai energoauditora sertifikāta derīguma termiņa pagarināšanai.	2008.g. un 2009.g kopā izsniegti vai pagarināti 2562 sertifikāti.	30	Deleģēts privātpersonām	Vidēji Ls 110 par vienu sertifikātu
213	Informācijas iesniegšana komersanta reģistrēšanai būvkomersantu reģistrā.	2008.g. un 2009.g kopā būvkomersantu reģistrā reģistrēti un pārreģistrēti 2115 komersanti	7	2.44	Bezmaksas
214	Informācijas par izmaiņām nodarbinātajos būvniecības speciālistos (personas ar būvprakses vai arhitekta prakses sertifikātiem) un ikgadējās informācijas iesniegšana.	2008.g. un 2009.g kopā būvkomersantu reģistrā saņemta un aktualizēta informācija par datu izmaiņām un ikgadējā informācijas atjaunošana 10 225 iesniegumi.	7	2.44	Bezmaksas

10.2.7 Latvijas vides pārraudzības valsts birojs

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
380	Dokumentācijas iesniegšana ietekmei uz vidi novērtējuma (IVN) izvērtējumam	2008. gadā kopumā izvērtēto sākotnējo izvērtējumu skaits – 707, ietekmes uz vidi novērtējumu skaits -16; 2009. gadā sākotnējo izvērtējumu skaits – 500, ietekmes uz vidi novērtējumu skaits – 18	60 dienas	1) sākotnējais izvērtējums: 5651.40 Ls 2) programmas sagatavošana: 8477.10 Ls 3) izvērtēšana: 16954.20 Ls	Bezmaksas
381	Dokumentācijas iesniegšana Drošības pārskata vai Rūpniecisko avāriju novēršanas programmas izvērtēšanai (rūpnieciskajām darbībām)	2008. gadā (1) sagatavots atzinums par 8 objektu rūpniecisko avāriju novēršanas programmām (2) pieprasīta papildinformācija par 1 objekta rūpniecisko avāriju novēršanas programmu, (3) sagatavoti atzinumi par 14 objektu drošības pārskatiem (4) pieprasīta papildinformācija kopumā par 3 objektu drošības pārskatiem. 2009. gadā (1) sagatavoti atzinumi par 11 objektu drošības pārskatiem; (2) pieprasīta papildinformācija par 2 objektu drošības pārskatiem; (3) sagatavoti atzinumi par 10 objektu rūpniecisko avāriju novēršanas programmām; (4) pieprasīta papildinformācija par 4 objektu rūpniecisko avāriju novēršanas programmām.	90 dienas	Viena objekta izvērtēšanai – līdz 9544.50 Ls	Bezmaksas

10.2.8 Valsts vides dienests

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
332	A vai B kategorijas atļauja piesārņojošo darbību veikšanai	1) izsniegtas 23 A kategorijas atļaujas (licences), grozītas - 28 atļaujas, pagarinātas - 13 atļaujas 2) izsniegtas 522 B kategorijas atļaujas (licences), grozītas - 431 atļaujas, pagarinātas - 233 atļaujas	90 dienas	(1) vienas atļaujas izmaksa - 468,6 Ls (2) vienas atļaujas izmaksa - 211,2 Ls	Bezmaksas
333	Paziņojuma sniegšana C kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai	1) izsniegtas 812 C kategorijas atļaujas (licences), grozītas - 400 atļaujas 2) saskaņotas 3455 C kategorijas deklarācijas	14 dienas	18,7 Ls	Bezmaksas
334	Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas atļauja	1) izsniegta 1 atļauja 2) grozītas 26 atļaujas 3) izskatīti 7 SEG emisijas atļauju iesniegumi 4) pieņemti 85 lēmumi par pārskatu par SEG emisiju apstiprināšanu 5) pieņemts 1 lēmums par atteikumu apstiprināt pārskatu par SEG emisiju	30 dienas	82,5 Ls	Bezmaksas
335	Tirgošanās atļaujas saņemšana, kuru sastāvā ir paaugstināts organisko šķīdinātāju saturs	2 pa visu laiku	30 dienas	36,1 Ls	Bezmaksas
336	Licence vai atļauja darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem	1) izsniegtas 260 licences darbībām ar jonizējoša starojuma avotiem 2) izsniegtas 18 atļaujas ar jonizējoša starojuma avotiem	Atļauju (licenci) izsniedz 20 dienu laikā, bet, ja ir nepieciešams veikt pārbaudes attiecīgajā objektā, tad atļaujas (licences) termiņu var pagarināt vēl par 15 dienām, par to rakstiski informējot atļaujas (licences) pieprasītāju. Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektiem atļauju (licenci) izsniedz ne vēlāk kā 40 dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Valsts nodeva saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 24. februāra noteikumu Nr.176 "Noteikumi par valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) vai atļaujas izsniegšanu darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem" - 100LVL; par grozījumu speciālajā atļaujā (licencē) vai atļaujā darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem izsniegšanu ir 5LVL
337	Atļauja ūdens resursu lietošanai	1) izsniegtas 134 atļaujas (licences) 2) grozītas 57 atļaujas (licences)	Pārvalde izsniedz iesnieguma iesniedzējam atļauju ne vēlāk kā 60 dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas vai 30 dienu laikā izsniedz vai nosūta pa pastu motivētu atteikumu izsniegt atļauju	52,8 Ls	Nodeva par atļauju nav. Nodeva par pasēm: 1) par pazemes ūdeņu atradnes pasi, ja ūdens patēriņš ir līdz 1000 m3 diennaktī, - 280 latu; 2) par pazemes ūdeņu atradnes pasi, ja ūdens patēriņš pārsniedz 1000 m3 diennaktī, - 280 latu un papildus 140 latu par katrām nākamajiem 1000 m3 diennaktī.
338	Zemes dzīju izmantošanas licence un darba programmas saskaņošana	1) izsniegtas 170 licences 2) saskaņotas 7 programmas	30 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Valsts nodeva: no 25 līdz 200 Ls
339	Derīgo izrakteņu izmantošanas atļauja	Izsniegta 1 atļauja derīgo izrakteņu ieguvei un	30 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek	Nodeva par licencēm: 1) Valsts nodeva par bieži sastopamo

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
	vai licence	zemes dziļu izpētei (IADT)		uzskaitītas	derīgo izrakteņu ieguves atļauju ir 100 latu. 2) ģeoloģiskajai izpētei turpmākai derīgo izrakteņu ieguvei - 200 latu Nodeva par pasēm: 1) par derīgo izrakteņu atradņu (izņemot pazemes ūdeņus) pasēm, kas sagatavotas, izmantojot Valsts ģeoloģijas fonda materiālus, - 150 latu; 2) par derīgo izrakteņu atradņu (izņemot pazemes ūdeņus) pasēm, kas sagatavotas, izmantojot pasūtītājam piederošos materiālus, - 100 latu
340	Atļauja atkritumu pārkraušana, šķirošana un uzglabāšana	1) izdotas 200 atļaujas 2) grozītas 39 atļaujas 3) pagarinātas 8 atļaujas	30 dienas	43,2 Ls	Bezmaksas
341	Atkritumu pārvadāšanas atļaujas saņemšana	1) izdotas 438 atļaujas; 2) grozītas 74 atļaujas; 3) pagarinātas 4 atļaujas	30 dienas	43,2 Ls	Bezmaksas
342	Atkritumu savākšanas atļauja saņemšana	1) izdotas 97 atļaujas 2) grozītas 27 atļaujas	30 dienas	43,2 Ls	Bezmaksas
343	Dabas resursu lietošanas atļaujas saņemšana	1) izsniegtas 83 dabas resursu lietošanas atļaujas 2) grozītas 11 atļaujas	30 dienas	37,4 Ls	Nodevas aprēķina pēc LR MK 19.05.2007. noteikumu Nr.404 minētās kārtības
344	Speciālā atļauja (licence) darbībām ar aukstuma aģentiem saņemšana	Izsniegtas 15 speciālās atļaujas (licences) darbībām ar aukstuma aģentiem saņemšana	30 dienas	19 Ls	Bezmaksas
329	Iepakotāja reģistrācija	1) izsniegtas 83 dabas resursu lietošanas atļaujas un 39 iepakotāja reģistrācijas izziņas	N/a	20 Ls	Bezmaksas
345	Iesniegums derīgo izrakteņu pases saņemšanai	Izsniegtas 54 pases	30 dienas	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	1) par derīgo izrakteņu atradņu (izņemot pazemes ūdeņus) pasēm, kas sagatavotas, izmantojot Valsts ģeoloģijas fonda materiālus, - 150 latu; 2) par derīgo izrakteņu atradņu (izņemot pazemes ūdeņus) pasēm, kas sagatavotas, izmantojot pasūtītājam piederošos materiālus, - 100 latu; 3) par pazemes ūdeņu atradnes pasi, ja ūdens patēriņš ir līdz 1000 m3 diennaktī, - 280 latu; 4) par pazemes ūdeņu atradnes pasi, ja ūdens patēriņš pārsniedz 1000 m3 diennaktī, - 280 latu un papildus 140 latu par katrām nākamajām 1000 m3 diennaktī.
356	Sākotnējais IVN izvērtējums	Veikti 522 IVN sākotnējie izvērtējumi	20 dienu laikā veic sākotnējo izvērtējumu	127,5 Ls	Bezmaksas
300	Paziņojuma par vispārējām drošuma prasībām neatbilstošu precī vai pakalpojumu iesniegšana	Izsniegtas 263 izziņas iesniegšanai LAD	30 dienas	16,9 Ls	Bezmaksas
348	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VVD par saskaņošanu būvdarbu un rekonstrukciju veikšanai aizsargjoslā	Nav norādīts	30 dienas	16,9 Ls	Bezmaksas
361	Iesnieguma par	Atsevišķi netiek izdalīts,	Divu nedēļu laikā pēc	61 Ls	Bezmaksas

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
	bīstamajām vielām objektā sagatavošana	bet ir izskatīti 2 iesniegumi par bīstamajām vielām objektā uz kā pamata objektam ir jāizstrādā vai nu Drošības pārskats, vai Rūpnieciskās avārijas novēršanas programma	iesnieguma vai papildinformācijas saņemšanas informē operatoru vai ir pareizi noteikta bīstamo vielu klātbūtne objektā		
353	iesnieguma sagatavošana un iesniegšana par preču iznīcināšanu	Vidēji 1-2 gadā	30 dienas	6 Ls	Bezmaksas
359	Paziņojums par darbības uzsākšanu, apturēšanu vai slēgšanu paaugstināta riska uzņēmumam	N/a	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
364	iesnieguma sagatavošana un iesniegšana VVD par nodarīto kaitējumu videi	Sagatavoti 112 videi nodarītā zaudējuma aprēķini	N/a	45,6 Ls	Bezmaksas
365	iesnieguma sagatavošana VVD par kaitējumu nepārvaramas varas gadījumā	N/a	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
354	Izkratteņu ieguves limitu apstiprināšana	40 apstiprinājumi		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
355	Darba programmas (derīgo izkratteņu ieguves projekti - shēmas saskaņojumi) saskaņošana darbam ar derīgo izkratteņu iegūšanu	Saskaņotas 23 programmas		Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
357	Saskaņojumi atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektu ierīkošanai	8 saskaņojumi	30 dienas	16,9 Ls	Bezmaksas
	Saskaņojumi rūpnieciskās, tūrisma, atpūtas, izklaides komercdarbības un tirdzniecības veikšanai	1 saskaņojums	30 dienas	16,9 Ls	Bezmaksas
	Atzinumi par vides aizsardzības prasību ievērošanu	263 atzinumi	30 dienas	16,9 Ls	Bezmaksas
358	Saskaņotas piesārņojuma izpētes programmas sanācijas pasākumu veikšanai	44 saskaņotas programmas	30 dienas	45,6 Ls	Bezmaksas
335	Pārskata iesniegšana par tirgošanos ar produktiem ar paaugstinātu organisko šķīdinātāju saturu	Katrs uzņēmums iesniedz savu atskaiti līdz katra gada 1. februārim - 2	1 diena	6 Ls	Bezmaksas
330	Ziņojums par saražotā, uz citām valstīm izvestā vai no citām valstīm ievestā un realizētā tukšā iepakojuma apjomu un veidiem	2) grozītas 11 atļaujas izskatīto un saskaņoto ziņoju skaits - 612	N/a	16 Ls	Bezmaksas
331	Ziņojumu par izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomu un veidiem	2) grozītas 11 atļaujas izskatīto un saskaņoto ziņoju skaits - 612	N/a	16 Ls	Bezmaksas
346	Biocīdu vai aktīvo vielu inventarizācijas numura piešķiršanai	2010. gada I. ceturksnī izsniegti 38 inventarizācijas numuri	30 dienas	21 Ls	Bezmaksas

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
320	Ziņojumi par elektrisko un elektronisko iekārtu un saistītajiem atkritumiem	Ziņojumi jāsniedz 4 reizes gadā	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
349	Saskaņoti statistiskie pārskati "2-gaiss"	2254 saskaņojumi	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
350	Saskaņoti statistiskie pārskati "2-ūdens"	1209 saskaņojumi	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
351	Saskaņoti statistiskie pārskati Nr.3. "Pārskats par atkritumiem"	2009. gadā 2017 saskaņojumi, tai skaitā veiktas 465 bistamo atkritumu apsaimniekošanas pārbaudes	2 mēnešus no 15.februāra līdz 20.maijam ievada LVĢMC elektroniskajā datu bāzē	64,5 Ls	Bezmaksas

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
	Integrētā pārbaude	Plānotās un neplānotās pārbaudes	2009. gadā veiktas: 1)86 A kategorijas integrētās pārbaudes 2) 1654 B kategorijas integrētās pārbaudes 3) 1122 C kategorijas integrētās pārbaudes 4) 2250 citas pārbaudes vides aizsardzībā (neiekļaujot A, B un C kategorijas uzņēmumus)	Integrētās pārbaudes maksimālais ilgums - 2 dienas	Vidēji vienas A kategorijas pārbaudes izmaksas Ls - 391,24 Ls (2007.gada aprēķins)
	Tematiskā pārbaude	Plānotās un neplānotās pārbaudes	Kopā 2009. gadā ir veiktas – 9806 tematiskās pārbaudes	Pārbaude var tikt veikta vienas dienas laikā, bet dokumentu noformēšana prasa vēl papildus laiku vismaz 1 diena	295 Ls
	Neplānotā pārbaude - sūdzības, iesnieguma izskatīšanas pārbaude	Plānotās un neplānotās pārbaudes	2009. gadā veiktas 860 sūdzību un iesniegumu pārbaudes	Sūdzības, iesniegumi tiek izskatīti atbilstoši iesnieguma likumam ne ilgāk par 1 mēnesi	232 LS

10.2.9 Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
378	Dokumentācijas iesniegšana dabas resursu nodokļa atbrīvojumu saņemšanai par videi kaitīgām precēm	Uzņēmumu skaits, kas saņēmuši atbrīvojumu (aktuālais 2010/II ceturksnis) : N * - 1643; A ** -13 (13 apsaimniekotāji kopā atbrīvo no nodokļa 1643 nodokļa maksātājus) NS *** -11 Atskaites par 2009. gadu : Ceturkšņa atskaites - 104. Pusgada atskaites - 39. Gada atskaites (2008. gads) - 22.	Katrs iesniegums atbrīvojuma saņemšanas tiek izskatīts, un lēmums par atbrīvojuma piemērošanu/nepiemērošanu tiek pieņemts mēneša laikā : LVAFA - 5 darba dienas no iesnieguma saņemšanas datuma, atbilstības izvērtēšana, ja atbilst - sūtām padomei lēmuma pieņemšanai, ja neatbilst - informējam par konstatētajiem trūkumiem; Vides ministrija - 3 nedēļu laikā pieņem lēmumu par atbrīvojuma piemērošanu/nepiemērošanu	Atbilstības izvērtēšana - 150.80 Ls Viss process ~ 904.80 Ls	Bezmaksas
379	Dokumentācijas iesniegšana dabas resursu nodokļa atbrīvojumu saņemšanai par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem	Uzņēmumu skaits, kas saņēmuši atbrīvojumu (aktuālais 2010/II ceturksnis): N - 3823 A -3 (3 apsaimniekotāji kopā atbrīvo no nodokļa 3823 nodokļa maksātājus) NS - 9 Atskaites (par 2009. gadu) : Ceturkšņa atskaites - 46 Pusgada atskaites - 19 gada atskaites - 6 (gada atskaitēs norādīti 2008. gada dati, jo atskaites par 2009. gadu jāsniedz līdz 1. maijam)	Katrs iesniegums atbrīvojuma saņemšanas tiek izskatīts, un lēmums par atbrīvojuma piemērošanu/nepiemērošanu tiek pieņemts mēneša laikā : LVAFA - 5 darba dienas no iesnieguma saņemšanas datuma, atbilstības izvērtēšana, ja atbilst - sūtām padomei lēmuma pieņemšanai, ja neatbilst - informējam par konstatētajiem trūkumiem; Vides ministrija - 3 nedēļu laikā pieņem lēmumu par atbrīvojuma piemērošanu/nepiemērošanu	Atbilstības izvērtēšana - 150.80 Ls Viss process ~904.80 Ls	Bezmaksas

* N - nodokļa maksātājs slēdz līgumu ar apsaimniekotāju par piedalīšanos apsaimniekošanas sistēmā.

** A - apsaimniekotājs slēdz līgumu ar Vides ministrijas pakļautības iestādi (LVAFA) par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu atbilstoši DRN likumam, saņemot tiesības atbrīvot nodokļa maksātājus no nodokļa.

*** NS - nodokļa maksātājs, kas pats izveidojis apsaimniekošanas sistēmu, slēdz līgumu ar Vides ministrijas pakļautības iestādi (LVAFA) par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu savā uzņēmumā.

10.2.10 Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
296	Bīstamo iekārtu reģistrācija		10% no kopējā darba apjoma	Vidējās darba stundas izmaksas - 5.30 Ls	Bezmaksas
300	Paziņojuma par vispārējām drošuma prasībām neatbilstošu precī vai pakalpojumu iesniegšana	Tādu gadījumu, kad Latvijas uzņēmēji sniegtu šādus paziņojumus nav. PTAC ir saskāries ar dažiem gadījumiem, kad starptautiskie preču izplatītāji vai ražotāji, kas ir piegādājuši nedrošas preces arī Latvijā ziņo PTAC par šādu preču esamību Latvijas tirgū.			Bezmaksas

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
305	Pārtikas un nepārtikas preču svara un mēra pareiza noteikšana	A tipa pārbaude – 5-8 h laikietilpīgas pārbaudes lielos objektos, pārbaudīts liels preču skaits, ņemti paraugi ekspertīzei, parasti notiek projektu ietvaros B tipa pārbaude – 2-5 h vidēja ilguma pārbaudes, pārbauda preču atbilstību normatīvo aktu prasībām, var būt paraugu ņemšana C tipa pārbaude – 0-2 h vienkārša pārbaude, apsekojums	2 pārbaudes	A tipa pārbaude – 5-8 h laikietilpīgas pārbaudes lielos objektos, pārbaudīts liels preču skaits, ņemti paraugi ekspertīzei, parasti notiek projektu ietvaros B tipa pārbaude – 2-5 h vidēja ilguma pārbaudes, pārbauda preču atbilstību normatīvo aktu prasībām, var būt paraugu ņemšana C tipa pārbaude – 0-2 h vienkārša pārbaude, apsekojums	Vienas pārbaudes izmaksas: A pārbaude: 26.50-42.40 Ls B pārbaude: 10.60-26.50 Ls C pārbaude: 0-10.60 Ls
290	Mērīšanas līdzekļu atbilstības nodrošināšana un pārbaudes		1) Uzraudzība tirgū: 2009. gadā veiktas: 30 uzņēmumu pārbaudes; 2252 mērīšanas līdzekļu pārbaudes		
291	Mērīšanas līdzekļu un saistīto dokumentu uzrādīšana pārbaudei		2) Uzraudzība lietošanā: 2009. gadā veiktas: 440 uzņēmumu pārbaudes; 8270 mērīšanas līdzekļu pārbaudes		
295	Rotaļlietu dokumentācijas sagatavošana un tipa pārbaudes sertifikāta saņemšana		2008. gadā veiktas: 287 pārbaudes; 1026 modeļu pārbaudes; 44 paraugu ekspertīzes; 2009. gadā veiktas: 124 pārbaudes; 211 modeļu pārbaudes; 62 paraugu ekspertīzes.		
301	Būvzstrādājumu atbilstības tehnisko noteikumu prasībām nodrošināšana		2008. gadā veiktas: 121 pārbaudes; 404 modeļu pārbaudes; 5 paraugu ekspertīzes; 2009. gadā veiktas: 118 pārbaudes; 338 modeļu pārbaudes; 12 paraugu		

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
			ekspertīzes.		
302	Elektropreču izstrādājumu atbilstības pārbaude		2008. gadā veiktas: 297 pārbaudes; 1363 modeļu pārbaudes; 24 paraugu ekspertīzes 2009. gadā veiktas: 319 pārbaudes; 859 modeļu pārbaudes; 27 paraugu ekspertīzes, 14 EMS ekspertīzes		
295	Reglamentētajā sfērā (LR normatīvajos aktos noteikti normatīvi / standarti) ietvertu preču tehniskās dokumentācijas izstrāde un atbilstības novērtēšana		2008. gadā veiktas: 3 208 pārbaudes tirdzniecības vietās, kuru ietvaros tika pārbaudītas dažādu preču modeļi - 10 689		
308	Komercprakses, reklāmas un e-komercijas uzraudzība, izņemot zāļu un veterināro zāļu jomu, lai nodrošinātu patērētāju tiesību un ekonomisko interešu ievērošanu	Prioritārās preču grupas: graudaugu pārstrādes produkti, alus, garšvielas.	2008. gadā veiktas: 73 uzņēmumu pārbaudes; 344 partijas pārbaudes 2009. gadā veiktas: 76 uzņēmumu pārbaudes; 341 partijas pārbaudes		
293	Preču un pakalpojumu cenas uzrādīšana		2008. gadā veiktas: 242 pārbaudes; 2009. gadā veiktas: 122 pārbaudes.	B tipa pārbaude – 2- 5 h vidēja ilguma pārbaudes, pārbauda preču atbilstību normatīvo aktu prasībām, var būt paraugu ņemšana	Vienas pārbaudes izmaksas: B pārbaude: 10.60-26.50 Ls C pārbaude: 0-10.60 Ls
294	Tekstilizstrādājumu, apavu un stikla izstrādājumu marķējuma prasības		2008. gadā veiktas: tekstilizstrādājumi - 296 pārbaudes, 2536 tekstilizstrādājumi; apavu izstrādājumi - 136 pārbaudes, 1049 apavi. 2009. gadā veiktas: tekstilizstrādājumi - 48 pārbaudes, 455 tekstilizstrādājumi; apavu izstrādājumi - 15 pārbaudes, 135 apavi.	C tipa pārbaude – 0- 2 h vienkārša pārbaude, apsekojums	
292	Fasēto preču metroloģiskās prasības un marķējums		2008. gadā veiktas: 73 uzņēmumu pārbaudes; 344 partijas pārbaudes 2009. gadā veiktas: 76 uzņēmumu pārbaudes; 341 partijas pārbaudes. Prioritārās preču grupas: graudaugu pārstrādes produkti, alus, garšvielas.	Vienas pārbaudes laiks - 8-16 stundas	1 pārbaudes izmaksas: 42.40 - 84.80 Ls
307	Preču paraugu nodrošināšana		2009. gadā PTAC ņēma šādus paraugus: Rotaļlietas – 62 paraugus; Elektropreces – 27 paraugus; Datoru barošanas bloki – 14 paraugus; Solāriju iekārtu starojuma līmenis – 11 paraugus no ES kopprojekta; Būvmateriāli – 11 paraugus; IAL (cimdi) – 14 paraugus; Knupīši – 6 paraugus.	Ekspertīze tiek veikta no 1 nedēļas līdz 2 mēnešiem.	Testu izmaksas no Ls 30 līdz Ls 600
297	Bīstamo iekārtu uzturēšana un pārbaudes	Ir veikta vienas bīstamo iekārtu avārijas	A tipa pārbaude – 5- 8 h laikietilpīgas pārbaudes lielos	Vienas pārbaudes izmaksas:	Bezmaksas

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
		izmeklēšanu, kas bija saistīta ar dzīvojamās mājas liftu.	objektos, pārbaudīts liels preču skaits, ņemti paraugi ekspertīzei, parasti notiek projektu ietvaros B tipa pārbaude – 2- 5 h vidēja ilguma pārbaudes, pārbauda preču atbilstību normatīvo aktu prasībām, var būt paraugu ņemšana.	A pārbaude: 26.50-42.40 Ls B pārbaude: 10.60-26.50 Ls	
304	Garantijas saistību nodrošināšana patērētājam garantijas periodā	N/a	2009. gadā 1) veiktas 1500- 2000 pārbaudes un apsekojumi; 2) realizēt 7-8 preču un pakalpojumu drošuma un atbilstības uzlabošanas projekti (visā nepārtikas preču tirgū)	Uz PTAC pieprasījumu iestādēm parasti jāatbild 2 nedēļu laikā (var būt arī īsāku vai garāki termiņi).	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas

10.2.11 Veselības inspekcija

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
369	Atzinuma pieprasīšana būvniecības projektēšanas laikā, pēc pieprasījuma	9083 atzinumi	Atkarīgs no tā - vai ir vai nav jāizbrauc uz vietas, vidēji 1,73 stundas	1,38	Maksa atkarīga no objekta veida 15,77 - 45,38 Ls. MK 06.10.2009. noteikumu Nr. 1153 "Veselības inspekcijas sniegto publisko maksas pakalpojumu cenrādis" 1. punkts
369	Ēkas pieņemšanai ekspluatācijā atbilstība izdotajiem tehnisko noteikumu higiēnas prasībām	9148 atzinumi	Atkarīgs no objekta izmēra un atrašanās vietas, vidēji 5,05 stundas	5,64	Maksa atkarīga no objekta platības 39,64 - 124,23 Ls. MK 06.10.2009. noteikumu Nr. 1153 "Veselības inspekcijas sniegto publisko maksas pakalpojumu cenrādis" 3. punkts
372	Monitoringa programmas dzeramajam ūdenim izstrādāšana un saskaņošana	Saskaņotas 7875 programmas	Informācija tiek pārbaudīta plānveida kontroles laikā	Informācija šādā griezumā netiek uzskaitīta	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I, AR) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
373	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana Veselības inspekcijai par ūdens	6946 testēšanas pārskati	10 minūtes. Informācija tiek pārbaudīta nekavējoties un ievietota lietā tālākai izmantošanai	Informācija šādā griezumā netiek uzskaitīta	Bezmaksas

	monitoringa rezultātiem				
--	-------------------------	--	--	--	--

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
375	Pārbaudes ķīmisko vielu un produktu tirdzniecībā	Plānotas un neplānotas	821 kontrole, t.sk. 361 plāna kontrole, 15 kontroles sūdzību izskatīšanai; 23 kontroles citu iemeslu gadījumos; 422 priekšlikumu izpildes kontroles	Plāna kontroles ilgums vienam inspektoram uzņēmumā -vidēji 2 stundas 45 minūtes (pirms došanās kontrolē inspektors jau ir izpētījis un ievācis nepieciešamo informāciju par produktiem, kas atvieglo tā darbu uzņēmumā, ja nepieciešams ilgāks laiks lēmuma pieņemšanai, dokumentu kopijas tiek analizētas VI)	60,98
376	Pārbaudes zāļu ražošanā un zāļu izplatīšanā zāļu lieltirgotavās un aptiekās	Plānotas un neplānotas	861 kontrole, t.sk. 778 kontroles aptiekās (462 plānveida kontroles, 282 kontroles pēc ZVA pieprasījuma, 25 kontroles citu iemeslu gadījumos, 9 priekšlikumu izpildes kontroles); 60 kontroles zāļu lieltirgotavās; 23 kontroles veterināro zāļu lieltirgotavās.	Kontroļu ilgums atkarīgs no kontroles veida, aptiekās vidēji ilgst līdz 4 stundām, lieltirgotavās ilgst līdz 6 stundām	77,5
377	Pārbaudes dzeramā ūdens nekaitīguma jomā	Plānotas un neplānotas	4526 kontroles, t.sk. 3301 plānveida kontroles, 15 kontroles sūdzību izskatīšanai. 114 kontroles citu iemeslu gadījumos, 1096 priekšlikumu izpildes kontroles. Izskatītas 53 sūdzības	6 stundas vienai kontrolei	16,96

10.2.12 Valsts darba inspekcija

Pārbaudes (ISP) - Pārbauzu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
169	Darba inspekcijas (VDI) vispārīgās pārbaudes		Apsekojumu skaits - 2009. gadā - 12189, izskatīti iesniegumi - 5583, sastādīti DVHR* - 1108, izmeklēti NG** - 287, sniegtas telefonkonsultācijas - 25366, apsekojumi saistībā ar NN*** - 4996, atklātas NN personas - 1211.	165 amatpersonu darba laiks DA *** pārbaudes vidējais laiks: 1h > 5h	Stundas likme: 1) 4.00 2) 0.65 3) 0.01 Kopā: 4.66 Ls/stundā Viena pārbaude: 4.66-23.30 Ls
170	Darba aizsardzības speciālista nodrošināšana		VDI konstatējusi 22519 DA pārkāpumus, no tiem pārkāpumi, kas saistīti ar DA speciālista nodrošināšanu - 30 %	DA pārbaudes vidējais laiks: 1h > 5h	Tiek veikta vispārīgās pārbaudes laikā. Vienas pārbaudes izmaksas: 4.66-23.30 Ls
171	Instruktažu nodrošināšana darba aizsardzības jomā		VDI ir konstatējusi 3662 pārkāpumus saistībā ar darbinieku instruktažu. Salīdzinot ar notikušo NG skaitu -1194 NG, kā NG cēlonis instruktažas un apmācības neveikšana-10% NG	DA pārbaudes vidējais laiks: 1h > 5h	Tiek veikta vispārīgās pārbaudes laikā. 1 pārbaude: 4.66-23.30 Ls
173	Obligāto veselības pārbauzu organizēšana		VDI ir konstatējusi - 1483 pārkāpumus saistībā ar OVP.	DA pārbaudes vidējais laiks: 1h > 5h	Tiek veikta vispārīgās pārbaudes laikā. 1 pārbaude: 4.66-23.30 Ls
175	Darba vides riska novērtēšana		VDI ir konstatējusi 3662 pārkāpumus saistībā ar darba vides risku novērtēšanu.	DA pārbaudes vidējais laiks: 1h > 5h	Tiek veikta vispārīgās pārbaudes laikā. 1 pārbaude: 4.66-23.30 Ls
174	Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšana un to uzskaitē		1194 NG. VDI ir konstatējusi 27 pārkāpumus saistībā ar normatīvo aktu neievērošanu par NG izmeklēšanu un uzskaiti. NG - 1194: bez izmeklēšanas - 988 DVI izmeklētie - 206	DA pārbaudes vidējais laiks: 1h > 5h	Viena pārbaude: 1) vienkārši gadījumi - 111.84 Ls 2) smagi, letāli gadījumi līdz 559.20 Ls

10.2.13 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Pārbaudes (ISP) - Pārbauzu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
186	Civilā aizsardzības plāna pārbaude	Izskatīti civilās aizsardzības plāni	12009.g.- 1725, 2008.g.- 765.	Atkarībā no objekta sarežģītības un apjoma (līdz vienam mēnesim)	Viena pārbaude: 6.24
187	Ugunsdrošības prasību ievērošana		9949	1-5 dienas. Šajā laikā ietilpst gan pārbaudes veikšana, gan pārbaudes akta sagatavošana un izsniegšana.	

10.2.14 Datu valsts inspekcija

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
177	Personas datu apstrādes reģistrēšana	Personas datu apstrādes apliecības – 467. Pieņemti 174 lēmumi par personas datu apstrādes izslēgšanu no reģistra.	Administratīvā procesa likums nosaka šādus termiņus - 1 mēnesis; 4 mēneši, 1 gads Praksē vidējais ilgums līdz 2 nedēļām.	1 apliecība izmaksā vidēji 21.70 Ls	Bezmaksas
181	Personas datu aizsardzības speciālista nozīmēšana un reģistrēšana DVI (kā alternatīva personas datu apstrādes reģistrēšanai DVI)	Reģistrēti 17 personas datu apstrādes speciālisti (eksaminēti 47)	5 dienu laikā ir jāizvērtē eksāmena rezultāti un jāpieņem lēmums. Eksāmenā sniegtās atbildes izvērtē DVI komisija.	1 personas eksaminēšanas izmaksas - 60 Ls	Personas datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas pārbaudījums - 243,00 Ls
178	Akreditācija, kas attiecas uz komersantiem, kuri vēlas sniegt uzticamus sertifikācijas pakalpojumus (izsniegt elektronisko parakstu)	1 akreditācija DVI saņēmusi vairākus pieprasījumus par šāda pakalpojuma sniegšanas iespēju.	Administratīvā procesa likums nosaka šādus termiņus - 1 mēnesis; 4 mēneši, 1 gads	1 akreditācija 211.20 Ls	Valsts nodeva - 250 Ls
180	Informācijas sniegšana par izmaiņām personas datu apstrādē (tai skaitā par personas datu apstrādes pārtraukšanu un izbeigšanu)	Pieņemti 93 lēmumi.	Administratīvā procesa likums nosaka šādus termiņus - 1 mēnesis; 4 mēneši, 1 gads Praksē vidējais ilgums līdz 2 nedēļām.	1 lēmums izmaksā vidēji 58 Ls	Bezmaksas
178	Personas datu aizsardzība, kuru īsteno elektronisko pakalpojumu sniedzēji	Elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju komersantu skaits - 420; statistiku iesniedza 88 komersanti Klientu skaits (gan juridiskas, gan privātas personas) – 8162	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
185	Papildus prasības komersantiem, kas veic personas datu nodošanu uz valstīm, kur nav adekvātas personas datu aizsardzības.	Nav pieejama statistika.	DVI atļaujas saņemšanai - 1 mēnesis.	1 atļauja 396 Ls	Bezmaksas

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
176	Personas datu aizsardzības nodrošināšana (attiecas uz datu apstrādi kopumā - vākšanu, glabāšanu, kārtošānu, utt., atbilstoši FPDAL - 2.panta 4.punktam)	Veiktas pārbaudes (tai skaitā preventīvas); ja no personas datu aizsardzības viedokļa tiek konstatēts pārkāpums, DVI norāda, kādas darbības nepieciešams īstenot, lai pārkāpumu novērstu. Par paveikto jāziņo DVI. DVI katru gadu nosaka riska jomas, kurās obligāti veicamas pirmsreģistrācijas pārbaudes. Prioritātārās jomas, kurās tiek veiktas pārbaudes, tiek iekļautas ikgadējā DVI darbības plānā.	DVI nav kopējas informācijas, kādā apjomā komersanti veic fizisko personu datu apstrādi, jo ne visos gadījumos personas datu apstrāde reģistrējama DVI. Ja komersants nesniedz datu subjektam informāciju, tad datu subjektam ir tiesības iesniegt sūdzību DVI. Tas attiecas arī uz organizatoriskām un	N/a	8,9 štata vietas attiecībā uz fizisko personu datu aizsardzības jautājumiem. Atalgojuma izmaksas – 4699,2 Ls.

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
			tehniskām prasībām.		
178	Personas datu aizsardzība, kuru īsteno elektronisko pakalpojumu sniedzēji	Veiktas pārbaudes (gan rakstiski, gan uz vietas); ES līmeņa pārbaudes; DVI darba plānā noteiktais; pārbaudes pamatojoties uz DVI ikgadējo darba plānu; iesniegtās sūdzības. Kontrole tiek nodrošināta veicot uzraudzību un iegūstot informāciju no publiskiem avotiem.	Elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju komersantu skaits - 420; statistiku 2009.g. iesniedza 88 komersanti; Klientu skaits (gan juridiskas, gan privātas personas): 2009.g. - 8162	N/a	Vidējais atalgojums uz 1,15 štata vietām mēnesī - 607,2LVL.
179	Fizisko personu datu aizsardzība informācijas sabiedrības pakalpojumu kontekstā	Veiktas pārbaudes (tai skaitā preventīvas); ja no personas datu aizsardzības viedokļa tiek konstatēts pārkāpums, DVI norāda, kādas darbības nepieciešams īstenot, lai pārkāpumu novērstu. Par paveikto jāziņo DVI.	Klientu skaits (gan juridiskas, gan fiziskas personas): 2009.g. - 600	N/a	Atalgojums 1,45 štata vietām mēnesī - 765,6 LVL.

10.2.15 Autotransporta inspekcija

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Maksas pakalpojuma nosacījumi
210	Komersanta gada pārskata par darbību bīstamo kravu pārvadāšanā iepriekšējā gadā iesniegšana ATI	Par 2008. gadu- 90 pārskati Par 2009. gadu- šobrīd 97 (pārskata iesniegšanas termiņš 01.04.2010.)	N/a	1 pārskata izmaksas 0,41Ls -0,45Ls	Bezmaksas

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
207	Autopārvadājumu kontrole uz ceļa (arī autoostās)	Plānveida kontroles tiek plānotas nedēļu uz priekšu, veicot noteiktu minimālo pārbažu skaitu	2009. gadā veiktas 26695 kravu kontroles	Uz ceļa un autoostās- 20-25 minūtes vienam transportlīdzeklim	1 pārbaudes izmaksas 8,78 Ls
208	Autopārvadājumu kontrole uzņēmumos	Plānveida kontroles tiek plānotas nedēļu uz priekšu, veicot noteiktu minimālo pārbažu skaitu	2009. gadā veiktas 857 kontroles uzņēmumos	Uzņēmumos- 2-4 stundas vienam komersantam	1 pārbaudes izmaksas 69,30 Ls

10.2.16 Valsts kultūras pieminekļu inspekcija

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
226	Atļauju pieprasīšana būvniecībai saistībā ar kultūras pieminekļiem	Saskaņotie būvniecības, restaurācijas, konservācijas, remonta darbu projekti par 2008./2009. gadiem - 3017. 2009. gads: Arheoloģiskās izpētes darbu atļaujas - 51 Kultūras pieminekļu izpētes darbu atļaujas - 21 Kultūras pieminekļa, remonta, konservācijas, restaurācijas, rekonstrukcijas darbu atļaujas - 574 Kultūras pieminekļu teritorijas un aizsardzības zonas pārveidošanas atļaujas - 193 Remontdarbu atļaujas - 6	3 - 30 dienas. Vidējais dokumentu izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas laiks ir 15 dienas. Sarežģītos gadījumos, atbilstoši APL regulējumam, 30 dienu termiņš var tikt pagarināts. Tehnisko noteikumu sagatavošana līdz 2 nedēļām. Ja veic izbraukumu uz objektu- līdz 1 mēnesim.	Stundas likme: 3.17 Ls/stundā Vidēji viena projekta izskatīšana: 380.40 Ls	Bezmaksas
229	Saimnieciskās darbības atļaujas saņemšana kultūras pieminekļu objektos	Šāda veida saskaņošanas darbiem nav atsevišķs dokuments kā "atļauja", bet gan sarakstes veidā kā lietvedības izejošā vēstule.	3 - 30 dienas. Vidējais dokumentu izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas laiks ir 15 dienas. Sarežģītos gadījumos, atbilstoši APL regulējumam, 30 dienu termiņš var tikt pagarināts.	Viena lēmuma pieņemšana vidēji 380.40 Ls	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
228	Informācijas sniegšana VKPAI, ja būvniecības laikā atklāj objektu ar kultūrvēsturisku vērtību	2009 gadā - iekļauti 27 jauni Kultūras pieminekļi (KP), izslēgti 23 KP.	Vidējais jauna KP iekļaušanas procedūras ilgums ir 6 mēneši. Īsāks vai garāks laika posms ir atkarīgs no potenciālā KP īpašnieka attieksmes pret iekļaušanas faktu, vai jautājums vēl papildus tiek sūtīts izskatīt Inspekcijas Ekspertu padomē, kas ir neatkarīga, konsultatīva institūcija.	Viena jauna KP inspekcijas procedūra	Bezmaksas

Pārbaudes (ISP) - Pārbažu rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu
225-228	Normatīvu ievērošana būvniecības laikā kultūras pieminekļu saglabāšanai	Pilnā un neplānotas (uz sūdzību pamata)	Katrā reģionā ir atšķirīgs KP skaits, kuram jāveic kontrole. Kurzemei - 1393 KP, Vidzemei - 1884 KP, Latgalei - 1445 KP, Zemgalei - 1055, Rīgas reģionam - 2753 KP	Laiks šādā griezumā netiek uzskaitīts	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas

10.2.17 Latvijas vides ģeoloģijas un metroloģijas centrs

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
309	Pārskata iesniegšana par darbībām ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem par iepriekšējo kalendāra gadu.	2008.g. - 251 pārskati 2009.g. - 227 pārskati (uz 27.04.2010)	Saņemtie pārskati tiek pārbaudīti un apstrādāti visa gada garumā. Atbilstoši LVĢMC darba plānam nepieciešamas 1,094 slodzes	67,12	Bezmaksas
311	Udens informatīvā sistēma (2-Udens)	2009. gadā - ~2500 objekti	Atbilstoši LVĢMC darba plānam nepieciešama 0,25 slodzes	0,97	Bezmaksas
312	Gaisa informatīvā sistēma (2 - gaiss)	2007. gadā publiskajā datu bāzē pieejama informācija par 3603 operatoriem. 2008. gadā - 2714 operatori.	Atbilstoši LVĢMC darba plānam atkritumu informatīvās sistēmas uzturēšanai nepieciešamas 0,25 slodzes	0,81	Bezmaksas
313	Atkritumu informatīvā sistēma (3 - atkritumi)	Pārskati par 2007.g. - 3228; Pārskati par 2008.g. - 2149.	Atbilstoši LVĢMC darba plānam atkritumu informatīvās sistēmas uzturēšanai nepieciešamas 166.75 darba stundas	0,34	Bezmaksas
315	Ziņojums par iepakojumu	Pārskati par 2007.g. - 604 Pārskati par 2008.g. - 510	Atbilstoši LVĢMC darba plānam iepakojuma datu bāzes uzturēšanai nepieciešamas 180.1 darba stundas	1,50	Bezmaksas
314	Biocīda pieteikuma izvērtēšana un atzinuma sagatavošana par produkta atbilstību	2009. gadā saņemti 142 iesniegumi inventarizācijas numuru saņemšanai par 324 produktiem. Inventarizācijas numuri piešķirti 283 produktiem.	Saskaņā ar MK noteikumu Nr.184 "Prasības darbībām ar biocīdiem" iesniegumu izskata 15 dienu laikā, savukārt, ja nepieciešama papildus informācija no komersanta, tad izskatīšanas laiks pagarinās.	32,00	Jā. Maksa par produktu - 32.00 LVL +PVN.
310	Informācijas iesniegšana par realizētajiem bīstamo atkritumu pārvaldījumiem	2009. gadā - 5000 pavadzīmes	Informācija tiek ievadīta uzreiz, tiešsaistes režīmā.	0,48	Bezmaksas
316	Nolietoto transportlīdzekļu (NTL) datu bāze	2007.g. - 34, 2008.g. - 31. Ir NTL apsaimniekošanas uzņēmumi, kas sevī apvieno daudzus pieņemšanas un apstrādes punktus, kam katram atsevišķi ir B kategorijas atļauja, taču atskaites tiek sniegtas kopēji.	Atbilstoši LVĢMC darba plānam nepieciešama 0,83 slodzes	23,71	Bezmaksas
317	Ozona noārdošo vielu lietošanas uzskaitē	2008. gadā - 522 pārskati	Atbilstoši LVĢMC darba plānam nepieciešama 0,083 slodzes	1,06	Darbība ir aprakstīta MK noteikumos. Ir LVĢMC darbu plānā, kas saskaņots ar VIDM.

10.2.18 Patentu valde

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
164	Pieteikuma iesniegšana patenta saņemšanai 1) patentiem	1) patentu pieteikumi - 243; izsniegtie patenti 202 2) preču zīmju pieteikumi 1382;	1) Patentiem - normālas procedūras ilgums - 2 gadi. Ir iespējams paātrināt procedūru (bez maksas). Paātrinātā procedūrā, ja visi dokumenti	Vienam pakalpojumam: 1) no 133.6 līdz 167.00 Ls +	LVL 130 - juridiskām personām (Par pieteikumu izskatīšanu PV,

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
	2) preču zīmēm 3) dizaina paraugiem	reģistrētas preču zīmes saskaņā ar nacionālo procedūru 1594, 3) dizainparaugu pieteikumi 108; reģistrēti dizainparaugi saskaņā ar nacionālo procedūru 132	kārtībā, patenti ir iespējams saņemt 3-4 mēnešu laikā. 2) Normatīvajos aktos noteiktais: 6 mēneši, plus publikācijai nepieciešamais laiks. Faktiskais - 6-10 mēneši, nepietiekamās LRPV kapacitātes dēļ. 3) Normatīvajos aktos noteiktais: 3 mēneši, plus publikācijai nepieciešamais laiks. Faktiskais: 1-2 mēneši. (Aptuvenā darbietilpība: 1 pieteikums- 20-25 h, plus palīgoperācijas - konsultācijas u.c.)	konsultācijas 2) no 127.60 līdz 159.50 Ls + konsultācijas 3) no 115.80 līdz 144.75 Ls + konsultācijas	tiesību piešķiršanu un citām juridiskām darbībām pieteicēji (īpašnieki) vai citas ieinteresētās personas maksā valsts nodevas)
165	Pieteikuma iesniegšana Eiropas patenta attiecināšanai uz Latviju (apstiprināšanai Latvijā)	1) Latvijā apstiprināti Eiropas patenti - 789	Eiropas patenta apstiprināšana un pieņemšana 3-4 h.	No 18.84 līdz 25.12 Ls	Bezmaksas
166	Starptautiski reģistrētas preču zīmes vai dizainparauga attiecināšana uz Latviju	2) Latvijā stājušās spēkā starptautiski reģistrētas preču zīmes - 2291; 3) Latvijā stājušies spēkā starptautiski reģistrēti dizainparaugi - 117	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	Bezmaksas
	Iesniegums izziņas (izraksta, noraksta) saņemšanai no reģistra	N/a	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	LVL 1,21 / par 1 vienību
167	Izmaiņu veikšana reģistrā	Grozījumi reģistru ziņās - 4895 ieraksti	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	LVL 20 līdz 30
168	Iesniegums Apelācijas padomei strīda izskatīšanai	Izskatītas apelācijas par PV lēmumiem - 4; izskatīti iebildumi pret veiktajām rūpnieciskā īpašuma reģistrācijām - 62	N/a	Izmaksas šādā griezumā netiek uzskaitītas	LVL 120

10.2.19 Valsts zemes dienests

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
382	Dzīvokļa īpašuma reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	5794 (īpašumu skaits)	2h 30min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Par jauna nekustamā īpašuma reģistrāciju, ja pakalpojumu sagatavo: 1. desmit darba dienu laikā - 20,00 Ls par vienu objektu; 2. piecu darba dienu laikā - 40,00 Ls par vienu objektu; 3. trīs darba dienu laikā - 60,00 Ls par vienu objektu; 4. divu darba dienu laikā - 200,00 Ls par vienu objektu. Par esošā nekustamā īpašuma aktualizāciju, ja pakalpojumu sagatavo: 1. desmit darba dienu laikā - 17,40 Ls par vienu objektu; 2. piecu darba dienu laikā - 34,80 Ls par vienu

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
					objektu; 3. trīs darba dienu laikā – 52,20 Ls par vienu objektu; 4. divu darba dienu laikā – 174,00 Ls par vienu objektu.
	Ēkas, telpu grupas (dzīvokļa) kadastrālā uzmērīšana un datu reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	15411 (būvju skaits) 5603 (telpu grupu skaits)	mainīgs	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumu Nr. 147 “Noteikumi par Valsts zemes dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādī” pielikumam, ēkas, telpu grupas (dzīvokļa) kadastrālās uzmērīšanas maksu veido vairāku cenrādī norādīto pakalpojuma elementu cenas un daudzuma reizinājumu summa.
	Inženierbūves kadastrālā uzmērīšana un datu reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	154 (lineāru inženierbūvju skaits) 1042 (punktveida inženierbūvju skaits)	mainīgs	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumu Nr. 147 “Noteikumi par Valsts zemes dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādī” pielikumam, inženierbūvju kadastrālās uzmērīšanas maksu veido vairāku cenrādī norādīto pakalpojuma elementu cenas un daudzuma reizinājumu summa.
	Inženierbūves fiziskā stāvokļa noteikšana un datu aktualizācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	12 (būvju skaits)	5h 20min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumiem Nr. 147 “Noteikumi par Valsts zemes dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādī”.
	Patvaļīgās būvniecības pazīmes dzēšana būvei, telpu grupai (dzīvoklim), neapsekojot apvidū	1257 (būvju, telpu grupu skaits)	1h 40min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Ja pakalpojumu sagatavo: 1. desmit darba dienu laikā – 17,40 Ls par vienu objektu; 2. piecu darba dienu laikā – 34,80 Ls par vienu objektu; 3. trīs darba dienu laikā – 52,20 Ls par vienu objektu; 4. divu darba dienu laikā – 174,00 Ls par vienu objektu.
	Kadastra izziņa iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā par dzīvokļa īpašumu	2333 (kadastra izziņu skaits)	30 min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Par pakalpojumu, kas ir sagatavots: 1.piecu darba dienu laikā – 5.00 Ls 2.divu darba dienu laikā – 25.00 Ls 3.vienas darba dienas laikā – 50.00 Ls 3.Politiski represētās personas un pirmās grupas invalīdi maksā 50% apmērā
	Kadastra izziņa iesniegšanai zemesgrāmatu nodaļā par nekustamo īpašumu (izņemot dzīvokļa īpašumu)	3789 (kadastra izziņu skaits par zemes īpašumu) 1179 (kadastra izziņu skaits par būves īpašumu)	30 min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Par pakalpojumu, kas ir sagatavots: 1.piecu darba dienu laikā – 5.00 Ls 2.divu darba dienu laikā – 25.00 Ls 3.vienas darba dienas laikā – 50.00 Ls 3.Politiski represētās personas un pirmās grupas invalīdi maksā 50% apmērā
	Atzinums par ēkas sadali dzīvokļa īpašumos	101 (atzinumu skaits)	3h 44min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Ja pakalpojumu sagatavo: 1. 31 dienas laikā – 26,40 Ls par vienu atzinumu; 2. 15 dienu laikā – 52,80 Ls par vienu atzinumu; 3. 10 dienu laikā – 79,20 Ls par vienu atzinumu; 4. 3 dienu laikā – 264,00 Ls par vienu dokumentu.
391	Ēkas fiziskā stāvokļa noteikšana un datu aktualizācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	92 (būvju skaits)	mainīgs	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Par zemes vienības vai zemes vienības daļas datu aktualizācija (abiem procesiem izmaksas ir vienādas), ja pakalpojumu sagatavo: 1. desmit darba dienu laikā – 17,40 Ls par vienu objektu; 2. piecu darba dienu laikā – 34,80 Ls par vienu objektu; 3. trīs darba dienu laikā – 52,20 Ls par vienu objektu.

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
					objektu; 4. divu darba dienu laikā – 174,00Ls par vienu objektu.
392	Būves, telpu grupas (dzīvokļa) lietošanas veida aktualizācija (vienkāršotas renovācijas/ rekonstrukcijas rezultātā) Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā	223 (būvju, telpu grupu skaits)	1h 40min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	VZD izgatavo aktualizētu kadastrālās uzmērīšanas lietu (vienkāršotas renovācijas/ rekonstrukcijas rezultātā), Ja pakalpojumu sagatavo: 1. desmit darba dienu laikā – 17,40 Ls par vienu objektu; 2. piecu darba dienu laikā – 34,80 Ls par vienu objektu; 3. trīs darba dienu laikā – 52,20 Ls par vienu objektu; 4. divu darba dienu laikā – 174,00 Ls par vienu objektu.
394	Būves dzešana Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, pamatojoties uz būves neesības aktu	2869 (būvju skaits)	1h 40min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Ja pakalpojumu sagatavo: 1. desmit darba dienu laikā – 17,40 Ls par vienu objektu; 2. piecu darba dienu laikā – 34,80 Ls par vienu objektu; 3. trīs darba dienu laikā – 52,20 Ls par vienu objektu; 4. divu darba dienu laikā – 174,00 Ls par vienu objektu.
	Būves neesības konstatēšana un akta sagatavošana	1405 (būvju skaits)	1h 38min	Pakalpojuma pašizmaksa sakrīt ar cenrādī noteikto maksu par pakalpojumu	Atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumiem Nr. 147 "Noteikumi par Valsts zemes dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādi".

10.2.20 Centrālā statistikas pārvalde

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji**Mēneša pārskati**

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks (stundas)	Izmaksas Ls uz 1 gadījumu	Maksas pakalpojuma nosacījumi
151	12-r	Pārskats par rūpniecisko darbību un jauno pasūtījumu apjomu rūpniecībā	5592	5691	9,02	Bezmaksas
122	1-bc	Pārskats par būvniecības resursu cenām	2196	1938	8,20	Bezmaksas
136	11-iepirkums	Pārskats par lauksaimniecības dzīvnieku iepirkumu un kaušanu	1116	882	8,09	Bezmaksas
150	1-r	Pārskats par rūpniecisko darbību	13284	11233	7,70	Bezmaksas
155	Izvedums-Intrastat-2B	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	3288	3187	7,23	Bezmaksas
154	Izvedums-Intrastat-1B	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	7896	7958	6,59	Bezmaksas
156	1-viesnīcas	Pārskats par viesnīcu un citu tūristu mītnu darbību	6888	7679	5,06	Bezmaksas
147	1-rc	Pārskats par ražotāju cenām rūpniecībā	7104	2807	3,93	Bezmaksas
130	1-ic	Pārskats par importa cenām	2112	769	3,06	Bezmaksas
116	1-rkj	Konjunktūras novērtējums rūpniecībā	6240	2098	3,03	Bezmaksas
113	2-bkj	Konjunktūras novērtējums būvniecībā	5112	1850	2,92	Bezmaksas
118	1-apgrozījums	Pārskats par apgrozījumu	37128	11903	2,85	Bezmaksas
152	Izvedums-Intrastat-1A	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	45276	17529	2,73	Bezmaksas
119	2-apgrozījums	Pārskats par apgrozījumu	33600	9031	2,68	Bezmaksas
114	3-tkj	Konjunktūras novērtējums mazumtirdzniecībā	7452	2306	2,62	Bezmaksas
153	Izvedums-Intrastat-2A	Pārskats par tirdzniecību ar Eiropas Savienības dalībvalstīm	21096	6680	2,28	Bezmaksas
115	5-pkj	Konjunktūras novērtējums pakalpojumu sektorā	12756	2632	1,91	Bezmaksas

Ceturkšņa pārskati

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks (stundas)	Izmaksas Ls uz 1 gadījumu	Maksas pakalpojuma nosacījumi
107	2-FAP	Finanšu aktīvi un pasīvi	556	1005,50	16,89	Bezmaksas
123	1-būvniecība	Pārskats par būvniecību	3516	4622,00	12,81	Bezmaksas

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

137	21-ls	Pārskats par lauksaimniecības produktu ražošanu un realizāciju	4600	4395,00	8,72	Bezmaksas
106	3-FAP	Finanšu aktīvi un pasīvi	2488	2393,00	8,69	Bezmaksas
126	2-darbspielikums	Pārskata par darbu pielikums pa nozarēm	1540	1422,00	8,50	Bezmaksas
124	2-darbs	Pārskats par darbu	39112	32217,00	7,04	Bezmaksas
125	3-darbs	Pārskats par darbu	940	757,00	6,61	Bezmaksas
133	1-BA	Pārskats par izdotajām būvatļaujām un objektu pieņemšanu ekspluatācijā	2100	802,00	5,89	Bezmaksas
127	1-f(1.2.3.cet.)	Pārskats par finansiālo stāvokli	21069	12593,75	5,30	Bezmaksas
117	1-rkjc	Konjunktūras novērtējums rūpniecībā	3120	1399,00	4,04	Bezmaksas
120	3-apgrozījums	Pārskats par apgrozījumu	8052	3746,00	3,94	Bezmaksas
132	2-investīcijas	Pārskats par investīcijām	34880	11052,00	2,82	Bezmaksas
157	2-f(4.cet.)	Peļņas vai zaudējumu aprēķins par 2009.gada IV ceturksni	7023	2517,75	2,49	Bezmaksas

Pusgada pārskati

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks (stundas)	Izmaksas Ls uz 1 gadījumu	Maksas pakalpojuma nosacījumi
135	1-kokmateriāli	Pārskats par kokmateriālu iepirkumu	956	1538	16,73	Bezmaksas
110	1-irkj	Investīciju konjunktūras novērtējums rūpniecības uzņēmumā	1560	927	4,86	Bezmaksas
109	2-ibkj	Investīciju konjunktūras novērtējums būvniecības uzņēmumā	853	252	2,39	Bezmaksas

Gada pārskati

Prasības ID	Statistikas pārskats	Prasības formulējums	Gadījumu skaits 2009.gadā	Izpildes laiks (stundas)	Izmaksas Ls uz 1 gadījumu	Maksas pakalpojuma nosacījumi
146	1-r (piens)	Pārskats par piena pārstrādi 2008.gadā	28	601,00	205,64	Bezmaksas
145	9-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	18	82,00	74,94	Bezmaksas
143	4-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	9	23,00	33,67	Bezmaksas
140	1-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	18	37,00	24,17	Bezmaksas
141	2-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	73	156,00	19,66	Bezmaksas

LR Valsts kanceleja – Ziņojums par kontrolējošo institūciju interviju rezultātiem

131	1-e-komercija (finanses)	Pārskats par informācijas tehnoloģiju izmantošanu finanšu sektora uzņēmumos 2009.gadā	131	221,00	17,87	Bezmaksas
142	3-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	29	37,00	15,00	Bezmaksas
138	1-lauku tūrisms	Pārskats par lauku tūrisma mītnu darbību	350	944,00	14,62	Bezmaksas
134	1-izmaksas	Pārskats par izmaksām 2008.gadā	1561	2726,00	13,61	Bezmaksas
144	8-pakalpojumi	Pārskats par pakalpojumiem 2008.gadā	32	37,00	12,28	Bezmaksas
149	1-rūpniecība	Pārskats par rūpniecības produkcijas veidu ražošanu un realizāciju 2008.gadā	3237	3303,00	12,00	Bezmaksas
111	1-gada	Kompleksais pārskats par darbību 2008.gadā	7482	9398,00	11,77	Bezmaksas
112	5-gada	Kompleksais pārskats par darbību 2008.gadā	4695	5897,00	11,77	Bezmaksas
128	1-ieguldījumi	Pārskats par ieguldījumu kustību 2008.gadā	7482	7698,00	10,79	Bezmaksas
121	2-ārvalstu kontrole	Pārskats par ārvalstu saistīta uzņēmuma darbību 2008.gadā	3905	3527,00	8,58	Bezmaksas
129	5-ieguldījumi	Pārskats par ieguldījumu kustību 2008.gadā	4695	3459,00	8,13	Bezmaksas
139	1-VA	Pārskats par līdzekļu izlietojumu dabas resursu un vides aizsardzībai	3000	2243,00	8,09	Bezmaksas
108	1-FAP	Finanšu aktīvi un pasīvi 2008.gadā	7703	5315,00	7,11	Bezmaksas
158	1-DVV	Uzņēmuma (iestādes) vietējās darbības veida vienības 2008.gadā	4822	2377,00	4,89	Bezmaksas
131	1-e-komercija	Pārskats par informācijas tehnoloģiju izmantošanu uzņēmumos 2009.gadā	4962	1954,00	4,32	Bezmaksas

10.2.21 Latvijas Banka

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Pārbaudes metodika	Gadījumu skaits 2009.gadā	Pārbaudes veikšanas laiks dienās	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu
159	1-IB pārskata "Paziņojums par iekšzemes bankā saņemtajiem ienākošajiem ārējiem maksājumiem" iesniegšana LB	Banku iesniegtie dati par uzņēmumu ārējiem maksājumiem	~5500	30	56,3
160	1-AB pārskata "Paziņojums par ārvalstu bankās veiktajiem ārējiem maksājumiem" iesniegšana LB	1-IB paziņojuma dati 1-MB pārskata dati	~100	30	1
	5-MB "Mēneša pārskata par fizisko personu noslēgtajiem līgumiem darbam ārvalstīs" iesniegšana LB	Satiksmes ministrijas saraksts par izsniegtajām licencēm	~40	30	1
161	1-MB "Arējo ieguldījumu ceturkšņa pārskata" un tā pielikuma 2-MB "Ilgtermiņa ārējie aizņēmumi" iesniegšana LB	Izlasē iekļauto uzņēmumu saraksts; Lursoft dati	~1100	50	27,7
163	4-MB "Pakalpojumu ceturkšņa pārskata" iesniegšana LB	Izlasē iekļauto uzņēmumu saraksts	~300	50	3,8
162	1-MB "Arējo ieguldījumu gada pārskata" iesniegšana LB	Izlasē iekļauto uzņēmumu saraksts; Lursoft dati	~1200	70	5,7

10.2.22 Lauku atbalsta dienests

Licencēšana, reģistrēšana, atļaujas (DA) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks dienās	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
230	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana LAD par obligāto importa un eksporta licences saņemšanu un par importēšanas tiesību vai importētāja apstiprinājumu importam atbilstoši tarifu kvotām	Izsniegtās importa/eksporta licences: 2007.gadā - 732. 2008. gadā - 618; 2009. gadā - 403	1) 1; 2) 5 (eksporta kompensācijas licencēm); 3) 10 - 20 (kvotu gadījumā)	Vienai licencei: 1) 32 Ls 2) 160 Ls 3) 320-640 Ls	Bezmaksas
231	Iesnieguma sagatavošana un iesniegšana eksporta kompensācijas sertifikāta saņemšanai	Izsniegtie eksporta kompensācijas sertifikāti: 2007.gadā - 15, 2008.gadā - 6, 2009. gadā - 0.	Pēc 7 dienām (pēc samazinājuma koeficienta publicēšanas)	Viens sertifikāts – 224 Ls	Bezmaksas

Pārskati, ziņošana, informēšana (I. AR) - Raksturojošie rādītāji

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks dienās	Izmaksas Ls uz vienu gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
232	Informācijas iesniegšana LAD par lauksaimniecības produktu ražošanas un patēriņa bilanci	2009. gadā saņemti un apstrādāti 203 pārskati	1-10 min	1 pārskats: 0.07-0.70 Ls	Bezmaksas

10.2.23 Maksātspējas aģentūra

Institūcijas darbības analīze

Prasības ID	Prasības formulējums	Gadījumu skaits	Izpildes laiks dienās	Izmaksas LVL uz 1 gadījumu	Pakalpojuma maksas nosacījumi
11	Sūdzību par administratora rīcību iesniegšana un izskatīšana Maksātspējas administrācijā	Izskatot sūdzības: 2008.gadā - pieņemti 100 lēmumi; 2009.gadā - pieņemti 210 lēmumi	30	Vienas sūdzības izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas izmaksas: 341.57 Ls	Bezmaksas